

LUCA CAIOLI

RONALDO

BIOGRAFIE
RAP

GEACTUALISEERDE EDITIE

Van de auteur van de bestseller *Messi*

Luca Caioli

Ronaldo

Vertaald door Luc de Rooy

Thomas Rap

Amsterdam 2013

Cristiano Ronaldo: we kennen hem als de briljante spits van Real Madrid. Maar voordat het Portugese wonderkind het tenue van de Koninklijke mocht dragen, moest hij een lange en moeizame weg afleggen. Hij groeide op in een arm gezin op het eiland Madeira, waar hij van 's morgens vroeg tot 's avonds laat op straat voetbal speelde. Zijn peetvader zag zijn talent en nam hem mee naar een echte voetbalclub. Op twaalfjarige leeftijd vloog de sterspeler in de dop naar de Portugese hoofdstad om een voetbalopleiding te gaan volgen bij Sporting Lissabon. Er volgde een zware tijd voor het jonge talent, maar hij bereikte zijn doel. Nu wordt hij door velen beschouwd als een van de allerbeste spelers ter wereld. Luca Caioli, auteur van de bestseller *Messi*, vertelt Ronaldo's meeslepende levensverhaal.

Luca Caioli (1958) is geboren in Milaan en woont in Madrid, waar hij werkt als sportjournalist, columnist en commentator. Hij schreef succesvolle voetbalboeken, waaronder het bij Thomas Rap verschenen *Messi*.

Copyright © 2012, 2013 Luca Caioli

All rights reserved

Copyright Nederlandse vertaling en voorwoord © 2012 Luc de Rooy

Copyright Nederlandse vertaling hoofdstuk 30 en cijferoverzicht © 2013 Daan Dekker

Oorspronkelijke titel *Cristiano Ronaldo. Historia de una ambición sin límites*

Oorspronkelijke uitgever Roca Editorial

Omslagontwerp Jan van Zomeren

Omslagillustratie © Getty Images

Verzorging e-book Ferdinand Rusch

ISBN 978 94 004 0135 8

NUR 491

www.thomasrap.nl

Deze digitale editie is gemaakt naar de vierde, uitgebreide en herziene druk, 2013.

Voorwoord

‘Als er gerechtigheid geschiedt, wint Cristiano dit jaar de Gouden Bal,’ aldus José Mourinho, na afloop van het seizoen 2011-2012. ‘Het kampioenschap hebben we gewonnen met de hele selectie, maar Ronaldo is een buitengewone speler die op elke manier en vanaf elke positie kan scoren. Hij en Messi steken ver boven de rest uit, en als dit jaar gerechtigheid geschiedt...’

Cristiano Ronaldo of Lionel Messi? Dat is de vraag die altijd weer opklinkt als de Spaanse competitie of het internationale voetbal ter sprake komt. In de twee biografieën die Luca Caioli over deze twee sterspelers schreef, komt de vraag dan ook geregeld voorbij. Dat zij de twee beste voetballers ter wereld zijn, daar twijfelt niemand aan. Alleen de vraag wie nu dé beste speler is, blijkt moeilijk te beantwoorden. Dat de twee spelers ook nog allebei in Spanje, in dezelfde competitie spelen, bij de twee grootste teams van het land tegen elkaar uitkomen, en dat de onderlinge wedstrijden heel wat teweegbrengen, maakt de strijd extra mooi, extra spannend. Luca Caioli schrijft in deze biografie: ‘In het voetbal is het nooit voorgekomen dat de twee allergrootsten moesten strijden om de ere naam “beste speler ter wereld”. Pelé, Cruyff, Maradona, Di Stéfano: ze speelden allemaal in hun eigen periode. Maar nu wel, vandaag de dag is er een persoonlijk duel tussen twee wereldsterren gaande, dat man tegen man uitgevochten wordt.’ En die wereldsterren, Ronaldo en Messi, steken al jaren met kop en schouders boven alle andere spelers uit. Het ene jaar maakt Ronaldo de meeste doelpunten, het andere jaar Messi. Het ene jaar wint FC Barcelona belangrijkere titels, het andere jaar Real Madrid.

Ook jaargang 2011-2012 begon uiteraard met hoge verwachtingen. Het voorafgaand seizoen was overtuigend naar Barcelona gegaan, met winst in zowel de Spaanse competitie als de Champions League. Maar Ronaldo was degene die met een record van veertig doelpunten topscorer in de competitie was geworden, die als Europees topscorer de Gouden Schoen had gewonnen en het winnende doelpunt in de finale van de Spaanse beker had gemaakt, tegen, jawel, Barcelona.

De Spaanse supercup aan het begin van seizoen 2011-2012 werd zo opnieuw een onderonsje tussen Ronaldo en Messi, en bracht twee wedstrijden waar veel eer op het spel stond. Na een gelijkspel in Madrid (2-2) en winst voor de Catalanen in eigen huis (3-2) mochten Messi en Barcelona de zoveelste titel op hun palmares bijschrijven. Ronaldo maakte één doelpunt in de twee wedstrijden, Messi drie.

Vervolgens barstte de strijd om de topscorersranglijst los. Ronaldo maakte in zijn eerste competitiewedstrijd van het seizoen, in de uitwedstrijd tegen Zaragoza (28 augustus 2011) meteen een hattrick. Messi maakte een dag later in zijn eerste competitiewedstrijd, in Camp Nou tegen Villarreal, twee doelpunten. Het zou het begin worden van een van de meest memorabele tweestrijden van het internationale voetbal aller tijden. Ronaldo maakte afgelopen seizoen namelijk nog zes hattricks: tegen Rayo Vallecano (24 september 2011), Málaga (22 oktober 2011), Osasuna (6 november 2011), Sevilla (17 december 2011), Levante

(12 februari 2012) en Atlético Madrid (11 april 2012). En Messi voltooide zes hattricks: tegen Osasuna (17 september 2011), Atlético Madrid (24 september 2011), Mallorca (29 oktober 2011), Málaga (22 januari 2012), Granada (20 maart 2012), en nogmaals tegen Málaga (2 mei 2012). Daarnaast maakte de Argentijn ook nog twee keer vier doelpunten in een wedstrijd: op 19 februari 2012 tegen Valencia en op 5 mei 2012 tegen Espanyol.

Halverwege de competitie stond al vast dat de strijd om de Trofeo Pichichi, de prijs voor de topscorer van de Spaanse competitie, zou gaan tussen de twee vedetten, tussen de sterspelers van Real en Barça, tussen Ronaldo en Messi. En dat ze allebei Ronaldo's record van een seizoen eerder (veertig doelpunten in vierendertig wedstrijden) op het oog hadden. Uiteindelijk werd Messi topscorer met vijftig doelpunten. Ook Ronaldo verbrak zijn oude record, met maar liefst zes doelpunten, en eindigde met zesenzeventig competitiedoelpunten op de tweede plaats.

In de stand van de competitie waren de rollen omgekeerd. Madrid had begin 2012 een royale voorsprong van tien punten op Barcelona, en waar het nog even spannend leek te worden (het verschil werd teruggebracht tot vier punten, met nog vijf speelronden te gaan), besliste Ronaldo uiteindelijk zelf de competitie, door met een winnend doelpunt de clásico in het Bernábeu-stadion in het voordeel van Madrid te beslechten, en zo de competitie in een definitieve plooi te brengen. Na achtendertig speelronden won Madrid met een recordaantal van honderd punten zijn tweeëndertigste nationale kampioenschap.

Dit was de reden dat José Mourinho na afloop van de competitie een lans brak voor Ronaldo en verklaarde dat zijn speler dit jaar alleen al door het Spaans kampioenschap de Gouden Bal had verdiend.

Er zijn natuurlijk meer insiders die vinden dat Ronaldo nogmaals voor die prijs in aanmerking zou moeten komen. Maar vooral klinken er stemmen op dat Ronaldo nog altijd beter wordt. In deze biografie laat Caioli enkele van zijn collega-sportjournalisten aan het woord. 'Hij is een fantastische voetballer, en hij lijkt elke dag een betere aanvaller te worden,' zegt de een. 'In zijn spel heeft Cristiano zich altijd bezondigd aan te veel individuele acties. Manchester had vaak te maken met zijn wil om liever zelf te schieten dan over te spelen. Nu gebeurt dat minder. Hij is volwassener geworden,' zegt de ander. Vooral zijn tactische vooruitgang en zijn verbeterd teamspel worden geroemd. En juist daardoor scoorde hij steeds vaker, werd hij meer en meer geprezen, en lijkt hij een sympathiekere uitstraling te krijgen op het veld.

Maar om die sympathieke uitstraling is het Ronaldo wellicht niet te doen. Hij heeft de uitstraling van de *bad boy* die hard werkt. En vooral dat hard werken is wat hem groot heeft gemaakt. Hij is hét voorbeeld van de selfmade sterspeler, van de voetballer die altijd keihard heeft gewerkt om overal de beste in te zijn. José Mourinho verklaarde enkele jaren geleden: 'Wie werkt zoals Cristiano, is uitermate professioneel bezig. Hij is nu al een legendarische voetballer. Om tot de categorie van Pelé, Maradona of Di Stéfano te behoren, hoeft hij alleen nog maar een paar titels te winnen.' Na de Copa del Rey in 2011 en het Spaans kampioenschap in 2012 volgt nu eerst het EK in Polen en Oekraïne. (En met

de Portugese selectie heeft Ronaldo nog iets te bewijzen.) Maar ook voor de volgende seizoenen ziet het er veelbelovend uit, want Ronaldo verklaarde ooit: 'Madrid hoort alle titels te winnen. Ik had liever maar de helft van de doelpunten gemaakt als ik daarvoor in de plaats de competitie of de Champions League had mogen winnen.' Dit soort uitspraken, deze instelling, toont zijn winnaarsmentaliteit. Want zijn winnaarsmentaliteit is alles voor hem, voor zijn spel. Het is wat hem drijft, wat hem groot heeft gemaakt, en wat ervoor zal zorgen dat hij telkens opnieuw de strijd zal aangaan met Messi, met Barcelona, met zijn critici en met zichzelf. Om zelf beter te worden, om de beste te worden. De beste ter wereld.

Ongetwijfeld zullen alle voetballiefhebbers ter wereld – of ze nu voor Ronaldo of voor Messi zijn, voor Real Madrid of voor Barça, voor Portugal of voor Oranje –, benieuwd zijn wat voor spektakel dat op de voetbalvelden zal geven. Laat het nieuwe seizoen snel aanbreken!

Luc de Rooy

I

Ik

‘Ik vind het geweldig om Cristiano Ronaldo te zijn.’

‘Ik hou van wat ik doe, ik hou van mijn leven, ik ben een gelukkig mens.’

‘Ik zie mezelf als een winnaar. Ik win meer dan ik verlies. Ik probeer steeds vooruit te kijken. Ik weet dat het moeilijk is, maar in het leven is niets gemakkelijk. Als het leven gemakkelijk was, zouden we niet huilend geboren worden.’

‘Ik ben competitief en daar zal ik nooit verandering in brengen. Natuurlijk groei ik nog en krijg ik steeds meer ervaring, maar ik zal altijd dezelfde instelling houden.’

‘Ik vertrouw op mijn capaciteiten. Dat heb ik altijd gedaan.’

‘Ik ben wie ik ben, wat ik toon, wat de supporters van me zien. Ik heb maar één gezicht.’

‘Ik heb me nog nooit aangepast. Wie daarmee kan omgaan, prima, wie daar niet van gediend is, hoeft niet met me te praten... en hij hoeft ook niet naar mijn wedstrijden te komen kijken.’

‘Ik heb een persoonlijkheid, en een karakter, maar wie me goed kent weet hoe ik in het echt ben.’

‘Ik ben gehecht aan mijn familie, ik stond altijd erg dicht bij mijn vader, en ik sta dicht bij mijn moeder en mijn broer en zussen. Zij hebben gezorgd voor houvast in mijn leven. Ze hebben me altijd erg gesteund, ze waren er wanneer ik ze nodig had. Ze hebben me veel geholpen en ik probeer iets terug te doen voor alles wat ze mij gegeven hebben.’

‘De mensen die me goed kennen, adoreren me. De mensen die dagelijks met me omgaan, en dat zijn er niet veel, die dag in, dag uit met mij trainen, de dag doorbrengen, en met me samenwerken, hebben een goede indruk van hoe ik ben. Het is logisch dat alle andere mensen op een heel andere manier tegen mij aankijken, want ze kennen me niet. Dat is begrijpelijk.’

‘Ik ben iemand die altijd zegt wat hij denkt. Ik zeg de waarheid en het kan zijn dat mensen daar aanstoot aan nemen.’

‘Als al niet iedereen van God houdt, waarom zouden ze dan wel allemaal van mij houden?’

‘Ik luister niet naar wat mensen van mij vinden. Ik lees geen kranten of tijdschriften. Elke journalist heeft namelijk weer een andere mening.’

‘Er worden veel leugens over mij verspreid... Het is de prijs van de roem.’

‘Ik denk dat mensen jaloers zijn omdat ik rijk, knap en een groot voetballer ben, dat moet wel.’

‘Ik ben altijd bereid te leren van of te luisteren naar een andere mening.’

‘Ik ben als persoon makkelijk in de omgang. En ik heb geluk omdat er altijd goede vrienden zijn met wie ik kan praten wanneer ik ergens mee zit.’

‘Ik ben heel gewoon en heb gevoelens zoals iedereen.’

‘Ik ben iemand die van uitdagingen houdt. Dat heb ik altijd gehad, en daar heb ik altijd van gehouden. Mijn leven bestaat uit uitdagingen.’

‘Ik ben over het algemeen positief en evenwichtig ingesteld.’

‘Ik vind de omgang met mensen belangrijker dan geld.’

‘Geld is niet het belangrijkste in het leven, de kwaliteit van het leven wel.’

‘Ik heb een goede opvoeding gehad. Mijn vader en mijn moeder hebben mij geleerd echt te zijn, mijn karakter niet aan te passen aan dat van anderen. Wie daarmee kan leven, prima, wie daar aanstoot aan neemt, ook prima, daar lig ik niet wakker van.’

‘Ik vind het fijn om te zien dat de mensen om mij heen positief in het leven staan, dat ze gelukkig zijn en glimlachen.’

‘In dit leven valt er niets te winnen, als je niet eerst de moeilijkheden hebt overwonnen die ik in mijn leven ben tegengekomen.’

‘Ik huilde bijna elke dag toen ik jong was en in Lissabon woonde. Nu huil ik nog altijd van geluk of verdriet. Er zijn nog genoeg tranen over. Maar huilen is goed. Huilen is een deel van het leven.’

‘Ik kan niet tegen mensen die liegen. Liegen is voor mij een van de ergste dingen. Ik word er woest van.’

‘Uiteindelijk ben ik niet iemand die veel praat. Te veel praten kan tegen je gebruikt worden.’

‘Ik hou er niet van over mijn privéleven te praten. Ik loop er niet mee te koop, maar ik verberg het ook niet. Wie over mijn privéleven wil schrijven moet dat maar doen. Wie lezers wil trekken moet dat maar doen. Mij maakt het niet veel uit.’

‘Ik ben een verstandige jongen, maar niemand is perfect, en ik dus ook niet.’

‘Er zijn dagen dat het niet makkelijk is Cristiano te zijn, omdat je iets doodgewoons wilt doen, en dat dan niet kunt. Maar ik ben het gewend zo te leven en ik ben er niet ongelukkig mee.’

Mijn voetbal

‘Wie graag naar voetbal kijkt, kijkt vast en zeker ook graag naar Cristiano Ronaldo.’

‘Ik doe waar ik het meest van hou in het leven: voetballen.’

‘Mijn leven bestaat eigenlijk alleen maar uit voetbal, al doe ik ook normale dingen met mijn familie en vrienden. Zo hou ik er bijvoorbeeld van naar een restaurant te gaan of naar de bioscoop, maar ik ga weinig, want uitgaan is niet altijd even makkelijk. Ik heb nu eenmaal gekozen voor dit leven, en dus moet ik het maar accepteren. Ik probeer van de weinige speciale momenten te genieten.’

‘Ik heb alles al gewonnen, maar ik zal nooit genoeg krijgen van winnen, tot ik met voetballen stop. Ik geloof in de mogelijkheid om uit vorm te zijn, maar niet in het verliezen van kwaliteiten. Mentaliteit is de belangrijkste voorwaarde om je doelen te bereiken. En daarnaast moet je altijd doelen blijven stellen.’

‘Mijn doel en mijn ambitie zijn om de beste te worden. Als het me uiteindelijk zou lukken de beste te worden, dan zou dat geweldig zijn; al maak ik liever deel uit van de club met de beste spelers uit de geschiedenis. Ik dank God dat ik de prijs voor de beste speler ter wereld al eens gewonnen heb. En ik hoop hem nog eens te kunnen winnen. Ja, ik zal de Gouden Bal nog eens in mijn handen houden.’

‘Ik probeer ieder jaar weer mijn rendement te verhogen, omdat ik weet dat op de dag dat ik denk alles te hebben, ik al niet meer de beste voetballer ter wereld ben. Mijn voornemen is om elk seizoen iets fantastisch te bereiken, iets nieuws wat ik nog niet gedaan of bereikt heb, en ik heb het geluk dat er een magnifiek team achter me staat.’

‘Ik denk dat ik een allround voetballer ben, al kunnen er altijd dingen beter. Ik geloof niet in specifieke aspecten, ik generaliseer altijd en geloof dat je in zijn algemeenheid moet groeien. Ik richt me niet alleen maar op mijn schottechniek of op het maken van schijnbewegingen.’

‘Schijnbewegingen maken is mijn manier van voetballen. Dat is al zo van kleins af aan. Ik hou ervan schijnbewegingen te maken om zo een tegenstander te passeren. Ik begrijp dat spelers kwaad kunnen worden als ik schaarbewegingen of hakjes maak, maar ik probeer mijn tegenstanders niet voor schut te zetten, dit is nu eenmaal mijn stijl, en die heb ik niet aangepast in Engeland, en die zal ik ook niet aanpassen omdat ik ineens in Spanje of Brazilië speel.’

‘Voor het nemen van een vrije trap heb ik een geheime techniek die ik niet kan onthullen. Ik beslis eerst met welke voet ik een bal zal nemen, ik kijk de doelman aan, overzie het doel, de verdedigers, en dan neem ik de vrije trap nadat ik mezelf heb toegesproken: “Raak hem goed, Cristiano.”’

‘Ik probeer altijd doelpunten te maken, goed te spelen en het team te helpen. Maar nooit denk ik: ik moet elke wedstrijd scoren. Wie zo denkt, scoort nooit meer. Doelpunten komen vanzelf, door je talent, door je technische kwaliteiten, door je balbehandeling. Ik maak me dus niet druk als ik een wedstrijd niet scoor. Wanneer ik en het team goed spelen, komen de doelpunten vanzelf.’

‘Het maakt niet uit waar we spelen of tegen wie, in elke wedstrijd ga ik het veld op om het beste te geven, ik speel mijn eigen spel en geef alles om te winnen.’

‘Na een verloren wedstrijd kom ik weleens thuis en dan zeg ik geen woord tegen mijn moeder of tegen mijn familieleden. Ze kennen me en weten hoe ik kan reageren. Ik heb zelfs weleens gehuild na een nederlaag.’

‘Mijn zwakke plek? Ik weet het niet. In het algemeen hou ik ervan op alle niveaus goed te zijn. Niet alleen fysiek, ook mentaal. Er is geen onderdeel waar ik specifiek méér op train dan de rest. Ik wil steeds sterker worden.’

‘Wij voetballers zijn ook gewoon mensen en we zijn niet ongevoelig voor de dingen die in ons leven gebeuren. Wat wel waar is: hoe professioneler je bent in deze sport, hoe sterker je moet zijn om de kwaliteit van je spel constant te houden. Daarvoor worden we betaald.’

‘Ten tijde van competities leid ik een rustig leventje, en concentreer ik me zo veel mogelijk op het voetbal. Er zijn momenten om te genieten, en er zijn momenten om te werken. Mijn vrienden en ik genieten heel erg van vakantie. Wanneer ik werk, kan niemand me verwijten maken over mijn instelling. Ik probeer een voorbeeldprof te zijn, en dat moet zich vertalen naar mijn spel op het veld. Iemand die elk weekend gaat stappen, kan op het veld niet op zijn toppen presteren.’

‘Ik hou ervan goed voor mijn lichaam te zorgen. Het is een belangrijk deel van mijn leven en van mijn werk. Maar ik doe niets uitzonderlijks, ik train gewoon. Ik eet bijna alles, maar ik let wel op mijn eetpatroon. Ik word niet dikker. Ik heb er geen aanleg voor, maar ik moet hard werken om mijn fysieke conditie op peil te houden.’

‘Wanneer ik een wedstrijd moet spelen of wanneer ik gewoon moet trainen ben ik gelukkig, want ik hou heel erg van voetbal. Voor mij is het passie en genot.’

‘Ik zie de jongens met wie ik speel als mijn vrienden, want we trekken elke dag met elkaar op. Ze zijn mijn tweede familie en ik ben buitenshuis het meeste bij hen te vinden.’

‘Ik hou er erg van als de stemming in de kleedkamer goed is, en er een positieve en uitgelaten sfeer hangt.’

‘Ik begeef me zonder angst op het veld. Ik heb geen problemen met verdedigers van onze tegenstanders, ze proberen je allemaal op hun eigen manier tegen te houden. Ik denk verder ook niet dat ze van plan zijn je een blessure te bezorgen. Negenennegentig procent van de spelers is eerlijk, en doet zo goed mogelijk zijn best voor zijn team. Het klopt dat er spelers tussen zitten die me met overtredingen proberen af te stoppen, want als ze dat niet zouden doen, zouden ze me niet kunnen stoppen. Maar ik maak me er niet al te druk

over.’

‘Ik vind dat spelers die acties maken, dribbelen en het publiek spektakel willen bezorgen, beschermd moeten worden. Want dit soort spelers is belangrijk voor het spel. Zonder publiek zou er weinig overblijven. Madrid, Manchester en Barcelona zouden zonder publiek niet zo beroemd zijn over de hele wereld...’

‘Ik probeer provocaties te negeren, want ze hebben niets met voetbal te maken. Wie provokeert hoeft niet op mijn sympathie te rekenen. Maar eigenlijk trek ik me niets aan van wie dat doet, het interesseert me ook weinig.’

‘Ik luister niet wanneer ze me vervelende dingen toeroepen, ik hoor alleen maar aanmoedelingen als “die Portugees, die is wel erg goed!”. Ik heb geen beledigingen nodig om gemotiveerd te raken.’

‘De mensen die me beledigen, zijn meestal ook degenen die als eersten op me af stappen voor een handtekening wanneer ze me op straat zien lopen. Ik snap niets van die beledigingen. Ik snap het echt niet. Ik begrijp dat ze me willen opjutten, maar niet dat ze me beledigen. Mijn ploeggenoten hebben me weleens iets gezegd waarin ik ze gelijk geef: dat het onbegrijpelijk is dat het publiek me op vliegvelden zo hartelijk ontvangt, maar me in het stadion zo uitjoelt.’

‘Ik ben niet iemand die de hele middag thuiszit om vier of vijf wedstrijden te kijken. Het is niet zo dat ik niet van voetbal hou, ik hou er alleen niet van het op televisie te zien. Ik speel liever zelf. Ik kijk alleen maar naar belangrijke wedstrijden, of naar de wedstrijden van Madrid wanneer ik niet in het stadion ben.’

‘Als ik geen voetballer was geworden, zou ik graag hebben doorgeleerd. Maar vanaf mijn zestiende trainde ik met het eerste elftal van Sporting Lissabon, en had ik geen tijd om te studeren. Ik denk dat ik marketing zou hebben gestudeerd, of een opleiding tot docent lichamelijke opvoeding zou hebben gedaan.’

‘Ik weet dat veel kinderen me bewonderen. Mede voor hen probeer ik alles te geven op het veld, om zo goed mogelijk te spelen. Maar ikzelf ben niet echt fan van één sporter in het bijzonder, al geef ik toe dat er grote voorbeelden te vinden zijn die boven alle anderen uitsteken. Bij voetbal of basketbal, in de atletiek, de Formule 1 of tennis... En ik volg en respecteer ze allemaal.’

‘Ik zou het mooi vinden als men zich mij zou herinneren als een voorbeeld, als een voetballer die altijd alles gaf om voor spektakel te zorgen, en die alles won wat er te winnen viel.’

Bovenstaande verklaringen van Cristiano Ronaldo komen uit interviews die hij gaf aan de volgende media: RTVE, Antena 3, Tele Cinco, Intereconomía TV, Cadena Ser, Cadena COPE, Real Madrid Televisión, *Marca*, *As*, *Don Balón*, *A Bola*.

3

Abelinha

‘Ik had een gelukkige maar ook een afwijkende jeugd, omdat ik al op mijn twaalfde mijn familie achterliet om naar Lissabon te gaan.’

Het huis waar hij geboren werd, op Quinta do Falcão 27 A, in de parochie Santo António, Funchal, bestaat niet meer. De socialehuurwoning, met drie kamers, opgetrokken uit cementplaten, houten schotten en een golfplaten dak, werd in 2007 afgebroken om leegstandsproblematiek tegen te gaan. De familie Aveiro woont er allang niet meer. Dolores, Cristiano’s moeder, woont in een witte villa van twee verdiepingen, met zicht over de Atlantische Oceaan, in São Gonçalo, een buurt aan de andere kant van Funchal. Een huis dat haar zoon voor haar gekocht heeft, net als dat van zijn broer Hugo en zijn zus Cátia.

Vandaag de dag is Quinta do Falcão, het groepje huizen dat over de berghelling verspreid ligt, allang niet meer de arme buurt van vroeger. In de afgelopen jaren is het dankzij steun van de Europese Unie veranderd. Er zijn nieuwe huizenblokken verrezen, en de buurt is ook aantrekkelijk geworden voor de Portugese middenklasse die schrikt van de hoge huren aan de kust. Waar vroeger het huis van de voetballer stond, aan het eind van een lang en smal weggetje, is tegenwoordig een stuk grond met struikgewas, een minivoetbalveld en een bar te vinden. Er zijn zelfs fans die zich tot hier wagen, ze vragen ernaar en de taxichauffeurs zijn bereid ze rond te rijden om ze te laten zien waar de voetballer geboren werd, waar hij opgroeide, waar hij naar school ging, waar hij voor het eerst met een bal speelde; de voetballer die in het collectieve Portugese geheugen zo veel illustere bezoekers van het eiland heeft weten te overschaduwen: we noemen Winston Churchill, keizerin Sissi, Karel I van Oostenrijk, Bernard Shaw, Rilke, Columbus of Napoleon Bonaparte.

Madeira is een eilandengroep midden in de Atlantische Oceaan, op achthonderdzestig kilometer van Lissabon. Het heeft twee bewoonde eilanden, Madeira en Porto Santo, en drie kleinere, onbewoonde eilanden. Madeira, de tuin van de Atlantische Oceaan, zoals de toeristische gidsen het noemen, is een vulkanische rots van zevenenvijftig kilometer lang en tweeëntwintig kilometer breed. Het is gevormd door een bergmassief dat de zee in loopt vanaf de 1862 meter hoge Pico Ruivo. Funchal is met honderdtienduizend inwoners de hoofdstad. En daar, in het Cruz de Carvalho-ziekenhuis, werd op 5 februari 1985 om tien voor halfelf ’s ochtends Cristiano geboren: met een gewicht van vierduizend gram, en een lengte van tweeënvijftig centimeter. Na Hugo, Elma en Cátia, het vierde kind van Maria Dolores dos Santos en José Dinis Aveiro. Een onvoorziene zwangerschap, negen jaar na de geboorte van Cátia, waaruit een jongetje geboren werd dat een naam moest krijgen.

‘Mijn zus, die in een weeshuis werkte, zei me dat, als het een jongetje zou worden, we

hem Cristiano moesten noemen. En daar kon ik me wel in vinden,' vertelt Dolores, Cristiano's moeder, 'mijn man en ik hielden wel van Ronaldo, de president van de Verenigde Staten.' (Ronald Reagan, acteur en bewoner van het Witte Huis van 1981 tot 1989, noot van de schrijver.) 'Mijn zus koos Cristiano en wij Ronaldo.'

De doopplechtigheid van Cristiano Ronaldo dos Santos Aveiro wordt gehouden in de Santo António-kerk. En toevalligerwijs wordt die getekend door het voetbal. José Dinis, de vader van de kleine, helpt in zijn vrije tijd een handje mee als materiaalknecht van Clube Futebol Andorinha de Santo António. Zodoende vraagt hij Fernão Barros Sousa, de aanvoerder van het elftal, als peetoom van de pasgeborene. De ceremonie is om zes uur in de namiddag, maar om vier uur moet er eerst een wedstrijd gespeeld worden.

Antonio Rodríguez Rebola, de priester, heeft de andere kinderen al gedoopt en begint zenuwachtig te worden: noch de vader, die het team begeleidt, noch de peetoom, die het buurtelftal leidt, verschijnt. Dolores, die de kleine in haar armen houdt, en de peetmoeder wandelen om de kerk heen in een poging de priester te kalmeren. En dan komen daar eindelijk Fernão en Dinis aan. Met meer dan een halfuur vertraging. De rite kan beginnen.

De eerste foto's van het familiealbum tonen een babyversie van Cristiano met grote, oplettende ogen, gekleed in een blauw-wit pakje, witte laarsjes, gouden armbandjes om de twee polsjes, een gouden ring om zijn vinger, en om zijn nek een lange ketting met een kruisje. Beetje bij beetje verandert zijn haar op de foto's in een krullenbol, 'slakkenhuisjes', zoals de Portugezen zeggen, en de glimlach opent zich samen met de gaten in zijn gebit, waar eerst melktanden zaten die de tandenfee heeft meegenomen.

Papa Dinis is tuinman van het gemeentehuis, mama Dolores maakt overuren als kokkin, zodat hun zonen iedere dag te eten krijgen.

Op haar twintigste emigreerde Dolores, zoals duizenden Portugezen, naar Frankrijk. Ze woonde drie maanden in Parijs, waar ze als schoonmaakster werkte. Haar man was van plan haar achterna te gaan maar deed dat niet, zodat ze terugkeerde naar Madeira, omdat ze daar al twee kinderen had. De familie Aveiro heeft het niet makkelijk. Net als alle andere inwoners van deze buurt, ver weg van de luxueuze hotels die aan de kuststrook van het eiland als paddenstoelen uit de grond schieten. Hun huis is te klein voor vier kinderen, en wanneer het regent, lekt het dak ook nog eens aan alle kanten. Zozeer dat Dolores het gemeentehuis om cement en bakstenen moet vragen, om het te kunnen repareren. Maar toch zegt Cristiano vandaag de dag dat hij destijds een gelukkige kindertijd beleefde. Op twee- of driejarige leeftijd maakt hij, voor het huis of in de Caminho do Lombinho, kennis met zijn beste vriend: de bal.

'Op een dag gaf ik hem een op afstand bestuurbare auto, omdat ik dacht dat hij daarvan onder de indruk zou zijn, maar nee,' vertelt Fernão Sousa, 'hij had liever een bal. Hij sliep met de bal. Liet hem nooit met rust. Altijd liep hij met de bal onder zijn arm, altijd was hij met de bal te vinden.'

Dan is het moment daar om naar de kleuterschool te gaan in het Externato de São

João da Ribeira, een school van de franciscaner zusters van Nossa Senhora das Vítórias.

Op zijn zesde gaat Cristiano naar de Gonçalves Zarco, een basisschool en middelbare school ineen, beter bekend als de Escola de Barreiros, omdat die dichtbij het Barreirosstadion ligt, waar de voetbalclub Marítimo speelt. Cristiano is geen beste leerling. Hij doet het niet slecht, maar ook niet uitmuntend. Hij doorloopt school zonder zich uit te sloven. Maria dos Santos, een van zijn docenten in die tijd, herinnert zich de leerling als een ‘goed opgevoede, grappige jongen, en een goede vriend voor zijn klasgenoten.’ En als we het over zijn passie hebben, zegt ze: ‘Vanaf de eerste dag was voetbal zijn lievelingssport. Hij deed ook wel mee aan andere activiteiten, maar hij hield graag tijd over voor zichzelf, voor het voetbal. Als er geen bal in de buurt was – en af en toe was die er niet –, maakten hij en zijn vrienden een bal van een bolletje sokken. Ik weet niet hoe hij het voor elkaar kreeg, maar hij vond altijd een manier om te kunnen voetballen tijdens de pauze.’

Voetbal op school en voetbal op straat.

‘Wanneer hij van school thuiskwam,’ vertelt Dolores, zijn moeder, ‘zei ik hem: “Ronaldo, naar je kamer om huiswerk te maken.” Hij antwoordde me dat hij geen huiswerk had. Dus ging ik maar koken. En dan maakte hij gebruik van de situatie: hij sprong uit het raam, nam yoghurtdrink of een stuk fruit mee en rende met de bal onder zijn arm weg om te gaan voetballen. En dan kwam hij pas om halftien ’s avonds terug.’ En dat niet alleen, hij spijbelde ook. ‘Zijn docenten zeiden me dat ik hem daarop moest aanspreken, maar ik strafte hem niet. Hij moest veel trainen als hij een beroemd voetballer wilde worden.’

‘Ik speelde altijd voetbal met mijn vriendjes, dat vond ik het leukst om te doen, het was mijn manier om de tijd te doden,’ erkent Cristiano jaren later. Hij speelt op straat omdat er in de buurt geen voetbalveld te vinden is. Een straat, de Quinta do Falcão, die bergop loopt, en waar bussen, auto’s en motors passeren. Dus moeten ze iedere keer de stenen weghalen die de doelpalen aangeven, en wachten tot het verkeer voorbij is, voor ze verder kunnen spelen. Het zijn harde potjes tussen de jongens van het ene huis tegen die van een ander. Het zijn potjes die nooit eindigen. En ze hebben een probleem wanneer de bal in een van de tuinen belandt, bijvoorbeeld in die van meneer Agostinho, die altijd dreigt de bal lek te steken en naar Dolores of een van de andere moeders te gaan opdat zij hun kinderen straffen. De straat en een bouwput, waar Cristiano in zijn eentje urenlang tegen een muur balletje trapt, vormen zijn eerste voetbalschool. Hier is het, tussen het asfalt, de stoepwand en de auto’s, waar Ronaldo, spelend tegen jongetjes en oudere kinderen, zijn trucjes en techniek leert die hem beroemd maken en zijn karakter helpen vormen. ‘De hele dag liep hij over straat met de bal en deed er dekselse trucjes mee. Het leek alsof de bal aan zijn voet vastgeplakt zat,’ weet Adelino Andrade, een buurman van de familie Aveiro, zich te herinneren. ‘Hij had een gave voor de bal,’ valt Elma bij, Cristiano’s zus, ‘maar we hadden nooit gedacht dat hij zo ver zou komen als waar hij vandaag de dag is.’

Op zijn zesde is Cristiano aan zijn avontuur in de voetbalwereld begonnen. Nuno, zijn neef, speelt bij Andorinha. Cristiano is al vaak met zijn vader naar het voetbalveld gegaan.

Ze zijn onafscheidelijk. Nuno nodigt hem uit naar een wedstrijd te komen kijken. En hij vraagt hem of hij in een team zou willen spelen. Cristiano gaat meteen trainen en besluit bij de club te blijven. Dolores en Dinis zijn blij met de beslissing van hun jongste zoon. Ook zij hielden altijd al van voetbal. Benfica is de favoriete club van Cristiano's vader en van zijn oudste broer Hugo. Moeder is fan van Luís Figo en Sporting Lissabon. In het seizoen 1994-1995 krijgt Cristiano Ronaldo dos Santos Aveiro, op zijn negende, zijn eerste sportlicentie van de Voetbalbond van Funchal: nummer 17 182. En dan mag hij zich in het hemelsblauw van Andorinha kleden. Andorinha is een buurtvereniging met een lange geschiedenis (ze werd opgericht op 6 mei 1925) en met een naam, *golondrina* (zwaluw), die volgens de overlevering komt van een trefzeker schot van een van Andorinha's spelers, dat gevolgd werd door een vliegende zwaluw.

Francisco Afonso, onderwijzer aan de basisschool waar Cátia, Cristiano's zus, schoolging, is een man die vijftienvijftig jaar van zijn leven gewijd heeft aan de jeugdvoetbalteams van Madeira. Hij was Cristiano's eerste trainer. Nooit zal hij vergeten hoe hij hem voor het eerst op het voetbalveld van Andorinha zag. 'De bal,' zegt hij, 'was voor Cristiano wat voor ons het dagelijks brood is. Hij was snel, had een goede techniek, speelde even goed met zijn linker- als met zijn rechtervoet. Hij was mager maar een stuk groter dan de jongens van zijn leeftijd. Zonder twijfel, hij was hoogbegaafd, hij was een natuurtalent, het zat in zijn bloed. Hij wilde altijd de bal, en hij wilde elke wedstrijd in zijn eentje beslissen. Verder had hij een enorme wilskracht, en hij wilde altijd alles goed doen, waar in het veld hij ook stond. En hij verloor zijn geduld wanneer hij niet kon spelen of een wedstrijd verloor.' Om dit te onderstrepen vertelt Rui Santos, de voorzitter van de club, een smakelijke anekdote over een wedstrijd uit het seizoen 1993-1994: Andorinha-Camacha. Camacha was destijds een van de sterkste teams van het eiland. Andorinha stond aan het eind van de eerste helft met 2-0 achter, en 'Ronaldo was zo teleurgesteld dat hij jammerde als een kind van wie zojuist zijn lievelingsspeelgoed is afgepakt. In de tweede helft kwam hij in het veld, maakte twee doelpunten en leidde mede daardoor zijn team naar een overwinning met 3-2. Nee, hij had een hekel aan verliezen. Hij wilde altijd winnen en huilde wanneer hij een wedstrijd verloor.' En daarom, aldus zijn moeder Dolores, werd hij uiteindelijk 'de huilebalk' genoemd. Hij huilde tranen met tuiten en werd heel snel kwaad wanneer een ploeggenoot hem niet aanspeelde, omdat iemand anders of hijzelf een kans verprutste, een slechte bal speelde, of wanneer het team niet speelde zoals hij dat wilde. De andere bijnaam die ze hem gaven was Abelinha, 'bijtje', omdat hij, net als een bij, nooit stopte met werken en zigzaggend over het veld holde. Het is de naam die Cristiano jaren later in Madrid aan zijn hond zal geven, een yorkshire terriër.

'Een voetballer zoals Ronaldo,' voegt Rui Santos eraan toe, 'zie je niet vaak. En wanneer je hem dan ontmoet, merk je dat hij een talent is, en anders dan alle andere kinderen die je op het veld ziet.' Jammer dat Andorinha een van de zwakste teams uit de competitie was; zo zwak dat wanneer ze tegen Marítimo, Camara de Lobos of Machico moesten spelen, ze vooraf al wisten dat ze zouden verliezen. En met een groot verschil in doelpunten. Ronaldo wilde niet spelen want hij wist dat ze zouden verliezen. Maar zijn

vader ging dan huiswaarts en wist hem over te halen om zijn voetbalschoenen en wedstrijdtenue aan te trekken en naar het voetbalveld te gaan. Zijn argument: alleen zwakkelingen geven zich zo snel gewonnen. Het was een les die de kleine Ronaldo nooit zou vergeten. En hij leerde meer, zo veel dat in enkele jaren tijd zijn naam op het eiland bekendheid begon te krijgen. Nacional Madeira en Marítimo, de twee grote clubs van het eiland, krijgen langzaam maar zeker interesse in Abelinha. Het gerucht over een jongen die de bal goed weet te raken gaat als een lopend vuurtje rond en bereikt Fernão Sousa, Cristiano's peetoom, die nu verantwoordelijk is voor de jeugdteams van Nacional. 'Het was een grote verrassing dat het ging om mijn petekind. Ik wist dat hij voetbalde,' zegt hij, 'maar niet dat hij zo goed was. Hij was veel beter dan de rest. Hij had een fantastische balbehandeling, en had zeker toekomst. Meteen besepte ik dat de jongen de redding van de familie kon betekenen!' En hij twijfelt geen ogenblik. Hij besluit dat hij hem bij Nacional zal inlijven. 'Ik praatte met zijn moeder, zei haar dat dit het beste voor haar zoon was en we kwamen tot een overeenkomst met Andorinha.' Zo makkelijk als Sousa het vertelt was het niet. Omdat Dinis liever heeft dat zijn zoon naar Marítimo gaat. De familie woont dicht bij de velden van Almirante Reis (de oorspronkelijke vestiging van Marítimo), en de jongen aanbidt de rood-groene clubkleuren van Marítimo. Maar er is geen overeenstemming tussen die club en Andorinha, zodat Rui Santos een vergadering belegt met alle teams om van allebei een bod te horen. De verantwoordelijke van de jeugdafdeling van Marítimo verschijnt uiteindelijk niet bij de vergadering met de voorzitter van Andorinha, waarna Cristiano naar Nacional Madeira gaat. In ruil voor twintig ballen en twee complete sets clubtenues voor het jeugdteam. Het is een ruil die de club op dat moment niet veel oplevert, maar Andorinha zal beroemd worden als de eerste club waarvoor deze winnaar van de Gouden Bal uitkwam, en zal steun van het gemeentehuis krijgen. Zo veel, dat zijn oude afgetrapte veld nu vervangen is door een verlicht kunstgrasveld. En dat is niet alles: het aantrekken van Cristiano door Nacional heeft mythische proporties aangenomen, net als de overstap van Raúl die bij de jeugd van Atlético Madrid een overstap maakte naar Real Madrid, enkel en alleen omdat, zo gaat het verhaal, de rood-witte club het busvervoer van de jongen, waarmee hij naar de trainingen ging, niet wilde betalen.

Wanneer Cristiano naar Nacional gaat, is hij pas tien jaar oud, en zijn moeder maakt zich ongerust. 'Ik zei de hele tijd tegen mijn man: "Hij gaat met oudere jongens voetballen, die hem kunnen blesseren of zijn been breken." En dan antwoordde Dinis: "Rustig maar. Ze krijgen hem niet te pakken, daarvoor is hij veel te snel."'

Het valt de trainers van Nacional meteen op dat de jongen mager is en een beetje ondervoed, en ze zeggen tegen zijn ouders dat hij meer moet eten om sterker te worden. Aan zijn waarde twijfelen ze geen moment.

'We zagen meteen dat hij grote kwaliteiten had,' zegt António Mendonça, zijn trainer tijdens de twee seizoenen dat hij in het zwart-witte shirt speelde. 'Zijn sterke eigenschappen tekenden zich al heel duidelijk af: zijn vlotte balbehandeling, zijn snelheid, de dribbel, het schot. Van het straatvoetbal had hij de techniek meegekregen om

overtredingen te vermijden, tegenstanders uit te spelen en met jongens die ouder waren dan hij om te gaan. En het had zijn karakter ook sterker gemaakt. Hij had veel moed op het veld.'

Het werk van Mendoça en van de andere trainers van de zwart-witte club is hem aan het verstand te brengen dat voetbal een teamsport is. Waarom? Omdat Ronaldo in staat is de bal op eigen helft te halen, en helemaal naar het doel van de tegenstander te lopen om daar te scoren. Zonder de bal één keer over te spelen. Om de tegenstanders maakt hij zich niet druk, hij accepteert geen verlies en wil van iedereen winnen. Hij huilt en wordt woedend op zijn ploeggenoten wanneer iets niet goed gaat. 'Zij konden met hem overweg omdat hij veel doelpunten maakte. We wonnen alle wedstrijden met 9 of 10-0,' zegt Mendoça. Maar niemand is blij met zijn individualisme en zijn trots. Hij voelt zich superieur aan de anderen, en het is moeilijk hem aanwijzingen te geven, dat moet altijd onder vier ogen, nooit in het bijzijn van de hele ploeg. In het seizoen 1995-1996 wint Cristiano met Nacional zijn eerste regionale titel in de leeftijdscategorie tien tot twaalf jaar. Porto, Boavista, de grote clubs uit 'De Rechthoek', zoals de inwoners van de eilanden Portugal noemen, beginnen belangstelling te tonen voor de jongen.

Fernão Sousa denkt dat het de juiste tijd is voor zijn petekind om een volgende stap te zetten. Hij praat in Funchal met de tweede in de reeks personen die het lot van de jongen in handen nemen: João Marques Freitas, de assistent van de procureur-generaal en voorzitter van Sporting Lissabon. Het zou een droom zijn voor de jongen die geboren is op de Quinta do Falcão om naar deze club te gaan. Sporting stuurt een vertegenwoordiger die met de familie praat, en niet veel later laat Ronaldo zijn kinderjaren, zijn familie, zijn vrienden en zijn eiland achter zich. En vertrekt naar het vasteland.

Ver van het eiland

‘Op sportgebied was het het moeilijkste moment van mijn leven.’

Hij had nog nooit in een vliegtuig gezeten. Nooit was hij van zijn eiland af geweest. En hij had nog nooit voor zo'n moeilijke opgave gestaan. Hij is nerveus en de nacht voor hij vertrekt kan hij de slaap niet vatten. Fernão Sousa, zijn peetoom, begeleidt hem naar Lissabon. Het is de paasvakantie van 1997, en Cristiano wordt verwacht voor een proeftraining bij Sporting Lissabon. Hijzelf was graag naar Benfica gegaan, de club waarvan zijn vader en zijn broer fan zijn, maar zijn moeder Dolores is vanaf haar geboorte 'Sportinguista' (fan van Sporting), en droomt ervan dat haar zoon een net zo groot speler zal worden als Luís Figo. En natuurlijk kan hij niet nee zeggen tegen een van de grootste clubs uit de hoofdstad, de club met de beste jeugdopleiding van Portugal, La Academia, waar Paulo Futre, Figo en Simão zijn opgeleid, en die later João Pinto, Quaresma, Hugo Viana en Nani zal afleveren.

De jongen is ervan overtuigd dat hij het niveau aankan, en dat hij het aankan met gemak. Hij weet dat hij een goede speler is, en dat hij in staat is de groen-witte trainers te overtuigen. Maar met zijn twaalf jaar neemt de emotie de overhand wanneer hij het trainingsveld van de jeugdopleiding van Sporting betreedt.

Paulo Cardoso en Osvaldo Silvo zijn de twee trainers die de speler beoordelen. Ronaldo maakt weinig indruk wat zijn postuur betreft – hij is mager en klein – maar wanneer er een onderling potje wordt gespeeld veranderen de zaken. Hij krijgt de bal en de jongen van de Quinta do Falcão passeert twee, drie tegenstanders. Niet veel later nog eens: meer schijnbewegingen, en nog een slalom tussen spelers door met de bal aan zijn voet.

‘Ik keek naar Osvaldo,’ vertelt Cardoso, ‘en zei hem dat we een speciale jongen hadden ontdekt, een fantastische speler. En niet alleen wij vonden dat, maar ook de andere jongens. Aan het eind van de training gingen ze allemaal naar hem toe. Ze wisten dat hij de beste was.’ Cristiano's proeftraining heeft indruk gemaakt op de trainers van Sporting, zodanig dat ze besluiten hem de volgende dag nog eens te zien, en nu op het trainingsveld naast het oude José Alvalade-stadion. Dit keer is ook Aurélio Pereira aanwezig, de directeur van de jeugdopleiding. ‘Waarvan ik het meest onder de indruk was,’ vertelt Pereira, ‘buiten zijn talent, buiten het feit dat de bal een verlengstuk van zijn lichaam was, en buiten het feit dat hij de bal met beide voeten goed wist te raken, snel was en goed kon koppen, was de vastberadenheid die zijn persoonlijkheid hem oplegde. Zijn moed op het veld. Op een bepaalde psychologische manier leek hij onverwoestbaar. Hij was nergens bang voor, zelfs niet voor spelers die ouder waren dan hij. Hij had het natuurlijk leiderschap dat alleen de allergrootsten hebben. Hij was van een buitencategorie. Zodanig dat de ploeggenoten toen ze teruggingen naar de kleedkamer, hem opzochten om

vriendschap te sluiten. Kort samengevat: hij had alles, het moest alleen nog rijpen.’ Op zijn spelersfiche, dat Paulo Cardoso en Osvaldo Silva op 17 april 1997 ondertekenen, staat te lezen: ‘Speler met een buitengewoon talent, technisch zeer ontwikkeld. En we moeten zijn talent voor het maken van schijnbewegingen, in de loop of in stilstand, onderstrepen.’ In de hokjes achter ‘inschrijven’ is de optie ‘ja’ aangekruist. De mid-mid of aanvallende middenvelder (zo zien de trainers zijn positie) Cristiano Ronaldo dos Santos Aveiro heeft de test goed doorstaan. Nu kan hij speler van Sporting worden. Maar eerst moet er overeenstemming bereikt worden met Madeira. Ronaldo keert na een week in Lissabon terug naar zijn eiland en naar zijn leven. De directies van de clubs moeten het maar hebben over zijn overstap. Nacional heeft nog altijd een schuld van 4500 conto (22 500 euro) voor Franco, een jonge voetballer, die van Sporting naar Nacional is gegaan. Het lijkt erop dat ze met het vastleggen van Cristiano de schuld als afbetaald zullen beschouwen. Maar 22 500 euro is veel geld voor een jongen van twaalf. ‘Iets heel vreemds,’ zegt Simões de Almeida, voormalig administrateur van de club, ‘Sporting had nog nooit zo veel geld overgehad voor een jeugdspeler.’ Álvaro Pereira en de andere trainers moeten de administratieve afdeling zien te overtuigen dat het het waard is zo veel te investeren in Cristiano’s opleiding. Dus schrijft Pereira op 28 juni 1997 een nieuw rapport waaraan hij toevoegt: ‘Al lijkt het bedrag dat we voor een jongen van twaalf willen betalen overdreven, hij heeft buitengewoon veel talent, hij toonde zijn bijzondere talenten tijdens de trainingen waar trainers bij waren. Hij zal een goede investering blijken voor de club.’ Enkele regels die uiteindelijk de financieel directeur overtuigen. De jongen wordt vastgelegd.

In de laatste week van augustus laat Cristiano Ronaldo Madeira achter zich om zich te melden bij de jeugdopleiding van Sporting. Het is een erg moeilijk moment voor de jongen. Hij is de dag dat hij afscheid nam van zijn ouders nog niet vergeten. ‘Mijn zussen en mijn moeder huilden. Ik ook. Toen ik al in het vliegtuig zat en opsteeg, liepen de tranen over mijn wangen en begon ik te huilen om mijn familie die om mij had gehuild.’

Ronaldo neemt zijn intrek in de woning die Sporting heeft verzorgd, en die bestemd is voor de jongens uit andere delen van het land. Het ligt ingesloten in het Alvalade-stadion, net naast de drie trainingsvelden. Er zijn zeven slaapkamers en een woonkamer waar de spelers televisie kunnen kijken. Ronaldo is de jongste van allemaal. Hij zal een kamer delen met Fabio Ferreira, José Semedo en Miguel Paixão. Hij woont samen met jongens uit Mozambique – een voormalige kolonie van Portugal –, uit de Algarve en uit Vila Real. Zijn dag is strikt ingedeeld: tot vijf uur ’s middags naar school en daarna moet hij trainen.

De eerste schooldag is traumatisch voor de jongen van de Quinta do Falcão. Hij arriveert te laat op school, en de leraar gaat de presentielijst al langs. Hij is de vijfde op de lijst, staat op, zegt zijn naam en om zich heen hoort hij dat zijn klasgenootjes hem uitlachen. Ze vinden zijn manier van praten grappig. Het dialect van Madeira is heel anders dan het Portugees dat in de hoofdstad wordt gesproken, het is bijna een andere taal. Het klinkt vreemd, armoedig. Het klinkt eilands. En ze verstaan hem bijna niet wanneer hij praat. Cristiano verliest zijn humeur, wordt woedend en bedreigt de leraar met een stoel. En zo wordt hij de risee van de klas. Hij voelt zich een clown.

Een paar dagen later scheldt hij een trainer uit die hem vraagt de kleedkamer schoon te maken. Trots antwoordt hij: 'Ik speel bij Sporting, ik hoef niets van de grond op te rapen.' Maar daar schiet hij weinig mee op. De straf is zwaar: hij moet enkele wedstrijden vanaf de zijlijn toekijken. En hij huilt, hij huilt veel. Bijna elke dag. Hij heeft *saudade*, heimwee naar zijn familie, naar zijn eiland, naar zijn vrienden.

'Het was heel zwaar,' herinnert Cristiano zich, 'op sportgebied was het het moeilijkste moment van mijn leven.' Hij vindt het bijna niet te doen om zich aan te passen aan de mensen, het leven en de gedeelde woning, aan de regels en de stress van de grote stad. Lissabon is voor hem een andere wereld. Twee of drie keer per week belt hij naar huis. Hij koopt een kaart van vijftig beltkken en gaat naar de telefooncabine. Zodra hij de stem van zijn moeder hoort wordt hij triest, hij huilt, en mist zijn familie. Heel vaak moet Dolores hem er weer bovenop helpen, hem zeggen dat hij zich niets moet aantrekken van de grappen van zijn klasgenootjes, vaak moet ze hem troosten, en hem ervan overtuigen dat zijn leven en toekomst nu daar liggen, in Lissabon, bij de jeugdopleiding van Sporting. Ze moet zelfs naar de hoofdstad afreizen omdat Cristiano zegt dat hij het niet meer trekt, hij wil alles achterlaten, zijn droom opgeven en terugkeren naar het eiland en zijn familie.

'Zijn moeder,' zegt Aurelio Pereira, 'heeft ervoor gezorgd dat Cristiano vandaag de dag is wie hij is. Vaak stelde ze zich aan onze kant op, en niet aan de kant van haar zoon. Ze hielp ons en zo hielp ze ook Cristiano.' Ook zijn peetoom moet hem een keer ervan overtuigen de Academia niet te verlaten. Dit op het moment dat de jongen even thuis is en niet meer naar Lissabon wil terugkeren.

Het eerste jaar is een ware lijdensweg. Maar beetje bij beetje begint Cristiano zich aan te passen. 'Op moeilijke momenten,' zal CR7¹ jaren later uitleggen, 'leer je dingen over jezelf en juist dan moet je sterk zijn en weten wat je wilt.'

'Hij had een droom, hij wilde iemand worden,' vertelt Paulo Cardoso, 'hij wilde profvoetballer worden en dat was zijn innigste wens.' Leonel Pontes, ook uit Madeira, is die jaren zijn mentor. Hij brengt hem naar de trainingen en naar school. Hij herinnert zich 'dat Ronaldo vastbesloten was in alles wat hij deed. Hij wilde overal de beste in zijn: pingpong, tennis, biljart, tafelvoetbal, dart, atletiek, in partijtjes van één tegen één, bij het sprinten. Zijn elftal moest altijd winnen. Hij moest winnen, welke sport hij ook deed. Ik denk dat dit de reden is dat hij het zo ver heeft geschopt, de manier waarop hij werkt: altijd maar verder! Altijd maar beter!' Om een uur 's nachts vinden ze hem in de gymzaal, waar hij zonder begeleiding met halters traint. Op zijn kamer doet hij buikspieroefeningen en drukt hij zich op, hij traint met gewichten om zijn enkels om zijn dribbeltechniek te verbeteren. Wanneer zijn ploeggenoten na de training de douche opzoeken, blijft hij op het veld om vrije trappen te oefenen met een oefenmuurtje. Hij eet bij elke maaltijd twee borden soep omdat ze hem hebben gezegd dat hij goed speelt maar te mager is. Op zondag is hij ballenjongen tijdens de thuiswedstrijden van het eerste team. Zo kan hij zich onder de grote namen van zijn club mengen, de sfeer op de grasmat aanvoelen en vijf euro verdienen. Na afloop van de wedstrijd gaan hij en zijn ploeggenoten naar een pizzeria, eten daar één pizza op en nemen er nog twee mee naar huis.

Zijn eerste salaris bij Sporting bestaat uit tien conto per maand, ongeveer vijftig euro. Die heeft hij nodig voor zijn schoolboeken, schriften, zijn rugtas, kleding en dagelijkse kosten. Maar op een dag belt zijn moeder Dolores de clubleiding op en zegt: 'Ronaldo heeft geen avondeten gehad op de club en hij heeft al zijn geld uitgegeven aan chocola.' Een grappige anekdote, omdat Ronaldo nog altijd een kind is, maar snel moet opgroeien en zijn kinderjaren achter zich moet laten. 'Ik vind het jammer dat ik bijna niet van mijn jeugd heb genoten,' zal hij jaren later zeggen, tijdens een interview aan de vooravond van het wereldkampioenschap in Zuid-Afrika. Hij moet snel volwassen worden, iets wat de jeugdopleiding hem voorhoudt, die hem verplicht in alles autonoom te zijn en vooral verantwoordelijk voor opdrachten die kinderen normaal gesproken niet uitvoeren: kleren wassen en strijken. De stage als voetballer wordt hem opgedrongen, en op de een of andere manier dringen ook de familieproblemen zich aan hem op. Op zijn veertiende weet Cristiano dat zijn vader Dinis een chronisch alcoholprobleem heeft, en dat zijn broer Hugo aan drugs verslaafd is. Het is iets waarvan hij schrikt maar waarvoor hij niet wegloupt. Zijn oudere broer zal naar een kliniek in Lissabon gaan, en na verschillende keren te zijn teruggevallen het licht aan het eind van de tunnel weer zien. Zijn vader echter niet.

In het jeugdverblijf beginnen de dingen gelukkig te veranderen. 'Dankzij zijn buitengewone talent en door zijn onvermoeibare inzet begon hij zich aan zijn nieuwe leven aan te passen, en hij werd langzaam maar zeker de leider van het team. De andere spelers,' zegt Pontes, 'speelden hem steeds de bal toe omdat ze wisten dat hij de beste was.'

Leider óp maar ook buiten het veld. Zo vertelt Pontes in de documentaire *Planeta Ronaldo*, die uitgezonden werd door de Portugese zender SIC, dat toen hij en drie ploeggenootjes in een straat in Lissabon werden overvallen door een bende, hij, de jongste van het stel, de enige was die niet wegrende. Hij vocht voor het weinige geld dat hij bij zich had. Uiteindelijk vertrokken de dieven zonder iets te hebben buit gemaakt. De Academia van Sporting volgt hun veelbelovende jongeren niet alleen op het trainingsveld. Ze krijgen een mentor die hen volgt in de school van het Novo Crisfal-internaat. Ronaldo houdt van voetbal, maar naar school gaan is voor hem maar een tijdverdrijf. Hij houdt van natuurkunde en haat Engels. Hij doet wat hem gevraagd wordt, en hij is een goede leerling, maar het voetbal, zijn vrienden en de stages met de selectie leiden hem te veel af van de studie. Hij moet kiezen tussen de bal en de boeken. Hij praat er met zijn moeder over en neemt een beslissing. Hij zal het schooljaar niet afmaken. De club helpt de jongens aanpassingsproblemen met behulp van een psycholoog te boven te komen. En eist van allen een stalen discipline. Een voorbeeld hiervan: een gebeurtenis die Ronaldo niet vergeten is, in de tijd toen hij bij de junioren speelde. Het is de beslissende fase van het kampioenschap: Sporting moet tegen Marítimo uitkomen, de club waar Cristiano opgegroeid is. Terugkeren naar het eiland, naar zijn buurt, naar het stadion waar hij zijn eerste wedstrijden speelde, zijn familie en vrienden in het stadion zien, hij stelt zich er heel wat bij voor. Maar Cristiano heeft zich slecht gedragen op school en de directie besluit hem te straffen met iets wat hem het meeste pijn zal doen. Ze selecteren hem niet voor de wedstrijd op Madeira. 'Ik zag de lijst en ik stond er niet op. Ik keek er een paar keer naar

en niets. Ik begon te huilen en ging heet van woede naar het trainingscentrum om uitleg vragen. Het was moeilijk, maar voor mij was het een belangrijke les.' De Academia heeft heel duidelijke regels voor haar spelers en controleert met een medische staf, stap voor stap, hun fysieke groei. Bij Cristiano onderzoeken ze bijvoorbeeld zijn botdikte om te zien wat zijn uiteindelijke lengte zal worden. Alles zit goed wat dat betreft, de jongen zal boven de een meter vijfentachtig uitkomen. Maar als hij vijftien jaar oud is, ontdekken ze een serieus probleem.

'Toen de club ons vertelde dat zijn hart te snel klopte op rustmomenten,' vertelde zijn moeder aan *The Sun*, 'moest ik een hele stapel papierwerk tekenen zodat ze hem in een ziekenhuis konden inschrijven om tests te doen. Uiteindelijk besloten ze hem te opereren. Ze gebruikten een laser om de beschadigde zone te repareren en enkele dagen later was Cristiano alweer thuis. Omdat ik nog steeds niet precies wist wat hij had, was ik erg bang, ik had er geen idee van of hij het voetbal zou moeten opgeven.'

Het ging om een aangeboren afwijking die maakte dat zijn hart sneller klopte dan normaal, maar zonder dat het problemen gaf voor zijn carrière op het hoogste niveau. 'Al een paar dagen na de operatie,' zei zijn moeder, 'trainde hij weer met zijn vrienden, en hij rende zelfs sneller dan voorheen.'

Ronaldo's sportprestaties gaan in vliegende vaart en hij doorloopt de ene categorie na de andere met een ongelooflijke snelheid. Op zijn zestiende is hij zonder twijfel de meest toonaangevende speler van de Academia van Sporting. Hij is de enige speler in de geschiedenis van de club die in een en hetzelfde seizoen zal uitkomen in de leeftijdscategorieën onder de zestien, onder de zeventien, onder de achttien, het b-team en het eerste elftal. In augustus 2001 tekent hij zijn eerste contract als profspeler. Voor vier jaar, met een salaris van tweeduizend euro per maand, en een transferclausule van twintig miljoen euro. Hij gaat weg uit de jeugdresidentie en maakt zijn intrek in een hostel dicht bij het Marquês de Pombal-plein, in het centrum van Lissabon. Maar al snel huurt hij een appartement waar zijn familie hem vaker dan eerst kan komen opzoeken. De jongen groeit, wordt onafhankelijk en krijgt een nieuwe vertegenwoordiger. Hij verlaat Luis Vega, de manager van Figo, en legt zijn carrière in handen van Jorge Mendes.

In augustus 2001 is er dan opeens een nieuwe trainer bij Sporting: László Bölöni, een Roemeen van Hongaarse afkomst, en een beroemd middenvelder van Steaua Boekarest, waarmee hij in 1986 de Europacup I won. Hij heeft acht jaar als trainer gewerkt voor AS Nancy, en na een korte periode als bondscoach van Roemenië accepteerde hij het aanbod van Sporting. In zijn eerste seizoen wint hij de competitie en de Portugese beker en hij geeft jongere spelers als Cristiano, Ricardo Quaresma en Hugo Viana een kans. Hij wil Cristiano bovendien al naar het eerste elftal overhevelen, en zorgt ervoor dat hij zich een paar keer kan meten met de groten. Volgens de medische rapporten mag de jongen uit Madeira echter de sprong naar de hoogste divisie nog niet maken. Hij is namelijk nog in de groei. Maar de dag van zijn officiële debuut laat niet lang meer op zich wachten.

1 CR7 is de koosnaam van Ronaldo; zijn initialen gecombineerd met zijn rugnummer.

Zeventien jaar, acht maanden en twee dagen

‘Julie hebben nog steeds niet de echte Ronaldo gezien. Dit was nog maar het begin.’

Een groen-witte bus is op weg naar de Academia van Sporting, in Alcochete. Het is 1 juli 2002, en Cristiano Ronaldo begeeft zich naar zijn eerste dag met het eerste elftal. László Bölöni, de Roemeense coach, heeft hem samen met drie andere spelers van het b-elftal (Custódio, Carlos Martins, Paíto) opgeroepen voor de vriendschappelijke wedstrijden voordat het seizoen begint.

‘Ik hoop een goede indruk achter te laten, en te blijven werken met het eerste elftal. Ik ga proberen het beste te geven, om aan de verwachtingen die de coach van mij heeft te voldoen,’ verklaart een nederige Ronaldo. En hij voegt eraan toe: ‘Spelen aan de zijde van João Pinto en Jardel is een droom. Zij zijn een voorbeeld voor iedere voetballer.’

Vijf dagen later is dan de eerste wedstrijd tegen Samoquense, een team uit de eerste divisie van het district Setúbal (het wordt 9-0), en er volgt er een tegen Rio Mayor, dat eindigt in een overwinning met 5-0 voor de jonge leeuwen. Ronaldo schittert en scoort, en Bölöni weet genoeg. De jongen is gewend om in de spits van de voorhoede te spelen. De coach plaatst hem op de linkerflank: om zijn snelheid te gebruiken en omdat de jongen fysiek nog niet in staat is om de strijd aan te gaan met de centrale verdedigers. De jongen uit Madeira stelt niet teleur. Hij is snel, heeft een goede balcontrole en stelt zijn mandekkers voor grote problemen. Het is een experiment dat de Roemeense coach op 14 juli herhaalt in het José Arvalade-stadion, tijdens de presentatie aan de leden en supporters van Sporting voor het seizoen 2002-2003. Als tegenstander is Olympique Lyon uitgenodigd, de kampioen van Frankrijk. De wedstrijd eindigt in een 1-1 gelijkspel, en stelt het publiek in staat het nieuwe juweel van de jeugdopleiding te bewonderen.

‘Let op deze jongen,’ schrijft *Record*, ‘hij kan goed vrijlopen, heeft mooie schijnbewegingen in huis, en een goede neus voor het doel.’ Het is waar: Cristiano scoort al in de eerste wedstrijd op het veld waar hij tot voor kort ballenjongen was, maar de scheidsrechter vergist zich en keurt het doelpunt af. Nog geen week later staat er weer een wedstrijd tegen een Frans team op de kalender. Dit maal Paris Saint-Germain. Het wordt 2-2 en de grote verrassing is Cristiano Ronaldo. Aan het eind van de wedstrijd, wanneer iedereen verwacht hem dankbaar en geëmotioneerd te zullen zien en hem te horen zeggen dat dit de gelukkigste avond van zijn leven was, laat de jongen uit Madeira los: ‘De toeschouwers hebben nog steeds niet de echte Ronaldo gezien. Dit was nog maar het begin.’ Schandelijk, brutaal en erg zelfverzekerd, dat is het minste dat je hiervan zou kunnen zeggen. Toch heeft hij een goede wedstrijd gespeeld op de linkerflank, hij heeft drie keer op doel afgerond, en er wordt al gesproken over hem als de nieuwe ster van De Leeuwen. De coach tempert het vuur van zo veel enthousiasme, en herhaalt keer op keer:

‘Ronaldo is een jonge speler met grote kwaliteiten maar hij is nog altijd geen basisspeler.’ Maar toch zet hij hem in, als invaller weliswaar (tien, vijftien, twintig minuten hooguit), tijdens vriendschappelijke zomerwedstrijden, zoals op 27 juni in de derby tegen Benfica of op 1 augustus tegen Pontevedra. Beetje bij beetje raakt de jongen gewend aan het spel van De Leeuwen, en de resultaten laten niet lang op zich wachten.

Op 3 augustus komt Sporting in Maia uit tegen een ander wit-groen team: Real Betis Sevilla. In de zevenenzeventigste minuut wisselt László Bölöni vier spelers. Danny komt erin voor Barbosa, Luís Filipe voor Quaresma, Diogo voor Niculae en Ronaldo Cristiano (zo wordt hij genoemd op het wedstrijdfilet) voor Rui Bento. Ronaldo draagt nummer 28.

Wanneer hij het veld betreedt, staat het 2-1 in het voordeel voor het team uit Lissabon (1-0 door Quaresma; 1-1 door Alfonso, 2-1 door Barbosa). In de vierentachtigste minuut scoort Alfonso zijn tweede van de avond en maakt de stand gelijk. Het lijkt het beslissende doelpunt te zijn. Maar in de verlenging (in de eenennegentigste minuut) komt het moment van de zeventienjarige jongen. Een onoplettendheid van verdediger Juanito. Hij stopt net iets te laconiek een uit een vrije trap aangespeelde bal op zijn borst. Maar zijn controle is niet goed en de bal ontglipt hem. Ronaldo Cristiano komt op topsnelheid op hem af. Hij neemt de bal met een hakje mee, speelt hem voor zich uit en sprint over de linkerflank. Vanuit de verre hoek ziet hij een vrij doel en lobt de bal over de keeper, in de kruising. Rivas komt net te laat in een wanhoopspoging om de bal te stoppen. Een wereldgoal die toont wat zijn potentie, controle, techniek, balbehandeling en instinct in het zestienmetergebied zijn.

De jongen viert uitgebreid feest. Hij rent over het veld en blaast handkussen naar de tribunes. Het is zijn eerste doelpunt in het shirt van Sporting, en meteen een dat de overwinning oplevert: 3-2. De pers noemt het zelfs ‘een meesterwerk’. Het lijkt alsof het doelpunt hem bevrijdt van angst en hem zelfvertrouwen brengt. Want voorheen speelde hij in het eerste elftal nerveus, en had hij het gevoel dat hij het niveau niet haalde, dat hij slechts een jongen was tussen de grote voetballers. Nu lijkt er iets te veranderen. Al weten nog altijd maar weinigen wie hij is. Het is zelfs zo dat ze op het scherm de naam Custódio onder het doelpunt zetten. En de Spaanse journalisten houden het bij Custódio, de ploeggenoot die enkele minuten eerder in het veld is gekomen.

‘Ik draag dit doelpunt op aan mijn familie, en in het bijzonder aan mijn moeder Dolores, die me in Lissabon is komen opzoeken,’ verklaart Cristiano Ronaldo *muito feliz* – dolgelukkig – aan het dagblad *Correio da Manhã*. Hij dankt de coach, ‘omdat hij een goede trainer is, die het aangedurfd heeft de jongeren een kans te geven en me in het eerste elftal heeft opgenomen.’ En hij vergeet zijn fans niet: ‘Ik weet dat ze me liefhebben. En ik zal er alles aan doen hun vertrouwen niet te beschamen, en ze te bedanken voor de manier waarop ze me behandelen. Ik zal alles geven en hoop dat het iets oplevert.’

Elf dagen later, op 14 augustus, lacht het geluk hem toe. Opnieuw. Dan debuteert hij in een officiële wedstrijd, in een Europese competitie (de voorronde van de Champions League) in het Alvalade-stadion. De tegenstander is niemand minder dan Inter Milaan,

onder leiding van Héctor Cúper. Ronaldo komt in de achtenvijftigste minuut als invaller het veld op, voor de Spanjaard Toñito. Hij wordt verdedigd door Javier Zanetti en Marco Materrazzi, twee veteranen die een even lange carrière hebben als Ronaldo oud is. Cristiano heeft het niet makkelijk op het veld, maar zijn optreden bezorgt hem een goed gevoel, ondanks het 0-0 gelijkspel dat ze behalen. Zijn bewegingen zorgen ervoor dat het stadion enthousiast raakt, al blijken het uiteindelijk slechts op zichzelf staande acties. De enige kritiek die de pers achteraf heeft op hem en op Kutuzov, de andere jeugdige aanvaller van De Leeuwen, is dat ze te veel schijnbewegingen en individuele acties aangaan. Samengevat: ze begrijpen nog niet dat ze af en toe beter kunnen overspelen. Het is een jeugdzonde die hij pas na jaren zal afleren. Dat hij in staat is in het stadion te schitteren toont hij bij zijn tweede optreden in de Portugese competitie, op 7 oktober 2002. De regerend kampioen speelt thuis, tegen Moreirense FC, dat een jaar eerder uit de tweede divisie is gepromoveerd. Het is geen buitengewoon mooie wedstrijd. Maar Cristiano Ronaldo staat voor het eerst in de basis, en doordat hij scoort wordt hij met zeventien jaar, acht maanden en twee dagen oud, de jongste doelpuntenmaker uit de geschiedenis van Sporting. Hij maakt een 'monumentaal, magistraal, ongelooflijk doelpunt. Alle woorden schieten tekort om het geweldige doelpunt van dit jonge wonderkind van Sporting te omschrijven.' Aldus de commentatoren van de Portugese zender Sport tv. In de vierendertigste minuut: een hakje van Toñito halverwege het veld van de tegenstander, Ronaldo maakt twee schijnbewegingen om zijn verdedigers kwijt te spelen, hij dribbelt zestig meter tussen de tegenstanders, maakt een schaarbeweging aan de rand van het strafschopgebied om nog een verdediger op het verkeerde been te zetten en tikt beheerst langs João Ricardo, de doelman van Moreirense, die ten einde raad probeert het doel kleiner te maken.

Cristiano trekt zijn shirt uit, omhelst zijn ploeggenoten, en loopt in de richting van de tribunes. Bölöni viert feest met zijn team op de bank. Hij is het die vertrouwen heeft gehad in Ronaldo, en hem op een andere positie heeft gezet. Het bleek de juiste en de winnende zet.

We keren terug naar de wedstrijd, want de show van de nummer 28 is nog niet ten einde. Cristiano is de grote figuur op het veld, ondanks de aanwezigheid van 'SuperMario' Jardel, de Braziliaanse aanvaller, de winnaar van de Gouden Schoen een jaar eerder, die na vier maanden blessureleed teruggekeerd is. Hij scoort de beslissende 3-0 met een spectaculaire kopbal. De enige smet is de flauwte die Dolores, Cristiano's moeder, op de tribune krijgt. Waarschijnlijk komt het door de emotie bij het zien van het succes van haar zoon. Gelukkig is het meer schrik dan iets ernstigers.

De volgende dag haalt Ronaldo Cristiano met zijn 'monumentale doelpunt' de voorpagina's van de Portugese sportkranten. De journalisten slagen erin zijn verhaal te vertellen, vanaf zijn eerste trapjes tegen de bal in de Magdalena-buurt van Santo António. Ze interviewen zijn eerste trainers. Ze zoeken zijn vader. De arme man heeft slechts een samenvatting gezien, de wedstrijd heeft hij via de radio moeten volgen omdat hij bij Andorinha aan het werk was. Hij zegt dat iedereen op het eiland het nu over het succes

van zijn zoon heeft, en ze vragen hem voor de grap 'of Sporting hem niet aan Andorinha wil uitlenen, zodat we ook eens iets winnen'. José Dinis herhaalt dat Cristiano een geboren talent is, dat altijd, dag en nacht, van kleins af aan, met de bal aan zijn voeten rondliep. Hij hoopt dat hij een goede toekomst zal hebben en als speler en als persoon zal blijven groeien. Hij wil niet beroemd worden omdat hij vader is van de nummer 28 van De Leeuwen, maar hij zal de volgende wedstrijd van zijn zoon niet missen. Hij heeft al een vliegticket gekocht om hem bij Belenenses te zien spelen. Zes jaar is hij al niet in Lissabon geweest.

Het is niet alleen de Portugese pers die het profiel van het nieuwe fenomeen optekent. Dankzij zijn doelpunten en dankzij zijn naam (laten we niet vergeten dat Ronaldo Luis Nazário de Lima in zijn zoveelste wederopstanding, op 30 juni 2002, met Brazilië het wereldkampioenschap in Zuid-Korea en Japan heeft gewonnen, en topscorer van het toernooi is geworden) wordt Ronaldo Cristiano langzamerhand bekend in Europa. En *La Gazzetta dello Sport* heeft het op de voorpagina al over 'de nieuwe Ronaldo'.

Wat vindt de jongen uit Madeira van die vergelijking? 'Die zou ik zelf niet durven maken: Ronaldo van Real Madrid is een geweldenaar, hij is de beste voetballer ter wereld. Hij is mijn favoriete speler.'

Het optreden van Cristiano in het eerste elftal heeft iets losgemaakt. Hij is de publiekslieveling geworden. László Bölöni heeft vertrouwen in hem, maar de concurrentie in de voorhoede van De Leeuwen is moordend (Jardel, Quaresma, João Pinto, Toñito, Niculae), en Ronaldo heeft aan het eind van het seizoen in vijftientig wedstrijden gespeeld, en slechts in elf daarvan stond hij in de basis. Hij maakt drie doelpunten in de competitie, en twee in de Portugese beker. Het is geen goed seizoen geweest voor Sporting. Ze worden uitgeschakeld in de voorronde van de Champions League (Inter Milaan wint in San Siro de terugwedstrijd met 2-0). Ze worden ook uitgeschakeld in de UEFA Cup (Partizan Belgrado wint in Portugal met 1-3, en speelt 3-3 gelijk in de terugwedstrijd). Op 1 mei verliezen ze de kwartfinale van de Portugese beker van Naval. En in de competitie herhalen ze de winst van het voorgaande jaar ook niet. Ze worden derde, op zevenentwintig punten van de kampioen (Porto, onder leiding van José Mourinho) en zestien punten van de nummer twee, Benfica.

Bölöni zal niet langer coach zijn van het team. Het is een grote teleurstelling voor de nummer 28. 'Ik vond het erg fijn met hem te werken. Bölöni was het die me in het eerste elftal opstelde. En als hij er niet was geweest,' zegt Cristiano, 'zou ik waarschijnlijk nog in het b-elftal spelen.'

Fernando Santos wordt de nieuwe coach. Cristiano kent hem niet, maar er wordt over hem gezegd dat hij een goede persoonlijkheid is, dat hij vasthoudt aan discipline, en dat hij een grote bons is in de voetbalwereld. Santos reageert op zijn beurt op de geruchten van een mogelijk vertrek van de nieuwe parel van de Academia, en verklaart: 'Ronaldo is een erg belangrijke speler voor Sporting.'

De jongen uit Madeira hoopt dat hij dat meent en verklaart dat hij bij Sporting wil

blijven. 'Ik wil met al mijn krachten de club helpen, en de titels winnen die we dit jaar niet hebben weten te bemachtigen. Ik wil kampioen worden met Sporting, de club waarin ik al sinds mijn twaalfde speel. Als ik zou vertrekken zonder een keer kampioen te zijn geworden, zou ik er een nare smaak aan overhouden. Maar zo is het leven nu eenmaal. We zullen zien wat de toekomst brengt...'

6

Toulon

‘De beste speler van het toernooi worden was geen hoofdzaak.’

1985: Jean-Pierre Papin (destijds speler van Valenciennes), werd topscorer en won met Frankrijk de trofee.

1991: Zinédine Zidane (AS Cannes), schittert en bereikt de finale, waar de Fransen het moeten afleggen tegen de Engelsen, waar Alan Shearer (Southampton) de belangrijkste speler is: hij scoort zeven doelpunten in vier wedstrijden.

1992: Rui Costa (Benfica) speelt een buitengewoon toernooi: hij wordt beste speler en topscorer.

1997: Thierry Henry (AS Monaco) wordt topscorer, beste speler van het toernooi en verovert de titel met Frankrijk.

1998: Juan Román Riquelme (Boca Juniors) wordt de beste speler van de competitie. En de Europese clubs staan te popelen om hem vast te leggen.

Het internationale Espoirs-toernooi in Toulon, beter bekend als het Tournoi de Toulon, bestaat sinds 1967. Het is oorspronkelijk bedoeld voor competities tussen clubs, maar nodigt sinds 1974 nationale selecties uit. Het wordt niet door de FIFA georganiseerd, maar de toeschouwer wordt wel al sinds jaar en dag in staat gesteld de grote talenten te bewonderen die zich jaren later als sterspelers op mondiaal niveau zullen bewijzen.

De eenendertigste editie, die tussen 10 en 21 juni 2003 gespeeld zal worden, is geen uitzondering op de regel. De beste speler van het toernooi wordt tegen alle verwachtingen in Javier Mascherano. De speler die op een dag een van de sleutelfiguren zal zijn in het Argentijnse elftal en Barcelona, speelt bij River Plate en wint brons met Argentinië. Twee jaar later zal hij de stap maken naar Brazilië (Corinthians), om vervolgens de oceaan over te steken en in de Premier League uit te komen voor West Ham en Liverpool.

Ronaldo, die samen met de Italiaan Pagano en de Argentijn Rivas in alle voorspellingen was genoemd, moet zich tevredenstellen met het gegeven dat hij de jongste speler in de finale was. ‘De beste speler van het toernooi worden was geen hoofdzaak,’ verklaart Cristiano nederig, ‘het belangrijkste was dat het team zijn doel haalde. Dat is ons gelukt. We hebben het toernooi gewonnen.’ Ja, Portugal neemt na 1992 en 2001 voor de derde maal de trofee van Toulon mee naar huis, nadat ze met 3-1 de finale van Italië hebben gewonnen.

Ook de nummer 28 van Sporting kan mooie cijfers overleggen. ‘Ik heb tijdens dit toernooi gedaan wat ik van plan was. Ik geloof dat ik in drie wedstrijden best goed gespeeld heb, en in de andere twee,’ geeft Cristiano toe, ‘was ik waarschijnlijk iets te vermoeid. Het is niet vreemd, gezien de overmaat aan wedstrijden die we zo snel na elkaar

moesten afwerken.'

Ronaldo heeft in de verschillende categorieën van de nationale selectie altijd met één of twee jaar oudere ploeggenoten gespeeld. Wanneer hij meedoet in het elftal onder vijftien, is hij veertien jaar oud, hij is zestien in het elftal onder zeventien, en achttien wanneer hij wordt opgeroepen voor de selectie onder twintig, het elftal voor Toulon. Daar maakt hij indruk vanaf de eerste wedstrijd tegen Engeland, op 11 juni in Nîmes.

Rui Caçador, de Portugese bondscoach, had een aanvallend elftal beloofd en houdt zich daaraan: Danny speelt als spil in de aanval, Ronaldo en Lourenço op de flanken, en de gigantische Hugo Almeida moet openingen zien te creëren in het centrum van de defensie van de tegenstander. Portugal neemt na tien minuten aftasten van de tegenstander het spel in handen en, al vallen de doelpunten pas in de tweede helft, het overwicht van de Portugezen is verpletterend. Cristiano zet de einduitslag op het bord: 3-0 en laat een goede indruk achter op de technische staf van de *Seleção*, de Portugese selectie, en op de vele scouts van de grote clubs, die zoals gewoonlijk Toulon aandoen op zoek naar jonge spelers.

Joan Martínez Vilaseca, scout van Barcelona, is een van hen. En nadat hij Ronaldo aan het werk heeft gezien, zegt hij: 'Het is een heel, heel interessante speler. Hij heeft unieke karaktertrekken die hem tot een jonge, zeer talentvolle voetballer maken. Hij zal vast en zeker, mits hij zijn hoofd erbij houdt en zijn carrière in goede banen leidt, ooit bij een van de grote Europese clubs spelen. Ik twijfel er geen moment aan dat hij in de nabije toekomst een van de beste Portugese voetballers zal worden.'

Vilaseca is niet de enige die er zo over denkt wat de jonge speler betreft, die al lang geen vreemde meer is voor de grote mogendheden in de voetbalwereld. Al heel lang maken de grote Europese clubs Ronaldo het hof. Arsenal, Manchester United, Liverpool, Chelsea, Inter, Juventus, Parma, Atlético Madrid, Barça en Valencia zijn geïnteresseerd in de diensten van de jongen uit Madeira.

Arsène Wenger, de manager van The Gunners (het Londense Arsenal) heeft in januari 2003 zelfs persoonlijk Cristiano en zijn moeder in Londen uitgenodigd, om te praten over de toekomst, en om kennis te maken met de club en Thierry Henry, een aanvaller die Ronaldo bewondert. De gesprekken gaan door wanneer hij al weer terug in Lissabon is, maar Wengers idee is de jongen een jaar langer bij Sporting te laten, en vervolgens pas de sprong naar de Premier League te maken. Bij Inter denken ze er hetzelfde over: ze zijn bereid de jongen vast te leggen, maar ze zijn ook vastbesloten dat de jongen een jaar langer in Lissabon moet blijven om verder te rijpen. Luis Suárez, winnaar van de Gouden Bal in 1960, voormalig middenvelder van Barcelona en Inter, en scout van de club uit Milaan, had een telefoontje gekregen van een bevriende Portugees die hem een heel goede jeugdspeler aanwees in de opleiding van Sporting. Hij had hem twee of drie keer aan het werk gezien voordat hij zijn debuut maakte in het eerste elftal en was ervan overtuigd dat het noodzakelijk was met zijn familie te praten en hem zo snel mogelijk vast te leggen. Volgens geruchten had ook Valencia hem al vastgelegd voor een bedrag van

vijfhonderd miljoen peseta's, zo'n drie miljoen euro. En er wordt gesproken over Atlético Madrid. De staf van clubvoorzitter Jesús Gil staat volgens de sportpers vooraan in de rij Spaanse clubs om de jonge speler van Sporting vast te leggen.

Ook Gérard Houllier, de manager van Liverpool, heeft zijn scouts horen praten over de optredens van de jongen uit Madeira. Daarop reist hij af naar Frankrijk om met eigen ogen de kwaliteiten van de Portugees te kunnen zien. Zodra hij hem zien spelen heeft hij geen twijfels meer: hij beschouwt hem als een van de meest getalenteerde jonge spelers van Europa. Hij wil hem meteen meenemen naar Anfield Road. En de pers heeft het vervolgens over een bod van Liverpool (zevenenhalf miljoen euro, plus een speler die de overstap van Liverpool naar Sporting zal maken) en over onderhandelingen die in enkele dagen afgerond kunnen zijn. Jorge Mendes heeft een vergadering belegd met de vertegenwoordigers van The Red Devils en de club uit Lissabon kan groen licht geven voor de overstap van hun nummer 28 naar de stad van de Beatles. Cristiano geeft tegelijkertijd aan dat hij heel erg houdt van het Engelse voetbal, al is het niet zijn lievelingscompetitie (van kinds af aan voelt hij zich meer verbonden met het voetbal dat in Spanje gespeeld wordt), en voegt eraan toe: 'Liverpool is een van de beroemde clubs uit Groot-Brittannië, de droom van iedere voetballer.' In elk geval heeft hij nog geen haast om bij Sporting weg te gaan.

Maar hoe voelt een speler van achttien zich, die net in Toulon geschitterd heeft, die in het blikveld staat van alle scouts, en in wie een hele meute clubs geïnteresseerd is? Cristiano Ronaldo geeft antwoord op deze vraag: 'Ik voel geen enkele druk. Alleen maar blijdschap en een voldaan gevoel te weten dat de grote clubs en de grote personen in het voetbal je werk in de gaten houden. Het bezorgt me opnieuw de kracht en de moraal om iedere dag beter te worden. Maar in ieder geval heb ik nog met niemand gesproken, en niemand heeft nog een concreet bod bij Sporting neergelegd. Alles wat ik weet van de interesse is uit de pers, maar nu is mijn belangrijkste doel ons elftal te helpen de finale te bereiken en het toernooi te winnen. Daar zal ik alles voor geven.'

En zo gebeurt het. Tegen Argentinië, dat velen zien als de favoriet voor de titel, geeft Cristiano nog een voorstelling op de flank. Portugal wint met 3-0 van het team van Mascherano. In Fréjus moeten ze tegen Japan spelen, en dan volgt een verrassing: de jongens van Rui Caçador denken dat ze het moeilijkste hebben gehad, ze leunen achterover, en moeten een onvoorziene nederlaag slikken. Het wordt 1-0, met een doelpunt van Mogi. 'We speelden niet zoals in de andere twee wedstrijden. We waren niet goed, we speelden ons overwicht niet uit, we misten veel kansen om een doelpunt te scoren,' zo vertelt Ronaldo, die ervan overtuigd is dat het team van hem afhankelijk is. 'Nu,' zo voegt hij eraan toe, 'moeten we van Turkije winnen om de finale te halen.'

Twee doelpunten – één van Nuno Viveiro en één van Danny – schakelen de Turkse jongens uit en bezorgen de Portugezen een ticket voor de finale van het toernooi van Toulon.

'Eén McVictoria om de "pasta" te verslaan', kopt *Record* op zaterdag 21 juni, de dag van

de finale. Waarom? Heel simpel: de bondscoach heeft bedacht dat de beste manier om de spanning te doorbreken was om zijn twintig jongens mee te nemen naar een McDonald's. Zijn spelers hadden het hem al vaak gevraagd en het is een goede manier om te ontspannen en om te breken met het saaie hotelvoedsel. Zodat ze allemaal cola en hamburgers bestellen voordat ze zich ontdoen van de Italianen, de 'pasta'.

Het wordt een wedstrijd die niet geschikt is voor mensen met een zwak hart. In de vijftiende minuut blijft Portugal over met tien spelers, na een directe rode kaart voor Hugo Almeida. De Italianen krijgen langzamerhand overwicht op het veld. Maar de ploegen gaan de rust in met 0-0 op het scorebord, en zonder Bovo die ook van het veld is gestuurd na een aanval op Pedro Ribeiro. In de tweede helft valt de energie van de Italianen op, die na hun laatste wedstrijd vierentwintig uur meer rust hebben gehad. Het Italiaanse elftal voert de boventoon en in de zeventiende minuut scoort Francesco Ruopolo in een counter en zet de Italianen op voorsprong. Alles lijkt beslist, alles lijkt voorbij. Het wordt moeilijk voor de Portugezen om de verdediging van de Italianen te ompelen. Maar het lijkt maar zo. Als er nog iets meer dan tien minuten te spelen is, draait Portugal de stand om door toedoen van twee invallers: João Paiva komt het veld in, en met zijn eerste balcontact scoort hij de gelijkmaker. Vijf minuten later scoort Danny door een onoplettendheid van de Italianen en beslist de wedstrijd. En in de extra tijd bezegelt Paiva de stand: 3-1. Daarna volgt de ontlading. Ronaldo staat in het midden van de groepsfoto die na afloop van de wedstrijd gemaakt is. Hij heeft kroezig en geveerd haar en met zijn borst vooruit (bleek en zonder de buikspieren die hij tegenwoordig heeft) glimlacht de jongen en houdt zijn armen uitgestrekt als een gelukkige Christus. In zijn rechterhand houdt hij een azuurblauw shirt vast, een trofee die hij van zijn rivalen heeft gekregen.

'Het was een moeilijke overwinning, op een sterke tegenstander die ons erg in de problemen bracht. We wisten vooraf dat de Italianen een erg sterk team hadden. We hebben goed gespeeld en gedurende het hele toernooi hebben we buitengewone dingen laten zien,' verklaart Cristiano. De Portugese pers twijfelt er niet over de spelers van de selectie onder de twintig de hemel in te prijzen, en te verklaren dat deze generatie, net als die van Figo en Rui Costa, een gouden generatie is.

Er wacht de helden van Toulon feest en een groot onthaal in Lissabon. Op de luchthaven Portela klinkt het hardste applaus voor De Leeuwen uit de selectie. Maar Cristiano Ronaldo is er niet bij. Hij is niet met het team mee teruggevlogen. Hij is in Frankrijk gebleven met zijn moeder en een van zijn zussen. Ze verblijven een paar dagen in het zuiden van Frankrijk. Een verdiende vakantie voordat Ronaldo zich moet melden voor de seizoensvoorbereiding bij Sporting, voordat zijn leven op 6 augustus, na de vriendschappelijke wedstrijd tegen Manchester United, een andere wending neemt.

7 Nummer 7

‘Ik wilde eigenlijk rugnummer 28, maar ik kon *the boss* niet tegenspreken.’

De avond voor de wedstrijd is alles al geregeld. Sporting heeft tijdens een vergadering aan de Quinta da Marinha een akkoord bereikt met Manchester United. Voor vijftien miljoen euro (12,24 miljoen pond) zal Cristiano Ronaldo de overstap maken naar The Red Devils. Alleen de handtekening op het contract ontbreekt nog. Alex Ferguson, de coach van United, Jorge Mendes, de agent van de speler, en Simões Almeida, de financieel manager van de club uit Lissabon hebben overeenstemming bereikt. Alleen de handtekening van de speler moet nog gezet worden. Cristiano weet al dat zijn toekomst het shirt van United is. Maar het bericht gaat pas de wereld over op 12 augustus. Een hele week lang zal het gerucht ontkracht en ontkend worden. Niemand wil het feest van Sporting bederven: op 6 augustus 2003 wordt het Alvalade XXI-stadion officieel geopend, het nieuwe stadion van De Leeuwen, ontworpen door de architect Tomás Taveira. Het zal dienstdoen tijdens het Europees kampioenschap 2004, dat in Portugal gehouden wordt. De tegenstander van de inauguratiewedstrijd is Manchester United, dat een samenwerkingsovereenkomst met de club uit Lissabon heeft getekend. De Academia van Alcochete zal zo ongeveer een opleidingscentrum voor The Red Devils worden. Ze zullen voorrang krijgen op andere grote Europese clubs, om jonge spelers van Sporting over te nemen.

Het spektakel voor de opening van het nieuwe stadion is overweldigend, net als de wedstrijd en de vertoning van Cristiano Ronaldo. Om kwart voor negen begint de ceremonie, de gordijnen verbergen het podium waar Dulce Pontes ‘O amor a Portugal’ zingt; honderden figuranten vormen op het veld het embleem van de club, en uiteindelijk komen de spelers het veld op. De sfeer is buitengewoon goed. De tribunes zitten vol. Ronaldo wil, in zijn wit-groen gestreepte shirt, een witte broek, sokken met wit-groene streken en met rugnummer 28, heel Manchester laten zien wat hij in huis heeft. En hij speelt zo goed dat deze laatste wedstrijd met Sporting de beste wordt die hij met De Leeuwen gespeeld heeft. Hij begint razend en op de flank maakt hij het zijn tegenstander van The Red Devils moeilijk. Hij laat Fabien Barthez, de doelman van United, zweten: met pegels van veraf en van dichtbij wanneer hij alleen op de keeper af gaat, maar Barthes houdt zich staande. Hij heeft een beslissende rol in het eerste doelpunt, waarvan hij de assist op Luís Filipe geeft. Maar bovenal toont hij zijn snelheid, zijn dribbels, zijn omhalen, zijn tempowisselingen, zijn lange runs, zijn stiftjes en het gemak waarop hij tegenstanders voorbyspeelt. Met zulk gemak dat sir Alex Ferguson denkt: God, hij is fantastisch. We moeten deze jongen meteen vastleggen. En hij zegt tegen Peter Kenyon, voormalig manager van United: ‘We kunnen hier niet vertrekken zonder deze jongen.’

In de kleedkamer hebben ze het ook over Ronaldo, zo herinnert Phil Neville zich: ‘We zeiden allemaal tegen the boss dat hij hem moest vastleggen.’

Ferguson, the boss, houdt zijn mond. Hij heeft geen zin om zijn manschappen te laten weten dat er al een voorakkoord is. Hij is een sluwe vos, hij wil dat de jongen vanaf het eerste moment dat hij de kleedkamer binnen komt, geaccepteerd wordt. Dus is het goed dat zijn spelers denken dat zij het zijn die de jongen van Sporting uitgekozen hebben. En wanneer in het vliegtuig op de reis terug naar Londen Rio Ferdinand, Paul Scholes en Roy Keane, de ouwe rotten van United, het met hem hebben over de kunstjes van de jonge Portugees, en hem vragen de jongen een contract aan te bieden, kan sir Alex Ferguson alleen maar in zijn handen wrijven. Want aan het eind van de wedstrijd (3-1 overwinning voor Sporting) en na Jorge Mendes' mening te hebben gevraagd, heeft hij persoonlijk met Cristiano gepraat, hij heeft hem overladen met complimenten en hem uitgenodigd in Manchester. Ronaldo is ervan overtuigd dat hij een contract zal tekenen, dat hij de medische test succesvol zal doorkomen, dat hij Old Trafford en de trainingscomplexen van de club zal bezichtigen, en daarna naar Lissabon zal terugkeren om nog een jaar bij Sporting te spelen. Maar dat is niet hoe het verloopt. Zodra hij daar is, na het tekenen van het akkoord dat hem voor vijf jaar bij United vastlegt (met een salaris van twee miljoen euro per jaar, meer dan honderdvijftig duizend euro per maand – tegenover de tweeduizend euro die hij bij Sporting verdiende), praat Ferguson met Jorge Mendes. 'Ik begreep niets van het Engels en had geen idee waar hij het over had,' zegt Cristiano jaren later tegen *Público*, 'Mendes legde me uit dat Ferguson wilde dat ik direct bij Manchester aan de slag zou gaan. Ik was onder de indruk en nerveus.'

De jongen weet niet wat hij moet doen. Hij heeft niet eens extra kleding bij zich. Geen enkel probleem. Hij zal op Carrington gaan trainen en daarna terugkeren om zijn koffers te pakken.

Op 13 augustus wordt hij op Old Trafford gepresenteerd, samen met José Kleberson, een Braziliaan van vierentwintig, die van Atlético Paranaense komt. Ronaldo verschijnt in een wit, bijna transparant overhemd, een gebleekte spijkerbroek, gekleurde lokken in zijn haar. De eerste indruk die hij op veel verslaggevers maakt is niet positief: door zijn uitstraling, zijn leeftijd, en vooral door het bedrag dat United voor hem heeft betaald. Ronaldo is de duurste tiener uit de geschiedenis van het Britse voetbal: vijftien miljoen euro lijkt te veel voor een jongen van achttien die pas één jaar op het hoogste niveau heeft gespeeld, en waarin hij in vijftientwintig wedstrijden maar drie doelpunten heeft gemaakt. Maar Ferguson, die Ronaldinho niet heeft weten vast te leggen (de Braziliaan is naar Barcelona gegaan) en die David Beckham voor vijftientwintig miljoen euro aan Real Madrid heeft verkocht, en Juan Sebastián Verón voor eenentwintig miljoen euro aan Chelsea, is ervan overtuigd dat hij een geweldige deal heeft gesloten. Hij is ervan overtuigd dat Cristian het team meer kan bieden dan Beckham, en dat hij jarenlang een sleutelpositie zal innemen bij The Red Devils. Een mening die gedeeld wordt door Eusébio, winnaar van de Gouden Bal in 1965 en een legende in het Portugese voetbal: 'Ronaldo is niet alleen een geweldige voetballer, hij zal een icoon van het voetbal worden. Hij kan elk team in elke competitie beter maken. Ik geloof echt dat hij heel goed is.'

Ferguson en zijn scouts hebben Ronaldo niet pas ontdekt tijdens de wedstrijd in het

Alvalade-stadion, ze volgen hem sinds zijn vijftiende. 'Het was Carlos Queiroz,' zal Ferguson uitleggen, en daarbij geeft hij de credits aan zijn voormalig assistent, 'die ons wees op de mogelijkheden van Cristiano Ronaldo. Hij zei ons dat we hem moesten contracteren.' En al is er pas sinds kort een akkoord, de voorstellen van The Red Devils aan de club uit Lissabon komen al van veel vroeger. Pini Zahavi, de Israëliësch impresario en agent van United, heeft in oktober 2002, nadat hij Cristiano in het Alvalade-stadion tegen Moreirense zag spelen, een gesprek met de clubleiding van Sporting. Het gaat over de toekomst van de jonge nummer 28. En het is niet hun eerste gesprek. De onderhandelingen zijn in de afgelopen weken in een stroomversnelling terechtgekomen omdat de wedstrijd in het Alvalade veel interesse heeft gewekt en omdat andere clubs te zeer aan de jongen beginnen te trekken. Volgens de Portugese pers zijn er namens Parma en Juventus offertes binnengekomen van meer dan tien miljoen euro. En die geruchten klinken zo luid dat *Tuttosport*, het Turijnse sportdagblad, al kopt: 'Juve, Ronaldo is van jullie'. En er is ook interesse van een oneindige reeks teams; van Barça tot Milaan, en van Real Madrid tot Chelsea. Liverpool, dat een van de meest actieve partijen was geweest in de jacht op de speler, haakt uiteindelijk af, want, zo zal Gérard Houllier jaren later aan *The Daily Mail* uitleggen: 'In de club hanteerden we een salarisschaal en we waren niet van plan de jongen het salaris te betalen dat hij wilde. Ik dacht dat het problemen zou opleveren bij de andere spelers.'

Manchester United heeft geluk. Sporting, dat er financieel niet zo florissant voorstaat, geeft er de voorkeur aan meteen geld op te strijken voor de nieuwe parel van de jeugdopleiding, zoals ze dat een paar maanden eerder ook met Ricardo Quaresma hebben gedaan die voor zes miljoen euro naar Barcelona is vertrokken. De clubleiding van De Leeuwen weet dat het contract van de speler aan het eind van het seizoen 2003-2004 afloopt, en dat de speler zonder transferbedrag zou kunnen vertrekken. En ze willen niet verliezen wat ze in zijn opleiding hebben geïnvesteerd.

Sir Alex Ferguson kan tijdens de presentatie van zijn nieuwe speler zeggen: 'Ronaldo is een speler met een buitengewoon talent. Een aanvaller die op elke positie kan spelen: rechts, links of centraal. Hij is een van de interessantste jonge spelers die ik ooit heb gezien.' Niet slecht voor een 'Portuguese teenager', zoals de Engelse kranten hem omschrijven: een Portugese tiener. Cristiano houdt het bij gelegenhedenfrasen: 'Ik ben erg blij door het beste team ter wereld te zijn vastgelegd, en ik ben er heel trots op de eerste Portugees te zijn die bij Manchester United speelt. Ik hoop dat ik het team kan helpen nog meer succes te hebben in de komende jaren.' Na deze woorden is het tijd voor de foto op het gras van Old Trafford.

Ferguson, die glimlachend tussen de twee spelers in staat, met een rode stropdas, een wit overhemd en een donker pak, heeft zijn armen om Kleberson en Ronaldo geslagen. Ze hebben allebei het rode clubshirt aan. Cristiano, die ernstig voor zich uit kijkt, heeft rugnummer 7, het nummer dat grote United-spelers droegen: George Best, Steve Coppel, Bryan Robson, Éric Cantona en David Beckham.

Hoe is het mogelijk dat een jochie, een nieuweling, een shirtje draagt dat zo belangrijk

is geweest in de geschiedenis van een club? Het antwoord hierop zal Ronaldo zelf jaren later aan *The Sun* geven: 'Ik vroeg of 28 beschikbaar was, het nummer dat ik bij Sporting had. Alex Ferguson zei: "Nee, nee, jouw nummer is nummer 7." "Oké, boss!" antwoordde ik. Ik kon hem toch niet gaan zeggen: "Nee, mijn nummer is 28"?'

Sir Alex Ferguson geeft de volgende verklaring aan de pers: 'We hebben Ronaldo dit shirt gegeven omdat hij jong is en nog altijd beter zal worden. In deze club hebben veel grote spelers dit shirt gedragen. Ronaldo heeft veel vertrouwen in zijn kwaliteiten en zal nog lang bij deze club blijven. Het shirt met rugnummer 7 is nu van hem.'

'Shirt nummer 7 is een eer en een verantwoordelijkheid. Ik hoop dat het me veel geluk brengt,' antwoordt Cristiano. En aan de Portugese pers legt hij uit: 'Iedereen in Manchester heeft het over Best en Cantona. Het is een eer in hun voetsporen te treden. Maar er is iets wat ze in Engeland niet weten. Voor mij is nummer 7 bijzonder omdat Luís Figo erin speelt. Hij heeft me naar Sporting gebracht. Toen ik nog jong was wilde ik zoals hij zijn en zijn rugnummer dragen, dat mijn goede vriend Quaresma nu ook bij Barcelona draagt. We kunnen allebei zeggen dat onze droom is uitgekomen.'

De droom is uitgekomen, maar bezorgt die een jongen van achttien geen angst een shirt te dragen dat zo legendarisch is, bij United te spelen en in een competitie die zo competitief is en zo veel druk met zich meebrengt? 'Nee, ik heb geen angst,' antwoordt Ronaldo, 'geen enkele angst. Ik weet dat het moeilijk wordt, maar hier, tussen de beste spelers ter wereld, zal ik al spelend van ze leren.' Jaren later zal hij hetzelfde zeggen, en eraan toevoegen dat hij, na wat hij één jaar in Lissabon had meegemaakt, voor niets of niemand meer bang was.

Drie dagen na zijn presentatie debuteert Ronaldo op Old Trafford. Het is de eerste wedstrijd van de competitie, en Manchester United speelt thuis tegen Bolton. Cristiano zit op de bank, maar in de zestigste minuut stuurt Ferguson, omdat hij vers bloed nodig heeft in de wedstrijd die verزند lijkt in 1-0, Ronaldo het veld op. Hij vervangt Nicky Butt. Alle toeschouwers staan op om voor de nieuwe aanwinst te applaudisseren, 'een van de duurste jonge spelers uit de competitie', zoals de Engelse commentatoren zeggen. Het wordt een debuut dat niemand teleurstelt. Zijn rushes en zijn dribbels overtuigen 67 647 toeschouwers. In dertig minuten laat de nieuwe nummer 7 aan alle fans zien wat hun club in huis heeft gehaald. Hij geeft twee assists en lokt een penalty uit die Van Nistelrooy mist. Hij wordt verkozen tot *Man of the Match*, en mag zijn eerste fles champagne ontkurken, de prijs in de Premier League voor de beste speler van de wedstrijd. De eerste die hem feliciteert is Roy Keane, daarna volgen de andere ploeggenoten en een staande ovatie van de toeschouwers in het *Theatre of Dreams*.

'Het lijkt alsof de fans een nieuwe held hebben. Het was een prachtig, bijna ongelooflijk debuut,' verklaart Ferguson na afloop van de wedstrijd die United met 4-0 gewonnen heeft.

Zeker, een ongelooflijk debuut, maar je mag niet te vroeg zijn met de complimenten. Je mag niet te snel te veel verantwoordelijkheid op de schouders van de jongen leggen.

Ferguson, een man met veel ervaring, weet dat heel goed. 'We moeten voorzichtig zijn met de jongen. We mogen niet vergeten dat hij pas achttien is. Dus zullen we hem gedoseerd inzetten.' En daar houdt hij zich aan. Hij verzorgt hem zoals hij dat vroeger met Beckham, Giggs of Scholes heeft gedaan. Soms speelt hij enkele minuten, in andere wedstrijden wordt hij vroeg naar de kant gehaald, soms speelt hij niet. De jongen uit Madeira moet zich aanpassen aan het nieuwe leven, aan het Engelse voetbal, aan de stijl, regels en het spel van Manchester, aan zijn ploeggenoten, maar ook aan het weer, het eten en de taal. En aan de Engelse pers, die hem van dichtbij volgt en hem bekritiseert. Om zijn houding, om hoe hij zich kleedt, om zijn zogenaamde vriendin, om zijn verleden, om zijn familie en om hoe hij speelt. Een van de eerste strikt op zijn manier van spelen gerichte beschuldigingen is dat hij zich opzichtig laat vallen (de zogenaamde schwalbe).

Dat krijgt hij na de competitiewedstrijd tegen Charlton te horen, wanneer Chris Perry aan de pers verklaart: 'Je één of twee keer laten vallen is legitiem. Maar Ronaldo gaat vijf of zes keer tegen de grond en het is overduidelijk dat niemand hem heeft aangeraakt.' Ferguson geeft de verdediger van de tegenstanders weerwoord: 'Ik heb verschillende keren naar de opnames gekeken, en alleen als Cristiano zo sterk als een beer was, zou hij niet naar de grond zijn gegaan.'

Ondanks de woorden van de coach gaan gedurende zijn eerste seizoen en de jaren die erop volgen de beschuldigingen van schwalbes door, en ook die van gesimuleerde overtredingen, het zich beklagen bij de scheidsrechter of een vertrokken gezicht laten zien wanneer hij geen pijn heeft. Cristiano's probleem is dat hij zich moet aanpassen aan het Engelse, meer fysieke spel, waar verdedigers acties worden toegestaan die ze in Portugal niet zouden mogen maken, acties waaronder de aanvaller te lijden heeft, een manier van voetballen waar zijn voetenspel en zijn trucjes met de bal de tegenstanders nerveus maken, waar klagen niet veroorloofd is. Op 21 september krijgt Ronaldo een voorbeeld van wat in de Premier League kan gebeuren, in een wedstrijd tegen Arsenal, die in 0-0 eindigt, maar ook met een opstootje op het veld. Ronaldo gaat op de vuist met Martin Keown, en de voetbalbond legt hem een boete van vierduizend pond op. Daarmee heeft hij nog geluk, want enkele ploeggenoten maar ook spelers van The Gunners worden gestraft met een schorsing van drie of vier wedstrijden.

Op 1 oktober beleeft de nummer 7 zijn debuut in de Champions League tegen VfB Stuttgart. Hij staat in de basis en hij lokt een penalty uit die Van Nistelrooy, dit keer wel, benut. De einduitslag in het Gottlieb-Daimler-Stadion is 1-2. Precies een maand later, op 1 november, maakt Ronaldo op Old Trafford tegen Portsmouth zijn eerste doelpunt in het shirt met nummer 7. Een krachtige trap, de bal passeert verdediging en aanvallers, stuitert op de grond en eindigt in het net. Blijdschap. Volgens de commentatoren is het een doelpunt dat aan de beste vrije trappen van Beckham doet denken. De jongen uit Madeira belooft veel goeds, maar aan het eind van het seizoen staat zijn teller op slechts vier doelpunten in vijftientig Premier League-wedstrijden.

Tweede kerstdag 2003, Manchester United-Everton, The Red Devils mogen geen punten meer verliezen, willen ze in het spoor van Arsenal blijven. Cristiano geeft een show

van buitengewone kwaliteit: hij laat de verdediging van de tegenstanders zweten, hij is degene die Nicky Butt in staat stelt het eerste doelpunt te maken, en hij assisteert David Bellion bij het derde doelpunt. En dit alles ondanks de vele overtredingen die op hem gemaakt worden, ondanks de tegenstand van Wayne Rooney, die uiteindelijk het Theatre of Dreams zal worden uitgefloten. Een duel tussen de twee meest veelbelovende jongeren uit de Premier League, voetballers waar jaren later nog veel meer over te vertellen zal vallen.

Na die tweede kerstdag geeft Alex Ferguson zijn nummer 7 drie weken vakantie, om terug te keren naar Madeira. Als waardering en als een manier om de spanning uit zijn lijf te halen, al is niet iedereen het eens met deze beleefdheid van de coach.

Op 25 februari 2004 keert Cristiano nogmaals terug naar Portugal, maar dit keer niet voor vakantie maar voor de wedstrijd tegen het Porto van José Mourinho. Weinigen geven het Portugese team een kans in deze achtste finales van de Champions League. Ferguson is ervan overtuigd dat zijn team een overwinning zal behalen in het Dragão-stadion. Maar hij komt bedrogen uit, het wordt 2-1 voor Porto. En Cristiano? Die speelt slechts veertien minuten en kan niets uitrichten. Na afloop van de wedstrijd beklagt sir Alex zich over de rol van Vítor Baía, de Portugese doelman, bij de uitsluiting van Roy Keane. En hier begint Mourinho zijn lange vete met de manager van United. Hij verklaart: 'Ferguson zal wel verdrietig zijn dat zijn team zo duidelijk overklast is door een team dat opgebouwd is met tien procent van de begroting van United.'

Dan volgt de terugwedstrijd op Old Trafford, waar The Red Devils menen de stand te zullen rechtekken. Paul Scholes zorgt voor een goed begin met een kopdoelpunt in de eenendertigste minuut. Porto krijgt geen kansen, terwijl een tweede doelpunt van Scholes wordt afgekeurd. Maar Ferguson heeft vertrouwen, genoeg om in de vierenzeventigste minuut Ronaldo in het veld te brengen voor Darren Fletcher. Zijn wedstrijd duurt maar acht minuten. Een enkelblessure zorgt ervoor dat hij weer van het veld moet. En op de bank ziet hij hoe Francisco Costinha in de laatste minuut de stand gelijktrekt, en ervoor zorgt dat Porto zich plaatst voor de kwartfinale. José Mourinho viert op Old Trafford de volgende stap in de richting van zijn eerste Champions League.

Op 15 mei is de laatste wedstrijd van de competitie, United speelt in Villa Park tegen Aston Villa. Ronaldo maakt zijn vierde doelpunt van de competitie en in de tachtigste minuut krijgt hij zijn eerste rode kaart in Engeland. Hij had een gele kaart gekregen voor het simuleren van een overtreding, en in de tachtigste minuut trapt hij onnodig, uit woede, een bal weg. Het is een slechte manier om de competitie af te sluiten.

Manchester United eindigt de competitie met negenenzeventig punten, op vier punten van Chelsea, dat tweede is, en op vijftien van Arsenal, de kampioen. Gelukkig is daar nog de finale van de FA Cup, tegen Millwall, een goede mogelijkheid om een titel te winnen omdat United in alle andere competities, zelfs in de Carling Cup, uitgeschakeld is. De finale wordt gespeeld in het Millennium Stadium in Cardiff, en het wordt Ronaldo's finale. Hij maakt het eerste doelpunt in de vierenveertigste minuut met een harde kopbal

op een voorzet van Neville, en neemt United aanvallend bij de hand zodat ze met 3-0 winnen.

Hij wordt niet de Man of the Match. Daartoe zal Ruud van Nistelrooy worden uitgeroepen, die twee doelpunten maakt. Maar Ronaldo is wél het gespreksonderwerp. Gary Neville verklaart: 'Ryan Giggs en Ruud van Nistelrooy hadden enkele mooie acties, maar Cristiano was toch de man in vorm in deze wedstrijd. Ik geloof dat Ronaldo een van de grootste voetballers ter wereld kan worden.'

Sir Alex Ferguson rondt deze voorzet af: 'Ronaldo was buitengewoon goed.' En hij voegt eraan toe: 'We moeten hem zo goed mogelijk verzorgen, want hij wordt een van de allergrootsten.' En niet alleen zijn trainer en zijn ploeggenoten denken er zo over. De pers geeft hem een 9 op de schaal van 10 in de spelersranking, het hoogste punt van zijn team. En de al wat oudere mensen vergelijken zijn optreden met dat van sir Stanley Matthews, in de FA Cup van 1953.

Cristiano Ronaldo eindigt zijn eerste seizoen bij The Red Devils met een titel. Hij heeft acht doelpunten gemaakt in de negenendertig wedstrijden van alle competities samen. En de fans van Manchester United kennen hem de Sir Matt Busby Player of the Year Award toe. Hij krijgt meer dan tienduizend stemmen van de volgers van The Red Devils. Sir Alex Ferguson zegt over de prijs: 'Ronaldo is een jonge speler die een immense impact op de club had. Hij verdient deze prijs. Sir Matt vond dat je jonge spelers een kans moest geven en Ronaldo behoort zonder twijfel tot deze categorie.'

Nu is het Cristiano's beurt om in eigen land even spectaculair te spelen, met de Selecção.

Griekse tragedie

‘Een grote deceptie. Ik had op mijn negentiende Europees kampioen willen zijn.’

‘Heb vertrouwen,’ kopt sportdagblad *O Jogo* op zijn voorpagina. Eronder een foto van een huilende Cristiano Ronaldo met zijn blik naar de hemel gericht, zijn handen ineengevouwen. Het is op deze dertiende juni 2004 een van de weinige hoopvolle stemmen in de Portugese pers. De andere dagbladen hebben het over ‘een land dat op het punt staat een zenuwinzinking te krijgen’, of over ‘een land in tranen’. Griekenland heeft Portugal verslagen in de openingswedstrijd van het Europees kampioenschap 2004. Geen enkel ander gastland heeft ooit een openingswedstrijd verloren. En Griekenland heeft nog nooit een wedstrijd gewonnen in de eindronde van een internationaal kampioenschap. Hoe is het dan mogelijk? ‘We gingen met te veel vertrouwen het veld op en de angst nam bezit van ons. De sfeer werd een tegenstander,’ verklaart Luís Figo, de aanvoerder. ‘De druk is ons te veel geworden,’ bevestigt Rui Costa, de andere veteraan in het team, en exponent van ‘de gouden generatie’ van het Portugese voetbal, die in 1989 en 1991 twee jeugdwereldkampioenschappen won. ‘We hadden er nooit bij stilgestaan dat we ook konden verliezen,’ voegt Simão eraan toe.

De verwachting van een heel land kan zonder twijfel een van de factoren zijn die het debuut van de Seleção in zijn eigen Europees kampioenschap negatief hebben beïnvloed, maar wat iedereen tijdens de openingswedstrijd in het Dragão-stadion van Porto kan zien, is dat Griekenland goed georganiseerd speelt, dat ze een gesloten verdediging hebben, gedisciplineerd spelen, dat ze erop gericht zijn het spel van hun tegenstander te ontregelen, en weten te profiteren van de kleinste mogelijkheid in een counter of bij een afgepakte bal. Het is *catenaccio*-voetbal in zijn puurste vorm, in de stijl van de Italianen van de jaren zestig. In één woord: vervelend. Griekenland is een zeer ongemakkelijk team dat zijn tegenstander opsluit in een labyrint waaruit het niet kan ontsnappen. Dat is wat er gebeurt met het team van Figo. De Portugezen lopen zich vast in het web dat Otto Rehhagel, de Duitse bondscoach van de Grieken, gesmeed heeft. Ze hebben de controle uit handen gegeven, mede omdat oude Leeuwen als Figo, Rui Costa en Couto slecht speelden. En ook Costinha en Maniche hebben niet het beste van zichzelf gegeven. Dit ziet Luiz Felipe Scolari, de Braziliaanse coach van de Portugezen. Zodat die in de rust, wanneer het 1-0 staat (doelpunt van Karagunis, speler van Inter, in de zevende minuut met een strak maar niet heel hard afstandsschot, waarop Ricardo zich verkijkt), Deco en Cristiano opdracht geeft zich warm te lopen. Met een groen hesje met nummer 17, gel in zijn haren, gekleurde lokken en twee oorbellen die lampjes lijken, slalomt de hoop van het Portugese voetbal over het veld, hij raakt een bal en keert terug naar de bank. Hij luistert naar de tactische aanwijzingen van Scolari, en loopt het veld weer op. Hij staat op scherp. En dat is te zien. Vijf minuten later loopt hij met jeugdige energie het strafschopgebied in en tegen Giourkas Seitaridis op, de nummer 2 van Griekenland, de back die de linkerflank

verdedigt. Cristiano trekt van achteren om zijn positie te herstellen, en door gebrek aan ervaring maakt hij daarbij een overtreding. Penalty, beslist Pierluigi Collina, de Italiaanse scheidsrechter. Angelos Basinas faalt niet: 2-0. Het publiek begint Rui Jorge en een Figo die steeds vermoeder over het veld loopt uit te fluiten... terwijl de Grieken olé roepen bij elke pass van hun voetballers.

De nummer 17 verdubbelt zijn inzet op de linkerflank. Hij rent voor- en achteruit en voert zwakke schijnbewegingen uit. Het is ontluisterend, hij geeft voorzetten, maar er loopt geen ploeggenoot over het midden die de bal zou kunnen intikken. In de drieëntachtigste minuut probeert hij zijn geluk: een hard schot dat de rechterdoelpaal van Antonios Nikopolidis schampt. Cristiano werpt zijn blik ten hemel, vouwt zijn handen en roept God aan. Die lijkt te luisteren want tien minuten later scoort Ronaldo. Het is zijn eerste doelpunt in een officiële wedstrijd voor het Portugees elftal: Figo draait van links een corner voor het doel, Ronaldo neemt een geweldige sprong naar de bal, kopt de bal majestueus en geeft hem zo een enorme vaart mee. Nikopolidis staat erbij en kijkt ernaar. Het is een geweldige opsteker voor de jongen van negentien die pas negen maanden eerder in de Seleccão zijn debuut maakte. Het was op 14 augustus 2003 dat hij een telefoontje kreeg van zijn moeder, die hem vertelde dat hij voor het eerst opgenomen was in de nationale selectie voor de vriendschappelijke wedstrijd tegen Kazachstan. Jorge Mendes bevestigt het niet veel later. Ronaldo zegt over deze selectie: 'Ik ben blij en trots om bij de selectie te horen. En ik dank de bondscoach. Het is een bijzonder moment in mijn leven, het lijkt allemaal tegelijk op me af te komen. Eerst Manchester, en nu de Seleccão. Ik wil spelen en winnen.'

Op 20 augustus 2003 draagt Ronaldo in Chaves, Portugal, voor het eerst het rood-groene shirt. Luiz Felipe Scolari laat hem in de tweede helft in het veld komen voor Luís Figo. En dan staat hij tussen de kampioenen die hij altijd als een voorbeeld heeft gezien. Luís Figo en Rui Costa, zijn mentoren in de groep, hebben hem aangeraden rustig te blijven en zijn normale spel te spelen, en zich bovenal niet door zijn emotie te laten meeslepen. De jongen doet zoals hem is verteld, en op televisie wordt hij later uitgeroepen tot beste man op het veld. Scolari feliciteert hem. Twee maanden later, op 11 oktober tegen Albanië, zal hij voor het eerst in de basis staan. En stapje voor stapje wordt duidelijk dat hij in de selectie zal staan voor het Europees kampioenschap 2004.

Een Europees kampioenschap dat slecht begint. Met een onverwachte nederlaag.

'In zo'n korte competitie mag je maar één keer falen. Die ene keer hebben wij al gehad. Nu moeten we de wedstrijden tegen Rusland en Spanje op leven en dood spelen,' zegt Luiz Felipe Scolari.

En Portugal faalt niet in die laatste twee wedstrijden van Groep A. Scolari past zijn opstelling aan, laat de politiek correcte keuzes voor wat ze zijn, en zet de vaste waarden Couto en Rui Costa op de bank. Hij kiest nu voor de mannen van Porto (centrale verdediger Carvalho en middenvelder Deco) en voor Cristiano Ronaldo. Precies waar Eusébio, de voormalig sterspeler van Benfica en de Seleccão, voor had gepleit. Ze

overrompelen Rusland met 2-0 (doelpunten van Maniche en Rui Costa) en Spanje met 1-0 (doelpunt van Nuno Gomes). Die teams worden uitgeschakeld en Portugal gaat met Griekenland door naar de volgende fase van het toernooi. Cristiano komt tijdens het duel tegen de Russen in de achtenzeventigste minuut in het veld, voor Figo, en elf minuten later geeft hij de voorzet die Rui Costa het doel in werkt. Tegen Spanje staat Ronaldo in de basis, en dolt daar de rode defensie. Eerst laat hij Puyol met lege handen achter en vervolgens zet hij Raúl Bravo te kijk. Hij creëert kansen, schiet op doel, geeft assists. Hij doet wat Luiz Felipe Scolari hem gevraagd heeft te doen.

In de kwartfinale wacht Engeland. De twee selecties staan opnieuw tegenover elkaar op een Europees kampioenschap. Vier jaar eerder, in Eindhoven, kwamen de Portugezen een achterstand van 0-2 te boven, dankzij doelpunten van Figo (een schot vanaf vijftig meter), João Pinto en Nuno Gomes. Portugal-Engeland, een wedstrijd die afgezien van de historische context, om drie redenen beladen is. Eerst: Scolari-Eriksson. Zij waren de bondscoaches van Brazilië en Engeland tijdens de laatste wereldkampioenschappen. De Brazilianen stuurden de Engelsen naar huis met een ongelooflijk doelpunt van Ronaldinho en met hulp van Seaman, de Engelse doelman. Vervolgens: Figo-Beckham. De twee zijn dit jaar dé sterspelers van Real Madrid. Figo laat net op tijd zien wat hij kan wanneer Portugal dat nodig heeft. Beckham heeft maar een glimp van zijn kunnen laten zien, maar zijn bijdrage was wel van doorslaggevende waarde. En het laatste duel: Ronaldo-Rooney. Misschien het meest veelbelovende duel als we naar de toekomst kijken. Ja, omdat het Europees kampioenschap dienstdoet als de laatste schemering van oude vossen als bijvoorbeeld Vieri en Raúl, maar ook om jongere spelers te presenteren, als Baroš, Schweinsteiger of Robben. Twee van hen, Rooney en Ronaldo, hebben alle verwachtingen waargemaakt. Rooney, die nog maar net achttien is en in september voor 25,6 miljoen pond van Everton naar Manchester United zal verkassen, staat in de basis. Hij heeft in dit kampioenschap al vier keer gescoord (twee keer tegen Zwitserland, en twee keer tegen Kroatië, waardoor hij de jongste speler is geworden die in een Europees kampioenschap doelpunten gemaakt heeft), en tijdens de moeilijkste momenten heeft hij zich opgeworpen als leider van de Engelse selectie.

Ronaldo, de nummer 7 van The Red Devils, begon op de bank in de eerste twee wedstrijden, maar tijdens de wedstrijd tegen Spanje staat hij in de basis en speelt hij een geweldige partij. Tegen Engeland vormt hij met Deco en Nuno Gomes de voorhoede van de Portugezen. Rooney, de nummer 9 van de Engelsen, staat naast Michael Owen in de basis. En het is Owen, de winnaar van de Gouden Bal van 2001, die in de derde minuut dankzij een blunder van Costinha de stand op 1-0 kan brengen. Cristiano heeft een flitsende start. De nummer 17 van Portugal staat geen moment stil, hij is heer en meester op de rechterflank. Hij is een nachtmerrie voor Ashley Cole, de nummer 3 van Engeland.

En Rooney? Hij maakt bijna het tweede doelpunt uit een vrije trap vanaf de rand van het strafschopgebied die door David Beckham genomen wordt. Maar Rooney's wedstrijd duurt maar drieëntwintig minuten. Een overtreding van Jorde Andrade zorgt dat hij tegen de grond gaat. Het lijkt niets ernstigs maar drie minuten later moet hij toch het veld

verlaten. Hij wordt vervangen door Darius Vassell. Rooney heeft een breuk in het vijfde middenvoetsbeentje van zijn rechtersvoet.

Het duel met Cristiano wordt uitgesteld tot het wereldkampioenschap van 2006. Jammer voor hem én voor de wedstrijd van de Engelsen, die ondanks de uitvallen van de Portugezen tot de drieëntachtigste minuut het spel in handen hebben. Dan maakt Helder Postiga een kopdoelpunt na een geweldige voorzet van Simão en maakt zo de weg vrij voor verlengingen. De teams zijn moe, maar Portugal laat zien dat het meer energie overheeft. Voor Cristiano lijkt de wedstrijd net begonnen en Phil Neville ontvangt een gele kaart voor een overtreding op de jonge Portugees. Dan maakt Rui Costa een doelpunt en iedereen meent dat hij de wedstrijd in de honderdvijftiende minuut beslist heeft. Maar Engeland herstelt zich en vijf minuten later maakt Frank Lampard de gelijkmaker: 2-2. Penalty's. Beckham mist de eerste met een schot over doel. Ook Rui Costa schiet over.

Dan is het aan Cristiano. Hij legt de bal voorzichtig op de stip. En zonder een spoor van zenuwen trekt hij de stand in de strafschoppenserie weer gelijk: hij schiet hard in de netten. Ricardo, de Portugese doelman, stopt de penalty van Darius Vassell, en niet veel later staat hij zijn mannetje vanaf elf meter, en zorgt daarmee dat Portugal naar de halve finales gaat.

Daar wacht een volgende opgave: Nederland. De jongens van Dick Advocaat hebben zich via de play-offs voor het Europees kampioenschap geplaatst, en in de poulefase hadden ze het moeilijk. In de kwartfinale hebben ze Zweden via penalty's uitgeschakeld. Maar tegen het thuisland wil Advocaat winnen, voor zijn team en voor de fans, die hij wil tonen dat een klein land toch in de top van het internationaal voetbal kan meedraaien. Het grootste gevaar van het Portugese team schuilt in Cristiano Ronaldo, daarover heeft Wilfred Bouma, de centrale verdediger van Oranje, geen twijfels. En hij heeft gelijk, want we zijn nog maar net begonnen of de nummer 17 van Portugal lukt het op een haar na een geniale voorzet van Figo binnen te werken. Niet veel later schiet hij op doel. Maar hij raakt de bal niet goed en Edwin van der Sar pakt de bal zonder problemen. De zeventwintigste minuut. Een corner voor Portugal. De eerste van de wedstrijd. Luís Figo neemt hem voor zijn rekening. Cristiano ontdoet zich van zijn dekking en, net als tegen Griekenland, springt hij op om de corner in de hoek van het doel te koppen. Van der Sar en Davids staan erbij en kijken ernaar. De jongen uit Madeira trekt zijn shirt uit, gebruikt het als een vlag en viert zijn tweede doelpunt met het nationale elftal bij de tribunes van de Portugese fans. En de Zwitserse scheidsrechter Anders Frisk toont hem hiervoor de gele kaart. In de zeventenzestigste minuut wordt de nummer 17 gewisseld voor Petit. Het staat dan 2-1 voor Portugal (een prachtig doelpunt van Maniche, die met een diagonaal schot van vijftwintig meter de bal in het doel draait, en een eigen doelpunt van Andrade), een stand die niet meer zal veranderen. De Seleção overklast een vastgeroest Oranje en mag zijn eerste grote finale spelen.

Op 4 juli, in het Estádio da Luz, te Lissabon, zullen ze tegen Griekenland uitkomen. Ja, vreemd genoeg zullen, voor het eerst in de geschiedenis van een Europees kampioenschap, de twee ploegen die de openingswedstrijd speelden ook het

kampioenschap afsluiten. Drieëntwintig dagen na de eerste wedstrijd staan ze weer tegenover elkaar. Een finale die maar weinigen hadden voorspeld. Voordat het toernooi begon was Portugal een van de favorieten voor de titel, maar de kansen voor Griekenland op de titel werden geschat op tachtig tegen één.

De weg van de Grieken is niet makkelijk geweest. Ze werden tweede in de poule achter Portugal – door winst op de Portugezen, een gelijkspel met de Spanjaarden, en een nederlaag tegen de Russen. In de kwartfinale hebben ze Frankrijk uitgeschakeld, de regerend kampioen en in de halve finale Tsjechië. Een wedstrijd die het team van Scolori via de televisie heeft gevolgd. Aan het eind staan ze perplex: hoe is het mogelijk? Alweer Griekenland. Moeten we het kampioenschap afsluiten tegen dezelfde tegenstander tegen wie we begonnen? Maar ze zijn er allemaal van overtuigd dat de geschiedenis zich niet zal herhalen. Ze zijn vastbesloten te winnen, de eerste grote prijs voor de Selecção binnen te zullen halen. Het hele land verwacht het en herinnert daar de selectie keer op keer aan. Lissabon gaat de straat op om de spelers te groeten. Een zee van mensen volgt de bus die het team naar het stadion brengt. De sfeer is ongelooflijk in het Estádio da Luz, en die zondagavond om kwart voor acht komt heel Portugal tot stilstand.

Otto Rehhagel, de bondscoach van Griekenland, verklaart voor de wedstrijd: 'We hebben de finale gehaald, we hebben het Griekse volk gelukkig gemaakt, en we hebben niets te verliezen. De Portugezen hebben ons in de openingswedstrijd onderschat, dit keer zullen ze alerter zijn. Het is logisch dat ze de favorieten zijn, ze worden gesteund door vijftigduizend toeschouwers.' En er is meer. Portugal verliest nooit in Lissabon, al zeventien jaar niet – niet in het Alvalade-stadion en ook niet in het Estádio da Luz. En het land is het gastland, een gegeven dat doorslaggevend was voor Spanje in 1964, Italië in 1968 en Frankrijk in 1984. Maar deze statistieken blijken niets waard te zijn. Portugal stoot zich nogmaals aan dezelfde steen. Het mooie verhaal van de Portugese selectie eindigt zoals het begonnen was: met een nederlaag tegen Griekenland. De wedstrijd eindigt in 1-0 door een kopdoelpunt van Angelos Charisteas, en zorgt voor een *Maracanaço* in Lissabon: het verpest een feest waarop een heel land zich had voorbereid. En het mooie Portugese verhaal eindigt zoals het begon: met de tranen van Cristiano Ronaldo. Alleen, verloren in het midden van het veld. Hij hoort de woorden of gebaren van zijn ploeggenoten niet. Hij huilt van verdriet. Hij huilt om de gemiste kansen. Zoals die in de negenenvijftigste minuut, toen Nikopolidis zijn doelpoging stopte, of die in de vierenzeventigste minuut, toen hij alleen voor de doelman kwam te staan maar niet goed richtte. Hij schopte de bal over de lat en heel het stadion schreeuwde: 'Aaahhh!' Hij huilt omdat hij zich niet had voorgesteld te kunnen verliezen van Griekenland. Hij huilt omdat ze 'een geweldige selectie hadden en een goed kampioenschap hebben gespeeld, en omdat we deze finale niet verdienden'. Hij huilt omdat hij 'ambitieuus' is, en omdat hij 'op mijn negentiende kampioen had willen zijn. Maar nu,' voegt Cristiano eraan toe, 'moeten we deze pagina omslaan. We moeten vooruit kijken. Ik zal nog veel Europese kampioenschappen in mijn carrière meemaken, om deze grote teleurstelling van me af kunnen spelen.'

2 Een term voor een nederlaag wanneer alle indicatoren vooraf voorspellen dat je zult winnen. Afgeleid van de nederlaag van Brazilië in het Maracanã-stadion, tijdens de finale van het wereldkampioenschap 1950, in eigen land tegen Uruguay.

9

Martunis

‘Een buitengewone jongen. Sterk en moedig.’

Die morgen was hij aan het spelen. Hij rende op het strand achter een bal aan. Hij had zijn lievelingsshirt aan, het rood-groene shirt van het Portugese nationale elftal. En toen kwam er een gigantische golf die hem meenam. Ver, heel ver weg. God weet hoe ver. Hij nam hem weg samen met huizen, palmbomen, boten, dieren, auto's en toeristen. Hij nam hem weg samen met duizenden en duizenden andere kinderen, mannen en vrouwen, samen met zijn hele familie, die nog probeerde met een pick-up weg te vluchten voor de tsunami.

Martunis was negentien dagen zoek. Hij at wat hij tegenkwam en dronk water uit regenplassen.

Zijn beschermengel heeft een naam en achternaam: Ian Dovaston, journalist bij de Britse televisiezender Sky News. Hij was het die het jongetje van zeven vond dat eenzaam over een strand van Banda Atjeh zwierf aan de noordzijde van het eiland Sumatra.

Zwak, uitgedroogd, gedesoriënteerd, het lichaam onder de insectenbeten, maar veilig. Dovaston en een tolk bieden hem water en een paar koekjes aan, en ze nemen hem mee naar Save the Children. Daar wordt hij gewassen en verlenen ze hem eerste hulp. De vrijwilligers zeggen ‘dat het een wonder is dat hij het heeft overleefd’. In het ziekenhuis waar hij wordt opgenomen valt de diagnose positief uit: de jongen heeft geen ernstige ziekte. Hij vindt ook zijn vader Sarbini, een visser, terug en zijn opa. En hij hoort dat zijn moeder en twee zussen de tsunami niet hebben overleefd. Net als tweehonderddertigduizend anderen die op 26 december 2004 het leven lieten in Zuidoost-Azië.

Wanneer de reportage van Sky News over de redding van het jongetje met het shirt van het Portugese elftal op de Portugese televisie wordt uitgezonden, raakt het hele land ontroerd, en voelt iedereen zich solidair. Martunis veroverd meteen het hart van het volk, en van iedereen in de voetbalwereld.

Gilberto Madaíl, voorzitter van de Portugese Voetbalbond, neemt de verantwoordelijkheid op zich de clubs uit de competitie te mobiliseren en ervoor te zorgen dat Indonesië humanitaire hulp krijgt. Hij zoekt contact met de Britse journalist om erachter te komen waar het jongetje en zijn familie behoefte aan hebben. Tegelijkertijd besluiten alle sterren van de Portugese selectie de jongen te ondersteunen.

‘Toen we de beelden zagen, vonden we meteen dat we iets moesten doen. Een stuk grond kopen en de bouw van een nieuw huis betalen leek ons het interessantst,’ zegt Luiz Felipe Scolari, de bondscoach van Portugal. ‘Wat we moeten benadrukken in deze geschiedenis is de zin om te leven, de volharding, de strijd van het jongetje, die een kans

zoekt om opnieuw zijn leven op te pakken, dat vernietigd was door de tsunami. Martunis is een voorbeeld voor ons allemaal en voor de atleten. Hij toont ons hoe je veel dingen bereikt ondanks de moeilijkheden die je op je pad tegenkomt. Hij is een symbool voor het overkomen van problemen, een symbool voor de klassieke sportgeest.'

'Ik vond het simpelweg buitengewoon dat een jongetje van zeven zo veel dagen had weten te overleven. Het is ongelooflijk,' zegt Cristiano Ronaldo, die zichtbaar ontroerd is. 'Hij geeft ons de kracht te denken dat het mogelijk is vooruit te komen, zelfs als de omstandigheden zeer moeilijk zijn. Mijn hoop en die van de bondscoach is dat de jongen naar Manchester en naar Portugal kan komen om wedstrijden te zien op Old Trafford en in het Estádio da Luz. Op dit moment zijn er al mensen mee bezig en we proberen het zo snel mogelijk te verwezenlijken. Het is aan Martunis en zijn familie om te beslissen wanneer ze kunnen komen. Wij hebben ons verantwoordelijk gesteld voor alles wat nodig is om het voor elkaar te krijgen. Ik hoop dat het ons lukt want die jongen is een voorbeeld van moed. En afgaand op de manier waarop hij het shirt van Portugal vasthield, weet ik zeker dat hij het geweldig zal vinden om te komen.'

De wens van Cristiano, dat het jongetje een wedstrijd van Portugal kan bijwonen, wordt zes maanden later werkelijkheid.

Op 31 mei 2005 komt Martunis in Portugal aan, samen met zijn vader en zijn psycholoog, die hem verzorgd heeft na zijn redding. De Portugese Voetbalbond heeft hem uitgenodigd om op 3 juni een wedstrijd van de selectie onder eenentwintig bij te wonen in Rio Maior, en op 4 juni in het Estádio da Luz een wedstrijd van de Selecção tegen Slowakije. Martunis bezoekt het hotel waar de selectie zich verzameld heeft, en eet met de voetballers. Hier ontmoet hij zijn idool: Cristiano Ronaldo. Een voetballer die hij al goed kende, want hij is fan van Manchester United. Cristiano kust hem op zijn voorhoofd en geeft hem een rood-groen shirt met rugnummer 1 en de naam Martunis achterop. De jongen toont het een dag later in het voetbalmekka van Benfica. Met muts, sjaal en shirt aan gaat hij naast Rui Costa zitten. Madaíl, de voorzitter van de Portugese bond overhandigt hem een cheque van veertigduizend euro, het geld dat de spelers van de selectie bijeengebracht hebben. Joseph Blatter, de voorzitter van de FIFA, geeft de jongen een hand. En daarna kan hij rustig van de wedstrijd genieten. En hij ziet hoe Portugal met 2-0 van Slowakije wint. Het tweede doelpunt valt net voor de rust en wordt gemaakt door Cristiano Ronaldo. Een vrije trap op vijftwintig meter voor het doel. De nummer 17 van de selectie heeft Martunis gezegd dat ze elkaar snel weer zullen zien. En hij houdt zijn belofte. Op 11 juni landt Ronaldo in Banda Atjeh. Hij brengt een bezoek aan de kust van Ulee Lheu, een van de zwaarst getroffen zones door de tsunami. Hij is sprakeloos door de vernietiging en het puin, ontroerd door de moed van de inwoners, door hun inzet om hun leven zo snel weer op te pakken. En hij wordt ook geraakt door de liefde en sympathie waarmee iedereen hem overlaadt. Martunis vergezelt hem bij zijn bezoek. Een meute volgt hem op de voet, met de fiets of op de motor. Het zijn zo veel mensen dat hij niet uit de bus kan komen om een potje voetbal te spelen met de jongens van een school. Het veld wordt bezet door mensen die de nummer 7 van The Red Devils willen zien. Met Martunis

praat hij door middel van gebaren en met hulp van een tolk. Cristiano geeft hem zijn shirt van de nationale selectie en een mobiele telefoon. Hij haalt zijn computer tevoorschijn en toont hem foto's en een paar spelletjes. Samen bezoeken ze Oikos (een Portugese ngo die in Atjeh actief is). De jongen is opgelaten door de gebeurtenissen die hij meemaakt, doordat hij de held van het eiland is, doordat hij zo'n belangrijke vriend heeft. Hij is timide, zegt weinig, maar zijn ogen verraden zijn enorme blijdschap. 'Het is een geweldige jongen. Sterk en moedig,' zal Cristiano later zeggen. 'Ik geloof dat veel volwassenen niet in staat zouden zijn te moeten doormaken wat hij heeft meegemaakt. Daar hoor je respect voor te hebben. Wat hij deed was krachtig en volwassen. Het is een bijzondere jongen.'

De twee brengen de zaterdag samen door, en Sarbini, de vader van de jongen, vertelt dat Martunis verrukt was zo'n grote voetballer te ontmoeten die hem behandelt alsof hij een broertje van hem is. Op zondag vliegt Ronaldo naar Jakarta waar hem een onderhoud wacht met Jusuf Kalla, de vice-president van Indonesië, een diner en een veiling (drie van zijn shirts van Portugal en Manchester United, een paar schoenen en een bal met handtekening), die een miljard roepia (bijna tachtigduizend euro) voor de wederopbouw van Atjeh opbrengt.

Drie jaar na de tsunami en het bezoek van Cristiano, wordt Martunis geïnterviewd voor een documentaire van de FIFA. Hij zegt: 'Mijn favoriete tijdverdrijf is voetbal. Ik hou er erg van. Mijn opa was voetballer. En wanneer ik groot ben, wil ik net als hij voetballer worden.'

Intens verdriet

‘Mijn vader zal altijd bij me zijn. Hij zal altijd een voorbeeld voor me zijn.’

Het is negen uur 's avonds in Moskou. Cristiano bevindt zich op zijn hotelkamer wanneer Luiz Felipe Scolari, de bondscoach van Portugal, hem laat halen. Het is dinsdag 6 september 2005 en de volgende dag moeten de Portugezen tegen de Russen spelen, een sleutelwedstrijd voor het wereldkampioenschap van 2006. Als zij winnen en de Slowaken lijden puntverlies, staan ze met één been in de eindronde in Duitsland. Ook Luís Figo, de aanvoerder van het elftal, is aanwezig in de suite van de bondscoach. Cristiano vindt het een vreemde situatie maar hij denkt er verder niet over na. Hij meent dat het over een of andere technische zaak gaat, een detail waarover de coach en de aanvoerder het met hem willen hebben. Maar het bericht dat ze voor hem hebben is iets heel anders. Ze lichten hem in over de dood van zijn vader. Dinis Aveiro, eenenvijftig jaar, is overleden in de Londense kliniek waar hij al enkele weken verbleef.

In juli was de vader van de nummer 7 van Manchester opgenomen op de spoedeisende hulp van het ziekenhuis van Funchal, met de diagnose van een zware lever- en nieraandoening. In een poging zijn leven te redden vroeg Ronaldo zijn vader naar Engeland te reizen om een levertransplantatie te ondergaan. Ondanks een tijdelijke vooruitgang sterft Dinis. De alcohol heeft voor zijn voortijdige dood gezorgd, en voor een ontroostbare Cristiano. ‘Het was alsof onze wereld instortte,’ vertelt Cátia.

Scolari en het bondsbestuur bieden Ronaldo de mogelijkheid per direct uit Moskou te vertrekken en zijn familie op te zoeken. Maar CR7 zegt nee, dat hij bij de selectie wil blijven, en hij vraagt Scolari hem op te stellen.

‘Ik wilde spelen. Dat was alles wat ik wilde. Ik wilde iedereen laten zien dat ik zaken kon scheiden. Dat ik een prof was en dat ik mijn werk serieus opvatte. Ik wilde de wedstrijd aan mijn vader opdragen. Ik wilde een doelpunt voor hem maken. Ik stelde mezelf en iedereen die van me houdt op de proef,’ zal Cristiano jaren later zeggen.

‘Ik hoop dat hij speelt, het zou een goede manier zijn om zijn emoties los te maken,’ zegt Gilberto Madaíl, de voorzitter van de Portugese Voetbalbond. En op de vraag van de journalisten hoe hij de speler aantrof, antwoordt hij: ‘Ik heb een jongen van tweeëntwintig gezien die zijn vader heeft verloren. Hij is er kapot van. Het is een gecompliceerde situatie, al was het niet onverwacht, niemand had verwacht dat het zo plotseling zou gebeuren. Het is een pijnlijk verdriet.’

Het is aan Scolari de beslissing te nemen om Cristiano in de basis te zetten of niet. En Scolari en Cristiano houden zich dicht bij elkaar op in deze moeilijke tijd. Hij herinnert Cristiano eraan dat de familie op de eerste plek komt en daarna pas het voetbal. Het geeft hem kracht. En Ronaldo deelt de pijn met zijn coach en vertelt hem hoe zijn vader is

overleden.

Eusébio, de begeleider van de Selecção, probeert de ster moed in te spreken. Hij vertelt hoe hij ooit in dezelfde situatie zat, dat hij speelde op de dag dat zijn moeder overleed en hij drie doelpunten maakte.

Het elftal biedt ook steun. In deze moeilijke situatie wil iedereen dat hij zich zo veel mogelijk op zijn gemak. Maar op de dag van de wedstrijd, de dag dat de Portugese sportkrant *A Bola* opent met de kop 'Portugal voelt met je mee', is de sfeer in de kleedkamer van Lokomotiv Moskou vreemd. Het verdriet is voelbaar. Droevige gezichten, niemand spreekt, er worden geen grappen gemaakt, er is niets te voelen van de druk die normaal gesproken voorafgaand aan zo'n belangrijke wedstrijd de kop opsteekt. Cristiano voelt aan wat er aan de hand is, en met veel moeite begint hij met een bal te spelen, zoals hij altijd heeft gedaan bij een wedstrijd met de nationale selectie. Hij toont dat het leven en het voetbal gewoon doorgaan. Maar wanneer hij op het veld staat en het volkslied hoort, kan Cristiano, de nummer 17, zijn emoties niet de baas.

Portugal en Rusland spelen gelijk: 0-0. Ronaldo slaagt niet erin het doelpunt te maken dat hij aan zijn vader wilde opdragen. Dat zal hij wel kunnen doen tijdens het wereldkampioenschap in Duitsland, als hij de laatste penalty tegen Engeland scoort en Portugal zich voor de halve finales zal plaatsen. Hij zal zijn armen ten hemel slaan en zeggen: 'Deze is voor jou, pa.' Maar vandaag, 7 september, in het stadion van Lokomotiv Moskou is hij de beste man van het veld. Deco, zijn teamgenoot bij de nationale selectie, geeft later toe: 'Ik denk dat hij zich bij ons thuis voelde. We spraken die dag niet veel over wat er gebeurd was. We wisten dat hij zich beter zou voelen zodra we op het veld zouden staan. Voetbal is blijdschap. Maar ik zal nooit vergeten hoe hij zich over die pijn heen zette. Het was bewonderenswaardig, zeker als je bedenkt hoe jong hij nog maar was en onder welke druk hij stond.'

Na de wedstrijd keert Cristiano Ronaldo terug naar Madeira. Op de begraafplaats van Santo António, in Funchal, vindt de begrafenis van zijn vader plaats. Het nieuws van het overlijden van Dinis Aveiro heeft de hele gemeenschap ontzet.

Ronaldo's vader was, volgens vrienden en burens, 'een nederige man die met iedereen goed kon opschieten en die niemand tot last was'. Hij was een eenvoudige man, die in weinig veranderde door het succes van zijn zoon. Hij hield dezelfde gewoontes en onderhield dezelfde vriendschappen als toen niemand hem nog kende. En al had Cristiano een prachtige woning voor hem gekocht, met uitzicht op de Atlantische Oceaan en alle denkbare luxe, hij bleef 's ochtends vroeg opstaan om de krantenverkoper van Santo António te helpen. Een tijdverdrijf waar hij nooit mee gestopt is. De ochtend bracht hij verder door met vaste bijeenkomsten van zijn vrienden in de cafeetjes en bij CF Andorinha, de club waar zijn zoon aan zijn prachtige carrière begon. 's Middags keerde hij met de lijnbus huiswaarts.

Enkele honderden personen wonen de begrafenis bij. Vrienden, buurtgenoten, familieleden en vertegenwoordigers van instellingen ter plaatse en uit de voetbalwereld.

Onder hen bevinden zich Luiz Felipe Scolari, Paulo Bento van Sporting Lissabon en de clubleiding van Andorinha.

Ondersteund door zijn familie en zijn agent Jorge Mendes, lukt het Cristiano Ronaldo, in zwart shirt en met zonnebril, zijn verdriet onder controle te houden. Hij laat niet één traan, maar zijn ogen vertellen dat hij gehuild heeft, dat hij veel gehuild heeft. De beveiliging probeert de pers en fotografen op een afstand te houden. De familie wil niet dat er foto's van de plechtigheid gemaakt worden.

Later zal Cristiano vertellen over de afhandeling van de dood van zijn vader, die vier dagen lang voorpaginanieuws was in de Portugese pers. 'Het deed mij en mijn familie pijn. We wilden gewoon rust hebben maar zijn dood zorgde voor heel veel drukte.'

Buiten de polemieken op het begraafplaatsje van Funchal brengt Cristiano een laatste vaarwel aan een man die belangrijk is geweest in zijn leven en in zijn opkomst als voetballer. 'Mijn vader,' geeft Ronaldo toe, 'stelde me altijd gerust, hij droeg me op ambitieus te zijn en me trots te voelen om wat ik bereikt had in het voetbal. Hij zal altijd een voorbeeld voor me blijven. Ik stel me voor dat hij, waar hij ook is, ziet wat ik doe en hoe ik geworden ben.'

Dinis hield niet van camera's. Hij stond liever ergens op de achtergrond, maar de relatie tussen vader en zoon is altijd erg hecht geweest. Ze waren onafscheidelijk voordat Abelinha, 'Bijtje', zoals zijn zoon genoemd werd, naar het vasteland, naar Sporting Lissabon vertrok. En daarna bleef het zo toen hij naar Manchester vertrok. Dinis was vaak bij hem, hij vergezelde hem, hielp hem, hij probeerde hem gerust te stellen, tot zijn ziekte hem dat niet meer toestond. Keer op keer probeerde Cristiano zijn vader ervan te overtuigen zich te laten opnemen in een kliniek, om van zijn alcoholverslaving afgeholpen te worden. Maar hij was niet te redden. Dinis bleef drinken. De opnames in de beste Engelse ziekenhuizen dienden uiteindelijk nergens toe. En de dood van Dinis markeert het begin van een moeilijke periode voor de nummer 7 van Manchester United.

II

Vals spel

‘Het was een valse beschuldiging.’

Scotland Yard geeft geen namen vrij. De politiedienst bevestigt dat een man van twintig vrijwillig een Londens politiebureau binnen is gestapt om een verklaring af te geven, nadat een vrouw een aanklacht tegen hem had ingediend. Maar de Britse media, zoals *The Sun*, twijfelen er niet over, en een dag later koppen ze op de voorpagina: ‘Ronaldo aangehouden. Superster Cristiano Ronaldo werd gearresteerd nadat hij was beschuldigd van verkrachting’.

Het bericht, van 19 oktober 2005, gaat de hele wereld over.

Het verhaal: een Franse vrouw verklaart dat ze op 2 oktober ernstig aangerand is door Ronaldo in een suite van het Hotel Sanderson te Londen. Ze vertelt de politie dat zij en een vriendin de nummer 7 van Manchester United leerden kennen in Movidia, een trendy club naast Oxford Circus. Cristiano is in de Britse hoofdstad omdat hij ’s middags een competitiewedstrijd heeft gespeeld tegen Fulham. The Red Devils wonnen die pot met 3-2. Van Movidia gaan Ronaldo, een vriend en de twee meisjes naar de Long Bar van het Sanderson, in West Londen. Ze praten en drinken twee uur lang, tot ze naar de suite vertrekken. En hier, volgens de verklaring van de meisjes, vindt de verkrachting plaats. Om vijf uur ’s ochtends verlaten de meisjes het hotel en gaan naar het ziekenhuis. Op maandag doen ze aangifte, op het politiebureau van West End Central. Nadat ze ondervraagd en onderzocht zijn, hecht de politie veel waarde aan de verklaring van de vrouwen.

Op 19 oktober meldt Cristiano Ronaldo zich, vergezeld door een advocaat van Manchester United, op het politiebureau van West Didsbury te Londen, nadat hij een bericht heeft ontvangen van de politie over een onderzoek naar een aanranding in een hotel in het centrum van Londen. Het team van Sapphire Command van Scotland Yard, dat zich bezighoudt met zedendelicten, roept nog een man van dertig op die, na ondervraagd te zijn, weer vrijgelaten wordt. Ronaldo blijft op het bureau. Ze nemen zijn vingerafdrukken en een monster van zijn wangslim. Ze ondervragen hem. Hij ontkent ronduit schuldig te zijn aan verkrachting. Bijna negen uur nadat hij zich bij het politiebureau heeft gemeld, wordt hij weer vrijgelaten.

De politie bestudeert de mogelijkheid het resultaat van het onderzoek naar de recherche te sturen. Om te zien of het de juiste keuze is de speler gerechtelijk te vervolgen.

‘Op dit moment geven we geen commentaar,’ zegt Phil Townsend, de woordvoerder van Manchester United. Wie wel iets loslaat is Carlos Queiroz, de tweede trainer van The Red Devils, die in een telefonisch interview met de Portugese zender RTP ontkent dat Cristiano is vastgezet. Hij zegt dat Ronaldo zich vrijwillig gemeld heeft, en dat de

aanwezigheid van de speler op het bureau van tevoren afgesproken was tussen de verantwoordelijken van de politie en Manchester United. 'Hij zou een verklaring afleggen zoals we dat vooraf hadden gemeld; op basis van die verklaringen zullen de autoriteiten de juiste conclusies trekken. Cristiano is rustig, maar uiteraard is hij erg ontdaan doordat hij betrokken raakt in een geschiedenis die onwaar is. Er zijn altijd twee kanten aan een verhaal, maar deze beschuldiging is pathetisch.' En hij maakt van de gelegenheid gebruik om de sensatiezucht van de pers te bekritisieren, en het feit dat ze zonder navraag te doen het woord 'gearresteerd' gebruiken. 'Het nieuws is op een ongefundeerde manier gebracht, de media willen interessante berichten brengen maar wat ze doen is mensen beschadigen, terwijl ze geen reden hebben voor de beschuldiging. Wie opgesloten zouden moeten worden,' zegt Queiroz, 'zijn enkele personen van de media, die koppig volhouden en niet beseffen dat woorden dodelijk kunnen zijn.'

Ook Jorge Mendes voegt zich bij degenen die Cristiano beschermen. In een verklaring zegt hij: 'De aanklacht tegen Cristiano Ronaldo vanwege verkrachting is een product van de verbeeldingskracht. Ik spreek het in zijn geheel en categorisch tegen. De onderzoeken zullen uitwijzen dat deze aanklacht niet gebaseerd is op enig geloofwaardig voorval.'

De aanklacht tegen Cristiano Ronaldo is er een in de vele die spelers van de Premier League te verwerken hebben gekregen. Jody Morris, speler van Leeds, werd in 2003 vastgezet op verdenking van verkrachting. Zijn zaak werd verworpen. In september van hetzelfde jaar werden zeven spelers van Chelsea en Newcastle beschuldigd een jonge vrouw te hebben verkracht in het hotel Grosvenor House in Londen. De zaak zorgde in Engeland voor veel opschudding, maar werd uiteindelijk verworpen. Terrell Forbes, een verdediger van Grimsy Town, een team uit de tweede divisie, werd in 2004 samen met vier vrienden beschuldigd van het verkrachten van een meisje van vijftien. Ze werden allemaal vrijgesproken. In Cartagena, Spanje, werden in 2004 drie spelers van Leicester City verdacht van het verkrachten van drie vrouwen. Ook zij werden vrijgesproken. Het laatste geval dat veel ophef veroorzaakte is dat van Robin van Persie, die bij Arsenal speelt en die in juni 2005 in Rotterdam werd opgepakt nadat hij van verkrachting werd beschuldigd. Maar uiteindelijk kwam hij twee weken later weer vrij.

Het zijn veel gevallen. Maar weinigen hadden ooit vermoed dat Ronaldo in een ervan betrokken zou raken. Waarom? Omdat hij buiten het veld *the quiet one* genoemd wordt. (En dat terwijl hij op het veld weleens gezien wordt als opzichtig en provocatief.) Iets wat maakt dat het rumoer en de gissingen van de Engelse pers alleen maar toenemen. Maar Ronaldo krijgt in alles steun van de club, de fans en de Portugese Voetbalbond.

Begin november is er nieuws in de zaak. Nuno Aveiro, Cristiano's neef, is volgens *The Sun* vastgehouden en ondervraagd door de politie op hetzelfde bureau waar de nummer 7 van Manchester een verklaring heeft afgelegd. De vrouw die de voetballer beschuldigde, houdt vast aan de verklaring dat Nuno tijdens die nacht in het Sanderson haar vastgehouden heeft, om er zo voor te zorgen dat ze niet bewoog terwijl Cristiano haar verkrachtte. Nuno Aveiro spreekt de verklaring tegen en vertrekt na het betalen van borg. Ondertussen is een van de twee vrouwen naar Frankrijk teruggekeerd en heeft haar

verklaring ingetrokken.

Op 25 november wordt de zaak gesloten. Cristiano Ronaldo zal niet worden berecht voor verkrachting. 'We zijn vandaag op de hoogte gebracht,' zegt een woordvoerder van Scotland Yard, 'dat er niet genoeg bewijs is voor de aanklacht. Zodat de twee mannen die in de loop van het onderzoek zijn gearresteerd verder niet zullen worden berecht met betrekking tot deze zaak.'

Cristiano antwoordt met een andere verklaring: 'Ik heb altijd zeer nadrukkelijk mijn onschuld verdedigd, en op dit moment ben ik blij dat deze zaak voorbij is, zodat ik me weer kan concentreren op Manchester United.'

Tegen zijn beste vrienden had CR7 al die tijd gezegd dat de beschuldigingen niet op waarheid berustten, en dat de zaak draaide om een valstrik, vals spel. Ze hadden hem uitgekozen als slachtoffer. Een thesis die *News of the World* onderschrijft: zij hebben het over een vorm van prostitutie die gericht is op het jagen op *the rich and famous*, op beroemdheden. Deze zaak loopt goed af, maar zoals de voetballer volhoudt: 'Alle kranten plaatsten het nieuws van mijn beschuldiging op de voorpagina, maar toen de waarheid aan het licht kwam, werd er maar een klein stukje op de minst belangrijke pagina's aan gewijd.'

Maar in deze maanden heeft Cristiano niet alleen te maken met rechtszaken. In de Engelse competitie krijgt hij een rode kaart in de derby van Manchester tegen City. Tijdens de training heeft hij een opstootje met Ruud van Nistelrooy. In de Champions League steekt hij zijn middelvinger op naar de fans van Benfica wanneer hij tijdens een wedstrijd in Lissabon gewisseld wordt. Het lijkt alsof hij met de hele wereld in aanvaring is gekomen.

'De verkrachting was een valse beschuldiging. Die telt niet. Maar het is duidelijk dat de dood van mijn vader invloed heeft gehad op alles. Van het ene op het andere moment zie ik me dingen doen die niet zouden mogen. Soms betrap ik mezelf erop dat ik het liefste wil zeggen: "Laat me toch eens een klap uitdelen, niemand verplicht me vandaag een brave jongen te zijn!"' verklaart Cristiano maanden later in een interview met de journalist en schrijver Joel Neto. 'Het was niet zo dat ik aandacht wilde trekken. Ik wist dat ik hierdoorheen zou moeten en daarom was het goed dat ik met mijn werk kon doorgaan. Maar het was zeker een moeilijke fase in mijn leven en al was ik me ervan bewust hoe je met moeilijke dingen in je leven moet omgaan, dat lukte toch niet altijd. Zeker wanneer ik moest voetballen. Het is heel moeilijk goed te spelen wanneer je mentaal niet goed in je vel zit.'

‘Give Ron one in the eye’

‘De geruchten die over mij en mijn vriend en ploeggenoot Rooney worden verspreid zijn ongelooflijk.’

Cristiano heeft de beelden van het wereldkampioenschap van 1966 gezien, toen het Portugees elftal van Eusébio de halve finales bereikte en daar werd uitgeschakeld door het Engeland van Bobby Charlton, de latere wereldkampioen. Maar zijn eigen herinneringen gaan slechts terug tot het wereldkampioenschap 1994, in de Verenigde Staten. ‘Ik was negen en zag de wedstrijd in Madeira, met mijn familie. Maar het beeld van Roberto Baggio die de beslissende penalty miste, staat voor altijd op mijn netvlies gebrand.’ En hij is ook het wereldkampioenschap van 2002 niet vergeten, toen Portugal niet door de groepsfase kwam, waarin het werd uitgeschakeld door Zuid-Korea.

Vier jaar later zal Cristiano Ronaldo het wereldkampioenschap niet op televisie zien... In Duitsland mag hij het als speler meemaken. Hij is eenentwintig en de volgers van het internationale voetbal hebben hem naast Lionel Messi en de Ecuadoraan Antonio Valencia opgenomen in de lijst van zes kandidaten (de andere drie die door de FIFA zijn aangewezen, zijn Cesc Fàbregas, de Zwitser Tranquillo Barnetta en de Duitser Thomas Podolski), waaruit de beste jonge speler van het wereldkampioenschap (geboren ná 1 januari 1985) gekozen zal worden, de speler die zich weet te onderscheiden door zijn stijl, charisma, fairplay, en passie voor het spel.

Zijn derde seizoen voor Manchester United is niet makkelijk geweest, op noch buiten het veld. Cristiano heeft bovendien zijn weddenschap met Ferguson verloren. Hij had zijn trainer voorspeld dat hij vijftien doelpunten zou maken, en hij is blijven steken op twaalf. Wel zeker is dat de jongen uit Madeira vooruitgang boekt, maar United heeft al voor de tweede keer op rij de competitie afgesloten achter het Chelsea van José Mourinho. En in de Champions League komen ze niet door de groepsfase; in december zijn ze al uitgeschakeld in Europa. De enige trofee die ze in de vitrines van Old Trafford mogen zetten is de Carling Cup, het bekertoernooi van de Engelse competitie, die ze in de finale tegen Wigan veroveren. Het wordt 4-0, en het derde doelpunt komt van de voet van Ronaldo, die toch over 2005 de FIFPRO Award ontvangt als beste jonge speler, gekozen door de fans. Zijn ploeggenoot Wayne Rooney ontvangt de juryprijs als beste jonge speler. De twee zullen ook hoofdrolspelers worden in Duitsland. Zowel in positieve als in negatieve zin.

Luiz Felipe Scolari, de bondscoach van Portugal, gelooft in de nummer 7 van United, en Portugal gelooft in de Selecção. Ronaldo ook: ‘Ik geloof dat we een buitengewoon sterke selectie hebben, met geweldige spelers en een geweldige coach. Ik hoop dat ikzelf beter presteer tijdens dit wereldkampioenschap dan op het Europees kampioenschap.’

Groep D, de poule van Portugal, met Angola, Mexico en Iran, lijkt erg gemakkelijk. En dat is ook zo. De Portugezen winnen de drie wedstrijden: met 1-0 van hun voormalige kolonie Angola, met 2-1 van Iran, en met 2-1 van Mexico. Cristiano scoort vanaf de penaltystip het tweede doelpunt tegen de Iraniërs. En Portugal kwalificeert zich met negen punten voor de achtste finales, als eerste in de groep.

Sinds het wereldkampioenschap van 1966 in Engeland hebben de Portugezen veertig jaar moeten wachten om weer eens voorbij de groepsfase te komen.

Op 25 juni 2006 komt Portugal in Neurenberg tegen Nederland uit. De geschiedenis van de halve finale van het Europees kampioenschap 2004 herhaalt zich. Na afloop zal Scolari de overwinning historisch noemen. En Luís Figo, de aanvoerder, voegt eraan toe dat het resultaat is 'van eenheid, teamspirit, en van de steun van het hele land aan de Selecção'. Maar wat iedereen zich herinnert van die wedstrijd is het jammerlijke spektakel in de tweede helft, waar alleen maar opstootjes, kaarten en slecht gedrag te zien waren. Van Bronckhorst, Boulahrouz, Deco en Costinha werden van het veld gestuurd. En die laatste twee zouden de kwartfinale missen. Scheidsrechter Valentin Ivanov deelt twintig kaarten uit, zestien gele en vier rode. De Portugezen kwalificeren zich voor de kwartfinale, dankzij een doelpunt van Maniche, die zijn kwaliteiten van aanvallende middenvelder bevestigt. Cristiano Ronaldo moet, huilend van woede, in de drieëndertigste minuut zijn plaats afstaan aan Simão. Hij kan zijn been niet meer bewegen na een harde overtreding van Boulahrouz. En hij zal tot het laatste moment een twijfelgeval blijven voor de kwartfinale tegen Engeland. Die wedstrijd wil hij voor geen goud missen. Een wedstrijd waarin hij zich kan meten met enkele van zijn teamgenoten van Manchester United; Ronaldo hoopt op een mogelijk duel op de flank met Gary Neville.

Op 1 juni worden om vijf uur 's middags in de Arena auf Schalke in Gelsenkirchen de opstellingen bekendgemaakt. Ja, Ronaldo, met nummer 17 op zijn rug, loopt het veld op. Hij is hersteld. Engeland heeft lang op de pijnbank moeten liggen om in de achtste finale met 1-0 voorbij Ecuador te geraken. En nu, in de kwartfinale, vreest Sven Goran Eriksson, de Zweedse bondscoach van de Engelsen, de Portugese tegenstanders én hun coach. Luiz Felipe Scolari was eerder al de plaaggeest van Engeland, tijdens het wereldkampioenschap in Zuid-Korea en Japan, toen hij op de bank zat van Brazilië, en met Portugal heeft hij de Engelsen ook al eens uitgeschakeld, tijdens het Europees kampioenschap van 2004.

De wedstrijd begint. Op de tribunes zitten 45 000 Britten en 5000 Portugezen. 'Stand up for the Englanders,' klinkt het. Maar Engeland heeft een zwak elftal dat enkel in staat is het spel van de tegenstander te frustreren. Lampard, Gerrard en Rooney, de belangrijke schakels, zijn niet in vorm. Portugal is heer en meester tot op de helft van hun tegenstander. Daar stukt het. De aanvallers weten niet hoe ze de verdediging voorbij moeten. De aanvallen worden maar niet afgerond. Wanneer Cristiano op de flank in actie is, toont hij zijn potentieel. Op zijn linkervleugel maakt hij de verdediging van de tegenstanders hoorndol. Gerrard en Lampard moeten Gary Neville rugdekking geven. Maar wanneer de nummer 17 naar binnen snijdt, verliest hij zijn dreiging.

En dan komen we in de tweede helft uit, in minuut tweeënzestig, bij het incident waar nog maanden over nagepraat zal worden. Ricardo Carvalho houdt Wayne Rooney stevig gedekt, hij geeft hem geen ruimte, laat hem niet ontsnappen, en de jonge speler, die langzamerhand zijn kalmte verliest, probeert keer op keer naar binnen te snijden, zich te ontdoen van de Portugese dekking. Dan probeert hij tussen Carvalho en Petit door te gaan. Een botsing, obstructie, en Carvalho gaat tegen de grond. Roo, zoals Rooney in Engeland wordt genoemd, trapt na en laat zijn noppen achter op de edele delen van Carvalho. Een overtreding die voor opschudding zorgt tussen de Engelsen en de Portugezen. Cristiano is de eerste die bij de spelers staat en om uitleg vraagt bij de scheidsrechter. Rooney duwt hem en zegt iets als: 'Bemoei je er niet mee.' Owen Hargreaves haalt de twee uit elkaar opdat de situatie niet uit de hand loopt. En ook Maniche probeert de rust terug te brengen.

De overtreding is begaan onder het oog van scheidsrechter Horacio Elizondo. De Portugezen eisen een rode kaart. De scheids twijfelt, maar uiteindelijk is het toch de kaart die hij trekt. En de nummer 9, de aanvaller van Manchester United, de ploeggenoot van Cristiano, mag zich voortijdig gaan douchen.

De Engelse fans protesteren woedend, ze vinden dat de beslissing van de scheidsrechter onjuist is en roepen: '*Cheat, cheat, cheat!*' Ze beschuldigen Carvalho, de Portugees die op de brancard het veld verlaat, van een schwalbe.

Maandenlang zal de Engelse pers schrijven over deze minuut, over Cristiano en over Rooney. Een oneindige polemiek. Maar voordat we hier dieper op ingaan, vervolgen we de wedstrijd. Eriksson past meteen zijn ploeg aan: Joe Cole gaat van het veld af, Peter Crouch komt erin. En met tien man tegen elf lukt het Engeland overeind te blijven. Met alle spelers achter de bal, en met lange ballen richting de Crouch, die de bal moet zien te behouden tot er versterking komt. Scolari zet Simão op links en stuurt Cristiano de diepe spits in. Maar op de nummer 9-positie loopt het niet, waardoor de coach hem weer op zijn oude plek plaatst. Engeland houdt stand tegen de Portugese aanval.

En wanneer de negentig minuten voorbij zijn, staat het nog altijd 0-0. Portugal heeft niet weten te profiteren van het numerieke overwicht. Het team van Eriksson heeft zelfs in enkele counters voor gevaar weten te zorgen. De verlenging is een lange belegering van het doel van Robinson. Maar Portugal heeft weinig fantasie, en speelt al helemaal niet met een plan. Engeland overleeft ook de verlenging. En de wedstrijd eindigt in een penaltyreeks.

Ricardo, de doelman van Sporting Lissabon, de held van het Europees kampioenschap 2004 (tegen Engeland stopte hij twee penalty's) toont zich vandaag onverslaanbaar, rustig, en zeer vast op de doellijn. Hij lijkt niet ontvankelijk voor de druk die er op deze wedstrijd ligt. Dan komt Frank Lampard, de eerste Engelsman die vanaf elf meter moet schieten. Ricardo stopt de penalty. En de derde penalty van de Engelsen ook: Steven Gerrard schiet en Ricardo stopt. En hij had ook al bijna de tweede te pakken, de strafschoep die Hargreaves nam. Maar die gaat via zijn vingertoppen in het doel. De vierde penalty: Jamie

Carragher. Hij scoort, maar volgens de scheidsrechter was de strafschoep niet correct genomen. Hij moet over, want er was nog niet gefloten. Carragher komt terug, schiet, Ricardo wacht tot het allerlaatste moment voor hij naar de bal springt, hem uit zijn baan brengt en hem naast het doel tikt.

Nu is het aan Cristiano. Als hij raak schiet gaat Portugal naar de halve finales. De jongen uit Madeira staat strak van de zenuwen. De camera toont hem in close-up. Hij loopt naar de elfmeterstip, hij probeert met sprongetjes de grond plat te stampen, kust de bal. Hij legt hem voorzichtig neer. Neemt een aanloop, en schopt. Gooooaaaal! Ronaldo juicht, en er volgt een ontlading midden op het veld en op de bank. Cristiano wijst naar de hemel en draagt het doelpunt op aan zijn vader. 'Ik had veel vertrouwen. Dus besloot ik hard te schieten,' zal hij later zeggen.

Engeland gaat zoals in 2004 naar huis na penalty's. Toen miste David Beckham, die nu door een blessure niet meedoet.

Portugal speelt op 5 juli in de Allianz Arena van München de halve finale, tegen het Frankrijk van Zinédine Zidane, dat verrassend genoeg het Brazilië van Ronaldinho heeft uitgeschakeld, het team dat bij velen favoriet was voor de eindoverwinning.

De Portugezen tasten eerst de tegenstander af, en het begin biedt hoop, dankzij de basisplaatsen van Figo, Cristiano Ronaldo en Deco. Maar in de de drieëndertigste minuut loopt Thierry Henry het strafschoepgebied in. En Ricardo Carvalho maakt al vallend een overtreding op hem. Jorge Larrionda, de Uruguyaanse scheidsrechter, fluit voor een penalty. Een beslissing die Scolari en de Portugezen woedend aanvechten. Maar er is niets tegen te doen. Zizou, de aanvoerder en nummer 10 van de Fransen, mag hem nemen. Hij neemt een korte aanloop en schiet strak in de hoek, Ricardo heeft geen schijn van kans. 1-0. En dat zal ook de einduitslag zijn. De Maginotlinie van Patrick Vieira en Claude Makélélé houdt stand. De Portugezen spelen op balbezit, en proberen op allerhande manieren een doelpunt te maken, Figo en Cristiano maken overuren op de flanken, maar alle pogingen stuiten op de verdediging van de Fransen. De laatste bal die Fabien Barthez schrik aanjaagt is een vrije trap van Cristiano Ronaldo, recht in de handen van de doelman. Barthez probeert de bal vast te klemmen, maar hij laat hem los waardoor Figo kan koppen. Maar van dichtbij gaat de bal naast.

De wedstrijd eindigt met Cristiano in tranen, zoals dat na de finale van het Europees kampioenschap 2004 ook gebeurde. En met Zidane die Luís Figo troost, een voormalig ploeggenoot bij Real Madrid, die zijn laatste wedstrijd heeft gespeeld in het nationaal team. Opnieuw is het Frankrijk dat Portugal uit een finale houdt. Dat hadden ze ook al tijdens het Europees kampioenschap 2000 gedaan, met doelpunten van Zidane en Wiltord.

Les Bleus mogen in Berlijn de finale spelen tegen Italië. De finale van de kopstoot van Zidane, en van de vierde wereldtitel van De Azzurri. Portugal verliest op 8 juli in het Gottlieb-Daimler-Stadion, te Stuttgart, de wedstrijd om de derde plaats, tegen gastland Duitsland. Voor het elftal van Scolari is dit wereldkampioenschap voorbij.

Dit is het moment om terug te keren naar de tweeënzestigste minuut van Portugal-Engeland, want in Groot-Brittannië is een schandaal geboren. De Engelse pers en fans zijn ervan overtuigd dat Ronaldo Horacio Elizondo heeft opgehitst om Rooney een rode kaart te geven. En ze zien hem als de verantwoordelijke voor de uitschakeling van Engeland. Ze nemen aan dat de Portugezen, omdat ze het karakter van de jonge Engelse aanvaller kenden, alles gedaan hebben om hem gek te maken. Zelfs de verklaring van Cristiano haalt niets uit: 'Ik ben geen scheidsrechter en ik heb niet de macht een speler van het veld te sturen. Ik heb er niets mee te maken dat de scheidsrechter hem de rode kaart gaf.' En ook niet dat de scheidsrechter in *The Times* laat optekenen: 'Iedereen mag zeggen wat hij wil, maar hij (Ronaldo) had er geen invloed op. Ik let bijna niet op dit soort gedrag, ik ga tijdens een wedstrijd niet in op de druk van andere spelers. Het kwam op mij over als een zware overtreding, een overduidelijke rode kaart.' Ook de verklaring van Ricardo haalt niets uit: 'Er wordt na een uitschakeling altijd gezocht naar een zondebok. Ik geloof niet dat Ronaldo de scheidsrechter beïnvloed heeft. Die had namelijk zelf gezien wat er gebeurd was.' En ook Rooney's woorden leveren niets op: 'Ik voel geen rancune tegenover Cristiano. Ik ben gewoon teleurgesteld. Hij had zich er namelijk niet mee hoeven bemoeien.' De Engelse tabloids storten hun hart uit en tonen een heel andere versie. *The Sun*, bijvoorbeeld, schrijft dat Rooney gedreigd zou hebben zijn Portugese ploeggenoot 'doormidden te slaan' wanneer ze elkaar weer zouden tegenkomen bij Manchester. En er staat te lezen dat United Ronaldo kwijt zou willen 'na zijn beschamende optreden tijdens het wereldkampioenschap'. Het klopt niet, maar bij Cristiano valt dit bericht slecht. Sir Alex Ferguson probeert hem te bellen, maar hij heeft een oud nummer, tenminste, dat zegt hij.

Iedereen mengt zich in de discussie. Alan Shearer, voormalig aanvaller van de Engelse selectie, verklaart live op televisie: 'Ik kan me voorstellen dat Wayne Rooney op de training van Manchester United verschijnt en Ronaldo een klap verkoopt.' Steven Gerrard, de aanvoerder van Liverpool, zegt: 'Hoe kun je dat nu doen bij een ploeggenoot? Het is ongelooflijk. Als een van mijn ploeggenoten dat bij mij zou doen, zou ik hem nooit meer aanspreken.' Martin Jol, op dat moment trainer van Tottenham, onderschrijft dat: 'De grootste smeerlap van allemaal was Cristiano Ronaldo. Waarom probeerde hij de scheidsrechter te beïnvloeden? Waar zijn de waarden in de sport gebleven?'

De meningen van de supporters zijn ongelooflijk fel. Ze vergeven de nummer 7 van The Red Devils niet: 'Ik wil Ronaldo niet meer terugzien bij Manchester', 'Hij is een schande voor de sport', en 'Een vriend verraad je niet', schrijven ze op internet.

Ronaldo gaat meteen in de tegenaanval. Hij legt uit dat hij geen probleem heeft met Rooney: 'Na afloop hebben we elkaar enkele berichten gestuurd, en we hebben alles met elkaar uitgesproken. Hij wenste me geluk op dit kampioenschap. Hij zei me dat we een fantastisch team hebben en als we goed zouden blijven spelen, we nog eens ver zouden kunnen komen. Hij was helemaal niet kwaad op mij, en hij zei me dat hij niet let op wat de Engelse pers schrijft, omdat de pers alleen maar verwarring wil zaaien.' En Cristiano voegt eraan toe: 'De geruchten die over mij en mijn vriend en ploeggenoot Rooney worden

verspreid zijn ongelooflijk.' Maar hier eindigt het niet, noch bij de belofte van Ronaldo dat hij zijn ploeggenoot zal bellen om alles uit te spreken. Wat bij de supporters en de pers, en niet alleen bij hen, kwaad bloed heeft gezet, is het beeld dat de camera's hebben vastgelegd toen Rooney uit het veld werd gestuurd: Ronaldo die knipoogde in de richting van de Portugese bank. Alsof hij daarmee wilde zeggen: missie volbracht, zijn rol is uitgespeeld. En dat verandert niet wanneer Ronaldo uitlegt dat zijn knipoog naar Scolari om iets heel anders ging, dat hij zijn nieuwe positie op het veld begrepen had. De media beschouwen het als een grove belediging en stellen zich op tegen Ronaldo. *The Sun* publiceert op 3 juli op de voorpagina een foto van een knipogende Cristiano op een dartbord. 'Give Ron one in the eye,' staat erboven. En in het artikel staat te lezen: 'Hiermee hebben alle supporters van Engeland de kans zich te wreken op de beste knipoog ter wereld. Onze menselijke roos draagt de naam Cristiano Ronaldo, het Portugese mietje. De middenvelder van Manchester United werd op heterdaad betrapt tijdens het knipogen naar zijn ploeggenoten, nadat hij meegholpen had aan het van het veld sturen van Wayne Rooney, de ster van Engeland en van United. Ronaldo's knipoog is de roos. Dus hang hem op waar je wilt, en probeer deze listige meneer midden in zijn oog te raken.'

Commentaar is overbodig.

Maar hier eindigt het nog niet. Deze geschiedenis gaat gedurende heel juli en augustus door. Alex Ferguson en David Gill, de baas van United, vliegen naar Vale do Lobo, in de Algarve, om met de jongen te praten. Hij zegt dat hij niet terug wil naar Engeland, dat hij in Spanje wil spelen, bij Barça of bij Madrid, en dat hij zich in de steek gelaten voelt door zijn club. Hij legt zijn coach uit dat hij bezorgd is, dat hij bang is voor de pers en voor de reactie van de supporters van de tegenstanders, mocht hij terugkeren naar Groot-Brittannië. Alex Ferguson zegt hem dat ze in Manchester wel met dit soort zaken weten om te gaan. Ze hebben na het wereldkampioenschap van 1998 al eens zoiets meegemaakt, toen Beckham uit het veld werd gestuurd nadat hij Diego Simeone, de Argentijnse middenvelder, had aangevallen. Buiten de pubs werden toen foto's van de Engelse aanvoerder in brand gestoken. Ferguson legt uit dat Engelse supporters hard blaffen maar niet bijten. Ze zullen Ronaldo vast en zeker wel uitfluiten, maar niet méér... Hij vertelt dat ze een nieuwe woning voor hem hebben gevonden op het platteland, rustig en met alle privacy ter wereld. Kortom, de coach overtuigt zijn speler ervan dat hij moet terugkeren, om de situatie het hoofd te bieden.

In Macclesfield, de plaats waar de Engelse club het seizoen voorbereidt, sluiten Cristiano en Wayne Rooney vrede. Ze praten vijfenveertig minuten met elkaar om alles uit te praten. Een ontmoeting die de coach geregeld heeft, zodat de twee sterren kunnen zeggen wat hun dwarszit. De Portugese aanvaller omzeilt de media door via een zijdeur naar binnen en naar buiten te sluipen. Hij praat pas weer met de pers in een interview met het tijdschrift *FourFourTwo*: 'Er is geen probleem. En er zijn geen persoonlijke problemen. Tijdens het wereldkampioenschap,' zegt hij, 'waren we rivalen. Maar dat is verleden tijd. Het leven gaat verder.'

Champagne

‘Wie me onder druk zet maakt me alleen maar sterker.’

Wie in een moeilijke situatie terechtkomt, heeft twee mogelijkheden: of je slaat op de vlucht, zonder te laten zien wat je waard bent, of je kiest voor de optie van Cristiano Ronaldo. De nummer 7 van Manchester United biedt het hoofd aan de sensatiepers, aan de bedreigingen, aan de brieven met wit poeder (zogenaamd anthrax, dat in die jaren geregeld verstuurd werd om mensen schrik aan te jagen). Hij keert terug naar Engeland om zijn talent opnieuw te demonstreren, en vooral om zijn karakter, dat in de moeilijke jaren van Lissabon gevormd werd, opnieuw te tonen.

‘Het lukte me te bewijzen dat druk me alleen maar sterker maakt,’ vertelt Cristiano in *Momentos*, zijn autobiografie. ‘Ik stelde mezelf op de proef, en kwam er als winnaar uit tevoorschijn. Vanaf het begin van het seizoen probeerde ik mezelf gerust te stellen en ik zette een neutraal gezicht op in de wedstrijden waar ik te zeer uitgefloten werd. Ik besteedde geen aandacht aan wat er geschreeuwd werd, ik beschouwde het als extra motivatie.’

Een voorbeeld? Op 23 augustus 2006 vindt de tweede speeldag plaats van de Premier League. United speelt uit, tegen Charlton. Zodra Ronaldo het veld betreedt lijken de tribunes te klein. Het hele publiek fluit, krijst en scheldt hem uit. Maar net voor de eerste helft voorbij is, ontvangt de nummer 7 de bal. Hij speelt een verdediger uit en hij schiet de bal op de lat. Het publiek is op slag stil: ze vrezen hem, ze zijn bang dat hij hun team een nederlaag bezorgt.

Aan het eind van de wedstrijd (0-3 winst voor United) praat Alex Ferguson met Cristiano: ‘Je hebt het enige juiste antwoord gegeven. Jij kunt ze stil krijgen met jouw kwaliteiten. Je moet nooit bang zijn om je kunstjes te laten zien. Toon gewoon je moed.’

Dat zal Ronaldo gedurende het hele seizoen doen. Het wereldkampioenschap in Duitsland en de daaruit voortgekomen polemiek hebben hem van de ene op de andere dag volwassen gemaakt. Hij heeft nu een andere instelling dan enkele maanden eerder, hij is ernstiger, vastbeslotener, minder arrogant. Hij werkt hard. Tijdens trainingen is hij het die zich het meest inspant. Hij verbetert zijn fysieke gestel en zijn tactisch inzicht. Op het veld is hij rationeler, en hij let meer op zijn ploegenoten.

De adviezen van Ferguson en Carlos Queiroz leveren iets op. Ronaldo weet nu wanneer hij zelf mag gaan, wanneer het tijd is zijn rushes te onderbreken, wanneer hij hoort over te spelen, en wanneer hij kan schieten. Hij overziet een wedstrijd beter en weet hoe hij zijn inzet moet doseren.

En de resultaten, zowel op collectief als op individueel niveau, komen eraan.

Op 22 april 2007 wordt Cristiano verkozen tot 'Beste speler van het jaar', een prijs die uitgereikt wordt door de Engelse Profvoetballers Associatie. Hij wint van ploeggenoten Ryan Giggs en Paul Scholes, en van tegenstanders als Steven Gerrard, Didier Drogba en Cesc Fàbregas. Ronaldo is de zevende United-speler die deze titel wint na Mark Hughes, Gary Pallister, Éric Cantona, Roy Keane, Teddy Sheringham en Ruud van Nistelrooy. Maar Cristiano wint ook de prijs voor de 'Beste jonge speler van 2007' en maakt deel uit van 'Het beste elftal' van de Premier League 2007. Het is dertig jaar geleden, sinds Andy Gray, de speler van Aston Villa, dat een speler beide trofeeën wist te winnen.

Het zijn de eerste twee grote prijzen die Ronaldo wint. Hij wist dat zijn seizoen, en dat van Manchester, goed was geweest, maar eerlijk gezegd had hij er niet aan gedacht dat hij de twee prijzen kon winnen omdat er meer geweldige spelers waren. Juist daarom is de Portugees erg nerveus en emotioneel tijdens de ceremonie, waar de winnaar bekend wordt gemaakt en de prijzen overhandigd. Een hulding die in een Londens hotel plaatsvindt. Jorge Mendes, Bobby Charlton en Alex Ferguson begeleiden hem. De Schotse trainer is de persoon die de prijs voor beste speler van het jaar mag uitreiken. Hij begint met de nummer drie: Paul Scholes. Tweede wordt Drogba. En met een grote glimlach zegt hij: *'The first place... The winner is Cristiano.'* Ronaldo, in een zwarte smoking, een wit overhemd en een strikje, staat op, omhelst Zé, zijn zwager, en Mendes, en loopt het podium op. Hij ontvangt de trofee uit handen van Ferguson en kijkt naar de video die laat zien waarom hij de terechte winnaar is. Vervolgens beantwoordt hij de vragen van de presentatrice van de avond. Maar eerst vraagt hij de microfoon, om de collega's te bedanken die op hem gestemd hebben. 'De spelers,' zegt hij, 'zijn goed op de hoogte van de kwaliteiten van een speler.'

En dan volgt de eerste vraag.

'Wat betekent deze prijs voor u?'

'Het is ongelooflijk en een grote eer voor mij om deze prijzen in de Premier League te ontvangen. Ik ben trots. Ik ben heel gelukkig. Ik wil iedereen bedanken, mijn familie, mijn team, en mijn trainer.'

'Wat kunt u ons vertellen over het Engelse voetbal?'

'Ik hou erg van dit voetbal. Daarom heb ik een contract van vijf jaar getekend,' zegt Ronaldo, die negen dagen eerder, op 13 april, zijn contract bij United voor vijf jaar verlengd heeft. De clubleiding van The Red Devils, verontrust door het charmeoffensief van Real Madrid en Inter, heeft besloten de Portugese sterspeler af te schermen. 'Ik hou van het Engelse voetbal. Ik geloof dat het het beste ter wereld is. En ik vind het geweldig om hier te spelen,' verduidelijkt CR7.

De presentatrice vraagt naar het nummer dat hij bij United draagt en daarna stelt ze sir Alex enkele vragen, die geen moment aarzelt om zijn speler lof toe te wuiven: 'Ik denk dat hij op dit moment de beste speler ter wereld is, en wat hij dit seizoen heeft laten zien is ongelooflijk.' En met de woorden van Cristiano wordt de presentatie afgesloten: 'Ik wil hard blijven werken en steeds beter worden, want deze prijzen geven me veel motivatie.'

Het feest is over. Een vliegtuig wacht op Ronaldo en op de staf van United. Ze vliegen meteen terug naar Manchester, want twee dagen later, op 24 april, is er een wedstrijd op Old Trafford. Niets minder dan de halve finale van de Champions League tegen AC Milan.

Ronaldo maakt in de zesde minuut het eerste doelpunt. Mede dankzij een buitengewoon goed spelende Kaká, slagen de spelers van Carlo Ancelotti erin op 1-2 te komen, maar Wayne Rooney zorgt met twee doelpunten voor 3-2 en de overwinning voor The Red Devils.

Op 2 mei is de terugwedstrijd in San Siro. Het wordt een koude douche. 3-0 is de einduitslag in het voordeel van de 'Rossoneri'. Manchester United mag afscheid nemen van de Champions League. Vernederd. Nu moeten ze zich richten op de Premier League. Op drie speelronden van het einde staan The Red Devils boven aan de ranglijst, met vijf punten voorsprong op het Chelsea van José Mourinho, dat in de halve finales van de Champions League uitgeschakeld werd door het Liverpool van Rafa Benítez. Op 5 mei komt het team van Ferguson een eerste horde tegen in de race om het nationale kampioenschap: de derby tegen Manchester City. The Citizens spelen niet meer om de prijzen. Maar de eeuwige rivalen nog een slag toebrengen na hun falen in de Champions League is iets wat de supporters wel zouden kunnen waarderen. Maar dat zal niet gebeuren. Ronaldo en Van der Sar voorkomen puntverlies. Waar Rooney en Giggs vandaag losse flodders zijn, staat Cristiano op scherp. Michael Ball probeert hem het leven zuur te maken, maar Ronaldo zet het Ball betaald in de vierendertigste minuut van de eerste helft, wanneer de linksback van City hem in het strafschoepgebied onderuit haalt. Penalty. CR7 neemt hem zelf en scoort. 0-1 voor The Red Devils. Een resultaat dat dankzij Van der Sar ook de einduitslag wordt. De Nederlandse doelman stopt in de laatste seconden van de wedstrijd een penalty van Darius Vassell, en beslist zo de wedstrijd.

Ronaldo heeft zijn zeventiende doelpunt gemaakt in de Premier League. Hij wordt derde in de topscorersranking, na Drogba (Chelsea, twintig doelpunten) en Benni McCarthy (Blackburn Rovers, achttien doelpunten). Door zijn doelpunt heeft United zijn zestiende titel in zicht, en Cristiano zijn eerste trofee met een club.

Die titel wordt binnengehaald op een zondag voor de televisie. Chelsea, tweede in de competitie, speelt tegen Arsenal in het Emirates Stadium. Als ze punten verspelen is United kampioen. Alles gaat goed, want Arsenal scoort vanaf de stip, en Khalid Boulahrouz, de Nederlandse verdediger van Chelsea, krijgt rood. Cristiano, zijn neef Nuno en zijn zwager Zé zijn uitgelaten. Maar de wedstrijd is nog niet voorbij. The Blues maken gelijk door een doelpunt van Michael Essien.

De laatste twintig minuten zijn buitengewoon spannend. Ronaldo houdt zijn vingers gekruist, hij bijt op zijn nagels. Hij wil niet nog een week moeten wachten voordat hij zich kampioen mag noemen.

Nee, hij hoeft niet te wachten. Chelsea speelt met 1-1 gelijk. United is kampioen.

Ronaldo ontkurkt de champagne. Hij belt zijn moeder, zijn vrienden, ontvangt een

heleboel berichten en felicitaties, en hij spoedt zich naar het centrum van de stad om met zijn ploeggenoten feest te vieren. Een feest dat tot in de kleine uurtjes voortduurt en dat een dag later in de kleedkamer doorgaat. Maar de emotioneelste momenten volgen in de laatste twee speeldagen van de Premier League. Op woensdag 9 mei, in Stamford Bridge, maken de spelers van Chelsea een erehaag voor The Red Devils. United herovert de Engelse kroon na vier magere jaren. Ze eindigen het bewind van The Blues, die de titel in 2005 en 2006 veroverden. En met indrukwekkende cijfers: ze hebben de beste aanval (drieëntachtig doelpunten), de op één na beste verdediging, na Chelsea (zesentwintig tegendoelpunten), ze lijden maar vier nederlagen en staan vanaf de eerste dag bovenaan in de ranglijst. Fergusons inzet voor aanvallend spel werpt zijn vruchten af tegenover Chelsea, dat zijn hegemonie te danken had aan een onbreekbare tactiek en een stalen verdediging. Ja, sir Alex, die zijn negende titel van de Engelse eredivisie mag bijschrijven, heeft Mourinho een lesje geleerd. Maar de 'Special One', zoals Mourinho zichzelf ooit noemde, neemt snel revanche: op 19 mei zal hij in Wembley, tegen The Red Devils, de finale van de FA Cup winnen (1-0, met een doelpunt van Drogba). Maar eerst mag United op 13 mei, na de laatste competitiewedstrijd op Old Trafford, nog feestvieren voor eigen publiek. Ronaldo houdt de beker omhoog en loopt een ereronde met de Portugese vlag, samen met zijn moeder, zijn broer Hugo, Zé, Nuno en Rogelio. Ze worden allemaal drijfnat van de regen, en van de champagne, maar poseren toch midden op het veld voor een familiefoto. Ronaldo glimlacht, hij steekt zijn duim op, te midden van zijn naasten.

Een fantastisch seizoen

‘Ik dacht dat het de vervelendste dag uit mijn leven zou worden, maar ondanks mijn misser bleven mijn ploeggenoten me steunen, en ze bleven geloven in de overwinning. En uiteindelijk werd het de gelukkigste dag uit mijn leven.’

21 mei 2008. Moskou. Het Olympisch Stadion Loezjniki. Chelsea en Manchester United, de twee grootmachten van het Engelse voetbal, staan, nadat ze tot de laatste speeldag voor de competitie hebben gestreden, tegenover elkaar in de finale van de Champions League. In de zesentwintigste minuut omspeelt Paul Scholes de defensie van The Blues, Wes Brown geeft een voorzet, en Cristiano Ronaldo overtroeft doelman Petr Čech met een prachtige kopbal: 1-0.

Met zijn drieëntwintig jaar, na vijf jaar ervaring bij The Red Devils, is de jongen uit Madeira een superster. En dat niet alleen. Hij heeft nog dezelfde eigenschappen als toen hij een jongetje was: zijn rushes over de flanken, zijn techniek, zijn hakjes, zijn lobjes. Hij heeft zijn repertoire zelfs uitgebreid: hij scoort met links, met rechts, vanuit een vrije trap of met het hoofd. Hij schiet zelf en combineert met zijn ploeggenoten. Dit Russische podium, de schijnwerpers van de finale van de Champions League, kan zijn definitieve inwijding betekenen. Zijn beklimming van de Olympus. Hij weet het, en hij heeft het voor de finale gezegd: ‘Wie de beste wil zijn, moet titels winnen. Zoals de Premier League en de Champions League. Ik ben een winnaar, en dit seizoen wil ik de dubbel winnen. Waarom niet?’ Het lijkt erop dat hij krijgt wat hij wil. Cristiano heeft de openingscore op het bord gebracht en schittert op de flank. Maar Frank Lampard profiteert net voor het rustsignaal van een fout in de verdediging van The Red Devils, na een schot van Essien. Met veel geluk, twee pogingen en een misser van Van der Sar maakt hij gelijk. Zo verandert het beeld van de wedstrijd. The Blues vechten terug. Makélélé, Lampard, Ballack, Cole en Essien zijn de betere spelers op het veld. Cristiano wordt stevig aangepakt. En er volgen steeds meer gefrustreerde acties van het team dat onder leiding staat van Avram Grant, de Israëlische trainer die José Mourinho even heeft afgelost.

Het einde van de wedstrijd wordt heroïsch en uiterst spannend. De wedstrijd duurt honderdtwintig minuten en de stand verandert niet meer. De beslissing zal vallen in de penaltyreeks. En al die tijd blijft het maar regenen.

Carlos Tévez is de eerste die vanaf elf meter mag aanleggen. Hij mist niet. 1-0 voor United. Michael Ballack trekt de stand gelijk: 1-1.

Tweede ronde in de reeks. Zowel Michael Carrick als Juliano Belletti scoort.

In de derde ronde is de nummer 7 van The Red Devils aan de beurt. Cristiano heeft tien dagen eerder, op 11 mei tegen Wigam, zijn laatste penalty benut, tijdens de wedstrijd waarin United zijn zeventiende titel won. Dit seizoen heeft hij wel al een penalty gemist in

de halve finale van de Champions League, in Camp Nou tegen Barça. Maar in de zomer van 2006, zo herinneren de commentatoren zich, miste hij de beslissende penalty niet, waardoor Engeland uitgeschakeld werd op het wereldkampioenschap te Duitsland. De Portugees is de speler die tweeënveertig keer gescoord heeft in één seizoen, de held van de United-supporters. En allemaal kijken ze nu naar hem. Hij is de beste speler ter wereld, zeggen de commentatoren, en hij staat tegenover de beste keeper ter wereld.

Ronaldo kust de bal, plaatst hem op de witte stip. Hij zet zijn handen in zijn zij, zoals altijd, hij heeft zijn blik neergeslagen, ademt diep in, en wacht op het fluitsignaal van de scheidsrechter. Hij neemt een aanloop en met een schijnbeweging probeert hij Čech op het verkeerde been te zetten, maar de Tsjechische doelman lijkt zijn plan te hebben geraden en springt naar de juiste hoek. *'Saved!'* schreeuwt de Engelse commentator. Cristiano slaat zijn handen voor zijn gezicht en druipt af, terwijl Čech zijn plaats afstaat aan Van der Sar. De Portugees is ontroostbaar. Veel grote spelers hebben in hun carrière weleens een belangrijke penalty gemist. Denk maar aan Roberto Baggio, Raúl, Michel Platini of Zico. Maar de jongen uit Madeira wordt er niet rustiger door.

'Na mijn misser,' zal CR7 zeggen, 'dacht ik dat we gingen verliezen. Het zou de vervelendste dag uit mijn leven worden, maar ondanks de misser bleven mijn ploeggenoten in de overwinning geloven.' Het klopt: Hargreaves, Nani, Giggs en Van der Sar, die de laatste penalty stopt, de penalty die Nicolas Anelka neemt, falen niet.

Wie wel faalt is John Terry. De aanvoerder van Chelsea heeft de overwinning op zijn schoen, maar in de Moskouse regen glijdt hij uit en houdt zo The Red Devils in leven tijdens de penaltyreeks. Hij huilt van verdriet tussen zijn ploeggenoten. En Ronaldo, die huilt dit keer van geluk. Terwijl zijn ploeggenoten als gekken naar het doel rennen waar Van der Sar juicht, blijft hij midden op het veld liggen. Zijn gezicht naar het gras toe gekeerd. Hij wil even alleen zijn, om te kunnen genieten van het mooiste moment uit zijn voetbalgeschiedenis. 'Uiteindelijk werd het de mooiste dag van mijn leven,' zegt hij later. 'Een penaltyreeks is een loterij, maar wij verdienen het te winnen omdat we honderdtwintig minuten lang beter waren.'

Manchester kroont zich vijftig jaar na de vliegtuigramp bij München (het ongeluk waarbij op 6 februari 1958 het vliegtuig neerstortte dat de ploeg van United terug naar huis bracht, nadat ze zich voor de halve finale van de Europacup hadden gekwalificeerd, en waarbij drieëntwintig van de drieënveertig passagiers omkwamen), en veertig jaar na hun eerste eindoverwinning in een Europees toernooi (1968, met hoofdrolspeler George Best), voor de derde maal tot voetbalkoning van Europa. Een overwinning gebaseerd op een solide verdediging en de brille van Cristiano Ronaldo. De nummer 7 van The Red Devils is zonder twijfel de smaakmaker van de Europese competitie. Met acht doelpunten is hij topscorer van de Champions League. En dan ook nog acht doelpunten die beslissend zijn geweest voor zijn team.

Het eerste maakt hij op 19 september 2007, in het Alvalade-stadion, tegen zijn voormalige club Sporting Lissabon, in de openingswedstrijd van Groep F. Het is de eerste

keer sinds hij de club in 2003 verlaten heeft, dat hij zijn voormalige ploeggenoten weer spreekt. Het is daarom dat hij, wanneer hij na een pass van Wes Brown vanaf de rechterzijde de bal in het net kopt (0-1, en meteen de einduitslag), zijn doelpunt niet viert – uit respect voor de Sporting-aanhang. Op de tribunes wordt zijn naam gescandeerd wanneer hij omgeroepen wordt door de stadionspeaker.

De Portugese vleugelspits scoort verder driemaal tegen Dynamo Kiev. Twee doelpunten, waarvan één uit een penalty, in de Oekraïne. En de 4-0 op Old Trafford, een overwinning die meteen ook zorgt voor de kwalificatie voor de achtste finale. Op 27 november wordt Cristiano door Ferguson de hemel in geprezen. Hij heeft in de laatste minuut uit een vrije trap tegen Sporting gescoord, en daarmee gezorgd voor de overwinning van zijn team. En zijn trainer verklaart in de pers: 'Cristiano's doelpunt was prachtig. Ronaldo wil altijd goed spelen tegen zijn voormalige club. Hij is veel verschuldigd aan Sporting, en heeft veel respect voor het team. Bij Sporting maakte hij namelijk op zijn achttiende zijn Europees debuut. Nu is hij veel volwassener. Maar wij hebben hem slechts helpen groeien.'

En Cristiano toont zijn dank, door United te helpen tot de kwartfinale door te dringen. Hij toont geen genade voor Grégory Coupet, de doelman van Olympique Lyon, tijdens de tweede wedstrijd van de achtste finale. Een doelpunt binnenkant paal, na een assist van Anderson, en *les jeux sont faits*.

In de kwartfinale komen The Red Devils opnieuw uit tegen het AS Roma van Francesco Totti en Luciano Spalletti, waartegen ze in de groepsfase een thuisoverwinning en een gelijkspel in Italië hebben behaald. Dit keer wordt de kwalificatie voor de volgende ronde al zo goed als veiliggesteld tijdens de heenwedstrijd in Rome. Ronaldo sprint, hij springt boven Casetti uit, en met een fantastische kopbal rondt hij een voorzet van Paul Scholes af. Het is zijn zesendertigste doelpunt van dit seizoen. Rooney maakt in de tweede helft de beslissende 0-2. De terugwedstrijd is een formaliteit, die beslist wordt door een doelpunt van Tévez. Ronaldo blijft op de reservebank. In Camp Nou wacht Lionel Messi op hem.

Cristiano is uiteraard de man die het team uit Barcelona in de gaten houdt. Gianluca Zambrotta, die van 2006 tot 2008 bij Barcelona speelde, legt uit: 'We moeten zien te voorkomen wat Cristiano Ronaldo van plan is. Hij heeft evenveel talent als Messi, en zijn team zoekt hem om overwicht te creëren. Het is niet makkelijk tegenover hem te moeten staan, want hij kan vanuit verschillende hoeken het strafschoopgebied binnen lopen. Hij beheerst veel facetten van het spel en hij speelt om te winnen. We moeten uiterst geconcentreerd spelen, want hij heeft een snelle techniek, en hij houdt ervan trucjes met de bal uit te halen. Hem stoppen is niet mogelijk met een een-op-eenverdediging, niet als je geen rugdekking krijgt van de centrale verdedigers of van de laatste man. Het beste zou zijn als hij niet aan de bal kwam.' En Messi, uiteraard, is de man die gevreesd wordt door de verdediging van United. Ze zijn op hun hoede voor zijn snelheid, ze zijn bang voor een-op-eensituaties met de kleine Argentijn. Ze bestuderen hoe ze hem kunnen stoppen voor hij aan zijn flitsende acties toekomt. Barcelona en Manchester United hebben de

halve finale van 23 april ongeslagen bereikt, maar ze verkeren beide in heel andere omstandigheden: waar The Red Devils met gemak door de competities gaan, hebben de Blaugrana zich vastgebeten in deze Champions League na twee grauwe seizoenen.

Ten overstaan van zesennegentigduizend toeschouwers in Camp Nou toont Cristiano Ronaldo zijn hele repertoire. Zijn eerste acties leveren een vrije trap, een corner en een penalty op. Er zijn nog geen twee minuten voorbij sinds Massimo Busacca voor de aanvang van de wedstrijd heeft gefloten of CR7 mag de bal al op de penaltystip leggen. Gabriel Milito heeft hands gemaakt toen Ronaldo zelf een voorzet uit een corner probeerde in te koppen. Cristiano staat tegenover Víctor Valdés. De Portugees snuift, en concentreert zich op het doel. Hij schiet, en mist. En weer heeft Ronaldo geen geluk, terwijl de mogelijkheid op zijn schoen lag om de weg naar de halve finale te versnellen. Het zal het hoogtepunt van United blijken. Ferguson heeft hem helemaal in de punt van de aanval gezet, en zal daar niet van wijken zolang zijn uitdager, Lionel Messi, op het veld staat. De Argentijn, die net terug is van een blessure, ondersteunt zijn team zolang hij kan in de zoektocht naar een goal. In de laatste dertig minuten moet hij zijn plaats afstaan aan Bojan. En zijn aftocht zorgt ervoor dat ook bij Ronaldo het beste eraf is. En zo wordt de wedstrijd zonder deze twee artiesten, zonder de twee beste spelers ter wereld, iets voorspelbaarder, zo goed als saai. Barça domineert maar heeft geen duidelijk plan. Het team botst op de defensie van The Red Devils, die de Catalaanse hoofdstad verlaten met 0-0 op zak. De tweede wedstrijd, in The Theatre of Dreams, zal moeten uitmaken wie van Cristiano of Messi zijn eerste Champions League-finale mag spelen.

Het wordt Cristiano. Dankzij een doelpunt van Paul Scholes, die in de veertiende minuut een afstandsschot uit zijn mouw schudt, waarmee hij Valdés inmaakt. En 1-0 blijkt ook de eindstand. Het is voldoende om de finale te bereiken.

De cup met de grote oren, die Cristiano glimlachend in de Moskouse regen omhooghoudt, is zijn meest begeerde trofee. Het is het perfecte einde van een fantastisch jaar voor CR7. Het seizoen van zijn inwijding in de wereld van de doelpunten en de trofeeën. Tweeënveertig doelpunten, uit alle competities samen. Waanzin. Hij is topscorer van de Premier League met eenendertig doelpunten, met een grote voorsprong op Adebayor en Fernando Torres, die op vierentwintig zijn blijven steken. Op 12 januari 2008 maakt hij zijn eerste hattrick met United. Op 18 maart geeft Alex Ferguson hem de aanvoedersband, hij is namelijk de meest ervaren speler in de ploeg, en maakt meteen twee doelpunten tegen Bolton. Op 15 november overschrijdt hij met nog twee doelpunten de grens van honderd doelpunten voor Manchester United.

Prijzen dat jaar: Charity Shield, PFA Players' Player of the Year Award (Beste speler van het jaar voor de tweede keer op rij), Premier League (United eindigt met zevenentachtig punten, twee méér dan Chelsea, en vier méér dan Arsenal), Champions League.

'Niemand zal kunnen betwisten dat Ronaldo de meest verpletterende aanvaller ter wereld is geworden,' schrijft *The Guardian* in een artikel waarin ze de balans opmaken over

seizoen 2007-2008. En niemand die dat betwist.

Gouden Bal

‘Deze Gouden Bal is slechts de eerste stap naar iets veel groters.’

446 van de 480 punten. Cristiano Ronaldo is de enige van de dertig genomineerde spelers die op elk van de zesennegentig stembiljetten van de jury staat. Hij verslaat overduidelijk Lionel Messi, die tweede wordt met 281 punten. De Argentijn heeft een geweldig seizoen achter de rug, maar heeft met Barcelona geen enkele belangrijke titel in de wacht gesleept. Zijn enige prijs won hij met het Argentijns elftal: het Olympisch goud in Peking. Derde, met 179 punten, is Fernando Torres, de aanvaller die in zijn eerste seizoen bij Liverpool vierentwintig doelpunten heeft gemaakt én het beslissende doelpunt in de finale van het Europees kampioenschap in Duitsland, waardoor Spanje zijn tweede internationale titel wint.

Cristiano is de beste van ze allemaal. Voor de internationale pers lijkt dat geen twijfel. Van Peking tot Los Angeles, van Johannesburg tot Reykjavik, overal hebben de sportjournalisten, die namens *France Football* – het Franse sporttijdschrift dat deze prijs sinds 1956 uitreikt – op de winnaar mogen stemmen, dezelfde mening. Ondanks een Europees kampioenschap waarin hij niet heeft uitgeblonken; ondanks de soap rond zijn transfer naar Real Madrid; ondanks de roddels buiten het voetbal om; en ondanks zijn arrogantie en provocaties op het veld, vindt iedereen dat hij dit jaar de prijs verdient. Doorslaggevend zijn zijn spektakel op het veld, zijn buitengewoon talent, zijn tweeëntwintig doelpunten, die hem al de Gouden Schoen hebben opgeleverd, en zijn twee titels die hij met Manchester United in de wacht heeft gesleept: de Premier League en de Champions League.

Tweede in 2007, achter Kaká en voor Messi, veertiende in 2006, twintigste in 2005, twaalfde in 2004, en met zijn eerste plek is Cristiano nu op zijn drieëntwintigste de op vier na jongste winnaar van de trofee. Achter de Braziliaan Ronaldo, die hem in 1997 op zijn eenentwintigste won, George Best en Michael Owen, die hem respectievelijk in 1968 en 2001 op hun tweeëntwintigste wonnen, en Oleh Blochin, die in 1975 drieëntwintig jaar en één maand oud was. Hij is de derde Portugees na Eusébio en Figo die de titel wint. Zodat hij gefeliciteerd wordt door Aníbal Cavaco Silva, de president van Portugal, die in zijn boodschap benadrukt dat deze winnaar ‘internationaal gezien de Portugese sport op de kaart heeft gezet en meegeholpen heeft aan de waardering van sport in Portugal, wat een stimulans is voor veel jonge sporters van ons land.’

Ronaldo is de vierde speler van The Red Devils, na Denis Law in 1964, Bobby Charlton in 1966 en George Best in 1968, die de Gouden Bal wint. En de eerste speler uit de Premier League na Michael Owen.

Het is dinsdag 2 december wanneer *France Football* via een persbericht bekendmaakt

wie de winnaar is van de drieënvijftigste Gouden Bal, en er een aan Cristiano gewijd nummer van de persen rolt.

En het is een aangekondigde overwinning. Van Zidane ('Hij is de favoriet. Hij heeft de competitie en de Champions League als topscorer gewonnen.') tot Kaká ('Hij verdient het, hij is van grote waarde geworden voor de overwinningen van Manchester.'), en van Fabio Cannavaro ('Het lijkt me logisch dat hij wint.') tot Ibrahimović ('Ik zou hem ervoor aanwijzen, al heeft hij geen geweldig Europees kampioenschap gespeeld.'), om te eindigen bij Fernando Torres ('Hij is een doelpuntenmachine.'), iedereen in de wereld van het voetbal gokt op de Portugees. En ook hijzelf is ervan overtuigd dat 2008 zijn jaar zal worden. Hij dringt er ook op aan, enkele dagen voor de prijsuitreiking: 'Ik geloof dat ik meer dan een ander recht heb op deze prijs,' antwoordt hij aan *La Gazzetta dello Sport*, 'eerlijk gezegd heb ik er wel vertrouwen in. Als je ziet wat ik afgelopen seizoen bereikt heb, dan denk ik dat het meer was dan welke andere speler dan ook.' Over de andere spelers zegt hij: 'Er zijn twee of drie anderen die ervoor in aanmerking zouden komen. Maar als je bekijkt wat ze in de loop van het seizoen bereikt hebben, denk ik dat ik toch boven hen uitsteek. Wat had ik buiten de Premier League en de Champions League nog meer moeten winnen om de Gouden Bal te verdienen?' De journalist antwoordt op deze retorische vraag door Ronaldo aan het Europees kampioenschap te herinneren. Een uitdaging waar de Portugees van droomde, en een kampioenschap dat hij met pijn in zijn enkels speelde ('Het was alsof er een spijker in zat. Ik wil nooit meer hetzelfde voelen, het was een martelgang, ook psychologisch.'), om zijn land en de bondscoach Scolari trouw te blijven. Maar uiteindelijk blijkt het Europees kampioenschap van Oostenrijk en Zwitserland, waar Portugal in de kwartfinale door Duitsland werd uitgeschakeld, niet de graadmeter van de zesennegentig internationale sportjournalisten. Spanje, de kampioen, zit maar met vier spelers bij de beste elf: Iker Casillas, Xavi Hernández, David Villa en Marcos Senna staan op de vierde, vijfde, zevende en elfde plaats en pas enkele posities verder volgen Cesc Fàbregas op de negentiende en Sergio Ramos op de eenentwintigste.

Het is zoals Michel Dubois, het Belgisch jurylid, in *La Dernière Heure* schrijft: 'Het kan wel zo zijn dat Ronaldo gefaald heeft in de kwartfinale van het EK 2008, maar buiten die wedstrijd gerekend speelde hij overal buitengewoon goed.' Zo goed dat zevenenzeventig van de zesennegentig juryleden hem op de eerste plek hebben gezet. Ronaldo krijgt het bericht van zijn succes pas de dag voor het persbericht, dat meldt *France Football* tenminste, om te rechtvaardigen dat het tijdschrift in tegenstelling tot voorgaande jaren geen foto van Cristiano met de Gouden Bal in zijn handen op de voorpagina heeft staan. Om de prijs in zijn handen en boven zijn hoofd te kunnen houden moet hij wachten tot zondag 7 december, wanneer hij met zijn hele familie naar Parijs vliegt. In een live-uitzending van *Telefoot*, een programma van TFI, helemaal gewijd aan de winnaar van de Gouden Bal 2008, ontvangt Cristiano – gekleed in een donker pak, een wit-grijs overhemd, een donkere stropdas en met strak omhoog gekamd haar – de trofee uit handen van Denis Chaumier, de hoofdredacteur van *France Football*. Ronaldo is geëmotioneerd, hij verontschuldigt zich voor de vertraging van zijn vlucht en voor het oponthoud in de Franse hoofdstad, daarna bekijkt hij zijn Gouden Bal, hij houdt hem in

de lucht (dat wilde hij al doen vanaf het moment dat hij het bericht van zijn onderscheiding ontving), zegt dat het een spectaculair, heel mooi moment is, en voegt eraan toe dat hij heel gelukkig is. Hij vertelt: 'Zoals iedereen weet, droom ik al van kleins af aan van de Gouden Bal. Daarom ben ik ontzettend blij dat ik hem nu ontvang. Ik maak gebruik van dit prachtige moment om de trofee op te dragen aan mijn familie die hier aanwezig is.' Hij draait zich om en gebaart naar zijn aanhang. 'Ik draag deze prijs op aan mijn moeder, mijn vader, mijn zussen Elma en Cátia, mijn broer Hugo, en aan mijn dierbare vrienden Rodrigo en Zé, aan mijn agent Jorge Mendes... Het is moeilijk... Ik had een lijst met namen aan wie ik de prijs wilde opdragen, maar ik ben te ontroerd.'

En dat zal hij nog meer zijn nadat hij de loftuitingen heeft gehoord van Patrice Evra, Kaká, Nicolas Anelka, Karim Benzema, Samuel Eto'o, Pedro Miguel Pauleta, Luís Figo, Francisco Alonso, Luiz Felipe Scolari, Alex Ferguson, zijn zus Elma Aveiro, zijn peetom Fernando Sousa en zijn moeder Dolores, die de video afsluit, waarin een hommage wordt gebracht aan de winnaar van de Gouden Bal 2008. Ze glimlacht en heeft een korte tekst: 'Ik ben trots op je. Je bent de beste zoon ter wereld. Een kus.'

De camera zoekt in deze live-uitzending tussen het publiek naar de moeder van de kampioen. Ze huilt. Maar hier eindigen de verrassingen voor CR7 nog niet. De presentator vraagt hem naar zijn rugnummer, het magische nummer op Old Trafford. 'Best, Robson, Éric Cantona, David Beckham. En nu behoort ook u tot het illustere rijtje nummer-7-dragers?' 'Ja, het is een heel speciaal nummer voor de club.' Als bij toverslag verschijnt Alex Ferguson ten tonele. En Ferguson twijfelt niet: 'Cristiano verdient het, en onze club is trots met zijn nieuwe succes. Manchester United heeft veertig jaar op dit moment gewacht,' voegt hij eraan toe, voordat hij zegt: 'Ronaldo is goed, heel goed. Hij is beter geworden, en hij is heel snel volwassen geworden, ik had me vijf jaar geleden niet kunnen voorstellen dat dat zo snel zou gaan. Wat ik het meest van hem waardeer is zijn bravoure en zijn moed. Moed is in het voetbal hetzelfde als moed in het leven. Je herkent het op verschillende manieren. De moed om met een bal verder te lopen, of er nu een tegenstander achter hem aan loopt of niet. Daar is hij mee geboren. Hij kent geen angst. Ik heb weinig voetballers gezien die zo veel moed hebben. Wie denkt dat moed hebben in het voetbal hetzelfde is als de bal afpakken van een tegenspeler, vergist zich. Moed hebben is de bal hebben, de bal willen, en de bal bij je houden. Het is een morele moed, en alleen de allergrootsten hebben die. Cristiano Ronaldo is een van die allergrootsten. En hij is pas drieëntwintig jaar oud en zijn carrière ligt nog voor hem.'

Aan deze loftuiting kan Cristiano alleen nog maar toevoegen dat hij zich bij Manchester United thuisvoelt. En hij rondt af door te zeggen: 'Ik ben ambitieus, ik heb een sterk karakter en ik wil doorgaan zoals de beste spelers vóór me gedaan hebben, door collectief of individueel titels te winnen.'

Op 21 december 2008 volgt de volgende collectieve titel. Cristiano Ronaldo & co mogen in Yokohama de wereldbeker voor clubteams omhooghouden. Manchester United wint de finale (met 1-0, door een doelpunt van Rooney) van Liga de Quito, de winnaar van de Copa Libertadores. En op 12 januari onderstreept Ronaldo zijn positie als beste

speler ter wereld, met de FIFA World Player. De bondscoaches en de aanvoerders van de honderdvijfenvijftig nationale selecties bevestigen de stemming voor de Gouden Bal van *France Football*. In het Operagebouw van Zürich begint het gala met het voorstellen van de vijf kandidaten voor de belangrijkste prijs. Voorbij komen de beelden van de balkunstjes van Kaká, de winnaar van een jaar eerder, van Lionel Messi, van Cristiano, van Fernando Torres en van Xavi Hernández. De eer van de bekendmaking van de winnaar komt toe aan Pelé. Hij beklimt het podium, hij struikelt over een opstapje, en van achter de microfoon opent hij de envelop met daarin de naam van de winnaar. Hij bekent dat hij nerveuzer is dan de kandidaten in het publiek. Hij opent de envelop, leest zelf de naam, maar voordat hij die aan het publiek bekendmaakt, vertelt hij: ‘Afgelopen jaar reikte ik de prijs uit aan Kaká. Daarna gaf ik Cristiano Ronaldo een hand en zei tegen hem in het Portugees: “De volgende keer geef ik hem aan jou.”’ Hij legt het kaartje neer en zegt zachtjes: ‘Cristiano Ronaldo.’

De nummer 7 glimlacht, staat op, knoopt zijn pak dicht en loopt het podium op. Hij omhelst ‘O Rei’ en houdt de trofee in de lucht. En na nog een video met loftuitingen mag hij eindelijk spreken. Hij pakt de envelop die Pelé zojuist geopend heeft, houdt de microfoon vast en kruist zijn armen, alsof hij op een vraag wacht van de presentator. Die zegt: *‘It’s all your audience’* – ‘aan jou het woord.’

Hij praat in het Portugees: ‘Het is een heel bijzonder moment in mijn leven. Een prachtig moment dat ik in de eerste plaats aan mijn moeder en mijn vader moet opdragen, aan mijn familie en vrienden... Ik hoef hun namen niet te noemen, ze weten zelf wie het zijn. En ik draag deze prijs op aan mijn ploeggenoten. Zonder hen had ik de prijs die hier voor me staat (en hij kijkt ernaar, glimlachend) niet kunnen winnen. Ik ben gelukkig. Vandaag is een van de mooiste dagen van mijn leven. Ik hoop nog eens hier te kunnen staan. *Obrigado, muito obrigado*. Bedankt, heel erg bedankt.’

Het publiek applaudisseert. En vervolgens verklaart Silvie van der Vaart, de presentatrice van de avond, en echtgenote van Rafael van der Vaart: ‘Cristiano Ronaldo, de winnaar van de FIFA World Player 2008. Hij heeft de prijs gewonnen met 935 stemmen. Vóór Messi met 678 stemmen, Torres met 203, Kaká met 183 en Xavi met 155.’

Ronaldo is, zoals Silvie het verwoordt: ‘The best football player in the world.’

Rome

‘Ik wil winnen en geschiedenis schrijven.’

Ryan Giggs zegt het: ‘Het is de gedroomde finale. United en Barcelona zijn twee grote clubs, met een groots verleden, ze spelen wonderschoon voetbal, en hebben veel individueel talent.’ De man uit Wales, die met The Red Devils twee finales in de Champions League heeft gewonnen (tegen Bayern en tegen Chelsea), heeft gelijk.

Op 27 mei 2009 wordt in het Olympisch Stadion van Rome tussen Barcelona en Manchester United de wedstrijd gespeeld waarop iedereen hoopte. Het mooiste affiche, met de twee teams die het mooiste spektakel bieden van het hele continent.

Een finale waarin de kampioen van de Spaanse competitie strijdt tegen de kampioen van de Premier League, waarin de titelverdediger van de Champions League tegenover de winnaar van 2006 staat. Een finale waarin sir Alex Ferguson de strijd aan moet gaan met Pep Guardiola, de een geboren in 1941, de ander in 1971, de meest ervaren man tegen de grote openbaring van het seizoen.

Een finale waarin twee teams vol grote spelers tegenover elkaar staan. Laten we hun opstellingen nog eens erbij nemen. Barcelona: Valdés, Puyol, Touré, Piqué, Sylvinho, Busquets, Xavi, Iniesta, Messi, Henry en Eto'o. Manchester United: Van der Sar, O'Shea, Vidić, Ferdinand, Evra, Park, Anderson, Carrick, Rooney, Giggs, Cristiano Ronaldo.

Daarbij: een finale die overal aangeduid wordt als de strijd tussen Cristiano Ronaldo en Lionel Messi. CR7 is het hier niet mee eens, en in de aanloop naar de wedstrijd zegt hij: ‘Messi is een geweldige voetballer, maar morgen wordt het een strijd tussen Barcelona en Manchester United.’ Messi is dezelfde mening toegedaan: ‘Het zou respectloos zijn tegenover de twee teams, tegenover de teams die het beste voetbal van dit moment laten zien. Twee teams die veel andere spelers hebben die even beslissend kunnen zijn.’

Maar de strijd tussen Messi en Ronaldo is hét discussiepunt voorafgaand aan de wedstrijd. En ook Alex Ferguson mengt zich erin, maar hij wil er niet op doorgaan: ‘Allebei zijn ze fantastische voetballers, ze zetten hun verdedigers constant onder druk, maar fysiek zijn ze heel verschillend. Het is heel moeilijk te zeggen wie van de twee de beste is.’

De pers houdt het erop dat hier in Rome, door CR7 en De Vlo uitgemaakt gaat worden wie de Gouden Bal van 2009 zal winnen. ‘Wie wint neemt een optie op de Bal,’ bevestigt Ronaldo, ‘maar het maakt me niet uit. Het belangrijkste doel is het winnen van de Champions League.’ Het zou zijn tweede opeenvolgende Champions League zijn, en hij zou, zoals hij het zelf zegt, ‘geschiedenis schrijven’. Want geen enkel team heeft sinds de oprichting van de Champions League in 1992 zijn titel ooit succesvol weten te verdedigen.

Cristiano heeft een meer dan geslaagd seizoen achter de rug. Hij heeft drieënvijftig wedstrijden gespeeld en zesentwintig maal gescoord (achttien doelpunten in de Premier League en vier in de Champions League). Manchester heeft, voor het naar Rome vertrok, de titel in de Premier League geprolongeerd, met vier punten voorsprong op Liverpool. En ze hebben op 1 maart in Wembley de League Cup gewonnen tegen Tottenham. Het enige wat hen uit handen is geglipt is de FA Cup, waarvoor ze in de halve finale met penalty's uitgeschakeld zijn door Everton. Voor Cristiano zelf was het een iets minder briljant jaar dan het voorgaande, maar hij is de regerend winnaar van de Gouden Bal, en hij wil bewijzen dat hij nog altijd voor staat op de opkomende Messi, die acht doelpunten heeft gemaakt in de Champions League, drieëntwintig in de competitie en van doorslaggevende betekenis is geweest voor het winnen van de Spaanse competitie en de Copa del Rey.

Het is 20.46 uur, tijd voor de aftrap in het Olympisch Stadion.

De eerste minuut: Yaya Touré stopt de doorgebroken Anderson. Eerste overtreding van de wedstrijd. Ver van het doel van Barça; meer dan tweeëndertig meter. Cristiano loopt zoals gewoonlijk vijf passen achterwaarts, hij leunt op zijn linkerbeen, en schiet. Een kanonschot. De bal draait, recht op Víctor Valdés af, die hem niet onder controle krijgt. Piqué zorgt dat de bal over de achterlijn gaat. Corner. CR7 brengt zijn handen naar zijn hoofd. Manchester drukt door en Barça komt maar niet in zijn ritme. Ronaldo laat zien waar hij goed in is. Hij is de punt van de lans van The Red Devils.

De zevende minuut: afstandsschot van Cristiano, vanaf vijfendertig meter, dat twee meter naast het doel van Valdés gaat.

De achtste minuut: schot met links van Ronaldo, na een actie over links van Anderson en Evra. De rebound komt voor de voet van CR7. Maar die schiet naast. Niet ver van het doel van Barça. De Catalanen lijken in een hoek gedreven te worden. Toch is het niet zo.

De tiende minuut: Eto'o omspeelt Vidić binnen het strafschopgebied, en met een puntertje klopt hij Van der Sar. 1-0.

De dertiende minuut: een mislukte pass van Messi zorgt voor een counter van Manchester. Een lange bal en Cristiano is op weg naar het doel. Gerard Piqué stopt hem met een obstructie. Overtreding en gele kaart voor de speler van Barça.

De achttiende minuut: Messi, die door Pep Guardiola als een hangende spits is opgesteld, duikt op om de Engelse centrale verdedigers uit positie brengen. 'Iets wat ons verrast heeft,' zal Ferguson later zeggen, 'en ons in moeilijkheden heeft gebracht.' De Vlo begint op rechts, duikt naar binnen en vanaf dertig meter schiet hij: hoog over het doel.

De twintigste minuut: Cristiano zegt sorry. Hij is Touré voorbij met een schaarbeweging maar hij heeft zijn aanval slecht afgerond. Hij schiet te schuin in. Een pass naar Wayne Rooney was een betere optie geweest.

De tweeëntwintigste minuut: corner voor United. Giggs legt de bal bij de tweede paal. Kopbal van Cristiano, maar de bal belandt op de lat. Het is de zesde poging voor de

nummer 7 in tweeëntwintig minuten. Hij wil maar wat graag deze wedstrijd zelf beslissen.

De zesendertigste minuut: Touré stopt een actie van Cristiano.

De eenenveertigste minuut: dit keer is het Valdés die uit het strafschopgebied moet komen om een loopactie van de Portugees af te breken.

De tweeënveertigste minuut: sir Alex wisselt de posities van Rooney en Ronaldo. De Portugees speelt nu op rechts, Rooney als diepe spits en Giggs op links. Maar veel haalt het niet uit, Barça heerst.

De vierenveertigste minuut: prachtige actie van Messi. Hij loopt weg halverwege de helft van de tegenstander, laat iedereen achter zich en verrast Van der Sar bijna met een schot vanaf de achterlijn.

De zesenvieftigste minuut: Cristiano wordt weer in de spits gezet, naast Carlos Tévez, die net in het veld is gekomen.

De vijfenvijftigste minuut: prachtige pass van Rooney. Ronaldo haalt de bal net niet. Barcelona blijft de beste ploeg. Xavi schiet een vrije trap op de paal van United.

De negenenvijftigste minuut: opnieuw buitenspel van Ronaldo, die met een pass van Carrick probeert de defensie te slim af te zijn.

De vijfenzestigste minuut: Cristiano verknoeit een counter van United. Hij verkrijgt zich op een voorzet.

De achtenzestigste minuut: mislukte pass van Carrick op CR7 over links. Nummer 7 begint te wanhopen.

De zeventigste minuut: De Vlo zweeft door de Romeinse lucht. De kleinste speler op het veld wordt de grootste. Xavi onderschept de bal na een mislukte pass van de Engelse verdediging, en loopt richting het strafschopgebied, hij kijkt op en speelt de bal. Bekeken en precies. Messi springt van achter twee verdedigers, hij vliegt hoger en hoger, en met zijn hoofd kopt hij de bal in de verre hoek. 2-0.

De tweeënzeventigste minuut: Víctor Valdés stopt maar net een geplaatst schot dat voor aansluiting had kunnen zorgen. Een geweldige redding van de keeper van Barça.

De drieënzeventigste minuut: Massimo Busacca ziet een overtreding van Cristiano op Carles Puyol door de vingers. Het is een overtreding uit onmacht.

De achtenzeventigste minuut: Cristiano wordt steeds opvliegender. Hij is moe en verveeld. Hij discussieert met Rooney en ontvangt uiteindelijk een gele kaart omdat hij Puyol aan zijn arm trekt wanneer hij zelf geen mogelijkheid meer ziet de bal te raken. Het is een onnodige overtreding.

De drieënnegentigste minuut: Barça wint voor de derde keer de Champions League.

Op het veld viert de Catalanen feest. Lionel Messi is de eerste die Guardiola feliciteert. En Cristiano Ronaldo? Hij heeft deze finale niet weten te winnen noch

geschiedenis kunnen schrijven, zoals hij hoopte. Wanneer hij het podium betreedt om zijn medaille te ontvangen uit handen van Michel Platini, de voorzitter van de UEFA, wordt hij uitgefloten. De supporters van Barcelona zien hem al als een speler van Real Madrid. Na afloop zal hij teleurgesteld zeggen: 'Het was geen strijd tussen Messi en mij maar tussen mijn team en het mijne. Mijn team was beter, en ik ook, want ik heeft gescoord.'

Leo Messi kust de cup met de grote oren, hij omhelst hem, geniet ervan en maakt een ereronde, en hij viert feest met ploeggenoten, vrienden en familie. 'Ik ben de gelukkigste man ter wereld.'

Cristiano zal een tijdje later zeggen: 'Ik stond op het punt in huilen uit te barsten, midden op het veld, voor miljoenen televisiekijkers. Ik haat verliezen, en zeker in zo'n finale.'

Een finale die ook nog eens zijn laatste wedstrijd in het shirt van Manchester United zou zijn.

Vierennegentig miljoen euro

‘Ik begrijp dat het voor mensen opzienbarend is, maar ik voel me juist trots de speler te zijn voor wie het hoogste bedrag is betaald in de geschiedenis van het voetbal.’

‘Manchester United heeft van Real Madrid een onvoorwaardelijk bod met een recordbedrag van tachtig miljoen pond voor Cristiano Ronaldo ontvangen. Op aandringen van Cristiano, die nogmaals aangegeven heeft dat hij de club wil verlaten, en na een gesprek met de vertegenwoordigers van de speler, heeft United een akkoord bereikt met Real Madrid, en hun toestemming gegeven rechtstreeks met de speler te onderhandelen. Er wordt verwacht dat de gesprekken op 30 juni afgelopen zullen zijn. Tot die dag zal de club geen commentaar geven.’

Op 11 juni 2009 plaatst United om halftien plaatselijke tijd dit persbericht op de clubwebsite en zegt ‘ja’ tegen het bod van vierennegentig miljoen euro dat de Madrileense club gedaan heeft. Real Madrid bevestigt niet veel later in een ander persbericht dat het ‘United een bod heeft gedaan voor de overname van Cristiano Ronaldo.’ En dat het hoopt ‘in de komende dagen met de speler tot overeenstemming te komen’.

Cristiano Ronaldo ontvangt dit nieuws om twee uur ’s ochtends in Los Angeles, waar hij op vakantie is. Jorge Mendes belt hem om hem op de hoogte te brengen van de nieuwe verwickelingen. Een van de eerste dingen die CR7 daarna doet is zijn moeder Dolores bellen om het goede nieuws te vertellen. Niet veel later komt hij met een eerste verklaring: ‘Mijn tijd bij Manchester United is voorbij. Nu kan ik me met ongeduld voorbereiden op Real Madrid en op een nieuwe etappe in mijn leven. Deze transfer is historisch. Tachtig miljoen Engelse pond is een heleboel geld.’

Ja, het is inderdaad een heleboel geld. En het is het hoogste bedrag ooit betaald voor een voetballer. Cristiano staat boven aan de lijst met duurste spelerstransfers in de geschiedenis. Laten we eens kijken.

1. Cristiano Ronaldo; van Manchester United naar Real Madrid (2009): 94 miljoen euro
2. Zinédine Zidane; van Juventus naar Real Madrid (2001): 75 miljoen euro
3. Kaká; van AC Milan naar Real Madrid (2009): 65 miljoen euro
4. Luís Figo; van Barcelona naar Real Madrid (2000): 61 miljoen euro
5. Hernán Crespo; van Parma naar Lazio (2000): 56 miljoen euro
6. Gaizka Mendieta; van Valencia naar Lazio (2001): 48 miljoen euro
7. Rio Ferdinand; van Leeds United naar Manchester United (2002): 47 miljoen euro
8. Andrij Shevchenko; van AC Milan naar Chelsea (2006): 46 miljoen euro

9. Juan Sebastián Verón; van Lazio naar Manchester United (2001): 46 miljoen euro
10. Ronaldo Nazário de Lima; van Inter Milaan naar Real Madrid (2002): 45 miljoen euro
Vierennegentig miljoen euro. Waar je jaarlijks nog dertien miljoen euro bij moet rekenen, want dat is het salaris dat Cristiano zal ontvangen. Plus tien miljoen euro die Jorge Mendes, Ronaldo's agent, aan commissie ontvangt. En laten we de transferclausule van één miljard euro niet vergeten die Real in het contract heeft opgenomen. Een onbereikbaar bedrag om in de toekomst geen risico te lopen. Het is kortom een recordtransfer die op alle internationale voorpagina's staat en die een hele stortvloed van reacties en commentaren oproept. Zowel kritische als uitzinnige.

Gordon Brown, de Britse premier, verklaart aan de BBC: 'Cristiano Ronaldo is een van de beste voetballers ter wereld. Ik denk dat men het jammer vindt dat hij niet meer te zien zal zijn op de Engelse velden. Maar ik ken Alex Ferguson goed en ik geloof dat hij plannen heeft om zijn team te verjongen en vernieuwen. Ik hoop dat Manchester United en het Engelse voetbal zich herpakken, en wellicht zelfs sterker weer tevoorschijn zullen komen.' Waar de Engelse premier zich focust op het sportieve aspect, heeft Gerry Sutcliffe, zijn minister van Sport en Toerisme, het na het vieren van deze 'prachtige verkoop' over het aankoopbeleid van Madrid en over een evenwichtige industrie. 'We zagen dat Real vijftien miljoen euro betaalde voor Kaká, en daarop schreven we een brief naar de Premier League en naar de Football Association, omdat we bezorgd waren over het voortbestaan van de voetbalindustrie. Er worden goede zaken gedaan, voor veel geld, maar we moeten ons ervan verzekeren dat die zaken iets opleveren, want we willen geen clubs aan de kant zien staan.'

Dit soort transfers zorgt voor ernstige schade aan het Fair Play-ideaal en aan het financieel evenwicht in de competitie,' verklaart Michel Platini, de voorzitter van de UEFA, die het bod van Real Madrid buitensporig vindt en 'erg raadselachtig, op een moment dat het voetbal zich steeds meer in financieel zwaar weer bevindt'. Joseph Blatter, de voorzitter van de FIFA, beweert het tegendeel en is tevreden met dit soort transfers: 'Het zijn enorme investeringen in de sport, want de crisis is mondiaal, maar het voetbal blijft voortrollen.' Mark Hughes, manager van Manchester City, denkt er hetzelfde over: 'Het stimuleert de markt,' zegt hij, en voegt eraan toe: 'Er is nog altijd veel geld in omloop en de bedragen die je nodig hebt om de beste spelers ter wereld over te nemen zijn dus heel hoog.' Over de operatie van zijn stadsgenoten zegt hij: 'Manchester United mag zijn geweldige verkoop vieren. Alex Ferguson neemt altijd snel beslissingen en moet hebben gedacht dat de verkoop goed zou zijn voor de club. Dan moet je dat respecteren.'

Adriano Galliani, de voorzitter van AC Milan, de club die Kaká aan Madrid verkocht, is ervan overtuigd dat 'de transfer van Cristiano het zoveelste bewijs is dat de Spaanse competitie, dankzij het voordelige belastingsysteem, langzamerhand de sterkste ter wereld is geworden.'

In Spanje verzekert Jaume Ferrer, vicevoorzitter van FC Barcelona en verantwoordelijk voor de marketingafdeling, dat 'geen speler ter wereld vierennegentig miljoen waard is', en

hij noemt het bedrag irreëel. 'Het is buiten proporties. Wanneer je dit soort bedragen betaalt, maak je dat andere clubs ook zulke bedragen gaan vragen. En dat kan leiden tot het ineensstorten van de markt.'

Jaime Lissavetzky, staatssecretaris voor Sport, wast zijn handen in onschuld: 'De astronomische bedragen die voor sommige spelers betaald worden,' zegt hij, 'behoren tot de privégegevens van de clubs, ze zouden niet besproken moeten worden in een publiek debat.'

Florentino Pérez, de voorzitter van Real Madrid, de man die de markt heeft opgeschud met het vastleggen van Kaká (winnaar van de Gouden Bal 2007), Cristiano (Gouden Bal 2008), en enkele dagen later Karim Benzema (voor vijftig miljoen euro), is als laatste aan het woord. En hij verklaart: 'Deze transfers, die nu de duurste aankopen ter wereld lijken, zullen later de goedkoopste blijken.'

Waarom? Omdat volgens de leiding van de club Ronaldo en Kaká, samen met Messi, de spelers zijn die de club financieel het meeste opleveren. 'Cristiano is een uithangbord voor de club. We hebben dit bedrag betaald omdat hij het waard is, omdat we het terugverdienen, mét rente. Het zijn investeringen van een club die zich bezighoudt met een spektakelindustrie,' zegt Jorge Valdano, de algemeen directeur van Real Madrid. 'Cristiano Ronaldo of Kaká bij je club hebben biedt ons de mogelijkheid de hele wereld als afzetterrein te hebben, en dat garandeert ons, in een tijd van crisis, een economisch potentieel dat we anders niet zouden hebben.'

Ja, bij Real is iedereen het erover eens: CR7 en de andere voetbalmiljonairs zijn in staat bedrijven over te halen te investeren in de club, die zo rendabel kan blijven. Madrid zet de spelers in om zo commerciële contracten open te breken en te vernieuwen – met Coca-Cola, Audi, Adidas, Telefónica of Mahou. En om de skyboxen in het Bernabéu-stadion te herwaarderen. De leiding van de club is ervan overtuigd dat de vierennegentig miljoen euro die Ronaldo heeft gekost, voor het grootste deel betaald met krediet (van Caja Madrid en Banco Santander, die als onderpand daarvoor de contracten en beeldrechten van Real Madrid in handen krijgen), een investering is die zal worden terugverdiend door kaartverkoop, de zomertournees, televisierechten (zevenhonderd miljoen voor de komende vijf jaar), uit merchandiseproducten, de sponsors (alleen Bwin, een online wedkantoor, zal in de komende drie jaar al dertig miljoen in de club stoppen in ruil voor reclame op het witte shirt).

Een investering die in een periode van zes jaar terugverdiend wordt, met een bedrag van elk jaar vijftien miljoen. En er wordt op een groei van twee procent gerekend in elke sector van het bedrijf. In het slechtste geval, heet dat. Want in 2003, met de komst van David Beckham naar de club van Florentino Pérez, nam de verkoop van merchandiseproducten een vlucht met een groei van 137 procent. Dit betekent dat de club zijn inkomsten met vier- tot vijfhonderd miljoen per jaar zou kunnen zien groeien. Daarbij moeten we wel opmerken dat Madrid, volgens een onderzoek van Deloitte, de club met de hoogste inkomsten ter wereld is, met een omzet van 366 miljoen in 2008. En vooral

moeten we niet vergeten dat Florentino Pérez, in zijn eerste periode als voorzitter van de club (2000-2006) met de aankopen van Zinédine Zidane, Luís Figo, David Beckham, Michael Owen en Ronaldo Nazário de Lima, erin geslaagd was de inkomsten van honderd miljoen naar driehonderd miljoen per jaar te doen stijgen. In zijn tweede periode wil Florentino, die als held teruggekeerd is naar zijn oude nest, als redder van het vaderland, dezelfde winnende filosofie toepassen. Hij is ervan overtuigd dat er geen andere mogelijkheid bestaat om zich te wapenen tegen de economische crisis, dan het vastleggen van supersterren als Cristiano, een speler met een grote overtuigingskracht. Maar er moet gezegd worden dat Pérez in dit geval met een pact pronkt dat zijn vijand en voorganger, Ramón Calderón, al gesloten had. Het bedrag van tachtig miljoen Engelse pond dat in één keer betaald zal worden, is slechts een clause van een contract dat in 2008 getekend werd, en waarin overeengekomen is dat United verplicht werd Cristiano te verkopen als het bod van Madrid op 1 juni 2009 nog gold. Het is de transferclause die Ronaldo zelf had getekend met Manchester. Het zorgde ervoor dat de Portugees bevrijd was van het ene contract, en op die manier een volgend zou kunnen sluiten.

Florentino, die vanaf het eerste moment verklaard had dat Cristiano zijn speerpunt zou zijn, plukt de vruchten die het vorige bestuur gekweekt had. En hij sluit een contract met CR7.

Een transfersoap, die begon in de zomer van 2006, toen Cristiano Ronaldo, na wat er op het wereldkampioenschap tussen hem en Rooney was voorgevallen, twijfelde of hij nog naar Engeland moest terugkeren, en serieus overwoog naar Spanje te verhuizen en voor Madrid te tekenen. Het is de aangekondigde transfer waar al sinds januari 2007 over gesproken werd. Laten we de film nogmaals vanaf het begin afspelen om bij de handtekening onder het contract uit te komen.

4 januari 2007. Cristiano Ronaldo zal deze winter in de transferperiode naar Madrid gaan, zo kondigt de Spaanse pers aan: Ramón Calderón, Predrag Mijatović technisch directeur, en Fabio Capello, de trainer, komen overeen de nieuwe Ronaldo naar Madrid te halen. Manchester United wil de speler die in februari 22 wordt niet kwijt, en heeft zeventig miljoen pond gevraagd. Maar dat schrikt Madrid niet af, en biedt zelf veertig miljoen.

27 januari 2007. Alex Ferguson: 'We verkopen alleen spelers die we willen verkopen. En we zullen Cristiano Ronaldo niet laten gaan.'

29 januari 2007. Ronaldo: 'Ik weet dat er interesse is van de kant van Real Madrid, maar ik kan er niet over spreken. Ik heb het er met Alex Ferguson en Carlos Queiroz over gehad, en zij verbieden me erop in te gaan.'

16 februari 2007. Ferguson verzekert dat hij er vertrouwen in heeft dat United verder zal gaan met Ronaldo.

19 februari 2007. Massimo Moratti, de voorzitter van Inter, laat weten geïnteresseerd te zijn in de speler.

8 maart 2007. Ronaldo zegt: 'Iedereen weet dat ik van Spanje hou. Ooit zou ik er graag willen spelen. Maar ik ben tevreden in Manchester. Als ik nu niet ga, ga ik wel over twee, drie, vier, vijf jaar, en ook dan zou ik tevreden zijn. Ik speel nu bij een geweldige club.'

13 april 2007. CR7 bevestigt dat hij een voor vijf jaar heeft bijgetekend.

11 januari 2008. David Gill: 'We zullen hem absoluut niet verkopen. Met welk bedrag ze ook komen.'

22 januari 2008. Dolores, Ronaldo's moeder, zegt dat ze 'gelukkig zou kunnen sterven', als haar zoon voor Real Madrid zou tekenen, en later poseert ze voor de camera's in een shirt van Real Madrid.

23 januari 2008. Pedrag Mijatović. 'Ik geloof dat het een onmogelijke transfer is.'

2 april 2008. Bernd Schuster, de nieuwe trainer van Real Madrid: 'Met dit soort transfers moet je realistisch zijn. Cristiano Ronaldo is op dit moment de beste speler ter wereld. Maar ik geloof niet dat Manchester United hem wil verkopen.'

15 april 2008. 'We willen dat Cristiano het uithangbord wordt van Madrid,' zegt Mijatovic.

16 mei 2008. Ronaldo: 'Ik heb al duizenden keren gezegd dat ik een droom heb: in Spanje voetballen. Soms komen dromen niet uit maar ik blijf dromen. Ik ben tevreden bij Manchester maar wat de toekomst betreft: niemand weet wat er zal gebeuren.'

23 mei 2008. Ferguson veroordeelt de ethiek die Real Madrid hanteert, en vergelijkt het clubbestuur met de dictatuur van Franco.

25 mei 2008. *Marca* onthult het bod van Real Madrid: negenenhalf miljoen pond netto jaarsalaris voor Cristiano, en tachtig miljoen pond voor Manchester United.

27 mei 2008. United dreigt met een klacht bij de FIFA voor het 'totaal onacceptabel' gedrag van Madrid ten aanzien van Ronaldo.

9 juni 2008. Manchester klaagt Real Madrid aan bij de FIFA.

19 juni 2008. Real Madrid zegt dat het hoopt dat Ronaldo een eerste stap zet zodat de club met Manchester United kan onderhandelen.

19 juni 2008. Na de nederlaag van Portugal tegen Duitsland, tijdens het Europees kampioenschap, geeft Ronaldo toe aan de media dat er 'een grote kans bestaat' dat hij zal tekenen; 'Deze kans komt maar één keer voorbij in je leven en iedereen, zelfs Manchester, weet wat ik wil en waar mijn familie en ik van dromen.'

20 juni 2008. United benadrukt dat Ronaldo niet te koop is. 'Ronaldo,' zo staat er in een persbericht van Manchester, 'is al heel vaak in verband gebracht met Real Madrid. Toch blijft de club bij zijn uitgangspunt en zal geen bod accepteren.'

4 juli 2008. Vijfentachtig miljoen is het laatste bod van Real Madrid.

5 juli 2008. Manchester zou volgens de Spaanse pers honderd miljoen vragen om

Cristiano te laten gaan.

9 juli 2008. Sepp Blatter, de voorzitter van de FIFA, verkondigt dat United Ronaldo moet laten gaan en vergelijkt het uitblijven van de transfer met 'slavernij'. Een woord dat ook Cristiano zelf nu gebruikt.

18 juli 2008. Ferguson verzekert dat Ronaldo bij United zal blijven.

5 augustus 2008. Real Madrid legt Rafael van der Vaart vast, en wil daarmee zeggen dat ze niet meer rekenen op de transfer van Ronaldo.

6 augustus 2008. 'Ik kan bevestigen dat ik het volgend seizoen bij Manchester United zal spelen,' zegt Ronaldo tegen het Portugese dagblad *Público*. 'Alex Ferguson heeft mijn mening gehoord. En ik de zijne. In Engeland blijven is de beste optie voor mij. En voordat iemand zegt dat ik hier zonder plezier zal spelen, wil ik één ding duidelijk maken: wie dat zegt of schrijft, liegt. Ik speel met heel mijn hart en ik zal alles geven voor Manchester. Ik zal het shirt respecteren zoals ik dat altijd heb gedaan. Het klopt dat ik de aanstichter van deze situatie ben geweest door te zeggen dat ik graag de overstap naar Madrid zou maken. En een tijd lang heb ik gehoopt dat Manchester groen licht zou geven voor de transfer. Als ik dat zou tegenspreken zou ik mezelf en anderen voorliegen. Ik ben dus zonder het te willen verantwoordelijk geweest voor een conflict tussen twee clubs.'

7 augustus 2008. *Marca* onthult de Madrileense toekomst van CR7: 'Akkoord tussen de speler en de Engelse club om op 1 juli 2009 naar Madrid te vertrekken.'

18 december 2008. Pedro Trapote, bestuurslid van Real Madrid, zegt dat de club Ronaldo al heeft vastgelegd, maar dat ze het door contractuele verplichtingen niet bekend mogen maken.

2 januari 2009. 'Ik wil hier blijven. Ik voel me hier thuis en ik ben erg gelukkig.' Het is de Cristiano's boodschap voor het nieuwe jaar. En uiteraard klinkt er weer kritiek in de media: 'Wat geschreven wordt klopt niet. Wie zegt dat ik wil vertrekken liegt. Er zijn altijd speculaties, niet alleen over mij, maar over spelers van over de hele wereld.'

16 januari 2009. Ramón Calderón, de voorzitter van Madrid, treedt af nadat er drie dagen lang beschuldigingen in de pers zijn geuit.

17 februari 2009. Waarnemend voorzitter Vicente Boluda benadrukt dat de club er nog altijd op vertrouwt dat Ronaldo bij Madrid zal spelen. En hij laat de mogelijke kandidaten weten dat het akkoord bijna bereikt is en dat hij de onderhandelingen kan afronden.

18 april 2009. Ronaldo verklaart dat hij prijzen wil blijven winnen met Manchester United.

27 mei 2009. Manchester United verliest de finale van de Champions League van Barcelona.

29 mei 2009. 'Het zou erg goed zijn als Cristiano kwam,' zegt Florentino Pérez, de nieuwe voorzitter van Real in zijn eerste interview. Hij omschrijft het als een droomtransfer.

11 juni 2009. Manchester United bevestigt dat het het bod van Real Madrid, van tachtig miljoen Engelse pond voor Ronaldo, geaccepteerd heeft.

26 juni 2009. 'Real Madrid en Manchester United hebben een definitief akkoord bereikt over de transfer van Cristiano Ronaldo per 1 juli aanstaande,' verklaart de Madrileense club op zijn website. 'De voetballer,' zo staat er te lezen, 'zal de komende zes seizoenen bij Real Madrid spelen, en zal op 6 juli in het Santiago Bernabéu-stadion worden voorgesteld.'

Tachtigduizend toeschouwers

‘Wordt er nog een wedstrijd gespeeld vanavond?’

‘Een heel goede avond, veel dank voor jullie aanwezigheid en welkom in het Santiago Bernabéu-stadion. Jullie vertegenwoordigen vandaag de passie voor Madrid, voor zijn spelers, voor zijn leden, voor zijn supporters en voor iedereen over de hele wereld die Real Madrid volgt. Jullie zijn van groot belang voor het voortbestaan van de achting en de liefde voor de club.’ Florentino Pérez, de voorzitter van Real Madrid, is de grote ceremoniemeester. Hij betreedt het podium, vergezeld door Alfredo Di Stéfano, De Blonde Pijl, de erevoorzitter van de club. Het publiek scandeert zijn naam. Het is negen uur ’s avonds. De baas van Real groet het publiek met een handgebaar en begeleidt Don Alfredo naar zijn kruk. In het pak van Madrid staat hij achter zijn spreekstoel met twee microfoons, en leidt de derde presentatie van zijn nieuwe ambtstermijn, de termijn van het ‘Florenteam’, het team dat de heerschappij in het internationale voetbal weer zal overnemen van Barcelona, de eeuwige rivaal. Het team zal een machine worden die spektakel brengt, titels wint en geld oplevert. Dat hoopt hij. En hij verwacht veel van deze presentatie, die van Cristiano Ronaldo, de duurste speler in de geschiedenis van het voetbal.

Het is een prachtige zomeravond, deze 6 juli 2009, en heet, zoals de zomeravonden van Madrid kunnen zijn. ’s Ochtends stonden er al fans in de rij voor het stadion. Om zeven uur ’s avonds, twee uur voor de presentatie, worden de poorten geopend, en één uur later zijn ze al weer gesloten. Vijfduizend fans worden teleurgesteld. Ze zullen de presentatie van CR7 op een groot scherm volgen, dat op het laatste moment buiten het stadion geplaatst wordt. Er blijft slechts één gedeelte van het stadion leeg, het gedeelte dat opgeknapt wordt. Maar de tribunes zitten helemaal vol: tachtigduizend toeschouwers.

Er waren er meer dan veertigduizend aanwezig toen Ronaldinho in San Siro werd voorgesteld, toen hij de overstap had gemaakt van Barcelona naar AC Milan. Meer dan vijftigduizend kwamen er kijken toen op 30 juni Ricardo Izecson Dos Santos, kortweg Kaká, werd voorgesteld die het *rossonera* shirt van AC Milan vaarwel gezegd had en voor vijfenzeftig miljoen de overstap naar Madrid had gemaakt. Meer dan vijfenzeftigduizend *tifosi*, het record tot voor kort, waren er op 5 juli 1984 in het San Paolo-stadion van Napoli, waar ze uren onder een bloedhete zon wachtten op de komst van Diego Armando Maradona.

Nooit in de geschiedenis van het voetbal is zoiets als dit voorgekomen. Een dag later zal Ronaldo de voorpagina’s vullen van de internationale pers. Van Portugal (‘Madrid lag aan zijn voeten. Waanzinnig Bernabéu voor Ronaldo. Cristiano werd aan tachtigduizend fans voorgesteld.’ –*Record*) tot Engeland (‘Cristiano Ronaldo werd in het hysterische Bernabéu gepresenteerd als nieuwe speler van Madrid.’ –*L’Equipe*) tot Italië (‘Ronaldo

wint van Kaká. Tachtigduizend toeschouwers in het Bernabéu.’ –*La Gazzetta dello Sport*) en Brazilië (‘Het Portugese fenomeen. De presentatie van Cristiano Ronaldo bij Real Madrid brak het record dat Kaká gevestigd had.’ –*Globoesporte*). Florentino weet dat het belangrijk is en onderstreept: ‘Wat hier vanavond gebeurt is nooit eerder vertoond. Uw massale aanwezigheid toont de essentie van dit Real Madrid. Dank jullie wel voor deze collectieve droom en hoop. Dank voor de duizenden Portugese fans die vandaag bij ons zijn om een van jullie welkom te heten. Voor ons is het een eer dat jullie hier zijn, en dat we mogen rekenen op de aanwezigheid van een van de beste spelers aller tijden. Vandaag is er nog een symbool van het Europese en internationale voetbal aller tijden onder ons. Laten we de mythische Eusébio verwelkomen.’

De Zwarte Panter, winnaar van de Gouden Bal 1965, beklimt het podium. Hij groet het publiek dat zijn naam scandeert. Hij omhelst Don Alfredo en Florentino. ‘Obrigado, muito obrigado,’ zegt hij in het Portugees in de microfoon, ‘ik dank u zeer.’ Er volgt applaus en vervolgens gaat de Madrileense voorzitter weer verder. ‘Velen van u zijn nog jong, maar u bent er vast van op de hoogte dat hier, en dankzij het voetbal, twee grote vrienden onder ons zijn, die ook nog eens twee van de beste voetballers zijn geweest die deze sport ons heeft gegeven. Eusébio en onze erevoorzitter Don Alfredo Di Stéfano. Er zijn nog maar weinigen die getuigen waren van deze allergrootsten, maar met hen zullen we een nieuwe ster ontvangen. Real Madrid kan vanaf vanavond rekenen op een van deze uitverkorenen, die in staat zijn de grootste dromen te vervullen en de hoop van miljoenen fans over de hele wereld te doen uitkomen. Nu is het moment daar, nu mogen we in ons huis verwelkomen, nu is hier: Cristiano Ronaldo.’

En door de tunnel van de kleedkamers verschijnt de sterspeler van vierennegentig miljoen euro. Hij draagt het witte shirt met de naam Ronaldo en rugnummer 9. Een nummer dat vrijkwam na het vertrek van de Argentijn Javier Saviola naar Benfica, een legendarisch nummer in de geschiedenis van de club. Het was van Alfredo Di Stéfano van 1953, toen hij in Madrid aankwam, tot 1964, verder van Carlos Santillana, van de Mexicaan Hugo Sánchez, van de Chileen Iván Zamorano, van Fernando Morientes, en van de Braziliaan Ronaldo Luis Nazário de Lima. Een erfenis van beroemde aanvallers valt nu toe aan een Ronaldo die maar niet kan stoppen met glimlachen, terwijl hij over het groene veld loopt en het publiek toeklapt dat zijn naam scandeert.

Het is 21.17 uur. Cristiano’s D-Day is om tien uur vanochtend begonnen in Lissabon. Een privévlucht heeft hem samen met twaalf anderen, vrienden en familie, naar Madrid gebracht. Om tien voor een landde het vliegtuig met twintig minuten vertraging op luchthaven Torrejón de Ardoz. Hij is gebruid door drie weken vakantie, heeft zijn haar in een kuif, een diamanten ketting om, een grote zonnebril op en hij draagt een jasje van rood leer, een spijkerbroek en een wit shirt van Nike, zijn sponsor. Cristiano loopt de vliegtuigtrap af en moet meteen al een eerste handtekening zetten, en even stil blijven staan voor een eerste foto op Spaans grondgebied. De werknemers van het vliegveld staan in de rij. Twee bodyguards begeleiden hem naar een officiële wagen, een witte Audi met donkere beglazing. Naast hem zitten Jorge Mendes, zijn vriend en vertegenwoordiger

sinds meer dan acht jaar, en Zé, zijn zwager. De camera van Real Madrid Televisión laat hem geen moment met rust. Hij lijkt op zijn gemak, glimlacht en maakt grappen over het Spaans van Jorge. De auto rijdt de snelweg op. En van verre zien ze de vier hoge glazen torens de lucht in steken, waar sinds een tijdje het Sportcentrum van Madrid gevestigd is.

Eerste stop: Clínica Sanitas de la Moraleja. De kliniek waar een medisch onderzoek zal worden afgenomen. Een formaliteit, want Ronaldo heeft tien dagen eerder al medische onderzoeken ondergaan in Portugal. Camera's, microfoons, fans... Een vloedgolf van mensen stroomt de kliniek uit.

'I love you Cristiano,' staat er op een bord, dat Sandra, een meisje van achttien, omhooghoudt. De beveiliging maakt de weg vrij. En de artsen van Real Madrid en van het ziekenhuis ontvangen de Portugees. Cristiano stopt bij de ingang om een familiefoto te laten maken. Binnen staan personeel en patiënten hem op de trappen op te wachten. Het lijkt wel een menselijk amfitheater. Iedereen wil de nieuwe aankoop van Florentino zien. Er volgen bloed- en urineonderzoek, een electrocardiogram, echocardiogram, een MRI-scan, en een radiologisch, podologisch en biomechanisch onderzoek. Dat allemaal zonder dat hij ook maar één moment met rust wordt gelaten door de camera's. In een zetel, met de blauwe elektroden op zijn lichaam, glimlacht hij en steekt zijn duim in de lucht. Hij poseert voor de foto's, en toont zijn gespierde en gebruinde lichaam. Om zijn nek hangt een witte ketting met een kruisbeeldje. Aan zijn linkerhand een ring met briljantjes en aan zijn pols een enorm horloge. Een halfuur aan onderzoeken, die hij met gemak doorstaat.

'De voetballer is in perfecte conditie,' bevestigt dokter Carlos Díez, het hoofd van de medische staf van Real Madrid. *'Hij heeft een buitengewone long- en hartcapaciteit. We hebben alles wat we in Portugal al eens getest hebben bevestigd gekregen. Nu kunnen we op een gepersonaliseerde manier beginnen te trainen om zijn rendement te vergroten.'* Een positieve uitslag. Cristiano gaat op weg naar buiten. Meer handtekeningen, meer foto's en een klein oponthoud door een groep jongeren, die langs de beveiliging zijn gekomen en nu het gevolg hebben omsingeld. De Portugees groet hen vanuit het autovenster.

De volgende etappe. Het Santiago Bernabéu-stadion. Onderweg stopt de auto voor een verkeerslicht en vanuit het niets verschijnen twee meisjes. *'Je bent de beste!'* roepen ze en ze proberen foto's te maken. Cristiano laat zijn raampje zakken. *'Maak maar een foto,'* zegt hij. De twee, dolgelukkig, maken een foto en geven hem een hand. *'Tot zo bij de presentatie.'* Anderen proberen hetzelfde te doen zonder uit hun auto te komen. *'Veel succes! Een foto alsjeblieft,'* roepen ze. En hij laat opnieuw het raampje omlaag en roept: *'Ciao!'*

De witte Audi rijdt de coulissen van het stadion binnen. Een lift brengt Cristiano naar de kantoren van de club. Er lijkt geen einde te komen aan zijn voorstelronde. En daarna wordt hij ook meteen voorgesteld aan de Spaanse sportpers. Ze zullen allemaal over zijn aankomst schrijven. Hij zet zijn handtekening op zijn eerste shirt. Het shirt dat al te koop is in de clubwinkel. In minder dan een uur tijd zijn er duizenden shirtjes verkocht. De marketingafdeling van Real maakt overuren.

Jorge Valdano, algemeen manager van Real Madrid, speelt gastheer. Hij legt hem de details uit van de presentatie, voor de grote ramen die uitkijken over het veld van het Bernabéu. Óp het veld wordt de laatste hand gelegd aan het podium. Om halfdrie brengt hij Cristiano naar restaurant Puerta 57, waar hij een afspraak heeft met Di Stéfano, Eusébio en nog een paar veteranen die bij deze club geschiedenis hebben geschreven: Zoco, Santamaría, Pachín en Amancio. In een afgezonderd deel zitten Cristiano en Valdano aan het hoofd van de tafel. Anderen die aanschuiven zijn Jorge Mendes, Zé en familieleden van de ster. Nog meer foto's en de deuren worden gesloten zodat de nieuwe aanwinst even rust heeft. Maar slechts voor een paar uur. Om zeven uur in de avond gaat het gekkenhuis weer door. Na een korte siësta in hotel Mirasierra Suites is Cristiano klaar om zijn *tour de force* voort te zetten op deze eerste dag in het wit. Hij heeft zijn sportieve kleding veranderd voor een beige pak. Zonder stropdas. Bij de ingang van het hotel roepen de fans hem toe alsof hij een rockster is. Hij deelt handtekeningen uit en schudt handjes voor hij in de auto stapt die hem naar het stadion zal brengen. De karavaan nadert het Bernabéu en de sterspeler observeert met ongeloof de lange rijen mensen die geduldig wachten voor ze de tribunes op mogen. In het stadion heeft hij een afspraak met Real Madrid Televisión. Maquillage, belichting, een studio waar een Spaanse vlag en een vlag van Real Madrid hangt. En dan volgt de eerste vraag.

‘Ik kan me voorstellen dat dit een erg belangrijke dag is in je sportleven.’

‘Natuurlijk. Het is de dag waarop ik voorgesteld word bij mijn nieuwe club. Het is een dag om nooit te vergeten. Ja, ik ben erg gelukkig,’ antwoordt CR7.

‘Op je vierentwintigste gaat een van je dromen in vervulling.’

‘Jazeker. Ik heb al vaker gezegd dat het mijn droom was om bij Madrid te spelen. En godzijdank dat mijn droom in vervulling is gegaan. Met deze club wil ik veel winnen, en ik heb er veel vertrouwen in dat dat zal lukken.’

Een kwartier lang worden er vragen gesteld in het Spaans, en een kwartier lang in het Engels; de twee talen van de zender. Meer tijd is er niet, de voorzitter wacht op hem. Florentino loopt met hem naar de ereloge van de club en ze kijken uit over de tribunes, die langzaam vol lopen. En Cristiano vraagt: ‘Wordt er vanavond nog een wedstrijd gespeeld, meneer de voorzitter?’

Florentino glimlacht. Hij is tevreden omdat de duurste voetballer van zijn nieuwe collectie nu naast hem staat. In de directiekamer wordt het sluiten van het contract gevierd dat Cristiano Ronaldo nu aan Real verbindt. Rondom de ovale tafel zitten Pérez, Cristiano, Don Alfredo, Eusébio en de andere bestuursleden van de club. Vier kopieën van het contract, vier handtekeningen, zowel die van de voorzitter als die van Cristiano, om het akkoord te sluiten. Om deze akte af te ronden klinkt er instemmend applaus van de aanwezigen en worden er foto's gemaakt om het memorabele moment vast te leggen. Florentino schenkt zijn nieuwe aanwinst de pen waarmee de handtekening is gezet, een miniatuur van het Bernabéu-stadion en een horloge.

En dan is het tijd om zich in het wit te kleden. In de kleedkamer, voor zijn eigen kast,

tussen die van nummer 8 van Kaká en nummer 10 van Sneijder, kleedt Cristiano zich als laatste om. Het lijkt een ceremonie, het aantrekken van clubtenue, zoals een stierenvechter, voor hij de arena betreedt. Broekje, sokken, schoenen – eerst rechts, daarna links – en als laatste het shirt met zijn naam. Het past goed, en hij kijkt in de spiegel om te zien of alles goed zit.

‘Het wit staat je goed!’ roept Florentino. Het is tijd om foto’s te maken voor zijn spelersspasje, en tijd voor de publicitaire activiteiten: hij poseert in shirtjes met zijn naam in het Chinees, in het Japans en in het Arabisch. Er wordt hem een bal toegeworpen en hij voert trucjes uit. Hij krijgt een sjaal en hij poseert als een volleerd model. Na dit werk doet Cristiano oefeningen alsof hij een wedstrijd moet spelen. Nu lijkt hij ongeduldig te worden. Hij hoort de stadionspeaker, de muziek, het clublied. Iemand vraagt hem of hij zenuwachtig is en hij antwoordt: ‘Nee, nu niet’, maar het wachten lijkt eeuwig te duren en een camera toont een Ronaldo die niet weet hoe hij zijn zenuwen de baas moet blijven. Hij gaat zitten, doet zijn schoenen uit, gaat staan, doet zijn haar goed, en uiteindelijk hoort hij de woorden van Florentino: ‘Nu verwelkomen we Cristiano Ronaldo.’ Eindelijk is hij aan de beurt. Hij loopt de tunnel van de kleedkamers door, en loopt het podium op waar directieleden, genodigden, pers en fotografen staan. Hij omhelst Florentino, Eusébio, Di Stéfano... Hij kijkt om zich heen, applaudisseert en glimlacht. ‘*Sí, sí, sí... Cristiano ya está aquí!*’ schreeuwen tachtigduizend toeschouwers, ‘Jawel... Cristiano is eindelijk hier!’ En de voorzitter neemt weer het woord. ‘Beste Cristiano Ronaldo. Dit is vanaf vandaag je aanhang, het publiek dat in de afgelopen decennia Madrid naar de top van het internationale voetbal heeft gebracht.’ Op het gigantische scherm van het stadion worden de doelpunten en de beste acties van de Portugees in het shirt van Manchester getoond. Ronaldo die glimlacht, Ronaldo die de cup met de grote oren omhooghoudt, Ronaldo die de Gouden Bal kust.

‘Ze zullen het uiterste van je eisen, maar ze zullen het je ook bieden. Jouw professionaliteit, jouw totale inzet voor deze sport,’ zegt Florentino, ‘en jouw onbetwiste talent hebben ervoor gezorgd dat een van je dromen in vervulling is gegaan. Voor ons was het een enorme opluchting te weten dat jij de beslissing wilde nemen om te komen spelen voor Real Madrid. Welkom bij Real Madrid.’

De voorzitter is uitgesproken. Nu is Cristiano aan de beurt. CR7 wacht tot het publiek van Bernabéu rustig is geworden. ‘Ronaldo, Ronaldo!’ gillen de toeschouwers. De Portugees wordt door emoties overmand, er komt geen woord uit zijn strot. ‘Goedenavond... Ik ben erg blij dat ik hier mag staan...’

Hij stopt even. Het publiek gaat uit zijn dak. De camera’s zoeken op de tribunes naar de vele Portugese vlaggen. ‘Mijn jeugdroom is uitgekomen, spelen bij Madrid...’ Hij wordt weer onderbroken. ‘Ik had niet verwacht dat het stadion vol zou zitten, alleen maar om mij te verwelkomen. Indrukwekkend. Ik dank jullie zeer.’ En vervolgens verrast hij het publiek, met het advies dat een journalist hem voor de presentatie gegeven heeft: ‘En nu wil ik jullie vragen iets samen met mij te doen. Ik tel tot drie en dan zeggen we allemaal “*Hala Madrid!*”. Eén, twee, drie: hala Madrid!’ En heel Bernabéu schreeuwt samen met de

Portugees: 'Voorwaarts Madrid!'

Dan wordt er een bal in zijn handen gedrukt en toont hij enkele trucjes met zijn voeten en met het hoofd, om het publiek te vermaken. Hij signeert de bal voor een kind, waarop vast en zeker tachtigduizend anderen jaloers zullen zijn. Hij schenkt een shirt aan een jongen, die het snel opbergt. Hij loopt naar de tribunes, schudt handen, signeert ballen, kust een televisiejournaliste, hij groet de fans. Na een ereronde beklimt hij nogmaals het podium voor een foto met de directieleden. Uit de luidsprekers klinkt de Radetzkymars van Johann Strauss senior. En een spontane toeschouwer ontsnapt aan het oog van de beveiliging (meer dan duizend beveiligers zijn aanwezig), en rent het podium op om zijn idool te omhelzen. De situatie begint uit de hand te lopen... Er springen meer mensen over de hekken, en ze betreden het veld al. Het lijkt wel een rodeoshow. Onder begeleiding van het personeel van Real Madrid verlaat Cristiano de plek van de presentatie, en omringd door bodyguards wordt hij afgevoerd.

Maar zijn presentatie is nog niet ten einde. In de perszaal wachten journalisten van over de hele wereld op zijn eerste persconferentie op Spaans grondgebied. Een menselijke wal van fotografen en cameramannen sluit het podium in van de persconferentie. Cristiano komt binnen. Hij heeft weer dezelfde kleren aan als tijdens de contractondertekening. Hij wordt begeleid door Valdano en Antonio Galeano, de persvoorlichter van de club.

Het is al ruim kwart over tien. Voordat een Spaanse journalist de eerste vraag mag stellen, moeten ze eerst wachten tot de flitslichten van de camera's zijn gestopt. Cristiano glimlacht, gaat zitten en wacht op de persvoorlichter. En dan volgt de eerste van een oneindige reeks vragen.

'Na de finale van de Champions League klaagde je omdat je als diepe spits had moeten spelen. Manuel Pellegrini heeft in zijn eerste verklaringen als trainer van Madrid ook al bevestigd dat hij je graag als spits zou zien spelen. Zou dat voor jou een probleem zijn?'

'Ik heb nooit gezegd dat ik niet graag als spits speel. Ik heb gezegd dat ik me er niet op mijn gemak voelde omdat ik het niet gewend ben op die positie te spelen. Als ik mocht kiezen, dan geef ik de voorkeur aan de positie als vleugelspits, maar het is geen probleem als de trainer me in de spits zet. Het is een kwestie van je de positie eigen maken.'

'Als je in één woord moest samenvatten wat je tot nu toe bereikt hebt, wat zou je dan zeggen?'

'Indrukwekkend.'

'Wat ging er door je heen toen je het veld op liep en tachtigduizend mensen op de tribunes zag zitten?'

'Het was een sensationeel gevoel. Geweldig! Ik had niet verwacht dat het stadion helemaal gevuld zou zijn voor mij. Het is indrukwekkend. Het maakt dat ik aan mijn familie moet denken, mijn vader, mijn moeder.'

'Ben je je ervan bewust dat je het publiek al voor je hebt ingenomen met de beelden

waarop je geëmotioneerd te zien bent, terwijl je bekendstaat als iemand die veel vertrouwen in zichzelf heeft?’

‘Het is duidelijk dat het publiek me graag wil zien. Ik weet dat de druk die ik hier zal voelen misschien wel groter is dan de druk die ik bij Manchester voelde. Maar ik heb veel vertrouwen. Ik zou meteen willen spelen om te laten zien dat ik in staat ben om ook hier het beste van mezelf te geven.’

‘Wil je iets zeggen tegen je voormalige ploeggenoten van Manchester, of aan Alex Ferguson?’

‘Ik wil iedereen in de club bedanken. Ik heb er zes jaar gespeeld en veel vrienden en goede kennissen achtergelaten. Ik denk dat ze mijn beslissing wel begrijpen en respecteren. Ze weten dat het een uitdaging is en een droom om voor Real Madrid uit te komen. Zo is het leven nu eenmaal. Ik heb nu een nieuw leven, en een nieuwe club waarvoor ik me voor honderd procent zal inzetten.’

‘Hoe was het om Di Stéfano te ontmoeten, een van de legendarische spelers van Real Madrid?’

‘Dat was heel bijzonder, omdat hij een van de legendes is van deze club. Het was net als mijn ontmoeting met Bobby Charlton toen ik bij Manchester kwam. Hij heeft me veel geluk gewenst. Vandaag is een van de mooiste dagen van mijn leven.’

‘Toen je als kind ervan droomde voor Real Madrid uit te komen, had je toen verwacht dat de club zoveel in je zou investeren?’

‘De club die de beste spelers in huis wil halen, moet ook voor ze betalen. Real Madrid heeft enkele goede besluiten genomen, en ik zal hun vertrouwen in mij niet beschadigen.’

‘Toen je je nieuwe kleedkamer binnen liep, dacht je toen aan wat het je gevegd heeft om hier terecht te komen?’

‘Ja, omdat ik altijd de ambitie heb gehad om hier te spelen. Mijn hele leven lang. Na wat ik bij Manchester bereikt had, wilde ik een nieuwe uitdaging. En deze club is voor mij het hoogst haalbare. Dus natuurlijk voel je dan iets speciaals wanneer je een shirt voor het eerst aantrekt voor een presentatie...’

‘Hier hangt een foto met de negen Europacups. Droom je ervan de vloek van de achtste finales te doorbreken, waaraan Madrid de laatste jaren lijkt te lijden?’

‘Ik speel niet alleen. Tijdens de presentatie was ik de enige speler, maar in een wedstrijd staan er tien ploeggenoten om me heen, naast de spelers op de bank. We hebben een geweldig team en een befaamd trainer. Wat we moeten doen is stap voor stap vooruitgang boeken, hard werken en uiteraard denken aan winst in de Champions League.’

‘Je hebt met United een seizoen afgesloten waarin je vijftientwintig keer gescoord hebt. Durf je een voorspelling te doen naar het aantal doelpunten dat je in je eerste jaar bij Madrid zult maken?’

‘Eerst wil ik me zo snel mogelijk aanpassen aan de nieuwe situatie, daarna komen de doelpunten vanzelf. Ik ga me niet vastpinnen op een aantal, ik wil gewoon zo vaak mogelijk scoren, en zo veel mogelijk assists geven.’

‘Heb je op de tribune de Portugese vlaggen gezien?’

‘Er waren niet alleen Portugese vlaggen, maar ook vlaggen van Madeira. Het vervult me met trots die buiten mijn eigen land te zien.’

‘Zou je bij Real Madrid hebben gespeeld als er een ander bestuur was geweest?’

‘Geen idee. Die vraag zou je niet aan mij moeten stellen.’

‘Je nieuwe trainer is Manuel Pellegrini. Wat weet je van hem?’

‘Ik heb veel goede dingen over hem gehoord. En als hij hier werkt is dat omdat hij het verdient. Ik heb verschillende keren tegen Villarreal gespeeld, toen hij daar trainer was, en het altijd lastig gehad. Dat zegt al veel. Het is een genoegen met hem te werken, en samen te strijden voor veel prijzen.’

‘Ben je voorbereid op de druk die jou hier opgelegd zal worden? Je weet vast wel dat dit een stad is met een bruisend nachtleven...’

‘Ik werk hard om successen te behalen en als je dat lukt, blijft er genoeg tijd over voor andere dingen. Alles wat ik bereikt heb is niet omdat ik alles laat buiten het voetbal, maar omdat ik hard werk. Ik zal overal tijd voor hebben, om te werken en om te genieten. Maar uiteraard zal ik vooral werken om titels te winnen, met de club en individueel.’

‘Wat denk je van Frank Ribéry, die mogelijk ook een ploeggenoot van je wordt bij Real Madrid?’

‘Hij is een geweldige voetballer. Maar ik hoef hier niet te praten over spelers van wie het niet duidelijk is of ze zullen komen of niet. Mijn taak is voetballen, en goed spelen, niets meer.’

‘Het lukte Ramón Calderón twee jaar lang niet om je vast te leggen. Is Florentino een sleutelfiguur geweest in de onderhandelingen?’

‘Ik heb de pers al veel verschillende dingen horen roepen. Sommige dingen kloppen, andere niet. De voorzitter kwam en we hebben het contract getekend, meer niet. Ik ben nu hier, en ik ben erg gelukkig.’

‘Vind je het jammer nummer 7 achter te laten en nummer 9 te dragen?’

‘Ik wilde wel nummer 7, maar ik weet dat het nummer al in handen van een groot voetballer is. Ik maak me druk over mijn spel, niet over mijn rugnummer. Wie hier moet spelen, dat ben ik, niet het nummer.’

‘Heb je al gesproken met de vrienden die je hier hebt: Heinze, Pepe, Di Salvo...?’

‘Ze hebben me allemaal verwelkomd, ze waren blij omdat we al jaren goed bevriend zijn. Ik hoop dat ze hier blijven zodat ze me kunnen helpen in mijn nieuwe

werkomgeving. Al denk ik weinig problemen tegen te komen. Ik spreek een beetje Spaans en weet zeker dat ik veel nieuwe vrienden zal maken.'

'Is er een speler van Real met wie je het heel bijzonder vindt om samen te spelen?'

'Mijn ambitie is altijd geweest om bij Real Madrid te spelen. Elk jaar hebben ze weer geweldige spelers. Het is een privilege om hier te spelen, met de spelers die er al zijn, en met de spelers die nog zullen komen. De selectie wordt erg sterk. Pellegrini zal het moeilijk krijgen om een basiselftal te kiezen.'

'Heb je het gevoel dat je een jaar te lang hebt gewacht om naar Real Madrid te komen?'

'Nee, want afgelopen jaar bij Manchester speelde ik erg goed. We wonnen de beker en de competitie, en ik denk dat de beslissing om een jaar langer te blijven de juiste was.'

'Barcelona heeft afgelopen jaar de *treble* gewonnen. Denk je dat Real Madrid in staat is eveneens drie titels te winnen?'

'Je moet ambitie hebben. We gaan proberen ze alle drie te winnen, al zou ik al tevreden zijn met de Spaanse competitie en de Champions League. We zullen moeten trainen op het spelen als een team, met een goede instelling en een sterke structuur. Daarvandaan moeten we ambitie tonen, en als we goed werken, zijn we zeker in staat alle titels te winnen.'

'Is de verloren Champions League-finale tegen Barcelona nog een open wond voor je?'

'Ik zal het woord wraak nooit in mijn mond nemen. Het is logisch dat ik goed wil spelen tegen Barcelona en ze wil verslaan. Het zullen mooie wedstrijden worden, met twee geweldige teams die spektakel willen brengen.'

'En nu, na zes jaar Premier League, kom je eindelijk uit in de Spaanse Liga...'

'*La Liga* is heel anders. In de Premier League ligt het tempo een stuk hoger, maar het zijn allebei erg zware competities. In Spanje proberen zelfs de allerkleinste teams altijd mooi voetbal te spelen. Ik heb veel zin om in deze competitie uit te komen.'

'En wat denk je van de scheidsrechters?'

'In Engeland zijn er een paar heel goede scheidsrechters, hier zijn ze buitengewoon goed.'

'Je hebt nog nooit in het Bernabéu gespeeld. Hoe voelde het om het veld voor het eerst te betreden?'

'Ik heb nog nooit zoiets meegemaakt. Het was een geweldige eerste indruk. Ik wil blijven werken en de hele wereld tonen dat ik als versterking een goede investering ben geweest.'

'Kaká en jij zijn heel verschillende persoonlijkheden, met een heel verschillende levensstijl. Wat voor relatie denk je met hem op te bouwen?'

‘We zullen het vast goed met elkaar kunnen vinden. We worden goede vrienden en als je het hem vraagt, denk ik dat hij hetzelfde zal antwoorden.’

‘Ben je bang voor de druk die de pers en de journalisten je zullen opleggen?’

‘Dat zal geen problemen opleveren. Wanneer ik in competitie ben leid ik een rustig leventje, optimaal geconcentreerd op het voetbal. Hier zal ik niet anders doen, mezelf goed verzorgen voor de wedstrijden en de trainingen.’

‘Wat denk je van Karim Benzema, een van je nieuwe ploeggenoten?’

‘Hij is een goede speler en een heel goede aankoop. Het is een speler van wie ik veel verwacht omdat hij heel goed gepresteerd heeft bij Lyon. Hij is ook nieuw, dus ik denk dat we samen alles leren en overal van genieten.’

‘Wat zou je zeggen tegen een jongetje dat ervan droomt profvoetballer te worden, opdat hij Real aanmoedigt en niet Barcelona?’

‘Voor mij is Madrid heel speciaal. Barcelona is een grote club, maar Madrid vind ik specialer. Tegen dat jongetje zou ik zeggen: “Volg je droom, voor welk team je ook bent.”’

‘Wat is voor jou het team dat je het meest vreest in Spanje?’

‘Ik wil alle wedstrijden spelen. Uiteraard wil elke voetballer de grote wedstrijden meemaken. De derby’s, de wedstrijden tegen Barcelona... maar ik wil alle wedstrijden spelen, en ik wil ze allemaal winnen.’

‘Wat is belangrijker: spektakel bieden of wedstrijden winnen?’

‘Winnen. De punten zijn het belangrijkste. Als we daarnaast ook nog spektakel kunnen bieden, des te beter. Maar we zijn hier om punten te scoren.’

‘Wat vind jij van de verkiezingen van dit jaar van de Gouden Bal en de FIFA World Player?’

‘Daar hou ik me niet mee bezig. Ik denk alleen maar aan het spelen van een goed seizoen. De individuele prijzen zijn belangrijk, maar niet het belangrijkste.’

‘Wil je in Madrid ook de vrije trappen nemen?’

‘Dat is verder aan de trainer. Maar ja, uiteraard, dat zou ik graag willen.’

Om vijf over elf volgt eindelijk de laatste vraag:

‘Wie is de beste ter wereld, jij, Messi of Kaká?’

‘Madrid is de beste.’

De aanwezigen lachen.

‘Ik dank jullie allemaal voor jullie aanwezigheid. Een goede avond toegewenst.’ De persvoorlichter sluit zo de persconferentie van de nieuwe nummer 9 van Madrid. Cristiano verlaat de perszaal. De presentatie van de duurste voetballer in de geschiedenis van het voetbal is voorbij, maar de camera van Real Madrid Televisión volgt hem nog door de

gangen van het stadion.

‘Het was een indrukwekkende dag. Ik heb ervan genoten en ik wil iedereen ervoor bedanken,’ zegt Cristiano. Dan zegt hij gedag en vertrekt.

Sir Alex en Cristiano

‘Ferguson is voor mij als een tweede vader.’

‘Cristiano is een geweldige speler geweest voor Manchester United. In zijn zes jaar op Old Trafford hebben we gezien hoe hij zich ontwikkelde tot de beste voetballer ter wereld. Hij heeft een groot aandeel gehad in het succes van de club. Zijn talent, zijn aanleg om toeschouwers spektakel te brengen en zijn aanstekelijke persoonlijkheid hebben fans van over de hele wereld weten te boeien.’ Dit is de lof die sir Alex Ferguson CR7 toewuift bij zijn vertrek bij United. De manager van The Red Devils wenst hem het beste in zijn nieuwe carrièrefase bij Real Madrid.

In tegenstelling tot wat vaak gezegd wordt, dat sterren die bij Manchester vertrekken ruzie krijgen met Ferguson, verloopt het afscheid van Cristiano heel gemoedelijk. Fergusons woorden onderstrepen dit en Ronaldo bevestigt het in zijn eerste persconferentie in het Bernabéu: ‘Ik heb er geen enkel probleem mee toe te geven dat mijn relatie met hem altijd goed was en ook altijd goed zal zijn. Ik heb met hem gesproken in Manchester, en alles is prima. Het leven gaat verder...’

Het leven gaat verder, maar Ferguson vergeet zijn pupil niet. ‘We weten dat we Ronaldo nooit zullen kunnen vervangen. Het maakt me niet uit wat mensen zeggen over die jongen, maar voor mij is hij de beste voetballer ter wereld. Wanneer je een speler hebt gehad die de allerbeste is in zijn vak dan is het niet goed als je op zoek gaat naar iemand die zijn plek moet overnemen. En wanneer je weet dat je iemand of iets niet kunt vervangen, probeer je het op een andere manier,’ verklaart de Schot in verschillende interviews, wanneer hij het heeft over het United van de jaren 2009-2010. En hij voegt eraan toe: ‘We missen Ronaldo’s doelpunten, dat is logisch. Maar Berbatov zal het dit jaar goed doen. En Rooney en Owen zijn in staat twintig doelpunten te maken. We hebben dus genoeg opties.’

De trainer weet dat Cristiano een groot verlies is voor de club, dat het elftal niet hetzelfde zal zijn zonder de Portugese nummer 7, maar hij mag zijn selectie niet afvallen. Dat is een deel van zijn werk. Net als het zijn werk is te accepteren dat hij een nieuw elftal moet opbouwen nu hij zijn sterspeler kwijt is. Hij heeft het al eens gedaan toen Paul Ince in 1995 naar Inter vertrok en Mark Hughes naar Chelsea, in 1997 toen Éric Cantona zijn voetbalschoenen opborg, en in 2003 toen David Beckham naar Madrid vertrok.

In elk geval is het normaal dat je een voetballer mist die je hebt geholpen zich te ontplooiën van talentvol jongetje tot wereldster. Maar sir Alex vergeet Ronaldo niet in het verstrijken van de tijd. En in maart 2010, wanneer de dingen bij Madrid niet lopen zoals zou moeten, zegt de Schot tegen de *Daily Mirror*: ‘Cristiano kent de waarde van Manchester United, weet dat spelers hier bescherming krijgen. Ze komen elke dag trainen

en weten dat niemand ze zal storen. Ik geloof niet dat Real Madrid een makkelijke plek is om te spelen. Als speler sta je er midden in een circus. Ze hebben veel fans en een grote belangstelling van de media.’ En hij stelt Ronaldo bijna voor om terug te keren: ‘Ik stel me graag voor,’ zegt de trainer, ‘dat hij op een dag zou terugkeren. Wie weet. Ik geloof niet dat hij zijn hele leven bij Real Madrid zal spelen. Er zullen andere uitdagingen komen en hij is het type speler van wie de fans houden. Ik heb een goed gevoel bij hem. Hij is een aardige jongen. Ik kan het goed met hem vinden,’ legt sir Alex uit. En hij herhaalt het in 2011, net voor de eerste wedstrijd van de halve finale van Champions League tussen Madrid en Barcelona, tussen Cristiano en Lionel. ‘Ik heb Ronaldo bij United gehad en ik denk dat hij een fantastische voetballer is. Hij is tweebenig, heeft een groot fysiek vermogen, kracht, moed, lef, techniek en is gek op de bal. Ook Messi is buitengewoon goed. Het is moeilijk om tussen de twee te kiezen. Je zou een keuze moeten maken door een muntje op te gooien en kop of munt te kiezen. Alles is afhankelijk van hoe en op welke je manier je tegen de spelers aankijkt. Het feit dat ik Ronaldo hier zo veel jaren heb gehad, en dat ik hem goed ken, kleurt mijn mening. Ik zag hoe hij trainde, hoe hij alles gaf om de beste te worden. En dát is wat zwaar meeweegt in mijn mening. Ik ken hem als voetballer en als persoon. Maar als je naar Messi kijkt, zie je dat hij heel serieus bezig is met zijn sport. Hij houdt van het spel. Hij is moedig als een leeuw, want hij wil altijd en in elke situatie de bal hebben en meenemen. Het zijn twee heel verschillende spelers, maar zonder twijfel leveren ze allebei een fantastisch eindproduct.’

Messi of Ronaldo? zullen ze hem na de finale van de Copa del Rey 2011 opnieuw vragen, de finale die Madrid wint dankzij een kopbal van Cristiano. ‘Het zijn twee grote spelers, maar ik zal altijd Ronaldo verkiezen boven Messi. Ik ben loyaal aan Cristiano Ronaldo.’

Waarom die loyaliteit van de Schot aan de Portugees? Omdat Ronaldo zijn meesterzet was in 2003. Omdat hij dankzij de goede adviezen van Carlos Queiroz, zijn assistent, de rest van de pretendentes voor de jongen uit Madeira wist voor te blijven. Omdat Ronaldo altijd een speler is gebleven die zich niet geschikt heeft naar de norm, die elke dag beter wil worden. Hij is een speler die niet op zijn lauweren gaat rusten na een titel of een trofee, hij wil altijd meer, en hij wil altijd meer winnen. Dat heeft hij zes jaar lang getoond. Door hard te werken en door zich in te leven in zijn team. Door altijd als eerste bij trainingen te verschijnen en door als laatste te vertrekken. Wanneer de anderen al weer onder de douche stonden,’ zoals Ferguson vaak verteld heeft, ‘bleef hij op het veld om vrije trappen te oefenen, afrond oefeningen te doen en penalty’s te nemen. Of hij bleef in het krachthonk, waar hij aan zijn fysiek gestel werkte, en meer spiermassa kweekte (toen hij bij United arriveerde woog hij vijfenzeventig kilo, en toen hij vertrok vijfentachtig). En hij leerde hoe op het hoogste niveau voetbal wordt gespeeld. Ferguson gokte vanaf dag één op hem door hem met een symbolisch gebaar het shirt nummer 7 te geven. En beetje bij beetje leerde hij hem, zoals Ferguson vertelt in de trainersconferenties, zijn ego in dienst van het elftal te stellen. En dat werkte weer in zijn eigen voordeel, doordat hij doelpunten kon maken en titels en trofeeën won. Cristiano is voor Ferguson een ‘speciale, ongelooflijke speler, vooral als het aankomt op het nemen van beslissingen. Hij kent geen

angst of druk, en hij doet altijd wat hem het beste lijkt.’ Ferguson weet dat Ronaldo in staat was het publiek te boeien, het soort magie te tonen waar Britten gek op zijn. Denis Law, winnaar van de Gouden Bal in 1956 en de trots van The Red Devils, deelt die mening: ‘Ronaldo is een speler die het publiek in extase kan brengen.’ En Bobby Charlton, winnaar van de Gouden Bal in 1966 en legende bij The Red Devils, zegt: ‘Vanaf het eerste moment verleidde hij het publiek van Old Trafford.’

De relatie tussen de manager van United en de nummer 7 ging niet altijd over rozen. Zoals in elke relatie waren er gelukkige én moeilijke momenten. De toekenning van de Gouden Bal behoort tot die eerste categorie. Sir Alex en heel Manchester hadden veertig jaar gewacht op een speler in het rode Manchester-shirt die deze trofee zou winnen. De winst in de Champions League en het ongelooflijke seizoen 2008-2009 waren de hoogtepunten waarmee Cristiano Ferguson op het ritme van zijn doelpunten liet zien wat hij allemaal had geleerd.

Wat moeilijke momenten betreft: de periode aan het begin van zijn tijd bij United, toen de trainer hem op de bank zette of niet in de selectie opnam. Het was Fergusons strategie om ervoor te zorgen dat de jongen zich beetje bij beetje zou aanpassen aan zijn nieuwe werkelijkheid, dat hij niet overbelast zou worden of te veel verantwoordelijkheid op zijn schouders zou krijgen en dat hij vooruitgang zou boeken. Ronaldo was woest als hij niet mocht spelen of als hij niet in de basis stond. In juli 2006, na het gedoe met Rooney, volgde een nieuwe moeilijke situatie, die de sluwe vos Ferguson wist op te lossen met hulp van zijn directieleden en waardoor Ronaldo ervan overtuigd raakte dat hij naar zijn club moest terugkeren. In juni 2008, toen Cristiano verklaarde dat hij graag bij Real Madrid zou spelen en de Britse media openlijk spraken over een breuk tussen de speler en de trainer, en stelden dat Ronaldo niet meer welkom zou zijn bij de nationale selectie die op het Europees kampioenschap zou uitkomen. Problemen en confrontaties die sir Alex Ferguson niet van gedachten deden veranderen, waardoor hij tijdens het afscheid met overtuiging kon verklaren dat de beste jaren van zijn voormalige nummer 7 nog voor hem lagen. En hij had gelijk, zoals zo vaak.

En Ronaldo, wat zegt hij over zijn vroegere manager? ‘Sir Alex Ferguson is voor mij als een tweede vader,’ zegt hij in een interview met Sky Sports. Hij legt uit dat hij dat is geweest sinds hij op zijn achttiende naar Manchester trok. En voor Cristiano is het niet alleen een kwestie van respect voor een van de trainers met de meeste ervaring in de wereld van het voetbal, hij voelt namelijk evenveel affectie voor Ferguson als een zoon voor zijn vader. Het is simpelweg een relatie die verdergaat dan de normale verhouding tussen speler en trainer. ‘Soms sprak hij met mij over onderwerpen die niets met voetbal te maken hadden, en ik luisterde naar hem, omdat zijn woorden van mij een betere persoon maakten,’ heeft Ronaldo ooit opgebiecht. ‘En wat betreft het voetbal was hij mijn meester. Hij was beslissend voor mijn carrière. Hij heeft me gesteund om te kunnen groeien en om beter te worden. Ik heb elke dag van hem geleerd en hij heeft me geholpen om te worden wie ik vandaag ben.’ Cristiano herinnert zich hoe Ferguson hem heeft geholpen, hem heeft opgebeurd, hem heeft getoond hoe je problemen oplost, hij heeft hem op duizenden

manieren gemotiveerd. Bijvoorbeeld door ieder jaar een nieuwe weddenschap af te sluiten over het aantal doelpunten dat hij in het volgende seizoen zou maken. 'Ik heb goede herinneringen aan Manchester, en wanneer ik af en toe naar de wedstrijden van The Red Devils kijk, mis ik het wel, want een deel van mij is in Engeland gebleven. Omdat ik nu bij Madrid speel zou ik niet meer met mijn vroegere trainer mogen spreken? Onzin, wanneer ik de kans heb, praat ik met hem. Hij is heel belangrijk voor me geweest toen ik daar speelde, toen Manchester United mijn leven was. Het is altijd een genoegen met hem te praten. Ik zal nooit vergeten wie me echt gesteund heeft.'

Tombeur de femmes

‘Ik heb veel meer aanslagen op mijn benen gehad dan op mijn hart. Maar mijn hart is ook weleens gebroken. De vrouwen hebben me vaak doen lijden. Maar gelukkig ben ik een winnaar en heb ik me altijd weten te herpakken.’

Jordana Jardel, Alice Goodwin, Mirella Grisales, Gemma Atkison, Bipasha Basu, Imogen Thomas, Daniele Aguiar, Gabriela Entringer, Luciana Abreu, Alyona Haynes, Olivia Saunders, Marina Rodríguez, Nuria Bermúdez, Merche Romero, Karina Ferro, Nereida Gallardo, Fernanda, Maria Sharapova, Caroline Wozniacki, Paris Hilton, Raffaella Fico, Kim Kardashian, Letizia Filippi, Luana Belletti... De lijst van minnaressen en vriendinnen, echte en minder echte, is oneindig. En elk jaar schrijven de roddelbladen of de Engelse sensatiekranten over nieuwe veroveringen. Een catalogus vol Engelse, Spaanse, Braziliaanse, Colombiaanse, Italiaanse, Portugese, Deense en Russische vrouwen is al met CR7 in verband gebracht, of al aan zijn zijde gefotografeerd. De ene keer roepen de media hen uit tot de toekomstige mevrouw Ronaldo, de andere keer is het Cristiano zelf die hen verkoren heeft tot zijn geliefde. Vele vrouwen in een paar jaar tijd. Je moet er rekening mee houden dat Cristiano voetballer is, en rijk, knap, met een lichaam dat hij graag toont, en met trekjes van een rokkenjager. Kortom, hij is een *tombeur de femmes*, een playboy, een *golden boy*. Of tenminste, dat is het naambordje dat de media hem opgespeld hebben. Maar als hij het over vrouwen heeft, zegt hij: ‘Ik spreek niet over afspraakjes met vrouwen. Ik ben romantisch ingesteld, en gevoelig.’ Wat vrouwen betreft houdt hij van een glimlach, humor, vriendschappelijkheid, en van het kunnen voeren van een goed gesprek. ‘Lachen is een van de dingen die ik het liefste doe.’ En wat een mooi vrouwelijk lichaam betreft: ‘Dat is belangrijk, heel belangrijk, al vind ik het innerlijk van een mooie vrouw belangrijker... maar mijn vriendin moet beeldschoon zijn, bijvoorbeeld zoals Angelina Jolie.’

Dat is duidelijk.

Om het te testen gaan we eens kijken naar de lijst met echte en veronderstelde ‘vriendinnen’: modellen, actrices, tennissters, en televisiesterren. Zoals Jordana Jardel, een Braziliaans model van zeventien, zus van Mário Jardel, de aanvaller van Sporting Lissabon. ‘Een vriendin,’ volgens Cristiano, maar de Engelse media vatten het bij Ronaldo’s aankomst in Manchester op als ‘mijn vriendin’. Een ‘vriendin’ die in staat was voor heel veel ophef te zorgen met haar verklaringen over Victoria Adams en David Beckham. In de periode dat Ronaldo en Beckham vaak met elkaar worden vergeleken, de twee dragers van shirt nummer 7, vraagt *Daily Star* Jordana naar haar mening over Posh. ‘Ik zou niet op haar willen lijken,’ zegt de jonge Braziliaanse. ‘Ze is knap, maar ze leeft van haar man. Het lijkt wel of ze anorexia heeft, en dat is niet aantrekkelijk, in ieder geval niet voor Portugese en Braziliaanse mannen. Ik hou van Braziliaanse en Italiaanse muziek, maar ik heb geen

cd van de Spice Girls. Wie geen talent heeft, zou niet moeten mogen zingen.' Bits. En over David Beckham zegt ze: 'Beckham is een geweldige voetballer, en erg knap, maar Ronaldo is puur, een natuurtalent, en ik twijfel er niet aan dat hij een betere voetballer zal worden.'

Nog een model: de blonde Gemma Atkinson, die Ronaldo hielp bij het leren van Engels, en die bekend is geworden door haar rol als Lisa Hunter in de televisieserie *Hollyoaks*. Cristiano bevestigde de relatie nooit, zoals hij dat ook nooit deed bij de verhouding die hij had met model Merche Romero. Zij was negen jaar ouder dan hij, afkomstig uit Andorra, met Spaanse ouders, en was een van de bekendste gezichten van de Portugese televisie. Zij was het die in 2006, in *So Visto!*, een Portugese televisieshow, vertelde dat de relatie voorbij was. Vóór Merche was er een Spaanse spelersmakelaar, Nuria Bermúdez, die Ronaldo's hart stal. Een romance die voorbij was toen Merche opdook. Ook actrice en zangeres Luciana Abreu, die omschreven wordt als 'een braaf katholiek meisje dat graag de Bijbel leest', had volgens de Portugese media een affaire met de voetballer. Raffaella Fico, een Italiaanse televisiester, bevestigt haar relatie met CR7 in een interview bij de Italiaanse show *Chi*. Een reportage met foto's van het paar in de discotheek Sottovento in Porto Cervo en in Lissabon, waar Raffaella vertelt dat ze denkt de ware te hebben gevonden. Maar ze is bang om teleurgesteld te worden en voegt eraan toe: 'Ik zoek geen publiciteit, en ik wil hem niet kwijtraken. We praten elke dag en ik studeer al Portugees.'

De Engelse tabloids hebben het later over de passie die Cristiano voelt voor de Braziliaanse Luana Belletti, zus van Juliano Belletti, voormalig speler van Barcelona en Chelsea. Met haar vierentwintig lentes heeft ze interesse getoond voor de nummer 7 van The Red Devils en haar broer heeft een date voor haar geregeld: een romantisch etentje in het restaurant van het Lowry Hotel in Manchester.

Een van de bekendste vriendinnen van Ronaldo, of de vriendin die het meest bekend is geworden, was Nereida Gallardo, een vrouw uit Mallorca, ziekenhuisassistente en studente diëtetiek en voedingsleer. Ze was acht maanden samen met Ronaldo, liet haar werk voor wat het was en verbleef vijf dagen in Manchester en twee dagen bij Cristiano's familie in Palma. In april 2008, twee maanden nadat ze een relatie kreeg met de nummer 7 van United, duikt Nereida op in ondergoed op de voorpagina van *Interviú*. Op internet beginnen foto's op te duiken in niet altijd even nette poses, en in interviews met kennissen wordt ze afgeschilderd als een meisje dat tot alles in staat is voor geld en roem. Iets waar de familie van Ronaldo helemaal niet van gediend is, en zijn moeder, Dolores, die haar zoon van raad voorziet, al helemaal niet. Maar hij lijkt niet naar haar te luisteren en wil met Nereida trouwen, mocht hij het Europees kampioenschap met Portugal winnen. Dat is tenminste wat Gallardo vertelt, die haar rol als voetbalvrouw al zozeer heeft aangenomen dat ze zelf wel de nieuwe Victoria Beckham lijkt. De twee lijken echt verliefd op elkaar. De foto's van het stel op het strand van Sardinië, in 2008, bevestigen dit en maken de Italiaanse paparazzi dolgelukkig, want zij kunnen hun foto's van deze liefde aan de hele wereld kwijt. Maar deze liefde loopt niet goed af. Niet veel later is het voorbij.

Ronaldo, die de geruchten over het verleden van zijn geliefde (zoals die over een onenightstand met Sergio Ramos, de verdediger van Real Madrid) beu is, verbreekt zijn relatie met een sms'je. Maar zij geeft het niet op, ze wil de grootste kans van haar leven niet voorbij laten gaan en probeert Ronaldo weer van gedachten te veranderen. Maanden later valt ze hem nog lastig voor de deur van een discotheek in Mallorca, met de camera's van een televisieprogramma erbij. Maar het leidt nergens toe, en voor Nereida blijft niet veel meer over dan het verkopen van haar verhaal aan tijdschriften en televisie, en het publiceren van nieuwe naaktfoto's op het moment dat Ronaldo voor Real Madrid tekent. Tegen *Interviú* verklaart ze: 'Cristiano is veel veranderd sinds hij bij mij was, ik herken hem niet meer.' Ze voelt zich vernederd door de mensen die zich nu alleen maar om zijn roem en geld met de ster ophouden. En die alleen maar een slaatje uit hem willen slaan om vervolgens verder te trekken. Ze vertelt dat Cristiano, toen hij met haar was, niet dronk en niet uitging, maar dat hij nu tienduizenden euro's uitgeeft in de discotheek. Nereida is niet de enige die haar hart uitstort over haar ex. Mirella Grisales, een Colombiaans model en actrice van soapseries, vertelt ook aan *Interviú* dat ze de voetballer wist te verleiden met haar rondingen. En ze spreekt wonderen over hoe haar geliefde was geweest: 'In bed is hij net zo goed als op het veld. Omdat hij een goede voetballer is, heeft hij een goed heupenspel. Hij neemt ook in bed zijn penalty's goed. Maar onze wedstrijdjes eindigden altijd in een gelijkspel, want hoe goed hij ook aanviel, ik wist me te verdedigen.'

Letizia Filippi en Cristiano leerden elkaar kennen op Capri. De voetballer en de finaliste van Miss Italië 1994 kwamen elkaar toevallig tegen in een restaurant, waar ze aan verschillende tafels zaten. 'Vanaf het moment dat ik het restaurant binnen kwam, hield hij me in de gaten, en hij wilde de hele tijd met me praten. Toen hij daar eindelijk in slaagde, bleef hij me maar complimentjes geven,' vertelt de Italiaanse, die eerst in *Interviú* en later in het Italiaanse tijdschrift *Max* uit de kleren ging. Ze praat lang en uitgebreid over haar relatie, en geeft zelfs de meest intieme details vrij. Ze praat over haar ervaringen in een privéjet samen met de voetballer, net als over de dagen die ze samen in Manchester doorbrachten zonder het huis uit te gaan. Uitgenodigd bij *Chiambretti Night*, een Italiaans televisieprogramma, zegt ze: 'Ik moet toegeven dat Cristiano een buitencategorie hengst is, in alle opzichten. Hij is fabuleus. Hij is een van de knapste jongens die ik ooit heb gezien, en ook nog eens lief en aardig.'

Kennelijk levert een flirt met Cristiano een heleboel op, een bedrag met enkele nullen, en een zekere mate van roem.

Dat is niet het geval met Paris Hilton, achterkleindochter van Conrad Hilton, de oprichter van Hilton Hotels Corporation, en de voormalig erfgename van het hotelimperium, model, actrice, ontwerpster en zangeres. Ze verschijnt samen met Ronaldo in een vipruimte van My House in Hollywood, kort nadat Cristiano het bericht heeft ontvangen van zijn miljoenentransfer naar Real Madrid. Zij heeft het enkele dagen eerder uitgemaakt met haar vriend, honkballer Dough Reinhardt, en ze is op jacht naar de Portugees.

'Ronaldo en Paris dachten er geen moment over na. Ze kusten en omhelsden elkaar de

hele nacht, ze speelden met een fles die Ronaldo tussen zijn benen had gestoken. Ze lieten iedereen in de waan dat ze een koppel vormden. Ze liepen hand in hand en hij hield de hele tijd zijn arm om haar heen geslagen. Ronaldo was geen moment bij Paris weg te slaan.' Zo vertellen de werknemers van de club aan de Engelse tabloids. En ze vertellen ook nog dat de nieuwe ster van Real Madrid voor zeventienduizend euro aan drankjes afrekende. Tmz.com, de website over beroemdheden, publiceert de foto's waarop de voetballer met Paris flirt, foto's die de hele wereld over gaan, en die op de voorpagina van de Catalaanse sportkranten zullen komen te staan. Een goede manier om de splinternieuwe aankoop van Real Madrid meteen in de schijnwerpers te zetten.

Na het geflirt en de champagne vertrekt Paris naar het huis van haar zus Nicky, terwijl Ronaldo een uur later hetzelfde doet, nadat hij eerst in zijn hotel is langs geweest. Maar hier eindigt hun verhaal niet. Nadat ze elkaar voor het eerst in My House hebben ontmoet, zien ze elkaar voor de tweede keer tijdens een privéfeestje bij Paris thuis in Beverly Hills. Het blijkt een *love story* voor alle roddelbladen. De eerste die het ontkracht is Paris Hilton. Ze houdt het erop dat ze 'alleen maar goede vrienden' zijn. En op Twitter klaagt ze: 'Het is om gek van te worden. Ze verzinnen verhalen en die zijn ook nog eens beledigend.' Waar rook is is vuur, denken de Engelse tabloids, en ze dikken die ene nacht in de discotheek flink aan. Want Paris Hilton verklaart tegen vrienden die geciteerd worden in de Engelse tabloid *Daily Star* dat ze het gewoon leuk had met Cristiano, en nooit van plan was na twee leuke avonden samen in Los Angeles een serieuze relatie met hem aan te knopen.

'Zij houdt van mannelijke kerels, en ze vond Ronaldo nogal vrouwelijk. Ze dacht dat mensen haar zouden uitlachen als ze zou uitgaan met een man die bloemen in zijn haar steekt.' (En daarmee wordt gedoeld op een foto die in de kranten stond, van Cristiano's vakantie in Californië.) Cristiano zegt op zijn beurt over Paris: 'Ze is een heel aardige meid, en we hadden het erg naar onze zin. Ik ben nog jong, en zij is nog jong, en we hadden een goed gesprek in een viproom. Alle jongeren van onze leeftijd doen dit. Paris woont duizenden kilometers ver en heeft weinig tijd, en ikzelf ben te druk met Madrid, dus ik weet niet of we elkaar nog blijven zien. Ik geniet gewoon van het beetje vakantie dat ik nog heb.'

En daar eindigt dan wel deze geschiedenis.

Niet alle veronderstelde vriendinnen zijn rijk, beroemd of model. Tussen zijn veroveringen zit ook een studente management van achttien, Olivia Saunders. De twee ontmoeten elkaar in een nachtclub in Manchester, waar het meisje als *promotion girl* werkt, om haar studie te betalen. Ze gaan uit en eten in de beste restaurants van de stad, en ze houden contact met elkaar door te sms'en. De vrienden van Olivia vertellen: 'Ronaldo heeft het getroffen met Liv. Het is een intelligente, ambitieuze, onafhankelijke en aantrekkelijke meid. Ze heeft niets van een typische voetbalvrouw.' De roddelpers heeft het over de economische verschillen tussen de twee: CR7 woont in een villa van vier miljoen pond, Olivia deelt een appartement met haar medestudenten dat honderd pond per week kost. Cristiano rijdt in een Bentley van honderdvijftigduizend pond, Olivia in een Ford

Ka.

Hoe de relatie tussen Olivia en Ronaldo eindigt is niet bekend. Andere relaties eindigen in seksschandalen die snel ontkracht worden. Zoals bij Fernanda, een Braziliaanse die zich volgens *The News of the World* bezighoudt met vipprostituïtie, en die in september 2008 op de voorpagina van een Britse tabloid verklaart: 'Cristiano en ik zijn al jaren goede vrienden, en hij is ook klant van mij geweest.'

'Het bericht is vals en lasterlijk,' ontkracht de Portugese speler via een persbericht. 'Ik heb die dame één keer gezien, twee jaar geleden.' En samen met zijn advocaten klaagt hij *The News of the World* aan. De laatste affaire die breed uitgemeten wordt in de bladen, is die van Karima El Mahroug, alias Ruby Rubacuori, het meisje dat het schandaal inleidde waardoor de Italiaanse minister-president Silvio Berlusconi wegens misbruik van macht en prostitutie van minderjarigen aangeklaagd werd. Ruby verklaarde dat ze Ronaldo op 29 december 2009 leerde kennen in een restaurant. Zij was minderjarig, pas zeventien jaar oud. 'Hij gaf me complimentjes en we wisselden nummers uit. Drie weken later spraken we af om met elkaar naar bed te gaan in een luxueus hotel. We sliepen samen, en de volgende ochtend, toen hij er al niet meer was, vond ik een envelop met vierduizend euro en een bericht met: 'Ik hoop dat wanneer ik terugkom, je niet meer op mijn kamer bent.' Een paar weken later, zo schreef *La Repubblica*, kwam Ruby de speler van Madrid opnieuw tegen in de Milanese discotheek The Club. Daar sprak Ruby hem aan op zijn gedrag en discussieerden ze openlijk. De jonge vrouw verklaarde dat ze een glas champagne naar zijn hoofd gooide en ook de envelop met vierduizend euro in biljetten van vijfhonderd. De laatste keer dat de twee elkaar zagen was in juni 2010, toen ze elkaar tegenkwamen voor restaurant Ibiza in Milaan. Volgens Ruby bood Ronaldo zijn excuses aan en verklaarde zijn onbeschofte gedrag door te zeggen: 'Ik dacht dat je net als alle andere meisjes was, dat je alleen maar achter me aan zat vanwege mijn geld.'

Helemaal verzonnen, volgens een persbericht van het agentschap van Jorge Mendes: 'Deze berichten zijn geheel vals. Ik ken deze dame niet. Ik heb nog nooit een afspraak met haar gehad. Opnieuw ben ik het slachtoffer van sjofele reportages. Zoals in voorgaande gelegenheden zal ik ook dit keer geen woorden vuilmaken aan deze berichten waarin mijn naam opgehangen wordt aan armzalige verhalen waarin geen respect getoond wordt voor de waardigheid van anderen, noch voor de waardigheid van iemands beroep.'

En dan zijn er ook nog de gevallen van seksuele intimidatie in de richting van Cristiano. De meest smeùige heeft hijzelf vaak genoeg verteld: 'Een Nederlandse vrouw sliep letterlijk voor mijn huis in Manchester. Ze was over het hek gesprongen en zei me dat ik in Nederland was geweest en dat ik haar op een bepaalde manier had aangekeken. Ze had geen geld en ook geen plek om te slapen.' De voetballer gaf haar tweehonderd pond voor haar terugreis, en vroeg zijn vriend Rogelio ervoor te zorgen dat ze op het vliegtuig zou stappen. 'Maar binnen een maand stond ze weer voor mijn deur,' zo vervolgt de voetballer het verhaal in het blad *Hello!*. "Verrassing!" schreeuwde zij. Maar mijn geduld raakte op en ik dreigde de politie te bellen. Gelukkig voor ons beiden ben ik haar nooit meer tegengekomen.'

Het zijn verhalen uit het verleden, want sinds de lente van 2010 heeft donjuan Cristiano een vaste relatie met Irina Shayk. Haar echte naam is Irina Shaykhlislamova, ze is geboren op 6 januari 1986 in Jemanschelinsk, Rusland. Ze is professioneel model. Heeft gewerkt in campagnes voor Guess, Lacoste en La Perla. En ze was het uithangbord voor Intissimi, een merk voor Italiaanse lingerie. Op 15 februari stond ze voor het eerst op het omslag van een uitgave over badkleding van *Sports Illustrated*, en daarmee was ze de eerste Russin die daarin slaagde. Het is een carrière waar ze in gerold is toen ze achttien was, na het winnen van de Miss Tscheljabinsk-verkiezing 2004. Een stiliste zei haar dat ze mogelijkheden had om als model te werken, en een jaar later was ze al in Parijs en tekende ze voor het agentschap Traffic. Van daaruit klom ze stapje voor stapje op tot ze het meest begeerde model was geworden voor internationale tijdschriften. Ze is opgegroeid in een eenvoudige familie: haar vader, die mijnwerker was, stierf toen ze veertien was, en haar moeder moest twee baantjes aannemen om rond te komen. Irina is een vrouw met karakter die dat voor elkaar gekregen heeft wat geen enkele andere vrouw vóór haar was gelukt: CR7 rustig krijgen. Zodanig dat ze sinds begin 2011 samenwonen in zijn villa in de Madrileense buurt La Finca, waarvoor hij vijftienduizend euro per maand huur betaalt. De twee hebben al samen vakantie gevierd op de Malediven, in New York en op Madeira met de hele familie van Cristiano en met de kleine Junior. Moeder Dolores lijkt het goed met haar te kunnen vinden en er wordt al gesproken over een huwelijk. Volgens *New York Post* zou het stel zich al hebben verloofd, begin 2011, toen ze een romantische vakantie vierden in Turkije. Irina en Cristiano liepen over strand toen ze werden gefotografeerd. Zij droeg een diamanten ring aan haar rechterhand. Een symbool dat alle alarmbellen deed rinkelen bij de roddelpers. Ronaldo zou, volgens verschillende Portugese media, in de zomer van 2012 zijn vriendin op Madeira het ja-woord gaan geven. Volgens een vriend van de voetballer denkt Cristiano al tijden over een bruiloft, maar 'zou hij wachten met het kiezen van een datum tot Irina en hij een jaar samen zouden zijn'. Wat er ook gebeurt, de romance tussen een beroemd voetballer en een topmodel is een feit. Nu is het nog afwachten of er aan het eind gezegd kan worden: en ze leefden nog lang en gelukkig.

Geen enkele titel

‘De waarheid is dat ik verdrietig en gefrustreerd ben omdat ik geen enkele titel veroverd heb in mijn eerste seizoen bij Real Madrid.’

De wekker gaat vroeg af. De afspraak op deze vrijdag 10 juli, in Sportstad Valdebebas (het totale complex van sportinstallaties van Real Madrid, vijftien kilometer ten noorden van de stad) is om halfnegen 's ochtends. Voor zijn eerste training worden er bloedtesten gedaan, is er een ontbijt, en daarna moet hij langs een kleermaker om de exacte maten te nemen voor de officiële kleding van de club, ontworpen door Hugo Boss. Een speldje hier, een aanpassing daar, en dan is het tijd voor de foto. Zenuwen en glimlachende gezichten op deze eerste werkdag. Zodra het passen van de kleding voorbij is komen één voor één de negenentwintig opgeroepen spelers (de selectie is nog niet compleet, de spelers die de Confederations Cup hebben gespeeld ontbreken nog) uit de kleedkamer. Het gras is mooi groen, de witte doelen staan halverwege het veld, er vliegen zwaluwen laag over het gras, de tribunes zijn leeg, en de stoeltjes tonen de naam van de club: Real Madrid. Aan de horizon worden dure wijken aangelegd, en er zijn vier glazen torens te zien die het zonlicht weerkaatsen. Op de tweede verdieping van het complex is het op het terras van de perszaal dringen geblazen: camera's en microfoons wachten ongeduldig tot de duurste speler uit de voetbalgeschiedenis het veld betreedt. Raúl, de aanvoerder van Real, is de eerste die om halftien tevoorschijn komt. Daarna volgen een voor een de andere spelers. En daar is dan Cristiano Ronaldo, in een wit shirt en een zwart broekje. De camera's blijven maar foto's nemen. Minutenlang. Alle spelers stellen zich op rond Manuel Pellegrini en zijn assistenten voor het eerste groepsgesprek van het seizoen. Ze lopen vijf minuten warm, daarna worden er oefeningen gedaan en wordt de bal rondgetrapt. Cristiano loopt naar Pepe, de Braziliaanse verdediger die ook de Portugese nationaliteit heeft. Hij praat met Marcelo, de Braziliaanse middenvelder, en met Gabriel Heinze. Hij kent de Argentijn uit Manchester, waar Heinze tussen 2004 en 2007 speelde, en uit Lissabon: Gabriel speelde in het seizoen 1998-1999 voor Sporting, toen Ronaldo nog maar een ballenjongen was bij de wedstrijden van het eerste.

De gordijnen blijven vijftien minuten open, en daarna worden ze gesloten. De trainingssessie wordt voortgezet achter gesloten deuren.

Er volgen drie dagen werk in Valdebebas, en op 13 juli vertrekt Real Madrid met bestemming Dublin. Na vier jaar wordt Irdning, een dorpje aan de voet van de Oostenrijkse Alpen, verruild voor Maynooth, een dorpje op tweeëntwintig kilometer van de Ierse hoofdstad. De uitvalsbasis voor de seizoensvoorbereiding is Carton House Hotel, een victoriaans gebouw uit de achttiende eeuw, een voormalige woning van de hertogen van Leinster, waar ooit ook Queen Victoria, prins Rainier van Monaco en Grace Kelly verbleven.

Cristiano Ronaldo is het middelpunt van de belangstelling. De fans proberen een glimp van hem op te vangen. En de Engelse pers achtervolgt hem overal. Hij heeft 'een klerkast' die hem overal volgt. Een beveiliging van het hotel. Maar Cristiano voelt zich niet op zijn gemak met deze 'in het zwart geklede schaduw', en Real besluit dat ze de beveiliging verder niet nodig hebben.

In deze eerste fase van de seizoensvoorbereiding verrast Cristiano zijn ploeggenoten. Michel Salgado, de Franse verdediger, zegt: 'Ronaldo gaat als een speer,' en hij is ervan overtuigd dat hij 'een grote toegevoegde waarde zal zijn voor het team. Hij biedt kopkracht, snelheid en kan goed afronden.' Ezequiel Garay, de Argentijn die ook pas net door Madrid is ingelijfd, zegt: 'Hem te zien spelen is een waar genoegen,' en Raúl prijst hem en zegt dat CR7 'een normale, hardwerkende jongen' is. Iets dergelijks meent ook Manuel Pellegrini: 'Ik heb Cristiano gezien zoals ik wel wist dat hij zou zijn. Er is een verschil tussen het beeld van hem op het veld en de persoon buiten het veld. Ronaldo is een heel normale, eenvoudige jongen. Hij heeft helemaal geen sterallures. Hij verschijnt als eerste op alle trainingen. Hij heeft zich snel aangepast aan zijn nieuwe club en zijn ploeggenoten.'

Cristiano slaapt op kamer 223, en bij het avondeten zit hij aan tafel met Raúl, Heinze, Guti, Salgado en Benzema. De gesprekken na de maaltijd gaan lang door. Er wordt over voetbal gesproken, maar ook over andere onderwerpen. De Portugees geeft in zijn eerste persconferentie op Ierse grond toe dat hij niet verwacht had 'dat het zo zou zijn. We hebben een heel fijne groep. Ik ben erg tevreden omdat de andere spelers me heel vriendelijk ontvangen hebben. Zo'n ontvangst had ik niet verwacht. In de kranten had ik andere verhalen gelezen. Maar nu ik eenmaal hier ben, ben ik erg blij. Wie nu nog schrijft dat er een slechte stemming heerst in de kleedkamers van Real Madrid, heeft het bij het verkeerde eind.'

De eerste vriendschappelijke wedstrijd wordt gespeeld op 20 juli, tegen Shamrock Rovers FC. Het Tallaght Stadium zit overvol. Iedereen wil Madrid en de nieuwe sterspeler tegen de Ierse club met de grootste prijzenkast (kampioen van vijftien competities en vierentwintig bekertoernooien) zien spelen. Cristiano staat in de basis en heerst op de rechterflank.

'Hij noch een andere Madrileen zal tegen me scoren,' heeft Barry Murphy, de Ierse keeper, voor de wedstrijd beloofd. En hij krijgt gelijk dat Cristiano geen gaatje zal weten te vinden. Maar in de vijftienveertig minuten dat hij op het veld staat zorgt hij wel voor de beste kansen en toont hij zijn hele trukendoos aan schaarbewegingen, rushes en schijnbewegingen. Het is een mooi debuut. Het eindigt met een overwinning van 1-0, door een doelpunt van Benzema.

De seizoensvoorbereiding is lang: acht wedstrijden, waaronder de Peace Cup, een tournee door de Verenigde Staten en de Trofeo Santiago Bernabéu.

CR7 speelt 603 minuten en maakt drie doelpunten (twee minder dan aanvoerder Raúl en Karim Benzema). En dan al schrijft *Marca* dat Cristiano zijn plek niet weet te vinden

in Madrid, dat de Portugees aan het Zidane-syndroom lijdt: faalangst bij te hoge druk en aanpassingsproblemen. Maar wanneer het seizoen eindelijk begint, verandert alles. Zijn optredens en zijn doelpuntgemiddelde zijn indrukwekkend. Op 29 augustus, op de eerste speeldag van de competitie, maakt hij in het Bernabéu tegen Deportivo de la Coruña zijn eerste doelpunt in een officiële wedstrijd. Een penalty die Madrid op voorsprong zet. Hij viert het met een salto. Na vijf wedstrijden heeft hij al zeven keer gescoord.

Vooraf de slalom tegen Villarreal en de twee doelpunten tegen Zürich zijn om in te lijsten. Tegen Zürich scoort hij uit twee vrije trappen die hij met meer dan honderd kilometer per uur op het doel afvuurt.

Het is een fantastisch begin voor de Portugees, het beste begin van zijn carrière, en een van de beste debuten uit de geschiedenis van Real Madrid. Er is slechts één ding waarbij Cristiano zich niet op zijn gemak voelt: de wisseling. Het is al een keer voorgekomen dat Pellegrini besloot hem van het veld te halen. De tweede keer gebeurt dat in de wedstrijd tegen Tenerife, op 26 september in het Bernabéu.

CR7, die voor het eerst niet gescoord heeft, loopt kwaad het veld af, hij gaat op de bank zitten zonder de hand die de trainer heeft uitgestoken te drukken, en hij schopt hard tegen een bal die in de dug-out op de grond ligt. Een sneer naar Pellegrini? De trainer sust de gemoederen: 'Het is niet van belang. Geen enkele speler vindt het fijn gewisseld te worden. Ik zie verder geen probleem.' De Chileense trainer heeft al eerder verklaard dat wisselbeurten belangrijk zijn om de sterren rust te geven, gezien het aantal wedstrijden dat Real moet spelen. Maar Cristiano vindt het maar niets, want, zo zegt Jorge Valdano: 'Ronaldo is een heel ambitieuze speler, die lijdt aan scoredrang en die graag iets groots wil neerzetten.'

Kortom: hij wil altijd de hoofdrol voor zich opeisen. En hij wil altijd in het veld staan. Dat zal niet lukken, want het ongeluk zit in een klein hoekje: drie dagen na de wedstrijd tegen Tenerife gebeurt op 30 september, tijdens de tweede wedstrijd voor de Champions League tegen Olympique de Marseille, het volgende. Cristiano scoort tweemaal, en hij lokt de penalty voor een derde doelpunt uit. Maar hij raakt daarbij geblesseerd aan zijn rechterenkel door een zware overtreding. Hij kermt van de pijn, kan nog opstaan, en vraagt Kaká de penalty te nemen voor de 2-0. De 3-0 maakt hij drie minuten later, geblesseerd, en kort daarop wordt hij vervangen door Higuaín, en mag hij de rest van de wedstrijd met een ijszak op zijn enkel vanaf de bank bekijken. Het oordeel van de artsen is: een zware kneuzing met beschadigingen in de rechterenkel. Cristiano zal twee of drie weken moeten rusten. Hij speelt niet in de wedstrijd tegen Sevilla, waarin Madrid de eerste nederlaag lijdt in deze competitie, maar hij vliegt naar Lissabon om zich voor te bereiden op een wedstrijd van het Portugese elftal.

Portugal komt in de voorronde van het WK 2010 uit tegen Hongarije en Malta. Cristiano zegt dat hij zich goed voelt, en al weet hij dat hij geen honderd procent is, hij zal zich inzetten voor zijn land, iets wat heel belangrijk voor hem is. Maar tegen Hongarije, op 10 oktober, speelt hij maar zevenentwintig minuten. Hij raakt opnieuw geblesseerd. De

enkel speelt weer op. 'Waarschijnlijk zal Cristiano Ronaldo woensdag niet tegen Malta kunnen spelen. Ik heb het er met de teamarts over gehad,' zegt Carlos Queiroz, de Portugese bondscoach, 'en het ziet er niet goed uit.' Het ziet er zelfs zo slecht uit dat de Portugese Voetbalbond hem toestaat de selectie te verlaten en naar een kliniek te gaan om zich te laten behandelen aan zijn enkel. De diagnose van de medische staf van Real Madrid is: een kneuzing van de buitenste enkelband met een ontsteking en een bloedingstorting.

Het is een blessure die hem gedurende drie of vier weken van het veld zal houden, en waardoor hij de competitiewedstrijd tegen Atlético Madrid en de Champions League-wedstrijd tegen AC Milan zal missen. 'Ik was erg verdrietig toen ik opnieuw geblesseerd raakte,' verklaart hij aan *O Jogo*. 'Ik wilde graag mijn ploeggenoten van Real Madrid bijstaan.'

Hij zal ze vijftig dagen lang niet kunnen helpen. Twee lange maanden, waarin er heel veel gebeurt: de brief van de tovenaar, de nederlaag van 4-0 tegen Alcorcón, de reis naar Amsterdam, de polemiek tussen Real en de Portugese Bond. Laten we ze één voor één bekijken.

Tovenaar Pepe. Half september heeft Real Madrid een brief ontvangen, gericht aan Florentino Pérez, waarin staat: 'Ik ben niet anti-Madrid. Ik heb niets tegen deze roemrijke club. Ik word slechts betaald voor het gebruik van mijn krachten. Ik ben ingehuurd om Cristiano een blessure te bezorgen. Ik kan niet zeggen of het om een lichte of een zware blessure gaat, maar ik weet wel dat hij langer geblesseerd zal zijn dan dat hij zal kunnen spelen.' Bij Real vinden ze het een brief 'van een gek, een brief zoals we er dagelijks meerdere krijgen'. In Ronaldo's omgeving ligt ook niemand wakker van de toevalligheden, maar een paar dagen later speelt de blessure weer op als hij in Portugal is. En de woorden van Tovenaar Pepe, de schrijver van de brief, beginnen angst aan te jagen. Ook omdat deze Pepe, een zevenenvijftigjarige man uit Málaga, die dertigduizend euro rekt voor zijn 'betovering' van Cristiano, zich in elk interview meer laat gaan. Aan het Portugese dagblad *Correio da Manhã* vertelt de Spaanse tovenaar dat Ronaldo na deze blessure een nieuwe tegenslag te verwerken zal krijgen en dan 'twee of drie maanden geblesseerd zal zijn. En daarna volgt er een definitieve blessure, waardoor hij nooit meer zal kunnen spelen.' Wie heeft hem dan ingehuurd om de voetballer zo veel schade aan te richten? 'Het is een wraakactie van een vrouw die geen Spaans spreekt, die geen Portugese is en niet ouder dan dertig. Ze komt uit een machtige familie, had een relatie met Ronaldo, die haar de weg naar de *high society* opende en haar daarna afwees,' verklaart de Spaanse sjamaan. En de media halen er meteen de naam Paris Hilton bij, de Amerikaanse rijke vrouw met wie Ronaldo een flirt had in de zomer voordat hij naar Madrid vertrok. De tovenaar zegt niets. Hij weet dat Cristiano's moeder Fernando Nogueira ingehuurd heeft, de Portugese tovenaar die witte magie hanteert. Het is zwarte magie en voodoo tegenover witte magie; de absurde oorlog is begonnen, en terwijl de arme Ronaldo probeert te herstellen van zijn pech, branden veel fans een kaarsje voor de Heilige Maagd en vragen haar om het herstel van de speler en om het boze oog bij hem vandaan te halen.

Alcorcón: Alcorcón is een slaapstadje van honderdachtenzestigduizend inwoners, op vijftien kilometer van Madrid. Sinds 1971 hebben ze een voetbalclub: Agrupación deportiva Alcorcón, en het eerste team komt uit in de derde divisie. Op 26 oktober ontvangen ze in eigen stadion Real Madrid. Het is de eerste wedstrijd van de zestiende finale van de Copa del Rey. Er zit een groot verschil tussen de gelen en de witten: een club met een budget van één miljoen euro speelt tegen een club met een omzet van 445 miljoen euro, een club waar de bestbetaalde speler zesduizend euro per jaar verdient en een bijbaantje heeft als pizzakoerier, tegenover een club waar Ronaldo een salaris ontvangt van dertien miljoen euro.

Cristiano speelt niet, en ook Casillas, Sergio Ramos, Xabi Alonso en Kaká zijn er niet bij. Maar toch is het elftal dat de Chileense trainer op het veld zet (Dudek, Arbeloa, Albiol, Metzelder, Drenthe, Granero, Guti, Lass, Diarra, Van der Vaart, Raúl en Benzema) van grote klasse. Maar de einduitslag is ongelooflijk: 4-0 voor Alcorcón.

‘Vernedering’, ‘Historische nederlaag’, ‘De schlemiel van de eeuw’ koppen de kranten een dag later. En *Marca* kopt over de hele voorpagina, naast een foto van Pellegrini: ‘Oprotten!’

De trainer is pas vier maanden aan het roer en toch staat zijn positie al op de tocht. Hij zegt dat hij zich sterk voelt en geen ontslag zal nemen, maar er wordt wel al gezocht naar een opvolger. Het lijkt erop dat de Argentijn voor het eind van het kalenderjaar weg zal zijn. Hij wordt fel bekritiseerd voor het spel van zijn team en voor de nederlagen tegen Sevilla en AC Milan. Nu is hij de gebeten hond. Hij krijgt twee wedstrijden om zijn positie weer veilig te stellen: in de competitie tegen Getafe, en in het San Siro tegen AC Milan voor de Champions League. Na een overwinning op de stadsgenoot en een gelijkspel in Milaan kan de trainer weer even rustig ademen.

Amsterdam. Op 4 november vliegt Cristiano Ronaldo, nadat de artsen hebben toegegeven dat de therapie voor de enkelblessure te weinig heeft opgeleverd, naar Amsterdam om Cornelis van Dijk te zien. De traumaspecialist en orthopedisch chirurg kent de enkelproblemen van Cristiano goed. Hij opereerde hem al eerder op 8 juli 2008, na de uitschakeling van Portugal in Europa. Hij zou eigenlijk vier maanden uitgeschakeld zijn, maar keerde na twee maanden al weer terug naar de trainingen van Manchester. Maar de eerste vooruitzichten zijn slecht. Er wordt gesproken over twee of drie maanden rust. De voorspellingen van de tovenaars lijken uit te komen. Maar gelukkig wordt dit geen werkelijkheid. Twintig dagen later loopt Cristiano al weer op de grasmat van het Bernabéu, maar eerst is er nog de polemiek met de Portugese Voetbalbond en horen we het hoofdstuk over de Copa del Rey af te sluiten.

Carlos Queiroz besluit Ronaldo op te roepen voor de play-offwedstrijd tegen Bosnië. De Seleção speelt om de kwalificatie voor het WK 2010. Manuel Pellegrini is begripvol: ‘Het is normaal dat hij wil spelen en dat de bondscoach hem wil opstellen, maar er zit ook een medische kant aan het verhaal. Ik denk dat het erg moeilijk zal worden voor de speler en voor Portugal. Cristiano ondergaat op dit moment een medische behandeling.’ Real

Madrid, dat al niet begrepen had waarom CR7 tegen Hongarije op het veld stond, stuurt een brief die ondertekend is door Cristiano zelf en door Jorge Valdano, samen met de medische rapporten van de clubarts en de resultaten van Van Dijk. De club wil hiermee voorkomen dat de sterspeler naar Lissabon afreist. En Madrid wint, Cristiano blijft in de stad om aan zijn herstel te werken. Maar op 10 november, in de thuiswedstrijd tegen Alcorcón is hij nog altijd niet helemaal fit. Zonder hem maakt Real Madrid één doelpunt, helemaal niet genoeg om de heenwedstrijd ongedaan te maken. Real Madrid is uitgeschakeld in de Copa del Rey. De eerste trofee van het jaar gaat in rook op.

25 november, Bernabéu: Real Madrid-Zürich. In de zeventigste minuut komt Cristiano Ronaldo het veld op voor Raúl. Het publiek ontvangt hem als de held die na een lange reis teruggekeerd is naar huis. Dat de enkel van de Portugees genezen is, is het beste nieuws in deze Champions League-wedstrijd. In de twintig minuten dat CR7 speelt, laat hij een paar baltrucjes zien, een trap achter zijn standbeen langs, en een schot dat Leoni, de Zwitserse doelman, met moeite kan stoppen. Het lijkt erop dat de sterspeler hersteld is. In totaal heeft Madrid dan tien wedstrijden verloren (zes in de competitie, twee in de Champions League, en de twee wedstrijden tegen Alcorcón). Er wordt uitgerekend dat de blessure van Ronaldo de club 1,7 miljoen euro heeft gekost. Maar buiten de Copa del Rey gerekend, is er nog niets verloren. Madrid staat eerste in de competitie, met één punt voorsprong op Barça, en als in Marseille niet hetzelfde gebeurt als in Alcorcón, dan is de club ook door naar de achtste finale in de Champions League.

En dan, vier dagen na zijn terugkeer, volgt de *clásico*, de derby tussen FC Barcelona en Real Madrid.

Het regent in Camp Nou. Cristiano rent het veld op, hij toont zijn fysieke gesteldheid en zijn nieuwe kapsel. Het publiek fluit zoals het negen jaar eerder deed, toen Luís Figo Barça verried en de overstap maakte naar Madrid. 'Die Portugees, *qué hijoputa es!* Wat een klootzak is dat!' Dit wordt het refrein van de hele avond. De nummer 9 laat de scheldwoorden aan zich voorbij gaan, en speelt verder. In de eerste helft is Real sterk, snel, efficiënt en dodelijk in de counter. Een tijdje hebben de witten de wedstrijd onder controle, dankzij Kaká, die achter de spits loopt, en dankzij Cristiano, die op de plek speelt waar hij het liefste staat. En hij is het die na een halfuur spelen de Madrileense aanval leidt. Manuel Pellegrini komt uit de dug-out, en roept naar Ronaldo: 'De ruimte in, de ruimte in!' De nummer 9 luistert naar zijn trainer en loopt de ruimte in tussen Henry en Abidal. Marcelo speelt naar Kaká, die met de bal aan de voet verder loopt. Hij ziet een ruimte en speelt Cristiano aan in de ruimte achter de Catalaanse verdediging. Piqué hield hem niet goed gedekt. De nummer 9 staat oog in oog met Valdés, die het doel uit komt en zijn korte hoek gedekt houdt. Een een-op-eensituatie die beslissend kan zijn. Cristiano schiet in de verre hoek, maar hij raakt de bal niet goed: hij schiet met zijn rechtervoet, de voet waaraan hij geblesseerd was maar het schot is niet hard genoeg. De keeper van Barça kan hem stoppen. Camp Nou ademt opgelucht verder. En de Portugees blijft voor de vierde keer doelpuntloos tegen zijn grootste rivaal. In de zesenzestig minuten dat Ronaldo op het veld staat, voor hij ten gunste van Benzema gewisseld wordt, toont hij in goede

vorm te zijn. Hij raakt niet vermoeid en vraagt steeds maar weer de bal, maar in de tweede helft sluiten de Catalanen zijn ruimte beter af. En Barça neemt het heft in handen. Ibrahimović, de nieuwe aanwinst van Barcelona (transferbedrag: vijfenveertig miljoen euro, plus de overgang van Eto'o naar Inter) schiet hard langs Casillas na een voorzet van Alves. Het wordt 1-0; de einduitslag die Barcelona weer in staat stelt de koppositie over te nemen en zo de Madrilenen op twee punten te zetten. Maar de competitie eindigt hier nog niet. De race om het kampioenschap wordt uiterst spannend, en zal nog tot de laatste dag duren.

Op 6 december volgt er een slecht bericht voor Cristiano: Messi ontvangt de Gouden Bal van *France Football*. En hij laat Ronaldo ver achter zich: Messi krijgt 473 punten, tegenover de 233 van Ronaldo. Een stand die ook bereikt wordt op 21 december, in het Operagebouw van Zürich, tijdens het gala van de FIFA World Player 2009: 1073 punten voor de kleine Argentijn, driemaal het aantal stemmen dat Cristiano Ronaldo krijgt, die tweede wordt met 352 stemmen. Niemand komt in de buurt van De Vlo, na zijn fantastische jaar waarin hij met Barcelona zes titels won (competitie, Champions League, Copa del Rey, Spaanse Supercup, Europese Supercup, WK voor clubteams). Maar in januari gaan de Catalanen de mist in. Sevilla schakelt hen uit voor de Copa del Rey. Ze blijven wel nog leiden in de competitie: ze hebben dan vijf punten voorsprong op Real Madrid.

Cristiano is op 25 januari opnieuw voorpaginanieuws. En ditmaal niet om zijn doelpunten. Er wordt in het Bernabéu tegen Málaga gespeeld, en de Portugees heeft in zijn eentje de wedstrijd in handen. Na drie acties waarin hij niet weet te scoren, maakt hij twee prachtige doelpunten die de wedstrijd in de beslissende plooi brengen. Jammer dat hij even zijn hoofd verliest en een zinloos elleboogje uitdeelt aan Patrick Mtiliga, die hem aan zijn shirt trok. Meteen een rode kaart. De tweede van het seizoen. De eerste had hij in de wedstrijd tegen Almería gekregen. Hij schopte Juanma Ortiz, maar die avond bood hij zijn verontschuldiging aan: 'Ik liet me meeslepen in de strijd. Ik bied iedereen mijn verontschuldiging aan.' Hij werd voor één wedstrijd geschorst en mocht de wedstrijd tegen Valencia vanaf de tribune toekijken. Bij de elleboogbeweging richting Mtiliga zien we het tegenovergestelde, hij vindt het geen overtreding waarvoor hij rood hoort te krijgen. Eerst valt hij op zijn knieën, daarna toont hij het publiek en de scheidsrechter hoe de speler van Málaga hem aan zijn shirt trok. En wanneer Toribio hem zegt: 'Kijk maar eens wat je met mijn ploeggenoot hebt gedaan,' antwoordt Cristiano: 'En wie ben jij dan wel? Zag je niet dat hij me aan mijn shirt trok?' Uiteindelijk loopt hij van het veld af terwijl hij zijn hoofd schudt. En tegen de journalisten zegt hij: 'Ik mag geen enkele beweging maken. Dit was geen rood. Jullie kunnen het interpreteren zoals jullie willen, maar wie iets van voetbal begrijpt, weet dat dit geen rode kaart was, het was namelijk niet mijn intentie hem te raken.'

Pérez Lasa, de scheidsrechter, schrijft in zijn rapportage: 'Ik gaf rood voor een slaande beweging met de arm in het gezicht van een tegenstander, waarbij deze een bloedneus opliep en gewisseld moest worden.'

Nee, Cristiano is niet overtuigd. Hij denkt dat het een samenzwering tegen hem is. En hij zegt: 'Ik heb het gevoel dat dit gebeurt omdat ik doe zoals ik ben.' Het is waar dat de nummer 9 na afloop naar de kleedkamer van Málaga gaat, zijn verontschuldiging aanbiedt en schrikt van het aangezicht van de tegenstander. Een gebroken neus. Maar Cristiano blijft bij zijn mening over de rode kaart. En de discussie gaat verder in de dagbladen. Cristiano wordt held genoemd, en schurk, en *El País* kopt: 'Cristiano buiten zinnen. Real Madrid geeft toe dat het moeilijk is het karakter van de Portugees bij te sturen.'

Valter Di Salvo, Ronaldo's lichamelijke trainer, legt uit: 'Zijn carrière bij Madrid zal wel altijd zo verlopen: glorieuze momenten afgewisseld met moeilijkere tijden. Tot het hem lukt rustig te gaan zitten en zich te bevrijden van de druk waaronder hij gebukt gaat. Hij haast zich om te laten zien dat hij de beste is, omdat de fans dat van hem verlangen. Het is moeilijk je hoofd erbij te houden wanneer je constant onder druk staat. In Engeland stond hij om de week op de voorpagina, en in Madrid is dat dagelijks, en daarmee neemt hij zelfs de druk weg van Benzema en Kaká.'

Jorge Valdano beschermt hem: 'Het is een deel van zijn persoonlijkheid. Hij gaat overenthousiast het veld op. Maar het is ook juist daardoor dat hij wedstrijden kan beslissen.' Maar niet iedereen is het hiermee eens. Bij Madrid maken velen zich druk om Cristiano's ego en om het feit dat hij in twaalf wedstrijden in de Spaanse competitie al op de helft van het aantal rode kaarten zit van het aantal dat hij in vijf jaar bij Manchester kreeg.

Tussen de discussies en de doelpunten komen we dan bij 16 februari 2010 uit, de dag van de achtste finale van de Champions League. Een sleutelmoment van het seizoen, want de afgelopen vijf jaar heeft Real geen enkele keer de kwartfinale bereikt. En dit jaar wordt de finale ook nog eens in het Bernabéu gespeeld. Het is de gedroomde setting om de tiende titel in de wacht te slepen. Tegenstander is Olympique Lyon, de voormalige club van de huidige Madrileen Karim Benzema. De eerste wedstrijd is in het Stade de Gerland, waar Madrid nog nooit gescoord heeft, maar weleens met 2-0 en 3-0 heeft verloren. Dit keer lijkt alles anders te lopen, gezien het superteam dat Florentino gesmeed heeft. Maar nee, het wordt een moeilijke avond. Real Madrid lijkt in niets op het team waartoe het de potentie heeft. Het weet niet meer hoe het in de competitie speelt, noch hoe het het team van Claude Puel moet aanpakken, dat goed voorbereid blijkt, erg fysiek speelt en de ruimtes klein houdt. Het is zelfs zo erg dat Madrid in de eerste helft maar één keer op doel schiet, en dat het schot dan ook nog eens naast gaat. De spelers weten ook niet hoe ze op het doelpunt van Jean Makoun moeten reageren, een pegel die niemand, zelfs Casillas niet, zag aankomen. De mannen van Pellegrini reageren pas in de laatste vijftien minuten, met een aanval op het doel van een perfect keepende Lloris. De Franse keeper stopt een schot van Cristiano in de verre hoek, en houdt zo zijn doel schoon. Niemand twijfelt eraan dat Madrid in eigen huis de stand gelijk kan trekken, maar het team heeft zich in een moeilijke uitgangspositie gemanoeuvreed. Daarom neemt Cristiano voor de return het woord: 'We gaan van de eerste tot de laatste minuut strijden. We moeten Lyon tonen dat

wij de baas zijn in het Bernabéu.’

En daar lijkt hij gelijk in te krijgen, in ieder geval in de eerste helft. Real blijkt een veelvraat, die niet in staat is zijn honger te stillen. Cristiano werfelt over het veld. Lyon probeert zijn deuren te barricaderen en zandzakken neer te leggen. Madrid is een storm aan alle zijden van de aanval. Guti ziet dat de Portugees vrij staat tussen Révellière en Cris. Hij speelt hem de bal aan, en hij schiet hard met links. De bal gaat tussen de benen door van de arme Lloris. Het is pas de zesde minuut en het is de voorbode van een overvloed aan kansen. Iedereen bij Madrid denkt dat Lyon het Bernabéu zal verlaten met een grote nederlaag op zak. De realiteit is echter anders, want het is nog altijd voetbal, waar soms het geld geen doorslaggevende waarde is. Noch de stootkracht of het aantal Gouden Ballen in de gelederen. Want Miralem Pjanić maakt in de vijfenzeventigste minuut de gelijkmaker, en zorgt ervoor dat Madrid voor de zesde keer op rij de Champions League niet zal winnen.

Een ramp, een fiasco... al geeft niemand uit het elftal het toe. Maar de Madrileense dagbladen nemen geen blad voor de mond. ‘Catastrofe,’ kopt *As*, terwijl *Marca* nogmaals Pellegrini afvalt: ‘Eruit met jou,’ staat op de voorpagina te lezen. *El País* schrijft: ‘Het voetbal is niet te koop. Lyon brengt het hoogdravende project van Florentino Pérez tot zinken.’

Ja, nu blijft er voor het hoogdravende project alleen nog de competitie over, waar de strijd met Barça spannend blijft. Op speeldag eenendertig zal de beslissing vallen: dan is Real Madrid-Barcelona. Aan het eind van die wedstrijd loopt Cristiano zo snel mogelijk door de mixed-zone, en geeft slechts antwoord op één vraag: ‘Als een team wint, is dat omdat het beter is. We moeten de kritiek aanvaarden. Vandaag was Barcelona de betere ploeg, vanaf het moment dat het doelpunt viel.’ En dat eerste doelpunt werd gemaakt door Lionel Messi. Veertig seconden nadat Sergio Ramos hem in zijn gezicht had geraakt. Bij deze onschuldige overtreding op de linkerflank ontsnapt de Argentijn aan zijn dekking, hij spoort Maxwell aan de vrije trap snel te nemen, ontvangt de bal, hij speelt Xavi aan, die de bal terugspeelt, en verschalkt vervolgens Casillas. De droom van Real valt in duigen. Messi is de tegenpool van Cristiano. Voor het doelpunt werd gemaakt was de Argentijn bijna onzichtbaar. Op het middenveld leek hij zelfs afwezig. En Cristiano daarentegen valt op. Hij ontvangt alle lange ballen, kopt, speelt ballen door, brengt ze onder controle, hij rent, vraagt de bal, geeft aan waar een bal gespeeld moet worden, maakt acties en gaat keer op keer de strijd aan met Piqué. De Portugees is een constante dreiging: hij toont energie, wilskracht, inzet en de zin om zich in iedere actie te tonen. Maar dit keer levert het niets op. Ondanks het feit dat hij zo veel kracht toont is zijn inzet niet genoeg om de clásico in zijn voordeel te beslissen. De wedstrijd eindigt met een tweede doelpunt van Pedro. Messi en Pep Guardiola hebben dit potje schaak gewonnen van Ronaldo en Pellegrini.

Barça neemt opnieuw de leiding in de competitie in handen, met drie punten voorsprong (80 tegen 77) op de rivaal. Maar Madrid geeft niet op. Op de vijfendertigste speeldag verbreekt het het record van het aantal overwinningen in één competitie: negentwintig. En het komt allemaal op naam van Cristiano: hij houdt Madrid in de

strijd voor het kampioenschap, hij redt zijn team de ene na de andere keer, hij stelt zijn ploeggenoten in staat te scoren, zorgt voor winst in de laatste secondes van een wedstrijd, zoals op 2 mei tegen Osasuna. En hij beantwoordt de dubbele hattrick van Messi (de eerste tegen Valencia, en een wedstrijd later tegen Zaragoza) met drie doelpunten op het veld van Mallorca. Hij is de enige die de eeuwige rivaal – die in de halve finale van de Champions League gesneuveld is tegen het Inter van Mourinho – onder druk blijft zetten. En op de zevenendertigste speeldag zit er slechts één punt verschil tussen de twee voetbalkolossen. Barça en Real zijn met zulke vaart door de competitie geraasd, dat Valencia, de nummer drie, al achtentwintig punten achterstand heeft.

Op zondag 16 mei, de laatste dag van de competitie, wordt de eindstreep bereikt. Barcelona wint met overmacht van Valladolid (4-0) met geconcentreerd spel, en Madrid speelt gelijk in en tegen Málaga. De Barça-fans zingen hun clublied en vieren hun twintigste kampioenschap en het recordaantal punten aan het eind van een kampioenschap: negenennegentig punten, tegenover zesennegentig van Real Madrid. De hele competitie was een machtsstrijd tussen twee giganten. Cristiano Ronaldo heeft ondanks zijn blessure drieëndertig doelpunten gemaakt (zesentwintig in de competitie – tegenover de vierendertig van Messi – en zeven in de Champions League – tegenover de acht van Messi). Mede hierdoor komt Real op honderdtwee doelpunten in de competitie, tegenover de achtennegentig van Barça. Cristiano heeft het publiek van Bernabéu en alle andere Madrid-fans in vervoering gebracht. Hij heeft zijn ploeggenoten weten te overtuigen. Wie dacht dat hij een rare snuiter was, een narcist met sterallures heeft ontdekt dat hij een normale, warmhartige, genereuze jongen is, die altijd zegt wat er op zijn hart ligt. Maar vooral een geboren strijder.

Casillas vat samen hoe er in de kleedkamer over de Portugees gedacht wordt: ‘Cristiano heeft een winnaarsmentaliteit. Je weet vooraf dat hij in een wedstrijd iets extra’s zal brengen, dat gemak waarmee hij een wedstrijd kan beslissen, en die mentale toewijding.’ Hij brengt kennelijk een overdosis adrenaline aan een vermoeid elftal. Ronaldo heeft Manuel Pellegrini gefascineerd, en de trainer zegt over hem (al is het niet helemaal waar): ‘Ik heb Madrid in functie van hem laten spelen.’ CR7 heeft de directieleden van de club gerustgesteld. Ze waren namelijk bevreesd voor zijn stapgedrag en zijn nachtelijke feesten, voor de verhalen over rokkenjagen, om hem te pas en te onpas in de roddelbladen te zien opduiken. Maar hij gaat weinig uit, en blijkt een professional die continu aan zijn werk denkt. Daarna, zodra de vakantie aanbreekt, is het een ander verhaal. Ja, Cristiano heeft gezorgd voor een tweedeling: hij heeft de wereld verdeeld in de anti-Ronaldo’s en in de onvoorwaardelijke fans. En ze zijn allemaal even overtuigd van hun geloof. Maar er bestaat geen twijfel over het feit dat de duurste transfer uit de geschiedenis rendabel is gebleken op het gebied van het imago, de sportresultaten en de merchandising. De balans slaat simpelweg erg positief uit. Maar niet wat Cristiano betreft, hij is iemand die altijd beter wil, zoals hij zelf toegeeft. En wanneer hij in een interview met *Público* zijn seizoen doorneemt zegt hij: ‘Ik voel me gefrustreerd en erg verdrietig omdat we geen prijs hebben gewonnen. Wie hier schuld aan heeft? Wij allemaal.’ Maar hij is er niet door verrast dat de directie naar Pellegrini wijst: ‘Voetbal is erg mooi, maar het

heeft zijn eigen regels. En de trainer is altijd de zwakste schakel van een team. Dat is altijd zo geweest, en dat zal altijd zo zijn. Daar is niets tegen te doen.' Hij legt uit dat Madrid een 'team in opbouw' is: 'Er zijn veel nieuwe spelers aangetrokken, en een team vorm je niet van de ene op de andere dag. We hebben geweldige spelers, dat valt niet te ontkennen, maar we hebben nog niet zo'n compleet, volledig geïntegreerd en uitgebalanceerd team als Barcelona.' En over deze rivaal zegt hij: 'Barcelona haalde negenennegentig punten in de competitie, en daarom zijn ze de terechte kampioen. Wie van voetbal houdt, kijkt graag naar een goed spektakel. Barcelona speelt aantrekkelijk voetbal, op hoog niveau, en ik als liefhebber van goed voetbal zou liegen als ik zei dat ik er niet van hou om Barcelona te zien spelen. Maar ik hou er ook erg van om Madrid te zien spelen. We hebben nog niet het team dat zij hebben, maar in de toekomst zal dat wel het geval zijn. We hebben alleen maar tijd nodig om titels te winnen, en ik ben er helemaal van overtuigd dat het volgende seizoen anders zal verlopen.'

Maar eerst wordt nog het wereldkampioenschap gespeeld in Zuid-Afrika. Een mooie locatie om de frustraties van de competitie van je af te spelen.

Spanje-Portugal

‘Ik beschouw Spanje als een titelkandidaat, maar ik ben niet bang voor ze.’

Ronaldo's rendement met de Seleccão in de kwalificaties voor het wereldkampioenschap is te verwaarlozen geweest. Wat doelpunten betreft. Hij heeft al vijftien maanden niet gescoord, maar hij is niet ongerust. Hij parafraseert Ruud van Nistelrooy, die in zijn dagen bij Madrid tegen Higuaín zei, toen hij hem wilde geruststellen: ‘Doelpunten zijn als ketchup: wanneer ze komen, komen ze ook allemaal tegelijk.’

In de eerste persconferentie die hij geeft zodra hij in Zuid-Afrika is, op 13 juni 2010, verklaart de Portugese aanvoerder glimlachend en ontspannen: ‘Het team is goed voorbereid en gemotiveerd. Ik ben blij dat ik deel mag uitmaken van deze groep.’ Over zichzelf zegt hij: ‘Ik wil doelpunten maken en de beste speler van het toernooi worden. Ik zal niet zeggen dat ik de topscorer zal worden, helemaal niet, ik wil gewoon alles geven om de beste speler te worden. Mijn ambitie is altijd om de beste te zijn, maar we zullen zien. Ik wil mezelf uitputten tijdens dit wereldkampioenschap en ik heb er vertrouwen in dat me dat zal lukken. Maar wanneer ik zeg dat ik een goed toernooi wil spelen, wil dat niet zeggen dat ik iemand iets hoeft te bewijzen.’

Over groep G, waarin Portugal tegen Brazilië, Noord-Korea en Ivoorkust uitkomt, heeft hij al gezegd dat het een hele lastige loting is, ‘de moeilijkste groep in het toernooi’, en hij geeft aan dat de wedstrijd tegen Ivoorkust cruciaal is. ‘Het is erg belangrijk om het wereldkampioenschap met een overwinning te beginnen.’

Als Portugal de tweede ronde zou halen, zou het kunnen uitkomen tegen Spanje. ‘Dat zou grappig zijn,’ antwoordt CR7 op de vragen van de Spaanse journalisten. ‘Het zou in ieder geval betekenen dat we de groepsfase overleven. Dat is ons eerste doel. Daarna zullen we wel zien wat er gebeurt. Spanje is een van de favorieten. Ik zie ze als titelkandidaat voor dit wereldkampioenschap. Ze hebben een geweldig team, maar ik ben niet bang voor ze, en mochten we tegen ze komen te spelen, dan zullen we proberen van hen te winnen. In een knock-outfase is alles mogelijk.’

Portugal plaatst zich voor de tweede ronde. Ongeslagen en zonder een tegengoal. Als enige selectie tijdens dit wereldkampioenschap. Een reeks die al eerder is ingezet: de Portugezen hebben slechts n doelpunt tegen gekregen (tegen Kameroen, in een vriendschappelijke wedstrijd) in elf wedstrijden, en ze zijn al achttien wedstrijden op rij ongeslagen. Carlos Queiroz, de Portugese bondscoach, heeft een hechte verdediging weten te smeden die maar zelden zwaktes kent. En Eduardo, de doelman, is een grote verrassing gebleken. Hij blijkt een keeper die moeilijk te verschalken is. De uitslagen van de groepswedstrijden: 0-0 tegen Ivoorkust, 7-0 tegen Noord-Korea en 0-0 tegen Brazilië, waardoor Portugal met vijf punten tweede wordt in de poule, achter Brazilië, en zich

plaatst voor de achtste finales.

Op 29 juni moet Portugal in het Green Point Stadium van Kaapstad aantreden tegen Spanje, dat winnaar is geworden van Groep H, ondanks het verlies van de eerste wedstrijd tegen het Zwitserland van Ottmar Hitzfeld.

Portugal-Spanje: een speciale wedstrijd, niet alleen omdat er twee sterke teams tegenover elkaar staan, maar ook door de rivaliteit tussen de buurlanden in historisch, cultureel, sociaal en voetbaltechnisch opzicht. Het is de Iberische derby. 'En die heeft dezelfde lading,' zo zegt Queiroz, 'als een wedstrijd tussen Argentinië en Brazilië.' De twee landen hebben nog nooit op een wereldkampioenschap tegen elkaar gespeeld. En van de tweeëndertig onderlinge wedstrijden heeft Spanje er vijftien gewonnen, Portugal vijf, en is er twaalf keer gelijkgespeeld. Maar Portugal heeft op 20 juni 2004 als gastland wel Spanje met 1-0 verslagen tijdens het Europees kampioenschap. Nu, zes jaar later heeft Spanje de mogelijkheid de schuld te vereffenen.

Hierbij moet met de factor Cristiano Ronaldo rekening worden gehouden. De nummer 7 heeft de Spaanse verdedigers in de competitie de stuipen op het lijf gejaagd. Hij heeft wedstrijden in zijn eentje beslist, hij is de grote man van de Seleção, en samen met Messi de ster van het wereldkampioenschap. Het klopt dat hij met Portugal niet in staat is geweest zijn beste spel te tonen, zoals hij dat wel in het eerste jaar bij Real Madrid heeft gedaan. Maar in Zuid-Afrika, tegen Noord-Korea, heeft hij de blokkade op het maken van doelpunten verbroken. Hij maakt het zesde doelpunt van de zeven, een doelpunt uit de kluts: nadat hij doelman Ri Myang-Guk omspeeld heeft, kaatst de bal tegen de nek en het hoofd van Cristiano, voor hij in het doel belandt. In elk geval is zijn droogte als aanvaller van het nationale team, na bijna twee jaar, voorbij. En er is meer: in elk van de drie wedstrijden van de groepsfase is hij uitgeroepen tot Man of the Match. Hij komt dus tegen Spanje het veld op als 'killer', als het grote Portugese gevaar.

Vicente del Bosque, de Spaanse bondscoach, roemt de Madrileen, maar zegt: 'Ik geloof niet dat alles om Cristiano draait. Het belangrijkste is om het team als geheel in de gaten te houden. Portugal heeft zowel in aanvallend als verdedigend opzicht aangetoond een zeer sterk elftal te hebben. De selectie is in de best mogelijke condities naar dit wereldkampioenschap afgereisd.' Cesc Fàbregas is dezelfde mening toegedaan. Tijdens een interview met *El País* verklaart hij: 'Portugal is veel meer dan Cristiano. De hele selectie is erg sterk en het team is heel gevaarlijk in de counter. Alves is aanvoerder van Porto, Carvalho een belangrijke speler in Engeland...'

Maar de Spaanse obsessie met Cristiano Ronaldo bestaat wel degelijk. Voor de Spaanse selectie is Portugal niets meer dan Ronaldo, ondanks wat de spelers verklaren. Hij moet namelijk uitkomen tegen zijn ploeggenoten Sergio Ramos en Iker Casillas, en tegen Piqué en Puyol, de centrale verdedigers tegen wie hij met zowel Manchester als met Madrid legendarische duels heeft uitgevochten. En in die hele Spaanse verdediging wordt hij gevreesd. Dit is wat Álvaro Arbeloa zegt, die hem al uit Engeland kent: 'Er bestaat geen formule om Cristiano af te remmen. Daarom is hij een van de beste spelers ter

wereld, omdat hij slaagt waar bijna iedereen faalt. Als hij dicht bij het strafschoopgebied is, moet je dicht op hem zitten om hem te verhinderen te schieten. Als hij ruimte heeft om te lopen is het beter hem de bal te laten aannemen en hem onder druk te zetten, je moet zorgen dat hij niet bij je weg kan lopen. Als hij eenmaal aan een rush kan beginnen is hij vernietigend.'

Nog directer is aanvoerder Casillas, die als ploeggenoot Ronaldo's techniek en schot kent: 'Als een speler zoals hij gemotiveerd is, is hij bijna niet af te stoppen.' En het zijn niet alleen de tegenstanders die weet hebben van Cristiano's kwaliteiten, ook goksites als William Hill geloven in zijn aanvallend vermogen en geven zeven keer de inzet terug bij een doelpunt van de Portugees. De hoogstgeschaalde speler aan Portugese zijde, al is Portugal zelf niet favoriet om zich te kwalificeren voor de kwartfinale: ze hebben quotiënt 2,62 tegenover het 1,44 van Spanje.

'Ook als je geen favoriet bent, kun je winnen,' zegt François Peinar, de aanvoerder van de Zuid-Afrikaanse rugbysselectie, en de wereldkampioen van 1995. De blanke speler, die model stond voor *Invictus*, de film van Clint Eastwood, met Matt Damon en Morgan Freeman, bezoekt de Selecção in de aanloop naar de wedstrijd, en probeert Cristiano en zijn selectie moed in te spreken. Carlos Queiroz heeft hem uitgenodigd om met de spelers te praten, 'omdat', zo zegt hij, 'Peinar een Zuid-Afrikaans symbool is, en hij de eerste speler was die een team van spelers met verschillende huidskleuren leidde, en uiteindelijk wereldkampioen werd. Hij heeft aangetoond dat alles mogelijk is.'

Het is dertien graden, en er zitten 62 955 toeschouwers in het Green Point Stadium. Het is een prachtig gezicht voor deze derby: de Tafelberg op de achtergrond én de twee oceanen die elkaar ontmoeten. Portugal stelt Almeida op als diepe spits en geeft Cristiano Ronaldo de vrijheid op de flank. De Portugese aanvoerder heeft Queiroz overtuigd. Na de ontmoeting met Brazilië, waar hij als nummer 9 speelde, zei Cristiano op diplomatieke manier: 'De coach weet dat ik er niet van hou diep in de spits te spelen, en dat het niet mijn voorkeurspositie is. Maar het belangrijkste is dat we ons gekwalificeerd hebben voor de volgende ronde.'

'Als ik het nodig acht Cristiano als doelman op te stellen, zal ik hem ook als doelman opstellen,' had de bondscoach geantwoord, maar toch zet hij hem tegen de Spanjaarden weer op de positie waar de speler zich het meest op zijn gemak voelt.

Spanje speelt weer met dezelfde beginopstelling waarmee Chili werd verslagen. Xabi Alonso is hersteld van de vorige wedstrijd en Del Bosque vertrouwt opnieuw in Fernando Torres als man naast David Villa in de aanval.

Dan klinken de volksliederen. Cristiano houdt zich stil. Een slecht voorteken, bijna een voorbode van wat er te komen staat. Een afgang. Vier schoten, twee op doel: in de zestiende minuut vanuit een vrije trap slapjes in de handen van Casillas, en in de zevenentwintigste minuut uit een vrije trap vanaf dertig meter. De aanvoerder van Spanje kan de Jabulani-wedstrijdbal niet goed stoppen, maar tot diens geluk belandt de bal ver van de Portugese aanvallers. Twee voorzetten, één overtreding op hem, twee mislukte

dribbels. Dat waren zijn wedstrijdstatistieken. Slechts één actie om te herinneren: een voorzet die hij geeft met een trap achter het standbeen langs. Zijn specialiteit. Maar meer valt er niet op te merken over zijn inzet. Cristiano begint op de rechterflank, gaat later op de linkerzijde spelen, probeert even de positie van nummer 9 wanneer Queiroz Almeida voor Dany wisselt. Het is allemaal even zinloos: Capdevila, Sergio Ramos en Puyol, met hulp van Busquets en Xabi Alonso, weten hoe ze hem moeten stoppen. Iedere keer opnieuw.

‘Het lukte ze,’ zoals Del Bosque later zal uitleggen, ‘Ronaldo onschadelijk te maken. Ze maakten hem nutteloos. Het was meer hun verdienste dan dat het Ronaldo’s falen was.’

Aan het eind van de eerste helft, wanneer de stand nog 0-0 is, is de nummer 7 de eerste die de kleedkamer betreedt. Hij is niet tevreden met hoe de selectie speelt: te behoudend en afwachtend, te pragmatisch, te ingegraven op de eigen helft. En hij is niet tevreden over wat hij in de eerste helft heeft laten zien. In de tweede helft, na het doelpunt van David Villa, in de zevenenzestigste minuut, zie je hem staan, in zijn eentje, met zijn handen in zijn zij, hij kijkt naar de bank, vraagt om uitleg, om raad, hij vraagt of iemand hem in de aanval bij kan staan om de wedstrijd om te gooien. Maar Carlos Queiroz weet het niet meer, hij heeft geen antwoord. Bij het eindsignaal viert Spanje de kwalificatie. Eduardo, de Portugese keeper, heeft wonderen verricht, maar hij heeft de poging in twee instanties van Villa niet kunnen tegenhouden. Hij zit op de grond en probeert zijn tranen tegen te houden. Iker Casillas probeert hem te troosten.

Cristiano Ronaldo verlaat teleurgesteld en verslagen het veld. De Spaanse fans fluiten hem uit, enkele Portugezen ook. De camera toont hem in close-up. Zijn gezicht toont geen emotie. Hij draait zich om en spuugt. Naar de camera of naar de grond? Dat is niet te zien. Maar het gebaar is smerig. En de Catalaanse pers vergeet de houding van de Madrileen niet. Ook zijn verklaring in de persconferentie zorgt voor veel rumoer: ‘Hoe de wedstrijd verliep? Vraag dat maar aan Carlos Queiroz.’

Voor een aanvoerder is het geen mooie aftocht van het wereldkampioenschap.

De coach antwoordt nog in de perszaal: ‘Als iemand zich te groot voelt voor dit shirt, hoeft hij niet te spelen, want zolang ik de selectie in handen heb, zal ik niemand een voorkeursbehandeling geven.’ Maar wanneer hem gevraagd wordt of hij niet te veel verantwoordelijkheid op de schouders van Cristiano heeft geladen, reageert hij ontdaan: ‘Die vraag is hier niet op zijn plaats. Hij is onze leider, onze aanvoerder. Ik heb veel vertrouwen in hem.’

Zo denkt Luís Figo niet, de Portugese held en voormalig aanvoerder van de Seleção: ‘Ongeacht succes of nederlaag moet een aanvoerder altijd zijn team verdedigen. Ongeacht gezichtsverlies. En bovenal moet hij op moeilijke momenten de woordvoerder van de groep zijn.’ Om Cristiano te verdedigen komt ook José Mourinho, Ronaldo’s nieuwe trainer, met een verklaring. ‘Bij mij zal Cristiano niet alle verantwoordelijkheden toegewezen krijgen. In mijn team is het zo dat als we winnen, we met zijn allen winnen,

en als we verliezen, dan verlies alleen ik... Wat dat betreft kan Ronaldo rustig ademen en van zijn vakantie genieten. Ik zal niet toelaten dat iemand alle verantwoordelijkheid op zijn schouders laadt. Grote spelers zijn groot omdat ze de besten zijn, maar het team hoort iedereen te steunen. En Portugal verloor omdat Spanje beter was.'

Ook Jorge Jesús, de befaamde trainer van Benfica, staat aan Cristiano's zijde. Hij zegt dat CR7 een normale verklaring gaf. 'Hij,' zo voegt hij eraan toe, 'heeft aanleg. Niet alleen om jullie te woord te staan, of iemand anders die hem niet kan waarderen. In Spanje is hij een gewilde, gewaardeerde speler. Hier in Portugal niet... Maar dat komt vooral omdat wij Portugezen zo zijn.'

Maar ondanks alle steun blijft het rumoerig. Zo rumoerig dat Jorge Mendes, Ronaldo's agent, een verklaring van Cristiano naar de persdiensten stuurt.

'De uitschakeling doet veel pijn. En ik heb het recht in afzondering te lijden. Toen ik zei dat de journalisten het maar aan de bondscoach moesten vragen, zat hij naast me. Ik voelde me niet op mijn gemak verklaringen te geven over het gebeurde. Als aanvoerder heb ik altijd mijn verantwoordelijkheden genomen en dat zal ik in de toekomst ook blijven doen. Maar op dat moment had ik geen zin om enkele weinigzeggende zinnen te zeggen. Ik had nooit gedacht dat mijn antwoord voor zo veel opschudding zou zorgen. Maak alstublieft van een mug geen olifant.'

Jammer dat Cristiano's zorgen niet blijven bij deze polemiek. De grootste zorg van de duurste speler ter wereld, van de aanvaller van de selectie, van de grote superster, van de voetballer die bij zijn drie clubs (Sporting, Manchester United en Real Madrid) al 159 doelpunten heeft gescoord, is zijn balans op de twee wereldkampioenschappen die hij heeft meegemaakt. In Duitsland kon hij nog terugvallen op zijn leeftijd (eenentwintig jaar) en op het succes van zijn team, maar hij scoorde alleen maar een penalty tegen Iran en, als we die al mogen meerekenen, een penalty in de penaltyreeks tegen Engeland. In Zuid-Afrika heeft hij tijdens alle wedstrijden van het begin tot het eind op het veld gestaan, en in vier wedstrijden eenentwintig keer op doel geschoten (hij stond derde na de groepswedstrijden, achter Messi en de Ghanees Gyan), maar hij scoorde slechts eenmaal. Hij is geen schim van de geweldenaar, van de superatleet, van de speler die nooit opgeeft en altijd wil winnen. 'Is het de Portugese speelstijl die hem opbreekt, of heeft hij er zelf schuld aan en was hij niet in staat om meer te geven?' Deze vraag in *Record*, het sportdagblad van Lissabon, is gerechtvaardigd. Wellicht krijgen we het antwoord op deze vraag tijdens het Europees kampioenschap in 2012.

Vaderschap

‘Natuurlijk verschoon ik de luiers van mijn zoon. Het is niet het fijnste werk van de wereld, maar ik doe het wel.’

‘Met genoeg en met veel blijdschap wil ik hierbij bekendmaken dat ik onlangs vader ben geworden van een zoon. De moeder van de baby en ik hebben besloten, omdat zij haar identiteit geheim wil houden, dat mijn zoon enkel onder mijn voogdij zal vallen. Meer gegevens over deze aangelegenheid zullen we niet geven, en ik vraag iedereen het recht van mijn privacy (en dat van mijn zoon) te respecteren, zeker in zaken die zo persoonlijk zijn als deze.’

Op 3 juli 2010 maakt Cristiano Ronaldo op Facebook en Twitter bekend dat hij vader is geworden. De nummer 7 van Madrid zorgt dat de hele wereld stomverbaasd achterblijft na dit bericht dat rondgestuurd wordt enkele dagen nadat Portugal uitgeschakeld is op het wereldkampioenschap van Zuid-Afrika. Het is een complete verrassing, want niemand wist dat Ronaldo een kind zou krijgen, noch dat hij een stabiele relatie had onderhouden. De laatste foto's van de speler met een vrouw zijn van mei. De paparazzi ontdekken Ronaldo met Irina Shayk op een luxeschip in de wateren rond Corsica. Maar Irina leek niet zwanger, en ze was al helemaal niet blij toen ze hoorde van de geboorte van het kind van CR7. De dag nadat het bericht de wereld over is gegaan, schrijft het model op Facebook en Twitter: ‘Waarom heb je dat gedaan? Je hebt een kind met een andere vrouw en je hebt mij niets verteld. Je hebt mijn hart gebroken. Dank je voor deze huilbuien.’

Helemaal niets van waar! Een persbericht van het bedrijf van het Russische model maakt een eind aan de speculaties. ‘Jammer genoeg vinden sommige personen het leuk om neppagina's te maken en valse verklaringen op te stellen. Op dit moment heeft mevrouw Shayk haar Twitter-account opgezegd, terwijl de geruchten al verspreid zijn.’

Maar niet alleen deze woorden maken een eind aan de speculaties. Er is ander bewijs dat het nog steeds aan is. Ja, Irina en Cristiano zijn samen in New York sinds Ronaldo het bericht over de geboorte van zijn zoon verspreid heeft. De voetballer winkelt en probeert zich te ontspannen, en zijn partner is met andere modellen het New Yorkse nachtleven in gedoken. Ze zijn samen gezien terwijl ze elkaar liefhadden aan het zwembad van een hotel in Manhattan, en toen ze samen dineerden in een luxueus restaurant. Een foto en roddels bevestigen dat het koppel nog altijd samen is, en dat er geheimen noch onbegrip tussen de twee bestaan. En de baby? Die bevindt zich in Marina de Vilamoura, in de Algarve, en wordt verzorgd door Dolores, de moeder van de voetballer. Ook Cátia, Cristiano's oudste zus, brengt er de zomer door. En zij verklaart: ‘Cristiano is gelukkig, erg gelukkig. Welke vader zou dat niet zijn?’ Over de kleine zegt ze: ‘Hij heeft bruine ogen, kastanjebruin haar zoals Cristiano, en hij is erg rustig. Hij eet en slaapt.’

Hoe heet hij? RTP, de Portugese televisiezender, komt met het bericht dat Cristiano's zoon dezelfde naam heeft als de vader: Cristiano Junior. Hij is drieënvijftig centimeter lang en weegt 4,3 kilo. Wanneer is hij geboren? Hij kwam op 17 juni ter wereld, twee dagen nadat de voetballer met de nationale selectie tegen Ivoorkust speelde.

Bruikbare informatie. Maar wat de Engelse tabloids, de roddelpers en de Portugese media vooral interesseert, is het mysterie rond de moeder. Wie is ze? Waarom heeft ze haar voogdij over de kleine afgestaan? De ene na de andere ongeloofwaardige theorie komt voorbij. Het Portugese dagblad *Diario das Noticias* verklaart dat de baby door middel van kunstmatige inseminatie verwekt is, in San Diego, bij een Amerikaanse draagmoeder. Net op het moment dat de voetballer in Californië op vakantie is, en gezien werd met Paris Hilton, toen hij zijn transfer naar Real Madrid vierde. Vervolgens reisden moeder Dolores en de zussen Elma en Cátia naar de Verenigde Staten, om de papieren te verkrijgen waarmee ze de baby mee naar Portugal kunnen nemen.

Correio da Manhã is ervan overtuigd dat Cristiano Ronaldo betaald heeft voor zijn kind, terwijl *The Sun* zelfs schrijft dat de Portugees het bedrag van zestien miljoen euro opgebracht heeft om het zwijgen van de moeder af te kopen en om er zeker van te zijn dat ze hem niet meer zal opzoeken. Het is niet de enige hypothese. Andere Portugese media denken dat Cristiano Junior het gevolg is van een slippertje in een dronken bui, en dat de moeder, die vast en zeker nog jong is, niets van het kind wil weten. En de geruchten stoppen maar niet. Zes maanden na de geboorte van Junior verklaart *Daily Mirror* dat ze de identiteit van de moeder hebben ontdekt. Volgens de krant is het een twintigjarige studente uit Londen. Een theorie die Nereida Gallardo, een ex-vriendin van Cristiano, in een roddelprogramma op de Spaanse televisie onderschrijft. De vrouw uit Mallorca zegt dat het meisje contact met haar zocht via Facebook, maanden voordat het bericht van Ronaldo's vaderschap werd bekendgemaakt, en het meisje schreef haar dat ze in verwachting was van een kind van Cristiano. Nereida was er helemaal niet verbaasd over dat Ronaldo vader zou kunnen worden via een onenightstand, want hij hield er niet van condooms te gebruiken.

En ze voegt eraan toe dat Cristiano Ronaldo en het meisje kennelijk een contract hebben afgesloten dat de moeder verplichtte haar identiteit verborgen te houden en dat ze zelfs haar eigen familie niet mocht vertellen dat ze een kind had gekregen. Een contract waarin volgens de Engelse tabloids ook vastgelegd werd dat de hele voogdij van het kind toe zou komen aan de speler van Madrid, en dat het meisje daarvoor in de plaats een flinke economische schadeloosstelling zou krijgen; meer dan elf miljoen euro. Maar maanden later zou het 'tiernermeisje' opeens spijt hebben gekregen van het opgeven van de hele voogdij over de baby, en wil ze vechten om haar zoon terug te krijgen. Ze zou Cristiano onophoudelijk bellen om hem van gedachten te doen veranderen. Ze zou zelfs al aangeboden hebben hem al zijn geld terug te geven in ruil voor het kunnen zien van haar zoon. 'Ze voelt zich alsof ze haar ziel heeft verkocht. Ze heeft de levensstijl van een miljonair, maar ze zal nooit aan haar vrienden en haar familie kunnen vertellen wat er gebeurd is, en dat maakt dat ze zich heel eenzaam voelt,' zo leggen de Engelse media de

situatie rond het jonge meisje uit.

Maar dan verandert het verhaal nogmaals. Cátia Aveiro voegt met enkele verklaringen aan *The Sun* nog meer suspense aan het verhaal toe: 'Er is helemaal geen vrouw die hem belt. Er is geen moeder, er zijn geen telefoontjes, er is helemaal niets. De moeder is dood. De baby heeft geen moeder. Het kind is van ons. Ik zal niet vertellen hoe hij bij ons is gekomen, maar ik garandeer jullie dat hij de zoon is van mijn broer, en dus mijn neefje, ons bloed. Zijn moeder is mijn moeder, de persoon die hem vierentwintig uur per dag verzorgt.' En op de eerste foto's waarop de kleine Cristiano te zien is, exclusief gepubliceerd in het Portugese tijdschrift *tv mais*, ligt hij in de armen van zijn oma. Het gezicht van de baby is niet herkenbaar, maar duidelijk zichtbaar is dat het gaat om een jongen met een lichtgetinte huid en gelaatstrekken die erg lijken op die van zijn vader. Oma Dolores zorgt voor het welzijn van de baby in de Madrileense woning van Cristiano. Op 8 december neemt ze hem voor het eerst mee naar het Santiago Bernabéu om zijn vader te zien spelen. Ronaldo heeft al eerder doelpunten aan hem opgedragen. Maar dit keer is speciaal. In de vijftigste minuut, wanneer hij het tweede doelpunt in deze Champions League-wedstrijd tegen Auxerre maakt, stopt hij zijn duim in zijn mond, doet alsof het een speen is, en wijst naar zijn privéloge, waar de camera's het kind in de kijker krijgen. Op dat moment pakt Cristiano's zoon de hoofdrol af van zijn vader. Ieders blik is gericht op de baby.

Niet veel later verbreekt de nummer 7 het zwijgen over zijn vaderschap tijdens een interview met Real Madrid tv. Hij bekent dat vader zijn hem veranderd heeft: 'Het is een heel andere verantwoordelijkheid. Ik leer nog altijd bij. Het is een gevoel dat je niet in woorden kunt omschrijven. 's Ochtends opstaan en je eigen kind zien is indrukwekkend. Ik maak een heel bijzondere periode in mijn leven door. Het kan zijn dat ik me er beter bij voel. Ik voel me op mijn gemak wanneer het met mijn omgeving goed gaat: mijn familie, de club, mijn vrienden.' Hij geeft ook aan dat hij er geen enkel probleem mee heeft de dingen te doen die elke vader doet: 'Natuurlijk verschoon ik de luiers van mijn zoon. Het is niet het fijnste werk van de wereld, maar ik doe het wel.' Hij spreekt over zijn toekomst, over het hebben van meer kinderen, over trouwplannen, over wat hij graag wil dat zijn zoon zou doen wanneer hij groot is: 'Ik zou het geweldig vinden als hij graag zou voetballen en mijn opvolger zou worden, maar we zien wel wat er gebeurt. Mijn zoon wordt wat hij wil worden.' En hij vertelt dat Cristiano Junior makkelijk gaat slapen, maar dat Junior op een dag toen Ronaldo een wedstrijd moest spelen maar bleef huilen en pas in slaap viel toen hij zag dat zijn vader een doelpunt had gemaakt.

Nu het seizoen 2010-2011 afgesloten is en er binnenkort al weer een verplichting is met de Portugese selectie, gaat Cristiano met vakantie naar Madeira. En voor het eerst is hij te zien als vader. Een video van *Jornal da Tarde* legt de aankomst op Funchal vast van Cristiano, Irina en Dolores. Ronaldo draagt zijn zoon in zijn armen, en vervolgens, als ze in de auto zitten, neemt het Russische model hem van haar vriend over. Cristiano Junior heeft een donkere huid en bruin haar, hij heeft een pet achterstevoren op zijn hoofd en een marineblauw trainingspak aan. Dezelfde glamourstijl als zijn vader. Enkele dagen later

wordt op 17 juni, de eerste verjaardag van de jongen, het doopfeest van de kleine Ronaldo gevierd, samen met dat van zijn neef Dinis, de zoon van Cátia. Peetoom van Cristiano Junior is Jorge Mendes. En de hele familie woont de ceremonie bij en viert daarna feest bij Ronaldo's zus thuis. 'Het is een heel mooie dag geworden,' zegt Cátia, 'en de kinderen hebben zich uitstekend gedragen.'

Herfst-wintercollectie

‘Ik vind het leuk reclame te maken.’

Bovenlijf en wasbordje, de bal en zijn inzet, blijdschap en brutaliteit: dat zijn de sleutelementen van het merk Ronaldo. Een mondiale atleet, een fotogenieke persoon, een breed product dat alle landen en elk soort publiek aanspreekt. Een publicitair icoon als CR7 is in staat vijftien miljoen euro per jaar te verdienen, dankzij de contracten die hij heeft met Nike, Banco Espírito Santo, Castrol, Clear en Soccerade, EA Sports, Fuji Xerox, Extra Joss, Suzuki, Pepe Jeans en Konami. En dan hebben we het nog niet over de zestig miljoen euro die hij jaarlijks voor Real Madrid verdient aan televisierechten, publiciteit en T-shirtverkoop. Het lijkt geen twijfel dat Cristiano houdt van het maken van reclame. Want naast het tonen van voetbalkwaliteiten, vindt hij het geweldig zijn lichaam te laten zien.

Ronaldo voelt zich erg op zijn gemak voor de camera. Hij heeft geen enkel probleem met de lange fotoshoots, met het opmaken, met het steeds maar weer herhalen van bewegingen of houdingen. Cristiano voelt zich prettig in zijn rol als model. Een set voor hem alleen, dat is het verlengstuk van het voetbalveld, waar hij altijd de beste wil zijn. Het is een andere vorm van spektakel dan wat hij 's zondags laat zien. En daarom toont hij dezelfde toewijding, dezelfde professionaliteit bij het schieten op doel als bij het aanprijzen van schoenen. Iets wat hem heel goed afgaat. Zo goed dat zijn vertegenwoordigers ervoor zorgen dat zijn agenda gevuld is met allerlei verschillende commerciële voorstellen. En ze moeten negentig procent van de aanbiedingen afwimpelen omdat een merk niet bij Ronaldo past of omdat de activiteiten niet te combineren vallen met Ronaldo's beroep. Het maken van reclame nam een vlucht net nadat de Portugees bij Manchester United arriveerde. Zijn eerste grote contract, en daarmee zijn eerste grote sponsor, was Banco Espírito Santo, een Portugese financiële instelling. Ronaldo was nog maar een belofte, achttien jaar oud, en prijzen had hij nog niet gewonnen, maar dit Portugese bedrijf koos hem voor een reclamecampagne, enkele maanden voor het Europees kampioenschap dat in Portugal gespeeld zou worden. De redenen daarvoor geeft Paulo Padrão, directeur marketing van Banco Espírito Santo: ‘We dachten dat de blijdschap die van het spel en het spektakel uitgaat, het mooiste element is van het voetbal. Cristiano Ronaldo is een niet te evenaren vertegenwoordiger van die kunst. Hij is een icoon van de Portugese jeugd. Een voorbeeld van wat je kunt bereiken als je talent hebt en hard werkt.’

Met het shirt van het nationale elftal aan, en nummer 11 op zijn rug, schiet de jongen uit Madeira keer op keer, maar het doel ontwijkt de bal, tot het Ronaldo uiteindelijk lukt te scoren en het doel achterover valt. De slogan luidt: *Va treinando*. (Hij is aan het trainen.) Na die eerste campagne heeft Ronaldo in nog twaalf andere reclames meegewerkt voor de Portugese bank, zowel voor de Portugese als voor de Spaanse markt. Het accent

ligt bij al die reclames op zijn inzet en op zijn wil om te winnen. Twee voorbeelden. De eerste: 'Als ik twijfelde, zou ik niet zo veel winnen.' Het is de slogan achter de laatste campagne van november 2011. Wanneer Ronaldo een kans ziet, grijpt hij hem ook, hij denkt er geen twee keer over na. 'Doe als Ronaldo, twijfel niet wanneer zich een grote kans voordoet,' klinkt een voice-over. In de campagne van 2010 speelt Ronaldo darts, tafeltennis, en tafelvoetbal, en hij speelt vals om te winnen. 'Ik zou het zelfs haten met knikkeren te verliezen,' zegt Cristiano aan het eind van de reclame. En het opvoeren van de Portugese voetballer zorgt voor geweldige resultaten. Twee van de campagnes werden zelfs bekroond met reclameprijzen.

Zijn inzet: een terugkerend thema, vooral in de afdeling reclamefilmpjes voor merken met een sportieve uitstraling. Ronaldo die op volle snelheid de strijd aangaat met een Bugatti Veyron EB 16.4 voor Nike. Ronaldo die schijnbewegingen maakt tegenover een stier en tegenover een oude man (die hij ook zelf speelt) voor Fuji. Ronaldo die met een motor speelt, en een motorrijder die van de bal houdt (ook weer hijzelf) voor Castrol. Ronaldo die met Zlatan Ibrahimović strijdt om het mooiste baltrucje, voor Nike – de presentator van de wedstrijd, Éric Cantona, die verklaart dat voetbal 'net als schermen een nobele sport' is, en hij presenteert een video van Zlatan, die Ronaldo vraagt of hij het beter kan dan de Zweed. Dan volgt een duel met de bal, waarin trucjes en magische bewegingen voorkomen. 'Wie wint er?' vraagt Cantona zich af. 'Ik weet het niet,' is zijn eindoordeel. Hetzelfde zou je kunnen zeggen over de 'battle' die Cristiano deed met Billy Wingrove (de Engelse freestyler in de campagne van Nike), een video achter de schermen, waarin de Portugees toont even goed kunstjes als doelpunten te kunnen maken. Maar Cristiano kan het niet alleen met een bal. Waar Maradona en Messi trucjes uitvoeren met sinaasappels, schoenen of tennisballen, speelt CR7 in de Chinese campagne van Coca-Cola net voor het wereldkampioenschap 2006 met ijsklontjes. In andere reclames doet hij balkunstjes op een luchthaven, tussen de koffers en de vleugels van een vliegtuig. Even laat hij de stewardessen achter, hij ontdoet zich van zijn serieuze houding als hoofd van de bemanning, om met de bal te spelen en klanten te winnen voor de Modelo-supermarkten.

Verder wordt Ronaldo ook ingezet als voorbeeld voor professionaliteit en *performance*. Zie bijvoorbeeld de reclame van Castrol Edge 2010. Cristiano reist per auto vanuit de woestijn naar Londen en onderweg doet hij een ijsvlakte aan. Hij legt uit dat het voetbal hem langs veel plekken voert, warme, koude en ongebruikelijke oorden. Maar hij is op alles voorbereid, omdat men van hem alleen de beste prestaties verwacht onder de zwaarste omstandigheden, net als de smeermiddelen voor een motor.

Tot hier gaan de reclames min of meer over aan sport gerelateerde producten, of 'over de waarden die zijn sport zou kunnen representeren', maar Ronaldo heeft een veel breder inzetbaar imago. Hij toont aan dat hij een model is, een van de beste, als we verklaringen uit de wereld van de mode mogen geloven. Hij houdt zo veel van kleding en van mode dat CR7 in 2007 een eigen merk lanceerde met een collectie overhemden, jeans, riemen en schoenen. Maar hij toonde ook zelf zijn lichaam, in reclames voor grote bedrijven. De eerste keer was voor Pepe Jeans, een Londens kledingmerk. De opnames zijn in Barreiro,

een dorpje in een industriegebied dicht bij Lissabon. Het landschap is apocalyptisch, met wit zand, fabrieken, rook, wolven en gesloopte auto's. Een jonge Ronaldo, met tweekleurig haar, toont zijn bovenlichaam dat nog altijd niet het bovenlichaam is dat hij vandaag de dag heeft. En hij doet dat met zo veel aplomb dat hij complimenten krijgt van de fotograaf.

In Jakarta en op Bali neemt hij een reclame op voor Extra Joss, een frisdrank. En in een van de video's voor de Indonesische markt toont hij opnieuw zijn lichaam. Blootsvoets en met ontbloot bovenlijf, bij het licht van twee grote brandstapels, voor een oude tempel, en te midden van een koor van Indonesiërs die de geesten oproepen, doet Cristiano zijn trucjes met de bal.

Met ontbloot bovenlijf probeert hij ook Elsa Pataky te verleiden. De Spaanse actrice vliegt boven de voetballer. 'Alles wat van jou was, is nu van mij,' fluistert ze. Gelukkig is het maar een droom en neemt de schone heks helemaal niet Cristiano's Time Force horloge mee.

Zijn inwijding als model vindt plaats met de campagne van Armani 2010-2011. Zoals hij dat eerder in het team van Manchester United had gedaan, neemt hij ook bij Armani het stokje over van David Beckham, die sinds 2007 samen met zijn vrouw Victoria het icoon van het Armani-ondergoed was. Het is zijn benoeming tot nieuw mannelijk sekssymbool. En het wordt een succes! Dat toont *Housekeeping* aan, de zwart-witvideo van Armani, waarin Cristiano gedurende bijna anderhalve minuut in een hotelkamer op zoek is naar zijn shirt, terwijl de schoonmaakster het verborgen houdt om nog iets langer te kunnen genieten van zijn beroemde silhouet. Volgens Mashable, the Social Media Guide, een van de meest gevolgde nieuwsblogs op internet, is deze video van Ronaldo de op een na meest bekeken modevideo op YouTube. De eerste plaats wordt opgeëist door de wereldpremière van *Bad Romance*, van Lady Gaga, tijdens de lente-zomershow 2010 van Alexander McQueen, zijn laatste collectie voordat hij zelfmoord pleegde.

Het lijkt geen twijfel dat Cristiano Ronaldo ook buiten het veld aan een internationale carrière bouwt.

Drieënvijftig doelpunten

‘Meer dan vijftig doelpunten maken is niet makkelijk. Persoonlijk ben ik heel blij dat ik dat bereikt heb. Maar ik ben niet helemaal tevreden, want ik wilde meer titels winnen.’

Ronaldo is geen diepe spits. Mourinho heeft het nooit overwogen, en hij heeft hem ook bijna nooit op die positie opgesteld. Normaal gesproken is hij vleugelspits, maar ook op die positie heeft hij alle records van het Spaanse voetbal gebroken: drieënvijftig doelpunten in de drie competities (La Liga, Copa del Rey en Champions League) van het seizoen 2010-2011. Zo veel, dat hij topscorer is geworden over alle competities gerekend, de winnaar van de Europese Gouden Schoen; een doelpuntenmachine.

Achtentwintig van die doelpunten heeft hij met zijn rechtervoet gemaakt, acht met zijn linker, en vier met het hoofd, zes van buiten het strafschoepgebied, acht uit een strafschop en vier uit een vrije trap.

Tegen Almería heeft hij op 21 mei 2011 in de laatste speeldag van de competitie aan vijf minuten genoeg om een eerste doelpunt te maken in het doel van Esteban. In de tweede helft maakt hij een tweede, waardoor er een feestje losbarst in het Santiago Bernabéu. De Madrileense aanhang scandeert zijn naam. Hij heft zijn armen in de lucht, kijkt naar de ereloge waar zijn familie zit en denkt aan wat hij zojuist bereikt heeft: veertig doelpunten in vierendertig competitiewedstrijden.

‘De een zegt dat het er eenenveertig zijn, de ander houdt het op veertig... Ik schenk er eentje aan Pepe,’ grapt Cristiano na de wedstrijd, die doelpuntnrijk in 8-1 eindigt. Hij heeft het over de vrije trap die via de rug van Pepe het doel van Real Sociedad in rolde. Een doelpunt dat door sommigen aan Ronaldo wordt toegeschreven en door anderen aan Pepe. Het is maar een detail. Niemand in het Spaanse voetbal had voorheen in één seizoen zo vaak gescoord als hij. Cristiano brak het historisch record van achtendertig doelpunten dat Telmo Zarra van Athletic Bilbao in dertig duels maakte in het seizoen 1950-1951, en Hugo Sánchez, die bij Real Madrid in het seizoen 1989-1990 achtendertig doelpunten maakte in vijfendertig wedstrijden. De Mexicaan maakte iedere tachtig minuten een doelpunt, Zarra iedere 71,05 minuten, en Ronaldo iedere tweeënzeventig.

‘Wat een stunt. Het hele jaar is Cristiano gul geweest. Wie veertig doelpunten maakt is genereus voor het elftal, en een dodelijk wapen om wedstrijden winnend af te sluiten. Het publiek,’ zo verklaart Jorge Valdano, op dat moment algemeen manager van Real Madrid, ‘komt naar het stadion om te kijken of Ronaldo zich kan meten met zijn illustere voorgangers. Hij is een buitengewone speler.’ CR7 heeft in de laatste vier speeldagen van de competitie, toen de titel allang in handen was van Barça, elf keer gescoord. Vier in het Ramón Sánchez Pizjuán-stadion tegen Sevilla (2-6), drie in het Bernabéu tegen Getafe (4-

o), twee in El Madrigal tegen Villarreal, en twee tegen Almería.

‘Ik ben benieuwd wie mijn record zal weten te breken,’ zegt Ronaldo, die zijn eigen records al dik gebroken heeft: bij Manchester United scoorde hij in het seizoen 2007-2008 tweeënveertig doelpunten, en zijn eerste seizoen bij Real Madrid sloot hij af met een totaal van drieënveertig doelpunten.

Cristiano heeft meer doelpunten gemaakt dan wie ook, en zelfs meer dan enkele complete teams van de Spaanse Primera División. Zijn veertig doelpunten zijn er meer dan heel Sporting de Gijón (vijfendertig), Deportivo de la Coruña (eenendertig), Hércules (zesendertig) of Almería (zesendertig) hebben weten te maken. Ook als we buiten Spanje kijken, lijken de cijfers van Ronaldo van een andere planeet te komen. Zo heeft de Portugees bijvoorbeeld slechts twee doelpunten minder gescoord dan de twee topscorers uit de Premier League bij elkaar opgeteld: Berbatov (Manchester United) en Tévez (Manchester City), die elk eenentwintig keer in het net eindigden.

‘Ja, ik ben zeker blij dat ik topscorer en Spaans recordhouder ben geworden,’ verklaart Ronaldo. ‘Ik wil iedereen bedanken die me geholpen heeft, vooral mijn ploeggenoten en de coach die in mij geloofde. Ik ben genereus omdat mijn ploeggenoten genereus voor mij zijn en omdat voetbal een collectief spel is. Topscorer worden en de Gouden Schoen winnen is prachtig. Het is het resultaat van het werk van mijn ploeggenoten, van de technische staf, van alle werknemers en directieleden en van de fans van Madrid.’

De nummer 7 van Real Madrid is ook erg blij met het feit dat het hele team 102 doelpunten heeft gemaakt in de competitie, en 148 in de drie competities samen, waardoor ze het op een na meest trefzekere team worden in de geschiedenis van de club. (Alleen in het seizoen 1959-1960 deed Real het beter, met 158 doelpunten in zesenvieftig wedstrijden.) ‘We moeten het hele team feliciteren,’ legt Cristiano uit. ‘De coach wilde veel doelpunten zien, en zo goed mogelijk het seizoen afsluiten zodat we een goed begin zouden hebben voor het komende jaar.’

Inderdaad, want het seizoen is afgezien van het record niet gelopen zoals de Portugees had gehoopt. En daarom is hij niet honderd procent tevreden. Van alle doelpunten die hij gemaakt heeft, was alleen maar dat van de bekerfinale – een kopdoelpunt tegen Barcelona – van beslissende waarde. Het doelpunt bezorgde Real zijn enige titel van het seizoen. En dat is voor CR7 niet genoeg, ‘omdat Madrid alle titels hoort te winnen. Ik had liever maar de helft van de doelpunten gemaakt als ik daarvoor in de plaats de competitie of de Champions League had mogen winnen,’ legt Ronaldo uit in het televisieprogramma *El partido de las 12* op kanaal Cadena COPE.

In elk geval is zijn balans op persoonlijk niveau positief. ‘Ik voel me meer op mijn gemak en misschien is dit wel mijn beste seizoen tot nu toe geweest.’ Wat zijn optreden en dat van zijn team betreft geeft hij een rapportcijfer 8 of 9. Maar Cristiano heeft, net als zijn club Real Madrid, het hele jaar tegenstand gehad van het Barcelona van Pep Guardiola. Én van Lionel Messi.

Cristiano en Lionel

‘Ik concurreer niet met Messi, ik concurreer met mezelf en met alle teams uit de competitie.’

De twee sterspelers zitten op een sofa. Zegt Cristiano Ronaldo: ‘God heeft me naar de aarde gezonden om de mens voetbal te leren.’ En Messi antwoordt verbaasd: ‘Leugenaar, ik heb helemaal niemand gezonden.’

Het is een mop die op internet circuleert en die beter dan welke tekst ook uitlegt hoe de fans de rivaliteit tussen de Portugees en de Argentijn zien. Zevenentwintig jaar is de een, vierentwintig jaar de ander, zo gelijkwaardig als ze zijn in hun drang naar de overwinning, zo verschillend staan ze in het leven, en zo verschillend zijn ze in hun spel.

‘Cristiano volgt de wetmatigheid van Euclides: de rechte lijn is de kortste weg tussen twee punten die een speler aflegt met een snelheid die enkelvoudig verhoogd wordt tot het lichaam en goal samenvallen. Lionel Messi,’ zo schrijft de Spaanse schrijver Manuel Vicent in *El País*, ‘volgt de theorie van Einstein: de kortste weg tussen twee punten is altijd de omtrekkende beweging, en je zou zelfs eerder bij het doel kunnen uitkomen als je eerst nog verschillende slalombewegingen tevoorschijn tovert tijdens een onverwacht kwartelloopje, onder het uitvoeren van hakjes en kapbewegingen. Ronaldo zorgt voor passie. Messi dwingt bewondering af.’ En daarom zijn ze onze hedendaagse helden.

Het klopt dat Cristiano vooral tegen zichzelf strijdt, en wat de vergelijkingen van zijn spel met dat van Messi betreft, zegt hij: ‘Ik maak me er niet druk om, het maakt me weinig uit. Mijn persoonlijkheid en mijn spel hebben niets te maken met die van hem. Ik maak me alleen maar druk over mijn eigen spel en of Madrid wint.’

Hij geeft aan dat hij niet jaloers is op Messi, maar het is duidelijk dat Lionel voor hem is als het kryptoniet voor Superman. De Argentijn is zijn obsessie, zijn achilleshiel. Het is niet voor niets dat de fans van de tegenstanders – of dat nu in Spanje, Cyprus of Bosnië is – roepen: ‘Messi! Messi! Messi!’ Ze weten wat zijn gevoelige snaar is. Leo is Cristiano’s ijkpunt sinds enkele jaren, zijn directe rivaal voor de strijd om de titel ‘beste speler ter wereld’. En waar de Portugees in het openbaar steeds maar weer ontkent dat hij jaloers is op Messi, of dat hij de resultaten van zijn tegenstander in de gaten houdt om te kunnen reageren op zijn mokerslagen, is het een publiek geheim dat Cristiano zich ergert aan ‘de Dwerg’ (zo noemt hij hem) die hem zijn Gouden Bal en de daarbij behorende nummer 1-positie heeft ontnomen. Cristiano zien die voor de televisie een wedstrijd volgt waarin Messi meedoet, is een waar spektakel, wordt er in de wandelgangen van Real Madrid gefluisterd. En wanneer Jorge Mendes bij zo’n televisiesessie aanwezig is, probeert hij zijn speler te kalmeren door te zeggen dat niemand iets van voetbal begrijpt, dat de nummer 10 van Barcelona helemaal niet de beste ter wereld is.

Het klopt dat Cristiano in het seizoen 2010-2011 Lionel achter zich heeft gelaten in de Spaanse competitie. Hij maakte negen doelpunten meer dan de Argentijn. Maar Messi speelde de laatste paar weken van het seizoen niet, en dat waren de weken dat de Portugees het verschil maakte. Messi liet de strijd voor wat hij was, omdat hij zich wilde concentreren en voorbereiden op de finale van de Champions League. Cristiano had veel vaker op doel geschoten, en met een grotere diversiteit. Hij kreeg ook meer overtredingen te verwerken. Maar Messi had betere papieren wat schijnbewegingen en passes betreft, én hij stond bovenaan in de lijst van de assists (negentien assists in het hele seizoen, tegenover de negen van de Portugees). Over de drie competities gerekend haalden de twee hetzelfde resultaat: drieënvijftig doelpunten, terwijl de Vlo de twee bekere won die de Portugees eigenlijk wilde: het Spaans kampioenschap en de Champions League. Daardoor was hij goed op weg om voor de derde keer de Gouden Bal te winnen, de meest prestigieuze trofee die Ronaldo won voordat Messi de macht overnam.

De vergelijkingen tussen CR7 en de Vlo zijn een terugkerend iets sinds de twee aan hun fantastische jaren bij respectievelijk Manchester United en Barcelona begonnen. Een voetbalduel dat niet alleen op het veld uitgevochten wordt, maar ook erbuiten. Ze zijn vergeleken op hun mediale impact (universitaire onderzoeken om te begrijpen wie meer zichtbaarheid heeft in de internationale media); op het gebied van merken (Cristiano gebruikt sportkleding van Nike, Messi van Adidas; Cristiano draagt Armani, Messi Dolce&Gabbana; Cristiano heeft een Time Force-horloge, Messi een Audemars Piguet; de Portugees gebruikt Castrol, de Argentijn Repsol; de Madrileense nummer 7 drinkt Soccerade, de nummer 10 van Barcelona Gatorade); en op het gebied van advertentie-inkomsten (volgens *Sports Illustrated* verdient Messi eenendertig miljoen euro per jaar, tegenover de zevenentwintigenhalf miljoen euro van Ronaldo). Wat betreft het aantal volgers op sociale media is Cristiano topscorer. Hij heeft meer dan drie miljoen volgers op Twitter en dertig miljoen vrienden op Facebook. Niet veel minder dan grote popsterren als Lady Gaga. Messi, die in de lente van 2011 zijn profiel op Facebook heeft gezet, had in één dag tijd zeven miljoen vrienden.

Maar alle vergelijkingen zijn samen te vatten in één vraag: wie van de twee is de beste voetballer? Een vraag die duizenden keren herhaald is in kranten, tijdens radio-uitzendingen, op televisie, of op weblogs. Een discussie waaraan trainers, voetballers, columnisten en fans deelnamen. Het antwoord is: ze zijn allebei de beste ter wereld. En wie precies, is afhankelijk van je clubliefde, van je spelvoorkeur of van andere factoren.

De mening van Johan Crujff, drievoudig winnaar van de Gouden Bal, en voormalig trainer van Barcelona, is dat Ronaldo 'de meer fysieke speler', en Messi de eerder technische speler is. En hij denkt dat het moeilijk wordt voor de Portugees om Pelé, Maradona of Di Stéfano naar de kroon te steken, allemaal technisch zeer begaafde spelers. Fabio Capello, voormalig trainer van Madrid, en voormalig bondscoach van Engeland, zegt: 'Het is moeilijk te zeggen wie de beste van de twee is. Ze hebben allebei grote klasse, maar elk op zijn eigen manier. Messi is verrassender, en niemand is in staat te doen wat hij doet. Cristiano heeft veel kracht en een hoge snelheid.' Maar als hem gevraagd wordt wie

hij graag in zijn Engels elftal erbij had gehad, zegt Capello met een glimlach: ‘Cristiano spreekt Engels, en Messi spreekt met zijn benen.’

‘Voor mij is Messi de beste,’ zegt Sergio Batista, de voormalige bondscoach van Argentinië, ‘maar hij en Cristiano Ronaldo steken ver boven iedereen uit. Leo heeft veel talent, heeft een goede baltechniek en een schot met zijn linkerbeen waar iedereen jaloers op is. Cristiano schiet hard, is sterk en heeft veel snelheid.’

‘Beiden zijn buitengewoon goed,’ zegt Paulo Bento, de bondscoach van Portugal. ‘Als ze niet in dezelfde competitie uitkwamen, zou deze discussie niet gevoerd worden. Ik ben trots de trainer van een speler als Cristiano te mogen zijn, een voorbeeldig profvoetballer.’

Iker Casillas, de aanvoerder van Real Madrid, zegt met overtuiging: ‘De twee zijn de beste spelers ter wereld. Ver na hen volgt met afstand de rest. Ze hebben allebei hun sterke punten. De een houdt van de kracht en de kopkwaliteiten van Cristiano, de ander van de snelheid en de techniek van Lionel. Ik houd het bij Ronaldo, want dat is mijn ploeggenoot.’ En ook Ángel Dealbert, de verdediger van Valencia, houdt het bij Ronaldo: ‘Hij is completer dan Messi, omdat hij sterk is met zowel zijn hoofd als met zijn rechter- en linkerbeen. Hij kan zich vrij spelen en afronden. En Messi is minder sterk met zijn hoofd en met zijn rechterbeen.’ Terwijl Guti, een voormalig speler van Real Madrid, zegt: ‘In de belangrijkste wedstrijden zette Cristiano niet altijd de puntjes op de i, terwijl Messi die wedstrijden wel goed presteert. Sterspelers moeten in de belangrijkste wedstrijden kunnen schitteren.’ Neymar, het jonge Braziliaanse supertalent van Santos, zegt dat hij beide spelers groots vindt: ‘Ze zijn het referentiepunt van het internationale voetbal.’ Maar: ‘Op dit moment is Messi de beste speler ter wereld.’

Meningen, statistieken, video’s en rapportcijfers. Alles is bruikbaar om de vergelijkingen te onderbouwen en tot een conclusie te komen. *The Guardian*, het Britse dagblad, vroeg bijvoorbeeld al jaren geleden aan Gerry Armstrong, voormalig aanvaller van Noord-Ierland, en aan Trevor Francis, voormalig aanvaller van de Engelse selectie – beiden nu sportcommentator –, of Cristiano beter was dan Messi. Francis wist zeker van niet, Armstrong vond dat wel.

Marca koos voor een vergelijkingslijstje. Laten we eens kijken:

Teamspel: Ronaldo 7; Messi 8

Individuele techniek: Ronaldo 9; Messi 9

Fysieke kracht: Ronaldo 10; Messi 7

Snelheid: Ronaldo 9; Messi 8

Schijnbewegingen: Ronaldo 8; Messi 10

Schot op doel: Ronaldo 9; Messi 8

Passing: Ronaldo 9; Messi 9

Leiderschap: Ronaldo 9; Messi 7

Vrije trappen en penalty's: Ronaldo 9; Messi 7

Het resultaat is overduidelijk en wordt niet vermeld. Maar er moet bij aangetekend worden dat *Marca* vooral gericht is op de fans van Madrid en altijd de kant zal kiezen van Real. Het is onwaarschijnlijk dat Messi in deze lijst als winnaar te voorschijn zou komen.

La Gazzetta dello Sport, de Italiaanse sportkrant, geeft rapportcijfers aan de twee.

Tactisch inzicht: Cristiano 8,5; Lionel 9

Dribbel: Cristiano 9; Lionel 10

Snelheid: Cristiano 9; Lionel 9

Koptechniek: Cristiano 7,5; Lionel 6

Rechtervoet: Cristiano 9; Lionel 8

Linkervoet: Cristiano 8; Lionel 10

Messi wint nipt, één puntje meer als we de cijfers bij elkaar optellen.

De vergelijking tussen CR7 en Messi is nu al klassiek. De sport vaart wel bij legendarische duels tussen atleten, tussen teams, tussen landen, of bij de vergelijkingen tussen twee verschillende historische tijdperken. De geschiedenis is essentieel in het spel en duels gaan erin als koek. Sinds jaar en dag zorgen ze voor verdeeldheid tussen de fans. Ali en Foreman, Prost en Senna, Coppi en Bartali, Borg en McEnroe, Magic Johnson en Larry Bird, Valentino Rossi en Jorge Lorenzo, Carl Lewis en Ben Johnson... Maar in het voetbal is het nooit voorgekomen dat de twee allergrootsten moesten strijden om de ere naam. Pelé, Crujff, Maradona, Di Stéfano: ze speelden allemaal in hun eigen periode. En nu wel, vandaag de dag is er een persoonlijk duel tussen twee wereldsterren, dat man tegen man uitgevochten wordt sinds de Portugees in de Spaanse competitie is komen spelen. En in de afgelopen twee jaar zijn er flink wat clásico's voorbijgekomen, en er is zelfs een vriendschappelijke wedstrijd tussen Portugal en Argentinië gespeeld.

Clásico's: een soapserie die op maandag 29 november begint in het Camp Nou. De kranten hebben het over de interessantste Spaanse derby aller tijden, en ze hebben het over de wisseling van de wacht tussen Barcelona en Madrid. Waarom? 'Omdat Cristiano sterker is dan Messi, omdat Mourinho beter is dan zijn voorgangers Manuel Pellegrini, Bernd Schuster, Juande Ramos én Fabio Capello. De Portugese trainer is de man die nog geen zes maanden eerder met Inter in staat was het spel van de Catalanen te ontregelen, en hun zo de weg naar de finale van de Champions League in Madrid wist te ontzeggen. Hij is de man die de Madrileense voorzitter gekozen heeft als remedie tegen de magie van de Catalanen. Een trainer die van de hoogste preekstoel van de Spaanse competitie (zijn team is ongeslagen en heeft één punt voorsprong op Barça, tweeëndertig tegenover eenendertig) de voortgang van Barcelona bekritiseert, en scheidsrechters en tegenstanders de schuld geeft van de Catalaanse sterkte. Cristiano houdt het bij de verklaring dat Barcelona 'meer houdt van *tiki-taka*-voetbal, terwijl Real het veld op gaat met het instelling een wedstrijd zo snel mogelijk te beslissen'. Hij zegt dat Barcelona nog altijd een

heel sterk elftal heeft, al hebben ze niet alle zes titels kunnen prolongeren. ‘Ze zijn hetzelfde als voorgaande jaren, een heel sterk team, zeker in eigen huis. Ze hebben bewezen dat ze er mogen zijn, en dat ze met ons om het kampioenschap zullen strijden.’ Over Lionel heeft hij het niet, hij wil benadrukken dat Madrid in vorm is: ‘We weten dat we op een hoog niveau spelen. Daarom verwacht ik een mooie wedstrijd. Dat de beste moge winnen in Camp Nou. En ik hoop dat het Real Madrid wordt.’

Maar nee, Cristiano heeft het mis. Op 29 november geeft Barça een magistrale voetbalshow weg, terwijl de witten niet weten hoe ze moeten reageren op het rondovoetbal en op de driehoekjes van hun tegenstander. Aan het eind van de koude en natte avond hebben ze vijf doelpunten moeten slikken, en het hadden er ook net zo goed zes, zeven of acht kunnen zijn. Real Madrid verslikt zich in het spel van de tegenstander. En Cristiano Ronaldo? Die was bijna onzichtbaar. Veroordeeld tot een spel tegen de stroom in, veroordeeld te wachten op ballen die nooit bij hem aankomen. Was er iets om bij stil te staan? Een vrije trap die naast het doel ging, een schot op veertig meter van het doel, en een een-op-eensituatie met Valdés, die eindigt bij de keeper van Barcelona, die hem met een hand de bal ontfutselt. Dit wat voetbal betreft, want de rest van de wedstrijd werd de spanning hem te veel, en verscheen hij vaak bij opstootjes. Bijvoorbeeld toen hij een bal kreeg aangespeeld, en die bal dicht bij de dug-outs uit het veld rolde. Pep Guardiola pakte hem op, hield hem vast en liet hem vallen, net voordat Cristiano Ronaldo bij hem was om hem over te nemen. De Portugees reageerde zich af met een duw. De trainer wankelde. Andrés Iniesta kwam tussenbeide, en vervolgens Valdés. Een opstootje: scheldwoorden en meer geduw. Iturralde González, de scheidsrechter, voorkomt, met een gele kaart voor Ronaldo, dat het uit de hand loopt. Het publiek fluit de Portugees uit en hij antwoordt met nog meer woede aan het adres van zijn tegenstanders, maar voorbij Alves en Abidal komt hij niet. Verder voegt hij weinig aan de wedstrijd toe, behalve een discussie met Mourinho: de nummer 7 loopt naar de bank en vraagt om aanwijzingen of misschien wel om het wondermiddelje om het tij te keren, maar Mourinho antwoordt niet en blijft onder het dak van zijn dug-out zitten. Ronaldo blijft alleen achter met zijn problemen, zijn voetballend vermogen levert weinig meer op, en het wordt de zesde wedstrijd tegen Barcelona (Manchester en Real daarbij inbegrepen) waarin hij niet weet te scoren.

Messi heeft ook niet gescoord. Dat heeft hij nog niet gedaan tegen een team dat onder leiding stond van Mourinho, of dat nu Chelsea, Inter of Real was. Hij is genereus geweest en heeft David Villa twee uiterst bekeken assists gegeven. De Vlo heeft Carvalho, Lass, Pepe en Sergio Ramos ontregeld en die laatste krijgt een rode kaart na een onnodige overtreding op de Argentijn en een opstootje met Puyol en Xavi. Ramos verliest zijn kalmte. Niets abnormaals in deze wedstrijd, waarin de Madrilenen leren dat Mourinho's project nog steeds net in de steigers staat.

Cristiano Ronaldo verlaat het stadion zonder een verklaring af te leggen van wat er is gebeurd. En datzelfde doet Casillas.

Een gegeven: Mourinho is nog nooit met 5-0 verslagen. In de perszaal hervindt de trainer, voor deze ene keer, zijn rust. ‘Het is een nederlaag die heel makkelijk te verwerken

is,' zegt hij. 'Het is niet een van die nederlagen, na afloop van een wedstrijd die je verdiende te winnen en toch verloren hebt, of een wedstrijd waarin je steeds maar de paal raakt. Vandaag heeft een team op zijn best gespeeld, en het andere team speelde slecht. Als je verliest zoals vandaag, heb je geen recht om te huilen. Dan moet je harder werken. Ik zou morgen opnieuw willen spelen.' Hij zal bijna vijf maanden moeten wachten voor de volgende wedstrijd tegen Barcelona, de aftrap van een hele reeks aan clásico's: vier in minder dan een maand tijd. Maar eerst, op 9 februari 2011, ontmoeten Cristiano en Lionel elkaar in Genève, voor de vriendschappelijke wedstrijd Portugal-Argentinië. Een duel waarop lang gewacht is. De selecties hebben nog nooit tegenover elkaar gestaan. De drieëndertigduizend kaartjes voor het Zwitserse stadion zijn binnen enkele minuten uitverkocht. En op de zwarte markt vragen ze zeshonderd euro voor een kaartje dat normaal honderd euro kost. Iedereen heeft hoge verwachtingen. De wedstrijd wordt over de hele wereld uitgezonden en er zijn tweehonderdvijftig journalisten toegelaten, uit zestien landen. Maar de twee hoofdrolspelers geven van tevoren geen verklaringen, en de trainers proberen iedereen ervan te overtuigen dat er een wedstrijd tussen Portugal en Argentinië wordt gespeeld, niet tussen Ronaldo en Messi. Massimo Busacca geeft het beginsignaal nadat Michael Schumacher – de vijfvoudig wereldkampioen van de Formule 1 – de aftrap heeft verricht. Na negentien minuten trakteert Messi het publiek op een van zijn slaloms. Hij loopt twintig meter, omspeelt tegenstanders en met een steekpassje speelt hij Di Maria aan, de Madrileen. Hij schiet in de verre hoek van Eduardo, de keeper van Portugal. 1-0. Cristiano antwoordt, eerder toevallig dan moedwillig. Nani krijgt de bal op de rand van het strafschopgebied, hij omspeelt de Argentijnse defensie. Zijn voorzet wordt gestopt door Almeida, en de bal valt neer voor het doel. Cristiano hoeft maar voorbij Romero om de stand gelijk te trekken. 1-1. En dan mag het spektakel beginnen. De absolute sterren zijn de Argentijnse nummer 10 en de nummer 7 van Portugal. De andere twintig spelers op het veld hebben een bijrol. Maar in de zestigste minuut haalt Paulo Bento Cristiano van het veld. En hij stuurt Danny het veld op. De Portugezen doen de deur op slot omdat ze denken dat de wedstrijd gespeeld is. Maar niet voor de Argentijnen, die snakken naar een goed resultaat. Ze schakelen een tandje bij, op zoek naar de overwinning. En in de laatste minuut veroorzaakt Coentrão een penalty en geeft zo Messi de mogelijkheid net als Cristiano te scoren, en vanaf elf meter de winst te pakken. Dit spektakel is voorbij. We gaan weer terug naar de Spaanse competitie.

Op 16 april 2011 wordt in het Bernabéu de tweede clásico van het competitie gespeeld.

Sinds de vorige wedstrijd tussen de twee sterrenteams is er weinig veranderd. Het team van Pep Guardiola heeft de koppositie van de competitie niet meer afgestaan. Ze hebben zestien overwinningen op rij behaald, en daarmee hebben ze het record van Real Madrid uit seizoen 1960-1961 geëvenaard. Ze staan acht punten voor op naaste achtervolger Real Madrid. Vier dagen eerder heeft Barça zich geplaatst voor de halve finale van de Champions League, waar ze ook hier Real Madrid zullen tegenkomen.

Real heeft zich in de achtste finale ontdaan van zijn kwelgeest Lyon. Na 2562 dagen, vierenzeventig spelers, negen trainers en vijf voorzitters, plaatst Real Madrid zich weer

eens voor de kwartfinale van de Champions League. Dat was niet meer gebeurd sinds het seizoen 2003-2004. In de kwartfinale hebben ze Tottenham met gemak opzijgezet: 4-0 in Bernabéu, 0-1 in Londen. Madrid lijkt de wind in de zeilen te hebben. Velen beginnen al te dromen van de tiende Europacup, een trofee die in de vitrines van het Bernabéu ontbreekt sinds Zidane in de finale van 2002 scoorde. Maar voordat ze de finale op Wembley mogen spelen, moeten ze eerst nog een clásico spelen. Barça. De eerste wedstrijd is op 27 april in Camp Nou, de return is op 3 mei in Madrid. En daarnaast spelen de twee teams op 20 april ook nog de finale van de Copa del Rey.

We beginnen met de tweeëndertigste speeldag van de competitie. Het is de laatste mogelijkheid voor het team van Mourinho om nog spanning in het kampioenschap te brengen. Acht punten achterstand is veel, maar wie weet... Een overwinning van Madrid zou het moreel van de tegenstander kunnen breken, en misschien van invloed kunnen zijn op de rest van de wedstrijden. Het is ook zo dat Real Madrid op 3 april tegen Sporting Gijón een onverwachte nederlaag heeft geleden, waardoor Mourinho zijn eerste competitienederlaag in eigen huis kreeg te verduren in negen jaar tijd. Maar de clásico is een ander verhaal. Mourinho bereidt die voor met een beetje drama. In aanloop naar de wedstrijd vindt er een persconferentie plaats, en Mourinho zegt niets. Hij laat Aitor Karanka, zijn assistent, het woord voeren. De journalisten zien er de grap niet van in en lopen verontwaardigd de perszaal uit. Guardiola reageert op de stilte van Mourinho met een lofrede op het spel van de tegenstander: 'Ik heb Madrid nog nooit zo sterk gezien. In vier of vijf seconden is de bal van Casillas bij het doel van de tegenstander. Ze zijn nu sterker dan in de eerste seizoenshelft, ze zijn gevaarlijker, schieten vaker, springen hoger en in de tweede helft blijven ze samenwerken.' En hij voegt eraan toe: 'Mourinho heeft een heel sterk punt. Hij kan zijn team op verschillende manieren laten spelen. We zullen erg op onze hoede moeten zijn, want het heeft invloed op onze aanval en op onze verdediging.' Mourinho heeft voor sfeer gezorgd, en hij zal zonder twijfel de hoofdrolspeler van deze clásico's buiten het veld blijken te vervullen. Lionel Messi en Cristiano Ronaldo zullen dat doen óp het veld. De kleine nummer 10 begint met indrukwekkende statistieken aan de wedstrijd. Hij heeft achtenveertig doelpunten gemaakt in vijfenveertig wedstrijden. Daarmee heeft hij het clubrecord voor het aantal doelpunten in één seizoen overgenomen van Ronaldo Nazário de Lima, die in het seizoen 1996-1997 zevenenveertig doelpunten maakte in negenenveertig wedstrijden. En daarmee staat hij dertien doelpunten voor op Cristiano, zijn directe concurrent om topscorer te worden. De Portugees is echter van doorslaggevende waarde geweest in de kwartfinale van de Champions League, tegen Tottenham. En de twee sterspelers gaan nu, in het Bernabéu, op zoek naar het doelpunt dat ze nog niet gemaakt hebben: Ronaldo wil voor het eerst tegen Barcelona scoren, Lionel wil in zijn negende poging eindelijk eens tegen een team van Mourinho scoren. De Portugese trainer is bang dat er weer hetzelfde zal gebeuren als enkele maanden eerder, dat Madrid nog een vernedering te verwerken krijgt, maar dit keer in eigen huis. Hij laat zijn spelverdeler Özil en zijn aanvallers Higuaín, Adebayor, Benzema en Kaká op de bank. En hij ontwerpt een verdedigende opstelling, met alle spelers achter de bal en Pepe als laatste man. Het idee is heel simpel: het spel van

de tegenstander onmogelijk maken. Een catenaccio in de puurste, Italiaanse vorm. Winnen? Uit een dood spelmoment of uit een counter. Aan Cristiano de taak deze moeilijke opdracht te voltooien. Hij alleen, want het middenveld staat te ver achter hem. En aan het eind van de eerste helft is hij, na een corner en een kopbal van Ramos, dicht bij een doelpunt. Adriano haalt de bal van de lijn. En de tweede helft is nog maar net begonnen of de Portugees schittert met een magistrale vrije trap. De wedstrijd wordt spannender en Albiol haalt David Villa onderuit, die recht op het doel af ging. Een penalty en een rode kaart voor de centrale verdediger. Messi faalt niet vanaf elf meter. Een halfuur later faalt ook Cristiano Ronaldo niet. Hij maakt gelijk, ook vanaf de penaltystip, en eindelijk maakt hij een doelpunt tegen Barcelona. 1-1 is het eindresultaat van een armoedige pot voetbal. Een gelijkspel dat Barça dicht bij de eenentwintigste titel brengt, en dat Madrid vertrouwen geeft voor de komende wedstrijden. Zo veel vertrouwen dat de toeschouwers in het Bernabéu dit gelijkspel vieren als een overwinning. Een onvriendelijke wedstrijd waaruit opnieuw een polemiek voortkomt. En Mourinho werpt zoals gebruikelijk de eerste steen: in de perszaal beschuldigt hij de scheidsrechter, en schetst een intrige van duistere krachten die zijn teams steeds benadelen, of dat nu Chelsea, Inter of Madrid is. 'Ik ben het beu dat we elke keer tegen Barcelona met tien man eindigen. De wedstrijd was in evenwicht toen we met elf tegen elf speelden. Daarna met tien tegen elf, werd het ons bijna onmogelijk gemaakt te spelen tegen een elftal dat in balbezit het beste team ter wereld is. Ik zeg het nog maar eens: ik merk dat er verschillende arbitrale criteria gehanteerd worden bij wedstrijden van Real.' Maar er is nog een controverse, en daarin heeft Messi de hoofdrol. Als de wedstrijd bijna voorbij is, schiet hij de bal tegen de tribunes. Hij krijgt de bal niet onder controle op de flank, en in plaats van hem over de lijn te laten rollen, schiet hij hem in de richting van de fans van Madrid. De scheidsrechter straft hem niet, maar het publiek raakt uitzinnig. Pepe loopt op hem af en zegt: 'Ben je gek?' En de volgers van het internationale voetbal zijn verbaasd door de actie. Waarom deed de jongen uit Rosario dat? Hij is een persoon die bijna nooit uit zijn slof schiet. Waarom zo'n onsportief gebaar? De verantwoordelijke geeft geen verklaring en hij biedt al helemaal geen verontschuldiging aan. Zijn ploeggenoten zijn het die hem verdedigen. Ze hebben het over de ergernissen op het veld en over de dekking van Pepe, ze klagen erover dat de Madrileense centrale verdediger vijf duidelijke overtredingen kon maken zonder daarvoor een kaart te krijgen.

Dan is het 20 april, en zijn we in Valencia. Bij de finale van de Copa del Rey. De wedstrijd van het doelpunt van Cristiano dat hem de enige titel van het seizoen bezorgt, en het doelpunt dat het meest bezongen wordt door de fans van Madrid. Pas in de honderdste minuut lukt het Cristiano te scoren. Hij begint de wedstrijd als diepe spits, een positie die hem niet zo ligt. Hij vindt het moeilijk de bal aan te nemen met de rug naar het doel, moeilijk om het aanspeelpunt te zijn van alle ballen vanaf zijn eigen helft, de enige aanvallende speler van het team en het enige referentiepunt voorin. Hij moet rennen, zich leeg spelen, en werken voor de spelers die uit een counter bij hem aansluiten. Zoals Pepe, die bijna aan het eind van de eerste helft, na een pass van Ronaldo, op de paal schiet. In de eerste helft, die door Madrid wordt gedomineerd (Barcelona schiet niet één keer op doel),

is het Ronaldo die alles in zijn eentje moet doen. En in de tweede helft, als Barcelona zich herneemt, blijkt hij nog altijd geïsoleerd op het veld te staan. Na negentig minuten blijkt hij pas één keer recht op het doel te hebben geschoten. Hij moet wachten op de verlenging, op de honderdste minuut voor hij zijn frustratie van zo veel wedstrijden tegen Barcelona van zich af kan werpen. Di Maria maakt een actie met Marcelo, en zonder te veel op Alves te letten geeft hij vanaf links voor. Cristiano Ronaldo duikt op voor het doel, springt hoog in de lucht, boven Adriano uit, en raakt de bal vol met zijn voorhoofd. Pinto's sprong is zinloos. Doelpunt. Een doelpunt dat Real Madrid na bijna twintig jaar weer eens de Copa del Rey oplevert.

Dit keer wordt ook zijn directe rivaal verslagen, en niet alleen wat de einduitslag betreft. Messi heeft op alle mogelijke manieren geprobeerd een aanval op te zetten, maar hij liep zich steeds vast op de Madrileense defensie. Hij heeft te veel willen doen met de bal maar kwam daardoor niet aan scoren toe. Zijn schijnbewegingen bleken niets uit te halen. Na de rust speelt hij beter, en zijn dieptepass op Pedro is fantastisch, maar de grensrechter vlagt buitenspel en keurt het doelpunt af. Het deksel op de neus voor Lionel en de eerste nederlaag in een finale voor het team onder leiding van Guardiola.

Zeven dagen later is de eerste wedstrijd van de halve finales van de Champions League. En een dag eerder, in de perszaal van het Bernabéu, schiet Guardiola uit zijn slof. Iets wat nooit eerder is gebeurd. Mourinho heeft opmerkingen gemaakt over de arbitrale beslissingen tijdens de bekerfinale en over de scheidsrechtersaanstelling voor de eerste halve finale. 'Omdat meneer Mourinho me heeft getutoyeerd, me Pep heeft genoemd, zal ik hem vanaf nu José noemen,' zegt hij om te beginnen. En hij gaat door: 'Morgen om kwart voor negen spelen we een wedstrijd. Hij heeft het hele seizoen wedstrijden buiten het veld gewonnen. Ik schenk hem ook de Champions League. Die mag hij mee naar huis nemen. Wij houden het bij de wedstrijd, of we nu winnen of verliezen. In deze zaal mag hij de baas zijn, de man om wie het draait. De man die weet wat er in de wereld omgaat. Ik zal daar niet meer op reageren.'

Maar een dag later blijkt op het veld Lionel Messi de baas, de man te zijn om wie het draait. De Argentijn maakt twee doelpunten in twee acties. Eerst rondt hij succesvol een voorzet af van Afellay en later maakt hij een prachtige slalom en scoort zelf. Twee doelpunten die het behouden en ingegraven Madrid een nederlaag bezorgen. Ze probeerden weer te spelen als in de competitiewedstrijd tegen Barcelona. Door het spel van de tegenstander te frustreren, en zelf niet aan voetballen toekomen. Het is zo erg dat Cristiano Ronaldo na een kwartier spelen, ontheven van zijn taken als verdediger om als enige op de helft van de tegenstander te kunnen spelen, zijn armen naar zijn hoofd brengt en ten einde raad gebaren maakt naar zijn medespelers, om te kennen te geven dat ze hun eigen helft verlaten, dat ze hem ondersteunen, dat ze hem de bal aanspelen. En hij is het die aan het eind van de eerste helft de twee gevaarlijkste kansen van Madrid creëert. Hij vuurt twee schoten af op het doel, die Valdés aan het wankelen brengen. Maar als hij een duel aangaat, krijgt hij niet veel voor elkaar. Hij is niet te vergelijken met Messi, die aan het eind van de wedstrijd de man van de wedstrijd wordt. Terwijl Mourinho nog maar

weer eens 'de baas' van de perszaal blijkt. Hij twijfelt geen seconde om opnieuw spektakel te bieden. En hij overtreft zichzelf in deze provocatiekunst. 'Madrid ligt uit de Champions League,' zegt hij. 'We zullen met al onze trots naar Camp Nou reizen, en met alle respect voor de voetbalwereld, die me af en toe de keel uithangt. Ik ben het beu me in deze wereld te moeten ophouden, maar het is nu eenmaal onze wereld. We zullen gaan zonder Pepe, die niets heeft gedaan, en zonder Ramos, die niets heeft gedaan, en zonder de trainer, die niet op de bank mag zitten... Met een resultaat dat praktisch onmogelijk is om recht te trekken. En mochten we toevallig toch een doelpunt maken en wat ruimte creëren, dan maken ze ons toch wel af. Mijn vraag is: waarom? Waarom wordt andere teams niet toegestaan tegen ze te spelen? Ik begrijp het niet! Als ik de scheidsrechter en de UEFA zou zeggen wat ik denk over wat er vanavond is voorgevallen, dan is meteen mijn carrière voorbij. Ik weet niet waarom. Omdat ze Unicef sponsoren? Of omdat ze sympathieker zijn? Of omdat Villar (de voorzitter van de Spaanse Voetbalbond en vicepresident van de UEFA – LC) veel invloed heeft bij de UEFA? Maar feit is dat Barcelona iets heeft waar moeilijk aan te komen is: macht. Waarom werd Pepe uit het veld gestuurd? Waarom werden ons bij Chelsea vier penalty's tegen hen onthouden? Waarom werd Van Persie uit het veld gestuurd? Waarom werd Motta uit het veld gestuurd? Waarom zijn zij zo machtig? Hun macht zouden ze op voetballend gebied moeten hebben. En dat hebben ze. Daarmee zouden ze moeten winnen. Maar ze zullen wel een vieze smaak in hun mond hebben door te winnen op de manier waarop zij winnen. En je moet wel een heel nare persoon zijn als je daarvan kunt genieten. Guardiola is een fantastische trainer, maar hij heeft de Champions League gewonnen op een manier waarvoor ik me zou schamen. Want hij won op schandalige wijze op Stamford Bridge. En als hij dit jaar weer wint, wint hij na deze schandalige wedstrijd in het Bernabéu.'

Het blijkt een dure preek. De disciplinaire commissie van de UEFA legt hem op 6 mei een boete van vijftigduizend euro op en besluit hem voor vijf speeldagen te schorsen. Maar de trainer heeft zijn team en de aanhang getoond welke lijn ze moeten volgen. Cristiano Ronaldo schikt zich: 'Jullie hebben allemaal gezien wat er gebeurd is. Toen het nog elf tegen elf was, speelden we niet meteen goed maar hadden we wel de wedstrijd onder controle. Er gebeurt steeds hetzelfde in wedstrijden tegen Barcelona. Is het toeval? 0-0 zou geen slecht resultaat zijn geweest, dan hadden we maar hoeven te scoren in Barcelona. Daarbij waren we van plan Kaká te laatste twintig minuten in het veld te brengen. Maar toen werd Pepe uit het veld gestuurd en... We zijn erg verdrietig omdat ons altijd hetzelfde overkomt tegen Barcelona.' En natuurlijk bekritiseert hij de scheidsrechter, de Duitser Stark: 'Ik mocht geen woord zeggen. Ik mocht niemand iets zeggen want dat zou meteen een gele kaart zijn.' Er wordt hem gevraagd naar het optreden van Messi en hij reageert als door een wesp gestoken: 'Messi? Tegen tien is het makkelijk scoren. Mocht ik maar eens tegen tien man spelen, zoals hij dat kan.' En over de return maakt de nummer 7 zich geen illusies: 'Met 0-2 achterstaan, en dan een uitwedstrijd moeten spelen... In het voetbal kan veel gebeuren, maar we weten dat dit heel moeilijk wordt.'

Op 3 mei zit Mourinho niet op de tribune van Camp Nou. Hij ziet de wedstrijd op zijn hotelkamer. En hij ziet hoe zijn team meer durft, meer ambitie toont dan in de vorige

drie wedstrijden. Ze zetten Barça onder druk, ze zorgen dat ze in het eerste kwartier niet van hun eigen helft af kunnen. Maar beetje bij beetje beginnen de Catalanen hun eigen spelletje weer te spelen, en raakt Messi tot bij Casillas, die in vijf minuten tijd drie keer een redding moet verrichten. Na de rust lijken de Madrilenen weer meer energie te hebben. Cristiano, die tot dan nog geen goede kans had gekregen, en die alleen nog maar een paar zinloze acties had gemaakt, heeft de hoofdrol in de controversie van deze avond, wanneer hij aangeraakt door Piqué vallend Mascherano onderuithaalt. Het doelpunt dat Higuaín vervolgens kan maken, wordt afgekeurd. De scheidsrechter ziet alleen hoe Mascherano valt en fluit voor een overtreding van Cristiano, die de beslissende pass gaf.

Barça reageert van schrik, en Pedro komt na een assist van Iniesta vrij voor Casillas. Hij faalt niet, en brengt Barcelona op voorsprong. Maar Madrid geeft niet op. Di Maria schiet op de paal, pakt de rebound en speelt Marcelo aan, die de stand gelijktrekt. Het einde van de wedstrijd is spannend, maar er vallen geen doelpunten meer. Barça heeft alles onder controle. Messi scoort dit keer niet, maar loopt in totaal wel meer dan acht kilometer, hij werkt als alle anderen. Hij lokt een waarschuwing uit voor Carvalho, en gele kaarten voor Xabi Alonso, Marcelo en voor Adebayor. Er worden twaalf overtredingen op hem gemaakt en hij eindigt doodmoe. Met of zonder goal, hij was van waarde in deze wedstrijd die eindigt in 1-1, en die Barcelona de toegang verschaft tot Wembley, waar het op 28 mei tegen het Manchester United van sir Alex Ferguson zijn vierde Europacup zal winnen. De Catalanen vieren feest op het gras en Messi lijkt onder de indruk van de sfeer van Camp Nou. En net wanneer het hem te veel lijkt te worden komt Pep Guardiola die zijn sterspeler eens stevig omhelst.

Ondertussen klagen de Madrilenen over de rol van de scheidsrechter, over een duister intrige dat nog maar eens hun rivalen heeft bijgestaan. Allemaal, van Karanka tot Iker Casillas, hebben ze Mourinho's lessen uit het hoofd geleerd. Cristiano Ronaldo gaat los: 'We wisten dat dit zou gebeuren, en het is opnieuw gebeurd. Het doelpunt van Higuaín was een zuiver doelpunt. Het is alles bij elkaar opgeteld. Dan moet je denken aan wat er in het Bernabéu gebeurde en wat er vandaag gebeurde. Barça heeft een geweldig team, maar er zit meer achter... Ik wil er niets achter zoeken, maar het is moeilijk,' zegt de Portugees. En hij twijfelt niet wanneer hij Mascherano beschuldigt van vals spel, door een overtreding te fingeren, die hij niet beging: 'Bij Liverpool was hij niet zo. Hij heeft vals leren spelen bij Barcelona,' zegt hij.

Het zijn dezelfde discussies als na de wedstrijd in het Bernabéu, dezelfde van een maand aan controverses en preken van Mourinho. Een maand later is het rumoer gaan liggen, en vanuit Portugal geeft Cristiano toe: 'We kunnen ons niet blijven beklagen. We hadden genoeg potentie om te winnen maar dat is ons niet gelukt. Dan moet je niet zeggen dat het aan de scheidsrechters ligt. Er zijn veel dingen gebeurd in de competitie en in de Champions League, maar ik wil het er niet meer over hebben.' En over Barcelona zegt hij nog: 'Ze speelden beter en ze wonnen niet door toeval. Ze wonnen omdat ze beter waren.' Cristiano's uitdaging is nu om ze te verslaan. 'Geen enkel team is onverslaanbaar. Barcelona heeft een geweldig team, een goede trainer, maar de volgende keer zullen wij er

staan,' zegt hij, en daarbij vindt hij: 'Moeilijke uitdagingen hebben een bepaalde aantrekkingskracht.' Zoals Messi verslaan? In het seizoen 2010-2011 kwam de Argentijn als winnaar te voorschijn: 2-1. Maar het duel tussen de twee wereldsterren gaat gewoon door. En wie is nu de beste? Wordt vervolgd...

CR7 en Mourinho

‘De coach is allereerst mijn vriend; daarna is hij mijn trainer; en ten derde is hij iemand die ik bewonder.’

Beste mannelijke sporter: Cristiano Ronaldo. Beste trainer: José Mourinho. In de categorie sport zijn zij de grootste winnaars van de zestiende editie van de Portugese Golden Globes. Het is een initiatief van het tijdschrift *Caras* en de televisiezender SIC, dat de beste prestaties op bioscoop-, muziek-, mode- en sportgebied moet bekronen. Ronaldo verslaat dankzij zijn doelpuntenrecord in de Spaanse competitie rallyrijder Armindo Araújo, Fabio Coentrão (speler van Benfica, die de overstap zal maken naar Real Madrid), en João Pina, die goud behaalde tijdens de Europese kampioenschappen judo. Mourinho, die de prijs voor de tweede keer op rij wint (hij kreeg hem ook in 2010, dankzij zijn Champions League-titel met Inter), verslaat Jorge Jesús van Benfica, Domingos Paciência van Sporting, en Rui Rosa, de trainer van de Portugese judoselectie.

Het gala is op zondag 29 mei 2011 en vreemd genoeg is geen van de winnaars aanwezig in het Coliseu dos Recreios, de locatie van de prijsuitreiking in Lissabon. Ronaldo is bij de nationale selectie voor de kwalificatiewedstrijd tegen Noorwegen, voor het EK 2012. Mourinho is in Madrid gebleven om zich te kunnen voorbereiden op het nieuwe seizoen, nu hij, na het vertrek van Jorge Valdano, alle macht in handen heeft. De voetballer wordt vertegenwoordigd door zijn zus Cátia Aveiro, en de trainer door zijn goede vriend João Graça.

De Golden Globe is een van de vele prijzen die Cristiano en Mourinho gewonnen hebben, twee idolen in Portugal, twee Madrilenen en twee mannen die een nauwe, soms polemische relatie hebben.

In april 2010 wint het Inter van José Mourinho in San Siro met 3-1 van Barcelona, in de eerste wedstrijd van de halve finale van de Champions League. Tijdens een persconferentie vragen ze Cristiano vervolgens naar zijn mening over zijn landgenoot. ‘Ik zal eerlijk en kort antwoorden. Ik hou van mensen met een winnaarsmentaliteit. Ik ben tevreden met het werk van Pellegrini, en op dit moment wil ik het niet over andere trainers hebben,’ zegt de Portugees. Enkele weken later gaat het gerucht dat Mourinho weleens de nieuwe trainer van Real Madrid zou kunnen worden. Sky Sport News gaat achter het nieuws aan. En Ronaldo legt uit: ‘Mourinho is een heel bijzondere trainer. Hij heeft bewezen dat hij een van de beste trainers ter wereld is. Het kan best zijn dat mensen moeite hebben met zijn karakter. Maar ik ken hem goed, en ik kan het goed met hem vinden. Ik weet hoe hij is: hij is een winnaar.’ En aan de journalist die hem vraagt: ‘Zou je graag zien dat hij naar Madrid komt nadat hij de Champions League heeft gewonnen met Inter?’ antwoordt hij: ‘Het is nu niet het moment om het daarover te hebben. Ik denk nu alleen maar over het spelen van een goed wereldkampioenschap met Portugal, niet over de

mogelijke transfers of over wie er trainer moet worden bij Real Madrid. Ik kan hem alleen maar succes wensen voor de finale van de Champions League. We zijn allebei Portugees en daarom hoop ik dat hij de Champions League wint.'

Op 22 mei wint Mourinho in het Santiago Bernabéu de Champions League: Inter verslaat Bayern München met 2-0. Vier dagen later maakt Florentino Pérez bekend dat Manuel Pellegrini ontslagen is en hij bevestigt de overstap van José Mourinho naar Madrid. Cristiano, die op dat moment bij de selectie van het wereldkampioenschap in Zuid-Afrika zit, is tevreden. 'Ik hou van trainers met een winnaarsmentaliteit, zoals Mourinho. De titels die hij gewonnen heeft met de clubs waar hij trainer was, zeggen genoeg. Ik hoop,' zo verklaart Ronaldo aan *Público*, 'dat ik meerdere titels met hem kan winnen. Want dat was waarom ik naar Real Madrid ben gekomen. En ik heb er veel vertrouwen in dat dat zal gebeuren.'

José Mourinho heeft het zelf in een interview aan *Marca* over de kwaliteiten van zijn landgenoot: 'Cristiano is een fenomeen. Niemand mag hem bekritisieren omdat hij in zijn vakantie met Paris Hilton wordt gezien, omdat hij naar Los Angeles gaat of een Ferrari koopt. Wie werkt zoals hij, is uitermate professioneel bezig. Hij is nu al een legendarische voetballer. Om tot de categorie van Pelé, Maradona of Di Stéfano te behoren, hoeft hij alleen nog maar een paar titels te winnen.'

Mourinho weet waarover hij spreekt, en hij zegt dat Cristiano niet tevreden is over zijn eerste seizoen bij Madrid, 'omdat hij geen titels heeft gewonnen. Ik geloof niet,' zo zegt hij, 'dat hij tevreden is met enkel een ongelooflijk seizoen of met de zesentwintig doelpunten in de competitie.'

Inderdaad, Mourinho kent zijn toekomstige speler goed. Hij kent hem sinds hij bij de jeugd van Sporting Lissabon speelde. 'Hij moest een wedstrijd spelen tegen União Desportiva de Leiria. En wij moesten daarna op hetzelfde veld trainen,' zo herinnert Mourinho zich. 'Dus keken we naar de wedstrijd. Even later liep ik naar mijn assistent en zei hem: "Daar loopt de zoon van Marco van Basten." Het was een aanvaller, een heel elegante speler wat bewegingen betreft, en hij had veel techniek. Hij deed me denken aan Van Basten. Ik wist zijn naam niet, maar ik moet toegeven dat hij ons verpletterd achterliet omdat hij zoveel beter was dan de rest van het team.'

Sindsdien hebben de wegen van Cristiano en Mourinho elkaar vaak gekruist. In de Portugese competitie, toen de huidige trainer van Madrid Porto twee kampioenschappen en een Champions League-titel bezorgde, en Cristiano op het hoogste niveau debuteerde met Sporting Lissabon. Ze komen elkaar opnieuw tegen in Engeland: de een op de bank bij Chelsea, de ander in het shirt met het nummer 7 van Manchester United. Cristiano komt aan in Groot-Brittannië in 2003 en twee jaar later is hij wereldberoemd. Mourinho komt in juni 2004 aan op Stamford Bridge en wint twee opeenvolgende Premier Leagues, waardoor Ronaldo gevraagd wordt of Mourinho hem overschaduwet als dé Portugees in Engeland.

'We hebben het over een trainer met diens palmares en over een speler en diens

palmares. Mourinho is een geweldige trainer, een van de grootste namen in de Premier League. Maar ik heb een eigen positie verworven. En wat Portugal betreft is het goed dat er twee personen zijn over wie gesproken wordt, al hebben ze heel andere posities in het voetbal. We komen elkaar af en toe tegen wanneer onze teams tegen elkaar spelen, maar we zijn vrienden,' vertelt Cristiano na afloop van het seizoen 2005-2006 aan de Portugese media.

Maar een jaar later breekt een *war of words* uit tussen de twee, een verbale oorlog. Als hij nu nog herinnerd wordt aan de discussies die hij met Mourinho voerde, zegt Cristiano: 'Gedane zaken nemen geen keer.' Maar destijds zorgde hun vete voor veel rumoer in de sportbijlagen.

Op zondag 22 april 2007 strijden Manchester United en Chelsea om het kampioenschap. The Blues hebben zojuist gelijkgespeeld tegen Newcastle en de scheidsrechter heeft hun een penalty onthouden, terwijl een dag eerder The Red Devils op Old Trafford profiteerden van een penalty die niet gegeven werd aan hun tegenstander Middlesbrough. José Mourinho, de trainer van Chelsea, zegt tijdens de persconferentie 'dat er kennelijk een nieuwe regel is ingevoerd in het Engelse voetbal: niet fluiten als United een penalty veroorzaakt of wanneer Chelsea er een hoort te krijgen'. En hij voegt eraan toe: 'Ik geloof niet dat ik gestraft kan worden voor het spreken van de waarheid... Als iemand me hiervoor wil straffen, laat hem zijn gang gaan. Het zou het eind van de democratie betekenen en de terugkeer naar vroeger tijden.'

Woorden die een verbale oorlog ontketenen tussen de Portugees en Manchester United. Want de eerste die op deze verklaringen reageert is Cristiano Ronaldo, die op 22 april de prijs als beste speler van de Premier League heeft ontvangen. 'Ik wil eigenlijk niet praten over Mourinho en zijn geklaag over de scheidsrechters. Iedereen weet hoe Mourinho is,' zegt Ronaldo op Portugese televisie. 'Hij zegt altijd iets om de aandacht te trekken, vooral wanneer hij niet tevreden is met het rendement van zijn spelers. Wanneer hij het bij het verkeerde eind heeft, zal hij dat niet toegeven.'

Mourinho's antwoord laat niet op zich wachten. Twee dagen later zegt hij op RTP TV: 'Iemand die de beste speler ter wereld wil en kan zijn, moet voldoende eerlijkheid en volwassenheid hebben om in te zien dat tegen feiten geen argumenten zijn in te brengen. Als hij ontkent dat Manchester United dit seizoen een penalty heeft veroorzaakt die toch niet gegeven is, dan liegt hij. En wie liegt, zal nooit het niveau bereiken dat hij nastreeft.'

Dan verschijnt sir Alex Ferguson ten tonele om Cristiano te verdedigen. Tijdens een persconferentie gaat hij er maar over door. 'Ronaldo heeft een mening. Dat betekent niet dat hij een leugenaar is.' En over Mourinho zegt hij: 'Hij is een man die voor niemand respect heeft, behalve voor zichzelf. Het lijkt of hij een persoonlijke kruistocht is begonnen. Ik ben verbaasd dat ze hem geen sanctie hebben opgelegd. Hij zegt dat de regels van het voetbal veranderd zijn. Ik zou weleens willen weten wie dat dan heeft gedaan. Wij? De Engelse bond? De UEFA? Jezus Christus! Altijd gaat hij maar tekeer! Ik geloof niet dat hij correct handelt.' En hij gaat verder: 'We hebben allemaal te maken met

goede en slechte arbitrale beslissingen. Hij herinnert zich bijvoorbeeld niet het doelpunt dat wij maakten en dat afgekeurd werd, toen we van Porto verloren voor de Champions League. Hij vond het maar niets dat wij toen ons beklag deden. Maar daarna zijn wij elkaar niet in de haren gevlogen.’ Ferguson is ervan overtuigd dat Mourinho probeert ‘verschrikkelijk veel druk te leggen op de scheidsrechters. Hij is intelligent genoeg. Voor sommigen is hij een held. Ik weet niet wie hier de held is en wie de schurk. Maar alles is van tevoren ingecalculerd. We hebben nog vier wedstrijden te spelen. En als we nog een penalty krijgen, krijgt Mourinho zijn gelijk. Zo hoort het niet te zijn.’

In de discussie neemt ook Queiroz deel, op dat moment de assistent van Ferguson. ‘Mourinho heeft zijn eigen stijl. Hij probeert altijd de aandacht af te leiden van de dingen die hem goed uitkomen. Zo is hij. Wij zijn anders, want wij hebben de nederigheid om de waarde van onze rivalen te erkennen.’

Na de wedstrijd tegen Bolton, die eindigt in 2-2, en die zorgt dat Chelsea op vijf punten van leider United komt te staan, praat Mourinho tijdens de persconferentie opnieuw over Cristiano: ‘Die jongen heeft enkele verklaringen gegeven waardoor hij niet echt respectvol of volwassen overkomt. Misschien is het het gevolg van een moeilijke jeugd, zonder opvoeding. Sir Alex vond het nodig zijn jongen te beschermen. Dat is normaal. Ik heb geen enkel probleem met Ferguson. En ik heb geen enkel probleem met de jongen.’

Deze verklaringen halen het bloed onder de nagels van de trainer van United vandaan. ‘Misschien is het zijn tactiek wel om de jongen aan het wankelen brengen. Ik weet het niet. Wat wel ik wel weet is dat, wanneer je uit een arme familie komt, dat nog niet betekent dat je slechte manieren hebt. Ronaldo heeft principes en een eigen mening,’ verklaart sir Alex, en hij voegt eraan toe: ‘Er zijn mensen die heel goed opgevoed zijn maar geen principes hebben. Laten we het daar maar op houden.’

Maar de verbale oorlog eindigt pas wanneer Mourinho, tegen zijn gewoonte in, Cristiano excuses heeft aangeboden. ‘Mourinho heeft me zijn excuses aangeboden,’ bevestigt Ronaldo. ‘Ik heb geen enkel probleem met hem. Wat mij betreft is het onderwerp nu afgesloten.’

De excuses volgen in een telefoongesprek tussen Mourinho en Cristiano, vertelt Jorge Mendes, de agent van beide Portugezen. En dat telefoontje vond net plaats voor de Premier League-wedstrijd tussen Chelsea en United. Enkele weken later, in de aanloop naar de FA Cup-finale tegen Manchester United, die gespeeld gaat worden in het nieuwe Wembley Stadium, antwoordt Mourinho op de vraag of hij Ronaldo nog iets wil meegeven voor de wedstrijd: ‘Ik wens hem een goede wedstrijd, hoop dat hij correct is tegenover zijn tegenstanders, en ik hoop dat de wedstrijd zonder blessures verloopt, want die wens ik zelfs mijn tegenstanders niet toe.’

De polemiek is uit de wereld. Mourinho verlaat Chelsea op 20 september 2007 en Cristiano vindt het jammer. Hij denkt dat de Blues zonder José Mourinho ‘een heel ander team worden. Je moet Chelsea nooit afschrijven voor het kampioenschap, maar ik heb het

idee dat dit seizoen hun minder goed zal afgaan,' verklaart hij in het Weense dagblad *Heute*.

Drie jaar later staan de twee Portugezen samen onder contract bij Real Madrid. En de eerste indrukken van de voetballer zijn uitstekend. Hij zegt dat Mourinho een bijna niet te kloppen trainer is. 'Het bewijs daarvoor is de manier waarop hij de Champions League met Inter won. Ik heb veel wedstrijden van de Italianen gezien, en Mourinho was van doorslaggevende waarde voor de winst in de Champions League, de competitie én de beker.' Hij heeft vertrouwen in hem, en verzekert dat ze dit jaar 'gaan strijden voor de titel in alle competities. Mourinho heeft al bewezen dat het kan in zijn eerdere periodes bij Inter en Porto. Hier moet hij dat ook kunnen.'

In oktober, na winst in de Champions League-wedstrijd tegen AC Milan (2-0), zegt Cristiano, die uit een vrije trap een doelpunt heeft gemaakt: 'Iedereen is tevreden nu Mourinho de trainer is. Wanneer de dingen niet gaan zoals je wilt, is het normaal dat er mensen ontevreden zijn maar dit seizoen verloopt uitstekend. Ik dank God dat alles goed gaat. Mourinho is fantastisch. Ik ben hem dankbaar dat hij hierheen is gekomen, en met alle titels die hij gewonnen heeft, is werken met hem een waar genoegen. Ik heb altijd gezegd dat ik graag onder Mourinho wilde spelen en die droom is uitgekomen. En ik ben niet de enige die tevreden is, ook mijn ploeggenoten vinden het geweldig dat hij trainer is. Ik hoop dat we de Champions League kunnen winnen.'

En Mourinho op zijn beurt vindt Cristiano onaantastbaar, een vaste waarde in het basiselftal. Hij beschrijft hem als: 'Een nederige en eenvoudige werker, die met een imago rondloopt dat om hem heen opgetrokken is en dat niets te maken heeft met hoe hij in het echt is. Hij is een echte prof die leeft voor het voetbal, die probeert steeds beter te worden.' Wat Mourinho betreft is zijn landgenoot de beste speler ter wereld. 'Er zijn maar twee mogelijkheden. Cristiano? Messi? Als je Cristiano op één zet, moet Messi op twee staan. Als je Messi op één zet, hoort Cristiano op twee. Voor mij is er geen twijfel: Cristiano is de allerbeste.' Mourinho is ervan overtuigd dat CR7 nog vele jaren tot de absolute top zal behoren, want hij ziet 'geen enkele speler die de komende jaren zijn niveau zou kunnen halen'.

10 januari 2011. Lionel Messi wint in het Congresgebouw van Zürich, vóór zijn twee ploeggenoten Andrés Iniesta en Xavi Hernández, de Gouden Bal van de FIFA. Het is zijn tweede Gouden Bal. Cristiano zit niet bij de laatste drie. José Mourinho daarentegen betreedt het podium om de prijs voor de beste trainer in ontvangst te nemen. Hij heeft de Spaanse bondscoach Vicente del Bosque en Pep Guardiola verslagen. Over de prijs die Messi wint, zegt de Portugees: 'Voor mij zijn Messi, Iniesta en Xavi buitengewoon sterke spelers. En als Messi de prijs krijgt, moet je daar respect voor hebben. Natuurlijk had ik graag gezien dat Sneijder de prijs zou krijgen voor wat hij afgelopen jaar gepresteerd heeft, of Cristiano Ronaldo, omdat ik hem nu train, maar ik heb respect voor de speler die verkozen is.' Nogmaals laat Mourinho zijn pupil niet vallen, en gedurende het hele seizoen beschermt hij hem tegen elke aanval. Wanneer Cristiano in september, kwaad omdat het publiek in Bernabéu hem uitgefloten heeft tijdens de wedstrijd tegen Osasuna, de aanhang

vraagt waarom ze hun energie niet beter gebruiken voor aanmoedigingen, valt Mourinho hem bij: 'Ronaldo is een jongen die zich met hart en ziel voor Madrid inzet. Hij vroeg alleen maar om eensgezindheid tussen het team en het publiek. En dat op een positieve manier.'

Meer dan eens is er een polemiek met de arbitrale beslissingen als onderwerp. Zoals gebruikelijk verklaart José Mourinho: 'De tegenstanders trappen naar Cristiano, terwijl ze andere aanvallers uit de weg gaan, bang voor hen zijn. Tegen andere spelers maakt niemand zulke overtredingen.' Een idee waar Ronaldo het in kan vinden na een overtreding van Leko, de verdediger van Dinamo Zagreb, in de eerste wedstrijd van de Champions League 2011-2012. 'Ik word nooit door de scheidsrechters beschermd. Anderen beschermen ze wel, niemand mag een vinger naar hen uitsteken. Maar mij,' zo zegt de nummer 7 van Madrid, 'mogen ze zomaar omver kegelen. Ik snap dat niet.'

De toespeling op Messi en naar Barcelona is overduidelijk.

Na een wedstrijd tegen Barça, in de eerste wedstrijd van de halve finales van de Champions League, volgt dan een eerste botsing tussen de twee Portugezen.

'Vindt een offensieve speler als jij de tactiek die je team uitvoert aantrekkelijk?' wordt Cristiano gevraagd na afloop van de wedstrijd die Madrid met 0-2 verloren heeft. En hij antwoordt geheel oprecht: 'Nee, ik hou er niet van maar ik moet me aanpassen aan de mogelijkheden die we hebben.' Het is een bondig maar onweerlegbaar antwoord, dat voor felle discussies zorgt in de media en dat Mourinho helemaal niet kan plezieren. Het is de eerste kritiek die uit de kleedkamer komt, en dan ook nog van zijn sterspeler. 'Hij mag zeggen wat hij wil. Het is zijn mening. Dat is verder geen probleem,' antwoordt Mou. Het lijkt alsof daarmee de kous af is. Maar nee. Dan volgt de straf voor Cristiano. De trainer neemt hem niet op in de selectie voor de wedstrijd tegen Zaragoza, een wedstrijd die van groot belang is voor het kampioenschap.

'Een technische beslissing,' legt Mourinho uit, 'extra rust met het oog op het nieuwe duel tegen Barça in Camp Nou.' Maar niemand gelooft hem: de nummer 7 is in het hele seizoen maar één keer buiten de ploeg gelaten: in december voor een onbeduidende wedstrijd voor de Copa del Rey tegen Levante. Het is een boetedoening voor de kritiek die hij spuide op het systeem van de trainer. Een manier waarop hij zijn speler duidelijk wil maken dat die zijn mond hoort te houden. Cristiano is verontwaardigd door de opgelegde straf en Mourinho is woedend, omdat zijn pupil zijn tactiek publiekelijk te kijk heeft gezet. *El País* schrijft erover: 'Tijdens de voorbereidingen in Barcelona, in de aanloop naar de clásico in de Champions League, voerden de speler en Mourinho in het bijzijn van de selectie de discussie die hen al enkele weken uiteendrijft. Volgens een getuige wees Mourinho naar zijn speler en zei: "Cris, jij moet niet klagen dat we verdedigend spelen, want je weet dat het door jou komt dat wij zo moeten spelen. Omdat jij niet wilt verdedigen.'

Mourinho is ervan overtuigd dat Cristiano alleen maar door zijn systeem een van de beste doelpuntenmakers ter wereld is. Het is een systeem in dienst van de aanvaller: het

stelt hem in staat af te wachten zonder zich in te spannen, waardoor hij energie kan sparen voor zijn rush en voor het afronden op doel. Daarom tolereert hij geen kritiek van de enige speler van wie hij alles accepteert, en rondom wie hij een systeem heeft ontworpen. De polemiek is begonnen en de kranten schrijven pagina's vol over de zaak. De beroemde war of words die de twee in Engeland hadden wordt uit de archieven opgediept. En er wordt gezegd dat dit weleens het begin van het einde zou kunnen zijn, een breuk tussen de twee sterren van Madrid. Maar zover komt het niet.

Aan het eind van het seizoen lijkt alles weer opgelost. En wanneer de zender Cadena COPE aan Cristiano vraagt of zijn 'rust' tijdens de wedstrijd tegen Zaragoza een straf van Mourinho was, antwoordt hij: 'Ik weet het niet. Dat moet je aan Mourinho vragen. Zodra hij naar jullie studio komt voor een interview, vraag je het hem.' En over zijn verklaringen na de wedstrijd tegen Barça antwoordt hij kort: 'Dat is al uitgesproken. Ik heb met mijn ploeggenoten gesproken en met de trainer. Soms hoor je niet te zeggen wat je denkt. Soms zeg je dingen die je niet wil zeggen. Het was niet met kwade opzet, maar ik was gefrustreerd door de wedstrijd en door de rode kaart van Pepe. Soms is wat ik wil zeggen wel niet helemaal waar. Maar dat hoofdstuk hebben we al achter ons gelaten. Niemand is perfect.'

Zelfkritiek en een positief resultaat voor zijn relatie met Mou. 'Voor mij was het belangrijk dat hij naar Madrid kwam. Niet alleen omdat hij een Portugese trainer is, want dat maakt niet zo heel veel uit. Wel omdat hij in alle competities waar hij uitkwam aangetoond heeft dat hij de beste is. Want voor mij zijn de besten degenen die in verschillende competities hun kunnen tonen, niet die in slechts één competitie aantonen dat ze goed zijn. En hij heeft het bewezen. Als je hier goed bent, moet je ook goed zijn in andere landen. En voor mij is hij de beste omdat hij alle kampioenschappen in de wacht heeft gesleept waaraan hij heeft deelgenomen. Hij heeft een echte winnaarsmentaliteit. En alleen de spelers die met hem gewerkt hebben, weten hoe hij in het echt is. De anderen weten niet wat er echt gebeurt in de kleedkamer of tijdens de trainingen, en toch hebben ze een mening over hem. Ze vinden hem sympathiek óf niet, net als bij mij. Voor mij is hij een geweldige, fenomenale trainer, en ik hoop dat ik nog vele jaren met hem mag samenwerken.' Mourinho of Ferguson, wie is de beste trainer? 'Ze zijn heel verschillend. Je kunt geen Ferrari met een Porsche vergelijken,' antwoordt Cristiano. 'Je houdt meer van Ferrari of je houdt meer van Porsche. Het zijn verschillende meningen. Voor mij zijn alle trainers met wie ik gewerkt heb de beste. Op dit moment ben ik erg onder de indruk van Mourinho, door zijn trainingsmethodes, die echt heel goed zijn. Maar ik kan Ferguson en Mourinho niet met elkaar vergelijken.'

En in september 2011, wanneer er een nieuw seizoen begint en hij met *Marca* spreekt, steekt hij opnieuw de loftrompet over zijn trainer: 'De coach is allereerst mijn vriend, daarna is hij mijn trainer, en ten derde is hij iemand die ik bewonder.'

Passies en obsessies

PASSIES:

Voetbal
Tafeltennis
Atletiek
Tennis
Zwemmen
Muziek
Auto's
Familie
Vrienden
Madeira

OBSESSIES:

Buikspieroefeningen
Zijn wenkbrauwen
Zijn kapsel
De strijd tegen het roken
Zijn dieet
De lengte van het gras voor zijn huis
Zijn privéleven
Nummer 7
De bal
Het doel
De titels
Messi
De Gouden Bal
Proberen de beste te zijn
Perfectie

PASSIES

Wie in een zoekmachine op internet naam en achternaam van CR7 én het woord 'passie' intikt, komt op een gegeven moment het zoekresultaat 'Cristiano Ronaldo zorgt voor passie' tegen. Hij bezorgt de fans van Madrid passie, hij zorgt voor passie in Portugal, in Engeland, Washington en Azië, bij het vrouwelijk publiek, bij de kinderen die profvoetballer willen worden, bij de gaygemeenschap (het tijdschrift *Gay Times* koos hem in 2009 bijvoorbeeld als meest sexy man ter wereld). Waar je ook gaat, naar een stadion, een vliegveld, een kledingzaak of een restaurant, de Portugees zorgt dat veel harten sneller slaan. Door idolatrie, jaloezie, haat of liefde. Voor de een is hij een held, voor de ander een schurk, voor sommigen is hij het voorbeeld van de perfecte moderne voetballer, voor anderen is hij slechts een gewone voetballer. De een noemt hem een god, de ander een duivel. Vanaf het moment dat hij in Engeland landde, laat Cristiano niemand onverschillig. Er zijn mensen die hem waarderen omdat hij geen blad voor de mond neemt, en er zijn er die hem daardoor verwaand vinden. Maar wat zijn nu echt de passies van een man die zo veel passie oproept? Dat zijn de normale passies van een jonge, rijke, knappe en beroemde voetballer: merkkleding, accessoires, snelle sportauto's... Zijn laatste aanwinst: een Ferrari 599 GTO, die van nul tot honderd kilometer per uur optrekt in slechts 3,35 seconden, dankzij zijn V12-motor. Een machine die lijkt op de beroemde Batmobile. Eerder had Ronaldo al een Mercedes, een Porsche 911, een Bugatti Veyron, een Bentley Continental GT Speed, een Aston Martin DB9, een Maserati Gran Cabrio, en zelfs een Ferrari 599 GTB Fiorano, een V12 van 6.0 liter en 612 pk waarmee de Portugees op 8 januari 2009 in Manchester crashte. Een vreselijk ongeluk waarbij Cristiano met de schrik vrij kwam.

Waar Cristiano na voetbal het meest van houdt, is tafeltennis. Hij leerde het spelen toen hij nog klein was, in Madeira, waar al jarenlang clubs bestaan die op nationaal niveau spelen. Hij ging ermee door in de jaren toen hij bij Sporting voetbalde en is er sindsdien nooit mee gestopt. Hij kijkt graag naar wedstrijden en hij is er dol op zijn vrienden en ploeggenoten uit te dagen. Hij schijnt goed te kunnen spelen en hij heeft al vaak verteld dat de tafeltennistrainer van Sporting hem ooit voorgesteld had bij zijn team te komen spelen. Maar... hijzelf wilde voetballer worden. Verder houdt hij veel van tennis – een tennisveld ontbrak dan ook niet op zijn Engelse landgoed –, atletiek, zwemmen (inderdaad: een zwembad is onmisbaar waar hij woont).

Muziek: ja, nog een passie. Cristiano heeft zelfs een ballade gezongen voor een reclamespot van Banco Espírito Santo. Een reclamefilmpje dat ludiek ingaat op de geruchten over het leven van de Portugese sterspeler in Madrid. Zijn vrouwelijke bodyguards, een veronderstelde tweelingbroer die hem in de rust van de wedstrijd aflost, en zijn geheime muzikale kant, die hem doet dromen van het opnemen van een cd in het Spaans. 'Zingen is niet mijn sterkste punt,' geeft hij zelf toe in een interview met Real Madrid Televisión. Maar hij zingt niet alleen in reclamespots, hij zingt ook in de kleedkamer, voor Pepe, Marcelo en soms voor Casillas. 'Elke speler houdt van muziek en we luisteren ernaar tijdens de trainingen, tijdens de reizen, tijdens de wedstrijden... Ja,

muziek maakt deel uit van mijn leven. Ik ben opgegroeid in een muzikale omgeving. Mijn zus was zangeres en toen ik nog bij mijn familie op Madeira woonde, gingen we vaak naar traditionele muziekkuitvoeringen. Ik heb geen favoriet muziekgenre, dat hangt af van het moment, van het gezelschap, van veel factoren,' zegt de Portugees. Voor een wedstrijd houdt hij van muziek met een goed ritme, na een goal houdt hij van het ritme van 'Ai se eu te pego' van Michel Teló, om daar samen met Marcelo op te dansen.

Familie en gezin: noem het hoe je wil, passie, liefde, kinderlijke of broederlijke toewijding, maar het belangrijkste voor een jongen die zijn huis en familie op zijn twaalfde heeft moeten achterlaten, dat zijn zijn moeder, zijn zussen, zijn broer, zijn zwager, zijn neefjes Rodrigo en Dinis, zijn nichtjes Beatriz en Eleonor en zijn neef Nuño, een familie waar ook zijn vertegenwoordiger Jorge Mendes deel van mag uitmaken. Hij heeft altijd gezegd dat zijn familie het belangrijkste is in zijn leven, dat zijn moeder een belangrijke steun voor hem is, dat hij met haar een speciale band heeft, dat hij als kind verwend is, dat ze hem nooit in de steek heeft gelaten, dat zijn vader hem steunde en hem veel gegeven heeft, dat hij het hem allemaal terugbetaald heeft, zoals dat hoort. Dat hij voor zijn moeder een pensioen regelde toen hij het miljoenencontract bij Manchester tekende. Dat hij zijn vader jammerlijk probeerde te redden van zijn alcoholverslaving. En dat hij zijn broer van de drugsverslaving af hielp. Dat hij zijn jongste zus Cátia ondersteunde bij haar artistieke carrière. En zijn oudste zus Elma, die hij aan het roer liet staan van de winkel in Madeira van zijn merk CR7. En zijn zwager Zé, de echtgenoot van Cátia, is al sinds zijn tijd in Manchester zijn rechterhand. Samen vormen ze één, een familie die hem altijd gevolgd heeft. Een familie die alles betekent voor Ronaldo.

Madeira: het eiland van zijn kindertijd, het verloren eiland waar hij graag naar terugkeert om zich terug te trekken bij zijn familie. Een eiland dat hij onder de aandacht van de hele wereld heeft gebracht, het eiland waar hij Irina, zijn vriendin, mee naartoe heeft genomen. En hij deinst er in februari 2010 niet voor terug zijn medeleven te tonen, wanneer het eiland geteisterd wordt door een storm die tweeënveertig doden en tientallen gewonden eist, en ongelooflijk veel schade. 'Ik ben bereid om de hulpdiensten met wat ik heb bij te staan, om de gevolgen van deze grote tragedie zo snel mogelijk te boven te komen,' zegt Cristiano Ronaldo. En in het Bernabéu trekt hij na het maken van een doelpunt zijn shirt op en op het shirt eronder staat slechts één woord: 'Madeira'.

OBSESSIES

Zijn vrienden en ploeggenoten noemen hem Cris. Maar in de kleedkamer van Madrid noemen ze hem ook bij zijn bijnaam 'el Ansia', de Bezetene. Waarom? 'Omdat zijn collega's weten dat Cristiano als een bezetene bezig is,' zo schrijft *El País*, 'een hele lijst obsessies af te werken. Zijn buikspieroefeningen, zijn wenkbrauwen, zijn kapsel, zijn strijd tegen het roken, zijn titels, zijn doelpunten, en vooral: het opnieuw veroveren van de Gouden Bal.'

Ja, Ronaldo heeft veel obsessies. Te beginnen bij zijn fysieke conditie en zijn imago. De Portugees let op het kleinste detail van zijn dieet, hij onthoudt zich van excessen en hij

drinkt geen druppel alcohol. Als hij er een dag van afwijkt, blijft hij een dag later een halfuur langer in de sportzaal... Zijn buikspiertrainingen zijn buitengewoon, zo goed als legendarisch geworden. Er wordt hem vaak gevraagd naar het precieze aantal buikspieroefeningen dat hij dagelijks doet. Cristiano wil een goddelijk lichaam kunnen tonen, altijd in topvorm zijn, en hij wil het beeld dat de wereld van hem heeft of het beeld dat hij de wereld wil tonen, intact houden. En daarom zit zijn agent ook steeds achter de sensatiepers aan wanneer ze hem of zijn familie in opspraak brengen. Hij is al vaker naar de rechter gestapt en heeft geregeld gewonnen van journalisten die bijvoorbeeld schreven dat hij er tienduizend euro per dag doorheen jaagt aan feesten. Cristiano wil dat niemand zich bemoeit met zijn privéleven of met dat van zijn familie, hij wil zijn openbare leven zo veel mogelijk zelf onder controle kunnen houden. Al houdt hij verder weinig rekening met zijn eigen verklaringen. Details zijn alles voor de Portugees. In elk opzicht. Zo gaat het verhaal dat hij geobsedeerd bezig is met het gazon van zijn Madrileense woning. De werknemers die bij de villa werken moeten veel moeite doen om het gras op de juiste lengte te krijgen. Een obsessie die de speler ook heeft voor het nummer 7 of voor zijn initialen CR. Maar de obsessie die alle andere omsluit is de obsessie om de beste te zijn, beter dan wie ook, beter dan Messi, zijn tegenstander in de strijd om de Gouden Bal. En die obsessie kan een hoge prijs hebben: 'Soms,' zo legt psychologe Patricia Ramírez in *Marca* uit, 'is de obsessie om iets te bereiken zo groot dat we niet meer in staat zijn het te bewerkstelligen. Obsessief doelen stellen zorgt voor spanning en druk, en dat is niet de beste psychische staat om de strijd aan te gaan.' Hunkering, ongeduld, overgemotiveerd zijn, opwinding – ze stellen je volgens psychologen niet in staat je hoogste rendement te halen.

In Argentinië is Cristiano al eens aangeraden op een sofa te gaan liggen en met een psychoanalyticus het probleem van zijn über-ich aan te pakken, en zijn angst voor Messi toe te geven. Maar Cristiano's obsessie is het spel noch Messi, het doel noch de Gouden Bal. Zijn enige echte obsessie is perfectie. Iets wat niet van deze wereld is.

Gisteren, vandaag en morgen

Er zijn drie journalisten aanwezig: een Argentijns-Engelse, een Portugees en een Engelsman. Drie specialisten die opmerkingen geven, ideeën spuien, opinies en perspectieven geven, hun blikken vanuit een andere hoek over Cristiano Ronaldo dos Santos Aveiro laten gaan. En ze hebben het over de nabije en verre toekomst van de voetballer. Ze beantwoorden enkele fundamentele vragen. Elk van hen richt zich op een speciaal onderwerp. Alle drie hebben ze de carrière van CR7 in Portugal, Engeland en Spanje gevolgd.

Voordat we beginnen zal ik ze eerst voorstellen: Diego Torres van *El País*, Manuel Pereira, de Spanje-correspondent van het Portugese dagblad *A Bola*, en Ian Hawkey, de correspondent Europees voetbal voor de Britse krant *Sunday Times*. Zij zijn hieronder aan het woord.

Wat is jullie mening over Cristiano Ronaldo, voetbaltechnisch gezien?

D. Torres: 'Ik vind hem geweldig. Hij is een fantastische voetballer, en hij lijkt elke dag een betere aanvaller te worden, hoe ouder hij wordt en daardoor steeds iets zwakker. Want als je zevenentwintig bent, voel je vast en zeker weleens een pijntje dat je niet had toen je achttien of twintig was. Maar hij lijkt als voetballer steeds beter te worden.'

M. Pereira: 'Hij is een grote speler. Hij heeft een geweldig fysiek potentieel, snelheid, een geweldige traptechniek, en een goede neus voor het doel. Wellicht is hij niet zo'n goede teamspeler. Hij is bij Sporting opgeleid en is al heel jong uit Portugal weggegaan. De basis had hij, maar bij Manchester werd hem onder leiding van Alex Ferguson de Engelse discipline bijgebracht. Hij werd goed verzorgd en hij leerde er heel veel. Daar ontwikkelde hij zijn hele fysieke gestel. Ze hebben een geweldige voetballer van hem gemaakt. En toen hij naar Madrid kwam, was hij een speler in de bloei van zijn leven. Ja, een fantastische speler, die geschiedenis zal schrijven in het Spaanse en Europese voetbal.'

I. Hawkey: 'Als atleet is hij magnifiek. Hij heeft een indrukwekkend lichaam, hij is sterk, snel, en hij maakt verschrikkelijk veel doelpunten. Hij is een prof die zijn lichaam goed verzorgt, alsof het een machine is, maar ook een beetje op een ijdele manier: zijn lichaam is namelijk zijn belangrijkste wapen. En daarbij heeft hij veel zelfvertrouwen, dat is een andere kwaliteit die een voetballer nodig heeft. Van jongs af aan had hij veel ambitie, hij was een durfal, probeerde altijd de moeilijkste weg te begaan, en dat doet hij nog steeds, met zeer veel succes. Hij is de perfecte moderne voetballer. Als er iets is om kritiek op te leveren, zou je kunnen zeggen dat hij bij Manchester bijvoorbeeld steeds té mooie doelpunten probeerde te maken. Waarschijnlijk omdat hij toen nog jong was.'

Zijn kwaliteiten waar jullie het meest van onder de indruk zijn?

D. Torres: 'Zijn traptechniek. Hij geeft een ongelooflijk effect mee aan de bal, een

effect dat de bal uit de lucht doet vallen. En niet alleen bij vrije trappen, ook wanneer hij de bal uit een actie schiet. De bal lijkt een parabool te volgen, maar aan het einde daalt hij veel sneller. En zo'n schot is heel moeilijk voor een keeper, verschrikkelijk; het gaat namelijk niet recht op de keeper af.'

M. Pereira: 'Nou, ik denk, afgezien van zijn fysieke kracht: zijn geweldige beheersing van de bal. Als je ziet hoe hij vrije trappen neemt of de bal bij zich houdt in een actie. Hij weet heel makkelijk vrij te lopen en daarbij zijn lichamelijke kracht in te zetten.'

I. Hawkey: 'Hij is buitengewoon snel. En de manier waarop hij de bal schiet. Hij weet precies hoe hij die moet raken. Wanneer hij schiet zet hij veel kracht achter de bal met maar heel weinig beweging met de voet.'

Hoe denken jullie over Cristiano Ronaldo als persoon?

D. Torres: 'Ik heb het idee dat hij argeloos en onvolwassen is. In sommige opzichten is hij heel snel volwassen geworden en in andere is hij ergens halverwege blijven hangen. En ik vind het moeilijk om over hem te oordelen omdat hij opgegroeid is onder arme omstandigheden, zonder de voorzieningen die andere kinderen wel hadden. Veel mensen denken dat wie in Europa, in Portugal opgroeit en bijvoorbeeld niet in Zuid-Amerika, bevoorrecht is. Maar dat is niet voor iedereen het geval. Er zijn veel mensen die het financieel moeilijk hebben, en dat was bij Cristiano's familie ook zo. Zijn jeugd was niet altijd gemakkelijk. Hij zegt dat hij gelukkig was, maar dat is een manier om dankbaar en genereus te zijn tegenover zijn familie. Hij zegt het uit liefde voor zijn naasten, omdat hij heel aardig is. Hij lijkt me een nobele jongen, maar hij heeft geen normale opvoeding gehad. Laten we het erop houden dat hij zichzelf heeft opgevoed. Op zijn twaalfde ging hij alleen naar Lissabon. Voor een jongen van een eiland midden in de Atlantische Oceaan moet dat heel moeilijk zijn.'

M. Pereira: 'Soms vind ik wat hij allemaal zegt vreselijk. Zoals afgelopen jaar, na de wedstrijd in de Champions League tegen Dinamo Zagreb, toen hij zei: "Ik ben rijk, knap en een groot voetballer. En daarom zijn mensen jaloers op mij." Het kan best zo zijn dat veel mensen en voetballers jaloers zijn op zijn geld. Knap... Nou, ik zou er best zoals hij willen uitzien, maar knap, daarover kun je van mening verschillen. Dat hij een groot voetballer is, daarin heeft hij gelijk. Maar ik had graag gezien dat hij het op een andere manier verwoord had. Hij komt uit een arm gezin, op zijn twaalfde vertrekt hij naar Lissabon, waar hij eenzaam is en elke dag huilt. Zijn vader was alcoholist en zijn broer verslaafd aan drugs. Het was geen modelgezin. Nu is hij rijk en beroemd, en alles wat hij bereikt heeft, heeft hij zelf voor elkaar gekregen, zonder hulp van wie dan ook. Daarom had ik graag andere woorden van hem gehoord. Zeker nu veel jongeren van zijn leeftijd, zowel in Spanje als in Portugal, werkloos zijn, geen toekomst hebben, en niet weten wat ze met hun leven aan moeten. Cristiano is een idool voor duizenden en duizenden jongens en meisjes; hij had kunnen zeggen: "Kijk naar mij. Ik was niemand, maar dankzij mijn inzet, toewijding en doorzettingsvermogen, kijk wat me dat gebracht heeft. Jullie zouden hetzelfde moeten doen. Door een offer te brengen." Hij is geboren met een gave voor de

bal, maar misschien heeft ieder van ons een gave die we niet gebruiken. Ja, Cristiano zou een iets positiever voorbeeld moeten geven.'

I. Hawkey: 'Zijn professionaliteit staat niet ter discussie. Dat zeggen alle trainers die met hem gewerkt hebben. En ik heb het idee dat zijn rol en belang in de kleedkamer van Manchester, Real of het Portugees elftal waardevol zijn. Hij is erg geliefd en heeft niet veel vijanden of ploeggenoten die jaloers op hem zijn. Hij weet ook dat in Manchester, én in de laatste drie jaren bij Madrid, de tactiek op hem afgestemd is. Manchester speelde op de counter, om te kunnen profiteren van zijn snelheid en van zijn vermogen om te scoren. We hebben gezien dat Rooney nu bijvoorbeeld een heel andere rol heeft gekregen in dat team. In zijn spel heeft Cristiano zich altijd bezondigd aan te veel individuele acties. Manchester had vaak te maken met zijn wil om liever zelf te schieten dan over te spelen. Nu gebeurt dat minder. Hij is volwassener geworden. Maar ik blijf erbij dat hij zijn ego minder moet laten opspelen.'

En wat vinden jullie van het imago dat hij gecreëerd heeft, of beter gezegd: dat van hem gecreëerd is?

D. Torres: 'Nee, er is geen marketingtrucje waarmee Ronaldo's imago is ontworpen. Hij is wat je ziet, hij is helemaal Cristiano, hij is het die de trucjes verzint en uitvoert. Veel mensen willen hem zien als schurk, en anderen willen hem zien als held. Natuurlijk is Cristiano een beetje vooringenomen en arrogant, en weet hij zich niet altijd te gedragen volgens de regels van de etiquette, het protocol of de diplomatie. Hij is niet diplomatiek, en zijn gedrag is ook niet gericht op het vermijden van conflicten. Het is waarschijnlijk niet erg slim om je te gedragen zoals hij doet, maar er zit iets ontembaars in hem. Hij kan zich niet gedragen. Ik vind dat er situaties zijn, vooral als hij op het veld staat, die hij niet in de hand heeft. Op het veld denkt hij niet met zijn hoofd, hij denkt met zijn hart. En zoals veel andere voetballers wil hij daarbij weleens zijn hoofd verliezen. Je moet bedenken dat hij geen conventionele opvoeding heeft gehad, hij was altijd zijn eigen vader, hij hoeft tegenover niemand verantwoordelijkheid af te leggen. Alleen maar tegenover zichzelf. Ik ben ervan overtuigd dat hij een strenge vader voor zichzelf is geweest. Cristiano moet veel van zichzelf geëist hebben, en hij moet iemand zijn die bijna nooit tevreden met zichzelf is. En op het veld toont hij zich gepassioneerd en onevenwichtig, maar hij laat dat zien door te strijden en door spektakel te brengen.'

M. Pereira: 'Om hem heen is er een groepje mensen dat hem beschermt, dat zorgt dat niemand bij hem komt of toont hoe hij in het echt is. Ik geloof eerlijk gezegd dat hij een aardige kerel is, maar het beeld dat iedereen van hem heeft, dat is het beeld van een gewichtige voetballer. Ik denk dat iemand hem eens zou moeten aanraden van het voetstuk te stappen waarop ze hem geplaatst hebben. Hij zou die moeite moeten nemen en zich niet zo ver van iedereen moeten ophouden. Ik had graag gezien dat zijn imago anders was. Ik vind het als Portugees verschrikkelijk om naar het stadion te gaan en te moeten horen: "Portugees, wat een klootzak ben je!" Ik hoor liever: "Portugees, wat ben je goed!"

I. Hawkey: 'Ik moet toegeven dat hij het imago heeft van iemand die nogal ingenomen is met zichzelf. En hij weet dat. Het publiek ziet hem als een ijdele jongen, maar kennelijk vindt hij dat beeld prima. Kijk maar naar wat hij zei na de wedstrijd tegen Zagreb.'

Ronaldo en Messi...?

D. Torres: 'Messi is een betere speler. Messi is introverter, Ronaldo is expressiever en toont zijn hart wanneer je met hem praat. Messi... we zullen nooit precies weten wat er in hem omgaat. Hij is geheimzinniger, onbereikbaar. Als voetballer is hij beter vanwege zijn strategie en een helderziendheid. Hij denkt, observeert zijn tegenstanders meer, hij is analytischer ingesteld, speelt beter met zijn ploeggenoten, hij speelt ze beter aan, hij overziet het spel beter en doet wat fundamenteel is in het voetbal: hij geeft de bal af. Cristiano leert nu, op zijn zevenentwintigste, hoe hij zijn ploeggenoten de bal aanspeelt. Dit seizoen zie ik hem iets doen wat bij hem nog geen gewoonte was: hij werkt samen door over te spelen. Cristiano was eerst heel individualistisch en doorzag het spel niet zo goed als Messi dat doet.'

M. Pereira: 'Het is erg moeilijk vergelijkingen te maken. Ik geloof dat beiden heel goed zijn op hun eigen manier. Het zou ongelooflijk zijn ze samen in één team te zien spelen. Het Spaanse voetbal kan trots zijn dat het beide spelers heeft, de beste spelers ter wereld. Messi is fenomenaal en heeft de afgelopen jaren de Gouden Bal terecht gewonnen. Het vreemde is dat ze hetzelfde probleem hebben met hun nationale selectie. Daar hebben ze nog altijd niet de juiste plek gevonden. Maar Cristiano heeft het daar toch iets makkelijker: hij is beslissender en geliefder in de Seleccão dan Messi in het Argentijnse elftal.'

I. Hawkey: 'Messi is net zo goed in het geven van een pass als Xavi. Ronaldo weet hoe hij een pass moet geven, maar hij doet dat niet op de manier waarop Messi zich opstelt ten opzichte van zijn medespelers. Messi heeft meer mogelijkheden in zijn spel. Zonder twijfel is Ronaldo beter met het hoofd, hij is langer dan Messi, en sterker, maar we mogen het kopdoelpunt van Lionel niet vergeten dat hij in de finale van de Champions League tegen Manchester maakte. Ronaldo is ook beter in het nemen van een vrije trap, maar in zijn geheel genomen denk ik dat Messi een betere voetballer is.'

Wat betekent Ronaldo voor Real Madrid?

D. Torres: 'Op dit moment denk ik dat Cristiano de enige hoop is voor Madrid. Niet alleen wat marketing betreft, waar hij een spilfiguur is voor het verdienen van geld. De sponsors zouden niet dezelfde zijn, en ook niet de inkomsten uit televisierechten, en de zaken die Madrid doet zouden dezelfde omvang hebben als Ronaldo niet bij Madrid speelde. En als voetballer is hij uiterst belangrijk omdat de helft van de doelpunten van de club door Cristiano gemaakt wordt. Als we de doelpunten van Cristiano even zouden vergeten en er een voetballer voor in de plaats zouden zetten die de helft van Ronaldo's aantal zou maken, zou Madrid een team zijn dat met moeite Barça kon bijhouden. In de afgelopen twee jaar hebben de trainers hun elftal in dienst van Cristiano gesteld en ervoor gezorgd dat elke aanval uiteindelijk bij de Portugees uitkomt.'

Wat betekent Cristiano Ronaldo voor Portugal?

M. Pereira: 'Veel. Hij is een idool en hij is erg geliefd. Maar hij zou nog meer kunnen betekenen. Ik geloof dat we Ronaldo in de Seleção nog altijd niet op zijn best hebben gezien. Niet zoals tijdens de grote demonstraties die hij bij Madrid of Manchester gaf. Maar dat is ook niet vreemd: zijn ploeggenoten bij de selectie zijn niet spelers met wie hij elke dag traint. Bij Madrid traint hij continu, op elke spelsituatie is geoefend. Bij de selectie is daar te weinig tijd voor. Het EK 2012 zal een nieuwe mogelijkheid voor hem zijn.'

Wat heeft Ronaldo betekend voor Manchester United?

I. Hawkey: 'Zonder twijfel was hij de beste speler van de Premier League in de eenentwintigste eeuw. In Engeland heerst er nog het gevoel dat de competitie technisch inferieur is – al is de Premier League wereldberoemd en gaat er veel geld om bij de grote teams. Cristiano heeft het Engelse voetbal de mogelijkheid gegeven te kunnen zeggen dat we de beste speler ter wereld in onze gelederen hadden. En hij hield ervan in Engeland te spelen. Daarbij moet gezegd worden dat Ronaldo heel jong bij Manchester is beland, en dat hij er volwassen is geworden en aan zijn fysieke gestel heeft gewerkt. Het Engelse voetbal heeft veel aan hem te danken. En hij heeft veel aan het Engelse voetbal te danken. Het was een goede deal voor iedereen. Maar de manier waarop hij vertrokken is, door simpelweg te zeggen dat hij voor Real Madrid wilde spelen, heeft voor kwaad bloed gezorgd bij Manchester. Je hoort niet te zeggen dat er een belangrijker en aantrekkelijker club voor je klaarstaat. Maar ik geloof dat Ferguson en Cristiano het uitgepraat hebben en nog steeds een goede relatie hebben. Dat Cristiano een speler is die thuishoort bij Madrid, zoals Florentino Pérez zegt, geloof ik wel. Dat kun je zien aan het zelfvertrouwen en het beeld dat hij uitstraalt in het shirt van Real. En hij heeft het heel goed gedaan in de afgelopen jaren. Hij verdiende meer, maar kwam een historisch Barça tegen. Af en toe vraag je je af of Madrid zich niet te zeer focust op Cristiano. Ze hebben veel jonge, fantastische spelers als Özil en Kaká, die niet geheel uit de verf komen, want ze moeten elke bal en vrije trap aan Cristiano overlaten.'

Hoe is de relatie tussen Cristiano en Mourinho?

D. Torres: 'Het is een relatie waar beiden belang bij hebben. Zoals de relatie tussen China en de Verenigde Staten. Ze begrijpen elkaar niet honderd procent, maar ze hebben elkaar nodig. Er is één persoon die als tussenpersoon fungeert: Jorge Mendes, die een goede vriend is van Cristiano, en een goede vriend van Mourinho, en makelaar van beiden. Hij zorgt ervoor dat de persoonlijke relatie tussen de twee goed verloopt en dat ze elkaar op professioneel gebied begrijpen. Maar er is geen genegenheid tussen de twee. Het zijn geen personen die spontaan veel achting voor elkaar uitstralen.'

M. Pereira: 'Mourinho heeft Cristiano méér nodig dan Cristiano Mou. Want bij Real Madrid mag Mourinho geen fouten maken. Hij moet titels winnen en Cristiano is daarvoor een sleutelfiguur. Ik denk dat Cristiano en Mourinho iets van elkaar kunnen leren. Het is een huwelijk dat kan slagen. Kan het breken? Zullen ze ooit scheiden? Ze

zullen enkele jaren aan elkaar vastzitten. Cristiano's contract loopt tot 2015, maar in het voetbal is een contract nooit zeker. In ieder geval is het gebruikelijker dat Mourinho eerder vertrekt.'

I. Hawkey: 'Het zijn allebei Portugezen. Maar ze zijn heel, heel verschillend van elkaar. Cristiano komt van een afgelegen eiland, uit een arme familie. Mourinho komt uit de stad Setúbal, uit een middenklassegezin. Het voetbal dat Mourinho en Cristiano nastreven verschilt echter niet zo veel van elkaar. Wat altijd interessant is bij de teams die Mourinho leidt, is de hiërarchie in de kleedkamer. Mourinho wilde altijd alle touwtjes in handen hebben, maar Cristiano kreeg meer vrijheid dan de andere spelers. Cristiano mag meer dingen in het openbaar zeggen dan de anderen. Hij heeft invloed op de manier van spelen van Madrid omdat hij de beste is, de belangrijkste speler uit het team.'

Hoe zien jullie de toekomst van Cristiano?

D. Torres: 'Cristiano's toekomst is niet te voorspellen, omdat hij een commercieel product is en afhankelijk van de markt. Veel meer dan bij andere voetballers, omdat andere spelers een veel lagere marktwaarde hebben. Cristiano en Messi zijn de meest waardevolle spelers, en ze krijgen te maken met aantrekkelijke en vaak zeer agressieve transferbedragen. Er zijn clubs, zoals Manchester City, die Ronaldo een jaarsalaris van twintig miljoen euro hebben aangeboden. Het dubbele van wat hij bij Madrid verdient. Ik voorzie dat Madrid het op economisch gebied nog lastig krijgt om Cristiano vast te houden. Het geld dat uit Arabische landen in het voetbal wordt gepompt kan ervoor zorgen dat Cristiano op een dag vertrekt. Want hij houdt erg van geld. Zeker als hij geen titels zal winnen met Madrid. Ik geloof niet dat Cristiano nog een jaar zonder een grote titel wil meemaken. Als speler denk ik dat hij nog een lange carrière voor de boeg heeft, want hij heeft een buitengewoon sterke fysieke conditie. Daarbij is hij een gedisciplineerde professional die goed voor zichzelf zorgt. Hij zal niet altijd even goed spelen als hij tot nu toe heeft laten zien, want vanaf nu zal hij aan kracht gaan inleveren. Maar hij zal altijd een goed schot houden en sterk in de lucht blijven, waardoor hij vast nog veel doelpunten zal maken. En of hij opnieuw de beste ter wereld wordt? Als Messi uitgekeken raakt op de Gouden Bal wel. Wil Cristiano die nog eens winnen, dan moet Messi geblesseerd of oververmoeid raken. Dat is zijn vooruitzicht. En hij moet veel titels winnen met Mourinho. Maar of dat gebeurt...'

M. Pereira: 'Cristiano heeft de weg in de tegengestelde richting afgelegd. Hij heeft al gespeeld in de competitie waar iedereen naartoe wil: de Premier League, het eldorado voor velen. Daarom denk ik niet dat hij nog terugkeert naar Engeland. Zijn carrière afsluiten in Portugal... dat lijkt me ook niet. Dus denk ik dat hij het nog een hele tijd zal volhouden in Madrid, behalve als er een van die monsterbedragen voorbijkomt waarin hij ik weet niet wat aangeboden krijgt. Cristiano is het uithangbord, het embleem van Real Madrid. Hij kan eigenlijk niet weg, behalve als een seizoen in een fiasco eindigt. En daarna zou hij misschien weleens de route van David Beckham kunnen volgen en naar de Verenigde Staten vertrekken. Ik hoop dat hem niets overkomt, dat hij geen blessure krijgt. Hij heeft namelijk nog veel dat hij het voetbal wil tonen, er liggen nog veel jaren op het hoogste

niveau voor hem. Want hij heeft ongelooflijke fysieke mogelijkheden, die hij zelf gecreëerd heeft door zijn inzet en harde werk. Als speler kan hij nog beter worden, en als hij later iets van zijn snelheid verliest, kan hij meer in dienst van het elftal gaan spelen. Een middenvelder worden die het spel verdeelt, en in dienst staat van zijn medespelers. Iets wat ik hem nu nog niet zie doen.'

I. Hawkey: 'Het wordt interessant wanneer Cristiano zijn snelheid begint te verliezen. Wat voor speler wordt hij als hij iets minder snel is maar wel meer ervaring heeft? Het is moeilijk Ronaldo voor je te zien als middenvelder. Het is allemaal afhankelijk van zijn hoofd, en of hij wil blijven strijden met Messi om de titel 'beste speler ter wereld'. Eén ding weet ik zeker: ik zie hem niet als trainer aan de slag gaan na te zijn gestopt met voetbal. Maar in het voetbal, net als in het leven, is niets zeker.'

Een echte leider

‘Madrid en ik zijn belangrijk’

‘Het kan zijn dat ik een beetje verdrietig ben. Ik vier mijn goals niet omdat ik niet blij ben.’

Waarom ben je verdrietig?

‘De mensen weten waarom.’

Ben je teleurgesteld omdat je niet bent uitgeroepen tot beste speler van Europa?

‘Dat is het zeker niet. Er zijn belangrijkere zaken.’

Op persoonlijk of op professioneel vlak?

‘Professioneel. Ik zeg verder niks meer. De mensen binnen de club weten wat er aan de hand is.’

Zondag 2 september 2012, derde speeldag in de Primera División, stadion Santiago Bernabéu. Cristiano Ronaldo scoort twee keer tegen Granada, hij heeft daarmee honderdvijftig doelpunten voor Real Madrid gemaakt. Na zijn goals laat hij zich wisselen, zijn linkervoet doet pijn. Terwijl de wedstrijd nog bezig is, zoekt CR7 de kleedkamer op. Het derde doelpunt van Real Madrid viert hij zodoende niet, net zoals hij zijn eigen goals niet heeft gevierd.

Na de wedstrijd meldt hij zich in de mixed zone bij de journalisten. Dan barst de bom. Zijn woorden keren een dag later als krantenkoppen terug. Zijn verdriet leidt tot urenlange discussies op de radio en televisie. Real Madrid en zijn fans maken zich ongerust.

De grote vraag: waarom is Cristiano verdrietig? Sommige mensen vragen zich af of een voetballer die rijk, knap en bekend is het recht heeft om zich tegenover de hele wereld te beklagen. Zeker nu de Spaanse economie er zo slecht voor staat.

In sportief opzicht is CR7 het seizoen goed van start gegaan. Neem de Spaanse Supercup, de zoveelste confrontatie tussen Real Madrid en Barcelona. Op 23 augustus wint Barcelona in Camp Nou de heenwedstrijd met 3-2. Cristiano Ronaldo opent de score met een prachtige kopbal. Pedro, Messi en Xavi draaien de wedstrijd om. In de vijfentachtigste minuut, als 3-1 de eindstand lijkt te worden, scoort Di Maria dankzij een blunder van Víctor Valdés toch nog. De spanning in de tweestrijd is terug. De Supercup wordt op 29 augustus in het Santiago Bernabéu-stadion beslist.

In de negende minuut opent Madrid de score. Een lange bal van Pepe zeilt over Mascherano heen. Higuaín maakt het door de benen van Valdés af. Het tweede doelpunt komt op naam van Cristiano Ronaldo. Weer een fout in de verdediging van Barcelona.

Deze keer let Piqué niet op, en wederom krijgt Valdés de bal door de benen. De onzichtbare Messi doet vlak voor de rust wat terug. Hij schiet een vrije trap binnen die de partij onverwacht heropent. Barcelona, dat door de rode kaart van Adriano met een man minder speelt, is niet het Barcelona dat we kennen. De ploeg oogt kwetsbaar, zoekt naar zijn spel, maar creëert kansen. Madrid lijdt, maar houdt dankzij Casillas stand. Cristiano Ronaldo en de andere Madrilenen pakken hun eerste prijs van het seizoen en laten Messi & co met lege handen achter.

De dag na het winnen van de Supercup reist CR7 naar het UEFA-gala in Monte Carlo. De prijs voor beste Europese speler van het seizoen 2011-2012 wordt uitgereikt. De Portugese aanvaller is dankzij de Spaanse titel en zijn goede spel op het EK een van de grote favorieten. De prijs gaat echter naar Andrés Iniesta. Met negentien stemmen verslaat de Spanjaard Messi en Cristiano (beiden zeventien stemmen). Als het resultaat bekend wordt, druipet het chagrijn van het gezicht van de nummer 7 van Real Madrid.

Toch zegt hij dat het mislopen van de prijs niet de reden van zijn verdriet is. Heeft de slechte competitie-start van Real Madrid er misschien iets mee te maken? De ploeg van José Mourinho heeft in het openingsduel gelijkgespeeld tegen Valencia en verloor daarna van Getafe.

Toch is ook dat het niet. Zeker is dat ze bij Real Madrid al langer van zijn verdriet wisten. De zaterdag voor de wedstrijd tegen Granada heeft Cristiano met voorzitter Florentino Pérez gepraat en hem verteld dat hij niet blij is, dat hij weg wil. Zijn teamgenoten zien een melancholieke Cristiano Ronaldo, en zijn omgeving zegt dat hij zonder motivatie zit. Waarom? De gesprekken over die vraag tussen kenners gaan verder dan alleen voetbal. Iedereen heeft een andere verklaring. Sommigen denken dat Cristiano een salarisverhoging wil. Hij kan niet verkroppen dat Zlatan Ibrahimović en Samuel Eto'o bij Paris Saint-Germain en Anzhi meer verdienen dan hij bij Madrid. Anderen zijn ervan overtuigd dat hij dezelfde methode gebruikt als zijn landgenoot Mourinho. Alles om meer steun, bescherming en erkenning voor zijn werk en leiderschap te verkrijgen binnen de club. Weer anderen zoeken het in zijn persoonlijke levenssfeer. Ze vermoeden dat de Portugees privéproblemen heeft die hij niet wil onthullen. En de laatste theorie die door kenners wordt ontvouwd: het ego van de sterspeler is gekwetst. Hij voelt zich niet gewaardeerd door de trainer, de directie, de media en het publiek. Het ontbreekt hem aan genegenheid en aandacht in de Spaanse hoofdstad. Hij is jaloers op de nieuwe aankopen voor wie de buitenwereld meer interesse heeft.

Zijn teamgenoten en tegenstanders mengen zich ook in het debat. 'Iedereen heeft het recht om soms verdrietig te zijn, ook al heet je Cristiano. We kunnen niet 365 dagen per jaar gelukkig zijn. Hij is net als wij een mens die goede en slechte momenten doormaakt. Natuurlijk heeft hij niet de problemen waarmee andere Spanjaarden kampen, maar hij heeft wel het recht om niet gelukkig te zijn,' zegt Álvaro Arbeloa, de rechtsback van Real Madrid. Hij verzekert dat iedereen binnen de ploeg klaarstaat om Cristiano Ronaldo te helpen. 'En de club zal hem ook steunen. En als hij hulp vraagt van de fans, dan krijgt hij die ook.'

Messi wordt ook naar de toestand van CR7 gevraagd. Hij zegt: 'Als Cristiano iets zegt, vraag dan niks aan mij. Ik heb er niks mee te maken.'

Het mysterie rond Ronaldo's gemoedstoestand wordt later deels door hemzelf opgehelderd. Tijdens zijn verblijf bij de Portugese ploeg zet hij een bericht op zijn Twitter- en Facebookaccount. 'Dat ik verdrietig ben en dat ik dat heb geuit, heeft veel ophef veroorzaakt. Ik word ervan beschuldigd slechts op geld uit te zijn, in de toekomst zal iedereen zien dat geld er niks mee te maken heeft.'

Het heeft dus niks met geld te maken. Daar is Cristiano duidelijk over. Hij verklaart tevens dat zijn motivatie, opofferingsgezindheid en wens om alles te winnen niet zijn aangetast. 'Ik heb genoeg respect voor mezelf en Real Madrid om elke keer alles voor de club te geven.'

Er blijft genoeg te gissen over, toch ebt het thema langzaam uit de media weg en heeft uiteindelijk niemand het meer over het verdriet van Cristiano.

Pas aan het einde van het seizoen komt Florentino Pérez met een verklaring. De voorzitter van Real Madrid doet dat op radiozender Cadena SER. 'Cristiano vertelde me dat hij zich terneergeslagen voelde. Ik heb hem gezegd dat we er alles aan gingen doen om hem weer gelukkig te maken. Ik weet niet of Paris Saint-Germain hem een aanbieding had gedaan. Hij voelde zich volgens mij gewoon wat minder, niks aan de hand. Daarna heeft hij het geweldig gedaan.'

Over die laatste opmerking is geen discussie mogelijk. Cristiano speelt een ijzersterk seizoen. Hij maakt vijfenvijftig doelpunten in vijfenvijftig wedstrijden (vierendertig doelpunten in evenzoveel Primera División-duels, zeven goals in de bekerwedstrijden, twee doelpunten in de Supercup en twaalf goals in twaalf Champions League-duels). Sinds hij in de zomer van 2009 voor Real Madrid tekende, heeft hij 201 doelpunten in 199 officiële wedstrijden gemaakt. Daarmee staat CR7 op de zesde plaats in de topscorerslijst aller tijden van de Koninklijke. In slechts vier seizoenen is hij legendes als Emilio Butragueño, Pirri en Paco Gento voorbijgestreefd.

Bovendien scoorde nog nooit een Portugees zo vaak in Europa. Met tweeënvijftig doelpunten heeft hij het record van de Zwarte Panter Eusébio verbroken en laat hij ook Madrid-legende Alfredo Di Stéfano achter zich.

35,6 procent van alle doelpunten van Madrid zijn in het seizoen 2012-2013 afkomstig van Cristiano. De andere aanvallers van Madrid blijven mijlenver bij hem achter. Karim Benzema maakt twintig doelpunten en Gonzalo Higuaín zeventien. Cristiano is daarnaast de motor van Madrid geworden, de held in zo veel wedstrijden. Hij is een leider met gezag, in het veld én in de kleedkamer. Elke keer als Madrid in het nauw gedreven werd, meldde Cristiano zich.

Op 7 oktober is het, na de duels voor de Supercup, tijd voor de volgende clásico. Deze keer in de competitie, in Camp Nou. Het is een cruciale wedstrijd. Na zeven speelrondes staat Barcelona al met acht punten voor op Madrid. Mourinho en zijn mannen mogen niet

verliezen, anders raakt Barcelona uit het zicht. Een nederlaag is, zo vroeg in de competitie, fataal. Cristiano heeft in het prille seizoen al twaalf doelpunten gemaakt, acht daarvan in de laatste vier wedstrijden. Twee keer maakte hij een hattrick, tegen Ajax en Deportivo de la Coruña. Leo Messi heeft tien doelpunten op zijn naam staan, maar heeft in de laatste drie duels niet gescoord.

In deze clásico zijn beide spelers scherp voor de goal. CR7 en Messi nemen de hoofdrol in een geweldige wedstrijd op zich. Een wedstrijd vol passie die door vierhonderd miljoen televisiekijkers wordt gevolgd. De Portugees scoort in de tweeëntwintigste minuut. De Argentijn reageert in de eenendertigste minuut. Pepe slaagt er niet in om een voorzet van Pedro weg te werken, waarna Messi Casillas passeert. In de tweede helft maakt Messi zijn tweede doelpunt. Xabi Alonso maakt een overtreding op de Argentijn in het strafschopgebied. Messi pakt de bal en schiet hem links langs de doelman.

Vijf minuten gaan voorbij. Dan weet CR7 Camp Nou toch weer stil te krijgen. Een pass van Özil, waarna hij doelman Valdés passeert en scoort. 'Van een andere planeet,' kopt *Marca* een dag na de wedstrijd. 'Messi en CR7 lieten met hun doelpunten zien dat ze de beste spelers ter wereld zijn,' schrijft de sportkrant. Doordat het 2-2 staat, is in de competitie alles nog mogelijk. Voor eventjes dan. Op 16 december speelt een flets Madrid gelijk tegen Espanyol, terwijl Barcelona dankzij een goal van Adriano en twee doelpunten van Messi Atlético Madrid verslaat. De achterstand van Madrid op Barcelona loopt op naar dertien punten.

José Mourinho denkt dat de competitie niet meer te winnen valt. Hij hoopt dat het beter zal gaan 'omdat het ons zal helpen in de strijd om de beker en bij de Champions League'.

Hij vergist zich niet. Barcelona wordt kampioen. Real Madrid doet Barcelona op 11 mei 2013 de titel cadeau. In het Cornellà-stadion speelt de ploeg gelijk tegen Espanyol. Vier wedstrijden voor het einde van de competitie kan er bij Barcelona gefeest worden. De overwinning van Madrid op Barcelona, een paar weken eerder, doet er niet meer toe. De eerste competitiehelft, waarin Barcelona achttien keer wint en één keer gelijkspeelt, had de Catalanen een te grote marge gegeven. De ploeg van Tito Vilanova eindigt het seizoen met honderd punten, tegenover de vijftientig van Madrid. Nee, het seizoen 2012-2013 stemt CR7 niet tevreden. Noch hij noch zijn team valt in de prijzen.

7 januari 2013, Zürich, het FIFA-gala. De Gouden Bal wordt uitgereikt. De drie genomineerden zijn Cristiano Ronaldo, Leo Messi en Andrés Iniesta. In november praat Cristiano, in het tijdschrift *France Football*, uitgebreid over zijn seizoen en de belangrijkste individuele prijs.

Als ze hem vragen of hij de Gouden Bal verdient, zegt Cristiano Ronaldo: 'Ik weet het niet. Het hangt niet van mij af. De bondscoaches en de aanvoerders stemmen. Ik heb daar geen invloed op. We zullen zien op wie ze gaan stemmen.' Als de journalist vraagt of hij op zichzelf zou stemmen als hij dat mocht, twijfelt Ronaldo niet. 'Als het mogelijk was, zou ik dat zeker doen.'

De dag van de waarheid. Cristiano landt als laatste genomineerde in de Zwitserse stad. Een Madrileense delegatie vergezelt hem en zijn vriendin Irina. Irina is een van de sensaties op het gala waar de zwarte smokings overheersen. Op de persconferentie met Leo en Andrés presenteert CR7 zich met een baseballpet en een blauw jack met daaronder een grijs shirt. Hij heeft de meeste tekst van de drie genomineerden. Hij verzekert de journalisten dat de Gouden Bal ‘geen prijs van levensbelang is. Het leven gaat verder na de uitreiking. Ik ben rustig, want de missie is al geslaagd. Met Madrid ben ik kampioen geworden en heb ik de Supercup gewonnen.’

Over Messi zegt hij: ‘Het is geen persoonlijk duel, we proberen allebei alles te geven en het beste van onszelf te laten zien.’

Messi stemt hiermee in. ‘Hij heeft gelijk. Er is geen onderlinge competitie. We proberen zo goed mogelijk te presteren zodat onze ploeg wint.’

Het enige opzienbarende moment tijdens de persconferentie vindt plaats als Cristiano gevraagd wordt naar zijn stem. ‘Ik heb niet gestemd. Op wie ik gestemd zou hebben? Dat is geheim.’

Messi: ‘Of ik op Cristiano gestemd zou stemmen? Natuurlijk, hij is een geweldige speler. Al stem ik liever op een teamgenoot. Op Agüero, Xavi of Iniesta.’

Om vijf voor acht valt de beslissing. Fabio Cannavaro, de winnaar van de Gouden Bal in 2006, opent de envelop. De camera's zoomen in op de drie genomineerden. Ronaldo, Iniesta en Messi. Er valt een stilte en dan leest de oud-aanvoerder van Italië de naam voor. ‘Lionel Messi!’ Andrés Iniesta draait zich om, feliciteert zijn collega en applaudisseert. Ondertussen trekt Ronaldo, in een zwarte smoking, een lelijk gezicht. Messi wordt de eerste speler die vier keer de Gouden Bal heeft gewonnen. Hij laat legendes als Johan Crujff, Marco van Basten en Michel Platini achter zich. Zij hebben de prijs drie keer gewonnen.

De nummer 10 van Barcelona heeft 41,6 procent van de stemmen gekregen en scoort daarmee veel beter dan Cristiano Ronaldo (23,68 procent) en Iniesta (10,91 procent). De eenennegentig goals die Messi in het jaar 2012 maakte wegen zwaarder dan het kampioenschap en de Supercup van Ronaldo en de Europese titel die Iniesta met Spanje pakte. Een nieuwe tegenvaller voor de Portugees.

30 april 2013, in het Santiago Bernabéu-stadion. De terugwedstrijd in de halve finale in de Champions League. Madrid hoopt op een historische comeback. In de heenwedstrijd werd de Koninklijke platgewalst door Borussia Dortmund. De ploeg van Jürgen Klopp en Robert Lewandowski won in eigen huis met 4-1. De enige goal van de Madrilenen, het doelpunt dat de ploeg bij de return niet geheel kansloos maakt, werd gemaakt door Cristiano. Vlak voor rust speelde Mats Hummels de bal te kort terug, waarna Higuaín hem oppikte en aan Ronaldo gaf. De Portugees maakte het karwei op simpele wijze af. In de tweede helft ging het fout; ook Cristiano Ronaldo kon niet voorkomen dat Madrid werd vermorzeld.

Voor de return zijn alle ogen op CR7 gericht, bij Madrid vertrouwen ze op hem. Op zijn aangeboren talent, klasse en passie. Hij heeft met twaalf goals in elf Champions League-wedstrijden laten zien waartoe hij in staat is. Op de moeilijkste momenten maakte hij het waar. In de achtste finale tegen zijn oude ploeg Manchester United. In de kwartfinale tegen Galatasaray.

Op 13 februari schiet hij in de dertigste minuut de gelijkmaker tegen United binnen. De voorzet bij de tweede paal is afkomstig van Di Maria. De bal is hoog, Evra schat de voorzet verkeerd in, Ronaldo maakt een machtige sprong. De kopbal vliegt er bij de linkerpaal in.

Na het duel verontschuldigt hij zich bij de supporters van Manchester United. 'Manchester is het huis waar ik vele jaren verbleef,' verklaart CR7. 'Ze hebben zich over me ontfermd toen ik nog een kind was, de club zit in mijn hart.'

Sir Alex Ferguson, die Ronaldo na de wedstrijd omhelsde, zegt op de persconferentie: 'Ik ben trots op Cristiano. Zijn goal valt niet te beschrijven. Ik zou eigenlijk wat tegen Evra moeten zeggen. Als je goed kijkt, zie je dat de knie van Cristiano ter hoogte van Evra's hoofd komt. Zo heeft hij ook in de Champions League-finale in Moskou gescoord. Net zo'n sprong, hij heeft een machtige kopbal. Alleen Messi kan dat ook.'

Twee weken later speelt Cristiano Ronaldo op Old Trafford weer de hoofdrol. Hij is Rafael te snel af en brengt de stand op 2-1, de beslissende goal. In de kwartfinale tegen Galatasaray, de ploeg van Wesley Sneijder, scoort Cristiano drie keer. Twee doelpunten maakt hij in de 'Turkse hel' in Istanbul, en daarmee voorkomt hij een stunt van Galatasaray.

Als je hem het hele toernooi hebt gevolgd, ligt het voor de hand om te denken dat Cristiano Ronaldo in de wedstrijd tegen Dortmund een wonder kan verrichten en dat Madrid zo de finale van het kampioenschap op Wembley zal spelen.

Dat wonder komt echter maar moeilijk tot stand. De ploeg start sterk en creëert drie kansen. Uiteindelijk slaagt Real er in de slotfase nog bijna in om de Duitsers op hun rug te krijgen. De ploeg van Mourinho wint met 2-0, maar het zijn de Duitsers die juichen.

De gedesillusioneerde Cristiano heeft zijn ploeg niet met een doelpunt kunnen helpen. Hij biedt de supporters zijn excuses aan. Voor het derde jaar op rij haalt hij met Madrid niet de finale. 'Madrid krijgt snel de kans om voor de tiende keer de Champions League te winnen. Dit jaar niet, ik hoop volgend jaar,' laat hij weten.

Hij zegt ook: 'Niet alleen nu, maar al vanaf het begin van dit jaar voel ik me goed, op mijn gemak. De fans zijn goed voor me. Ik heb het naar mijn zin.' Zijn verdriet is eindelijk verdwenen.

Op 17 mei 2013 speelt Real Madrid in het Santiago Bernabéu-stadion de finale van de Copa del Rey tegen Atlético Madrid. Het is de laatste prijs die de Koninklijke in het seizoen 2012-2013 kan pakken. De finale werd gehaald door de eeuwige rivaal, Barcelona, in de halve finale uit te schakelen. Weer was het Cristiano Ronaldo die de wedstrijd

besliste.

Het gebeurt op 26 februari nadat de heenwedstrijd in een 1-1 gelijkspel was geëindigd. De verdedigers en het fluitende publiek weten hem tijdens de return in Camp Nou niet te stoppen. Cristiano wint zijn persoonlijke duel met Messi florissant. Messi laat zich nauwelijks zien. Het spel van Madrid draait om CR7. Hij rent het hele veld over, schiet negen keer op doel en maakt twee doelpunten. Het eerste uit een penalty, veroorzaakt door Piqué. Het tweede doelpunt komt voort uit een flitsende counter. Een precieze pass van Xabi Alonso, Di Maria die langs de lijn opstormt, de bal voorgeeft en Cristiano Ronaldo die de uitkomende doelman Pinto passeert. Het is zijn achtste goal in zes keer spelen in Camp Nou; ook daarmee overtreft hij Alfredo Di Stéfano. Cristiano Ronaldo is een nachtmerrie voor de fans van Barcelona.

Nadat de belangrijkste tegenstander is uitgeschakeld, volgt Atlético Madrid. De tweede club van Madrid heeft al veertien jaar lang geen derby van Real gewonnen. In de competitie heeft Atlético geen kans gehad (met nederlagen van 2-0 en 2-1 in de heen- en terugwedstrijd en Borussia Dortmund aan kop).

De ploeg van trainer Diego Simeone heeft de laatste jaren dan wel goed gepresteerd in de Europese finales, toch is Real Madrid favoriet. Mocht de Koninklijke de beker winnen, dan zou dat een troostprijs zijn die het slechte seizoen in ieder geval een beetje goedmaakt. Atlético hoopt vooral een einde te maken aan de slechte reeks wedstrijden tegen hun stadsgenoot.

In de dertiende minuut weet Cristiano Ronaldo de supporters van de tegenstander stil te krijgen. Een corner van Luka Modrić. De bal valt tussen de penaltystip en het keepersgebied. De nummer 7 van Madrid torent boven Godín uit en kopt de bal bij de tweede paal langs doelman Courtois. CR7 maakt zijn negende doelpunt in negen confrontaties met Atlético. Zijn kopbal is de enige poging van Madrid in de eerste helft om een doelpunt te maken. Zoals vaker trekt de ploeg zich bij deze voorsprong terug op eigen helft en José Mourinho hoopt dat zijn spelers de wedstrijd beslissen via een counter. Het tegenovergestelde gebeurt: na goed voorwerk van spits Radamel Falcao maakt Diego Costa de gelijkmaker.

Na de rust gaat Real Madrid anders spelen, de ploeg trekt ten aanval. Drie keer eindigt een poging van een Real-speler op de paal. Ronaldo wordt het te veel, en met een armgebaar uit hij zijn frustraties. De grootste club van Madrid krijgt het steeds moeilijker. In de vijfenzeventigste minuut wordt Mourinho door scheidsrechter Clos Gómez naar de tribune gestuurd. Real moet de wedstrijd in de verlenging zien te beslissen. Cristiano klaagt over de tikken die hij van Atlético-verdedigers krijgt en oogt wanhopig. Hij komt stevig in op Juanfran, protesteert en er wordt over hem geklaagd. Nadat hij de Atlético-aanvoerder Gabi in zijn gezicht schopt, zit Cristiano's wedstrijd erop. Hij moet met rood van het veld. Met de kop omlaag loopt hij richting kleedkamer. Iker Casillas steekt hem vanaf de bank een hart onder de riem. Het is de honderddertiende minuut.

Atlético wint uiteindelijk de Copa del Rey dankzij een kopbal van Miranda. Cristiano

meldt zich niet op het podium om uit handen van koning Juan Carlos de verliezersmedaille te ontvangen. Hij verdwijnt in de krochten van het Bernabéu-stadion.

De honderddertien minuten die hij in de finale speelt, zijn de laatste minuten van Cristiano Ronaldo in het seizoen 2012-2013. Vanwege rugproblemen komt hij niet meer in actie. Tijdens de achtendertigste en laatste competitiewedstrijd, op 1 juni tegen Osasuna, verschijnt hij voor het eerste fluitsignaal nog wel op het veld van het Santiago Bernabéu-stadion.

CR7, die een blauwe spijkerbroek en een wit shirt draagt, ontvangt de prijs voor beste speler van Real Madrid van het jaar. Diezelfde dag wordt er geapplaudiseerd en gefloten voor José Mourinho. Na drie jaar Madrid neemt de 'Special One' afscheid. Hij zal niet veel later een contract tekenen bij Premier League-club Chelsea. De Portugese coach heeft naar eigen zeggen het slechtste jaar uit zijn loopbaan achter de rug. Een jaar vol aanvaringen met directieleden, andere trainers, scheidsrechters en spelers. Het begon met een conflict met doelman en aanvoerder Iker Casillas, daarna volgde Pepe en het eindigde met Cristiano. Zonder zijn naam te noemen verwijt Mourinho Ronaldo het gezeur aan het begin van het seizoen. Ook zegt de coach zich te hebben geërgerd aan Ronaldo's koppigheid. 'Wanneer er kritiek was vanuit tactisch oogpunt, accepteerde hij het niet en dacht hij alles beter te weten.'

CR7 heeft ondertussen afstand genomen van de man die hij als zijn leermeester en vriend beschouwde. Een beschadigde relatie. Na de uitschakeling in de Champions League zegt Cristiano Ronaldo dat het hem niet uitmaakt of José Mourinho wel of niet doorgaat bij Real Madrid. 'Ik kan niet voor de anderen spreken. Maar voor mij zijn Madrid en ik belangrijk.'

Mourinho is weg, Cristiano blijft. Hij heeft nog een contract voor twee jaar. 'En we verkopen hem voor geen miljard euro,' garandeert voorzitter Pérez.

Ronaldo's carrière in cijfers

Naam	Cristiano Ronaldo dos Santos Aveiro
Bijnaam	CR7, CR9, Cris
Geboortedatum	5 februari 1985
Geboorteplaats	Funchal, Madeira, Portugal
Nationaliteit	Portugese
Ouders	José Dinis (overleden op 6 september 2005) en Maria Dolores
Zussen	Cátia en Elma
Broer	Hugo
Vriendin	Irina Shayk
Zoon	Cristiano Junior
Lengte	1.86 meter
Gewicht	85 kilo
Positie	vleugelspits
Rugnummer	7

CLUBS

Andorinha (1993-1995)

Nacional (1995-1997)

Sporting Lissabon (1997-2003)

Manchester United (2003-2009)

Real Madrid (2009-heden)

SPORTING LISSABON

Debuut in het eerste elftal: 14 juli 2002, in een vriendschappelijke wedstrijd tegen Olympique Lyon

Debuut in de competitie: 7 oktober 2002, tegen Moreirense FC

Eerste doelpunt: 3 augustus 2002, in een vriendschappelijke wedstrijd tegen Betis Sevilla

Statistieken:

Competitie: 25 wedstrijden, 3 doelpunten

Beker: 3 wedstrijden, 2 doelpunten

Europa: 3 wedstrijden, 0 doelpunten

MANCHESTER UNITED

Debuut: 16 augustus 2003, in de competitie tegen Bolton Wanderers

Eerste doelpunt: 1 november 2003 tegen Portsmouth

Statistieken:

Competitie: 196 wedstrijden, 86 doelpunten

Beker: 38 wedstrijden, 17 doelpunten

Europa: 55 wedstrijden, 16 doelpunten

REAL MADRID

Debuut: 21 juli 2009, in een vriendschappelijke wedstrijd tegen Shamrock Rovers

Debuut in de competitie: 29 augustus 2009, tegen Deportivo La Coruña

Eerste doelpunt: 29 juli 2003 in een vriendschappelijke wedstrijd tegen LDU Quito

Statistieken (tot 1 juni 2013):

Competitie: 135 wedstrijden, 146 doelpunten

Beker: 24 wedstrijden, 20 doelpunten

Europa: 40 wedstrijden, 35 doelpunten

NATIONALE PLOEG

Debuut: 20 augustus 2003, in een vriendschappelijke wedstrijd tegen Kazachstan

Eerste doelpunt: 12 juni 2004, in de eerste wedstrijd van het EK tegen Griekenland

Statistieken (tot 1 juni 2013):

102 interlands, 38 doelpunten

Actief tijdens:

Europees kampioenschap in Portugal, 2004

Wereldkampioenschap in Duitsland, 2006

Europees kampioenschap in Oostenrijk en Zwitserland, 2008

Wereldkampioenschap in Zuid-Afrika, 2010

Europees kampioenschap in Polen en Oekraïne, 2012

PALMARES

Clubtitels

Manchester United:

Champions League (2008)

Premier League (2007, 2008, 2009)

FA Cup (2004)

League Cup (2006, 2009)

Wereldkampioenschap voor clubs (2008)

Community Shield (2007)

Real Madrid:

Primera División (2012)

Copa Del Rey (2011)

Supercopa (2012)

Individuele prijzen

Gouden Bal (2008)

FIFA World Player (2008)

Gouden Schoen (2008, 2011)

PFA, Players' Player of the Year, voor de beste speler van het jaar (2007, 2008)

PFA, Players' Player of the Year, voor de beste jonge speler van het jaar (2007)

The Sir Matt Busby Player of the Year Award (2004, 2007, 2008)

Bibliografie

BOEKEN

- Ball, Phil, *Tormenta blanca*, T&B Editores, Madrid, 2009.
- Best, George, *Blessed, The autobiography*, Londen, 2002.
- Carlin, John, *Los ángeles blancos. El Real Madrid y el nuevo fútbol*, Seix Barral, Barcelona, 2004.
- Cubeiro, Juan Carlos & Gallardo, Leonor, *Mourinho versus Guardiola*, Alienta, Barcelona, 2010.
- Cubeiro, Juan Carlos & Gallardo, Leonor, *El Mundial de la Roja*, Alienta, Barcelona, 2010.
- Decaló, Alessandro, *Il calcio di Cristiano Ronaldo ai raggi X, I quaderni della Gazzetta dello Sport*, Milaan, 2010.
- González, Luis Miguel & Gallardo, Juan Ignacio, *Las mejores anécdotas del Real Madrid*, La Esfera de los Libros, Madrid, 2011.
- Lourenço, Luis, *Mourinho*, Mondadori, Milaan, 2010.
- Modeo, Sandro, *L'alieno Mourinho*, Isbn Edizioni, Milaan, 2010.
- Oldfield, Tom, *Cristiano Ronaldo, The 80 Million Man. The Inside Story of the Greatest Footballer on Earth*, John Blake Publishing, Londen, 2009.
- Ortego, Enrique, *Sueños cumplidos, Cristiano Ronaldo*, Editorial Everest, León, 2010.
- Relaño, Alfredo, *366 Historias del fútbol mundial que deberías saber*, Martínez Roca, Madrid, 2010.
- Ronaldo, Cristiano & Brandão, Manuela, *Momentos, Ideias et Rumos*, Lissabon, 2007.
- Suárez, Orfeo, *Palabra de entrenador*, Editorial Córner, Barcelona, 2011.
- Tidey, Will, *Life with Sir Alex: A Fan's Story of Ferguson's 25 Years at Manchester United*, Londen, 2011.
- Toro, Carlos, *Anécdotas del fútbol*, La Esfera de los Libros, Madrid, 2004.
- Villarejo, Luis, *Capitanes*, LID, Madrid, 2010.

TIJDSCHRIFTEN

- FourFourTwo*, Londen.
- France Football*, Parijs.
- Don Balón*, Barcelona.

Guerin Sportivo, Bologna.

DAGBLADEN

Spanje: *El País*, *El Mundo*, *La Vanguardia*, ABC, *Marca*, *As*, *Sport*, *Mundo Deportivo*.

Groot-Brittannië: *The Times*, *The Guardian*, *The Independent*, *Daily Mirror*, *Daily Star*, *Daily Telegraph*, *The Sun*, *News of the World*.

Portugal: *Diário de Notícias*, *Público*, *Jornal da Madeira*, *Correio da Manhã*, *A Bola*, *Record*.

Italië: *Corriere della Sera*, *La Repubblica*, *La Gazzetta dello Sport*, *Il Corriere dello Sport*.

Frankrijk: *L'Équipe*.

JAARGIDSEN

Guía Marca de la Liga 2010 (Grupo Unidad Editorial).

Guía Marca de la Liga 2011 (Grupo Unidad Editorial).

Guía Marca de la Liga 2012 (Grupo Unidad Editorial).

TV

Spanje: RTVE, Antena 3, Tele 5, La Sexta, Intereconomia tv, Real Madrid Televisión.

Portugal: RTP, SIC.

Groot-Brittannië: Sky Sports, MUTV.

DOCUMENTAIRES

Planeta Ronaldo (SIC), *Cristiano Ronaldo: De Ultieme Test* (Castrol).

RADIO

Spanje: Cadena SER, Cadena COPE, Onda Cero, Radio Nacional de España, Radio Marca.

Groot-Brittannië: BBC.

WEBSITES

www.fifa.com

www.uefa.com

www.realmadrid.com

www.manutd.com

www.sporting.pt

[Twitter.com/cristiano](https://twitter.com/cristiano)

[Twitter.com/cr7web](https://twitter.com/cr7web)

www.facebook.com/Cristiano

www.cronaldo7.es

www.ronaldofan.com

www.ronaldoweb.com

www.cristianoronaldo.com

www.cr7.es

www.ronaldoattack.com

www.gestifute.com

Dankwoord

Ik ben dank verschuldigd aan Diego Torres, Manuel Pereira, Ian Hawkey, Arend Hosman, Laure Merle d'Aubigné, Roberto Domínguez en Roberto Baldinelli.

Dit boek is opgedragen aan Elvira, aan Lorenzo, aan Olmo, aan Alda en aan Tullio.